Author:
Drooglever Fortuyn L.

Title:
Theoretische en practische handleiding...

Place:
Schoonhoven

Date:
1887

94-82217-1
MASTER NEGATIVE #

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DIVISION

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

ORIGINAL MATERIAL AS FILMED - EXISTING BIBLIOGRAPHIC RECORD

Drooglever Fortuyn, L
Theoretische en practische handleiding tot het dubbel-boekhouden, benevens formulieren van in den handel het meest voorkomende boeken en documenten en een verklaring van gebruikelijke termen, door L. Droogleever Fortuyn ... 2. verm. uitgave. Schoonhoven, Nooten, 1887.
294 p. 21 cm.

C

RESTRICTIONS ON USE:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35mm REDUCTION RATIO: 12x IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB

DATE FILMED: 9-28-94 INITIALS: PB

TRACKING # : MSH 00220

FILMED BY PRESERVATION RESOURCES, BETHLEHEM, PA.

BIBLIOGRAPHIC IRREGULARITIES

MAIN ENTRY: Drooglever, Fortuyn L.
Theoretische en practische handleiding

Bibliographic Irregularities in the Original Document:

List all volumes and pages affected; include name of institution if filming borrowed text.

_____ Page(s) missing/not available: ____________________

_____ Volume(s) missing/not available: ____________________

__X__ Illegible and/or damaged page(s): pages 32-33; 48-49

_____ Page(s) or volume(s) misnumbered: ____________________

_____ Bound out of sequence: ____________________

_____ Page(s) or volume(s) filmed from copy borrowed from: ____________________

__X__ Other: Best Copy Available

TRACKING#: MSH00220

2 . 10

THEORETISCHE EN PRACTISCHE

HANDLEIDING

TOT HET

DUBBEL-BOEKHOUDEN,

BENEVENS

FORMULIEREN VAN IN DEN HANDEL HET MEEST VOORKOMENDE BOEKEN EN DOCUMENTEN EN EEN VERKLARING VAN GEBRUIKELIJKE TERMEN,

DOOR

L. DROOGLEEVER FORTUYN,
Oud-Leeraar aan de Hoogere Burgerschool te Rotterdam.

Tweede, vermeerderde uitgave.

SCHOONHOVEN,
S. E. VAN NOOTEN & ZOON.
1887.

THEORETISCHE EN PRACTISCHE HANDLEIDING

TOT HET

DUBBEL-BOEKHOUDEN.

THEORETISCHE EN PRACTISCHE HANDLEIDING

TOT HET

DUBBEL-BOEKHOUDEN,

BENEVENS

Formulieren van in den Handel het meest voorkomende boeken en documenten en een verklaring van gebruikelijke termen.

DOOR

L. DROOGLEEVER FORTUYN,
Oud-Leeraar aan de Hoogere Burgerschool te *Rotterdam*.

Tweede Vermeerderde Uitgave.

SCHOONHOVEN,
S. E. VAN NOOTEN & ZOON,
1887.

INLEIDING

voor de eerste uitgave.

Tijd is geld; deze spreuk, waarvan de waarheid algemeen wordt beaamd, geldt vooral den handel. Waar men dus met één woord of met één cijfer kan volstaan, daar moet men er geen twee gebruiken.

Het is of deze twee zaken geheel uit het oog zijn verloren zoowel bij het dubbel boekhouden zelf, als bij het schrijven daarover. De bestaande Handleidingen en Leerboeken bieden ons een theorie aan, waarvan het voornaamste schijnt te wezen de vorm, waarin men bij het neerschrijven, een zaak giet, zonder dat men ons eenige rekenschap geeft van de redenen, die aanleiding gaven tot het verkiezen van juist dien aangegeven vorm boven alle anderen. En waarlijk die vormen en regels zijn niet zoo duidelijk dat zij geen opheldering behoeven. Het heeft aanleiding gegeven tot het machinaal van buiten leeren van het dubbel boekhouden, want men begreep de theorie niet. Is dit nadeelig voor jongelieden, die reeds iets van den handel hebben gezien, nog veel meer voor hen die reeds op de school een gedeelte van hun tijd afzonderen om zich de methode van het dubbel boekhouden eigen te maken. Zoo men deze methode niet in haar geheel overziet, dan is het beter er niets van te weten. De koopman is veel beter gediend van iemand, die het dubbel boekhouden volstrekt niet kent, dan van iemand,

die meent het te weten en er niet van op de hoogte is. Zoo iemand kan in een half uur meer verknoeien, dan een ervaren boekhouder in drie maanden weder in orde brengt.

Nog heeft tot heden toe, de duidelijkheid der voorstelling zeer veel geleden onder een zekere smakelijkheid, die men aan het dorre boekhouden heeft trachten te geven; een poëtisch waas, dat daarin volstrekt niet op zijn plaats is.

Een en ander gaf mij aanleiding om een poging aan te wenden om in de bestaande leemten te voorzien en de gebreken te herstellen. Dit kon niet anders geschieden, dan door in vele opzichten af te wijken van de tot nog toe gevolgde wijze; de daardoor ontstane wijzigingen leveren echter, de praktijk heeft het mij geleerd, geen bezwaren op. Op die afwijkingen te wijzen, daartoe is het hier de plaats.

Vooreerst dan het Journaal.

Men is gewoon een Memoriaalpost, waarin één Debiteur en één Crediteur voorkomt, alzoo te journaliseeren:

Memoriaalpost:

ONTVANGEN van A. alhier . . . . *f* 100.—

Journaalpost:

CASSAREKENING aan A. alhier *f* 100.—

voor ontvangen . . . . *f* 100.—

In de eerste plaats moet ik wijzen op het woord CASSA-*rekening*. Men weet dat, wanneer er in de boeken gesproken wordt van het debiteeren of crediteeren van iemand, daarmede bedoeld wordt de *rekening* van dien Debiteur of Crediteur. Is het dus noodig dat woord *rekening* er bij te schrijven, (dat naar mijn gevoelen overbodig is) dan moet men het bij alle Debiteurs en Crediteurs doen, en dus zeggen »A., alhier, *rekening*", want, evenmin als de heer A. zelf in de boeken voorkomt zoo komt ook de Cassa zelve daarin voor, maar beider rekeningen.

En nu de omschrijving van den post, waaruit blijken moet wat

er gebeurd is en waarom de genoemde Debiteur *debet* en de genoemde Crediteur *credit* is.

Men zal mij toestemmen dat het moeielijkste in het dubbel boekhouden is, het aanwijzen van den juisten Debiteur en Crediteur en het opgeven van de reden, waarom hij gedebiteerd of gecrediteerd wordt; daarom is het van het hoogste belang om de omschrijving in een Journaalpost zoo duidelijk mogelijk te maken. Is dit in den bovenstaanden Journaalpost in acht genomen? De omschrijving slaat zeer zeker terug op den Debiteur maar niet op den Crediteur. A. is toch niet *credit* omdat er ontvangen is maar omdat hij heeft betaald. Dit is te verhelpen door eenvoudig afstand te doen van het zoogenaamde hoofd van den post, (CASSAREKENING aan A., alhier *f* 100), waarvan de noodzakelijkheid nog moet worden aangewezen, en men deele den post in tweeën en zegge:

CASSA,

voor ontvangen van A. alhier . . . . . *f* 100.—

Aan A. alhier,

voor betaald . . . . *f* 100.—

Deze wijziging in den vorm heeft nog een ander nut namelijk, dat men bij het inschrijven in het Grootboek tijd wint, omdat men de oorzaak van het debiteeren en crediteeren uit het Journaal slechts behoeft over te schrijven, terwijl men anders en vooral bij posten waar ingewikkelde zaken ten grondslag liggen, uit de omschrijving moet uitzoeken, wat daarvan betrekking heeft op den Debiteur en wat op den Crediteur.

De tegenwerping, dat volgens deze wijziging de Journaalpost langer wordt dan vroeger en dus aan den eenen kant de tijd wordt verloren, dien men aan den anderen kant wint, geldt alleen voor die zeldzame posten, waarin slechts één Debiteur en één Crediteur voorkomen; voor zamengestelde posten geldt zij niet. En daarenboven waar de kortheid en de duidelijkheid met elkander

in strijd zijn, daar moet de eerste op den achtergrond worden gesteld.

Een Journaalpost, waarin meer dan één Debiteur en slechts één Crediteur voorkomt, maakt men gewoonlijk op de volgende wijze:

Memoriaalpost:

BETAALD aan B. alhier . . . . *f* 500.—
en aan C. » . . . . » 350.—

f 850.—

Journaalpost:

DIVERSEN aan CASSAREKENING *f* 850.— voor betaald.
B. alhier,
voor ontvangen . . . . *f* 500.—
C. alhier,
voor ontvangen . . . . » 350.—

f 850.—

Wat beteekent het woord DIVERSEN? meer dan één; maar met welk doel staat het hier? dit heeft nog niemand beantwoord. Dat er meer dan één Debiteur is zien wij uit het volgend gedeelte van denzelfden post en behoeft ons, om geen enkele reden, vooruit te worden gewaarschuwd; het kan dus wegblijven, want niets is verderfelijker voor het juiste begrip van de zaak, vooral voor den leerling, dan dat hij woorden gebruike, die in den zin, waarin zij gebezigd worden, niet worden verstaan en waarvan het bestaan dáár, door niets wordt gewettigd.

Verder komt men door zulk een Journalpost in een niet onbelangrijke onregelmatigheid, zonder eenige noodzaak. Het is tot heden toe altijd het gebruik geweest eerst te spreken van *Debet* en daarna van *Credit*, eerst van *Debiteur* en daarna van *Crediteur* enz., en er is vooralsnog geen reden om dit veranderen; integendeel er zou spraakverwarring ontstaan; en wat zien wij

hier? dat de *Crediteur* eerst wordt genoemd en daarna de *Debiteurs*.

Men journaliseere den post dan liever zoo:

B. alhier,
voor ontvangen . . . . *f* 500.—
C. alhier,
voor ontvangen . . . . » 350.—

f 850.—

Aan CASSA,
voor betaald . . . . *f* 850.—

Men journaliseert een post, waarin één Debiteur en meer dan één Crediteur voorkomt, gewoonlijk als volgt:

Memoriaalpost:

GEREMITTEERD aan D. te Amsterdam.
1 Remise op Amsterdam N°. 1 per 1 Augustus. . *f* 612.—
Bankpapier. . . . . » 180.—

f 792.—

Journaalpost:

D. te Amsterdam, aan Diversen *f* 792.—
voor hun geremitteerd.
Aan REMISEREKENING (?).
voor 1 remise op Amsterdam N°. 2 . . . . . *f* 612.—
Aan CASSAREKENING.
voor bankpapier . . . . » 180.—

f 972.—

Ook in dezen post doet het »DIVERSEN" geen nut en journaliseere men duidelijker:

D. te Amsterdam,
voor 1 remise en bankpapier . . . . f 792.—

Aan WISSELS IN HOLLANDSCH GELD,
voor 1 remise op Amsterdam N°. 1 . . . . . . f 612.—
Aan CASSA,
voor geremitteerd aan D. te Amsterdam . . . » 180.—

f 792.—

Een post, waarin meer dan één Debiteur en meer dan één Crediteur voorkomt, is men gewoon op de volgende wijze samen te stellen:

Memoriaalpost:

FACTUUR aan E. te Hamburg,
over 100 Balen Koffie, bedragende . . . . . f 3500.—
Onkosten » 28.40

f 3528.40
Commissie $1^1/_2$% » 52.93

f 3581.33

en aan F. te Heilbronn,
over 100 Balen Koffie, bedragende f 3480.—
Onkosten „ 31.—

f 3511.—
Commissie $1^1/_2$% » 52.57 » 3563.57

f 7144.90

Journaalpost:

DIVERSEN aan DIVERSEN f 7144.90, voor het onderstaande.

E. te Hamburg,
voor factuur over 100 Balen koffie . . . . . . f 3581.33
F. te Heilbronn,
voor idem. . . . . » 3563.57

f 7144.90

Aan GOEDERENREKENING,
voor 200 Balen koffie . . . . f 6980.—
Aan ONKOSTENREKENING,
voor onkosten. . . . . » 59.40
Aan COMMISSIEREKENING,
voor commissie . . . . » 105.50

f 7144.90

Niemand zal willen beweren dat er door het hoofd van dezen post (DIVERSEN aan DIVERSEN f 7144.90, voor het onderstaande) eenig licht wordt verspreid, integendeel het neerschrijven van deze zinlooze formule doet vermoeden, dat er iets achter zit en maakt den leerling het begrip der zaak slechts moeielijker.

Het schijnt mij dan toe dat men beter journaliseert, als volgt:

E. te Hamburg,
voor factuur over 100 Balen Koffie. . . . . f 3581.33
F. te Heilbronn,
voor idem . . . . » 3563.57

» 7144.90

Aan GOEDEREN,
voor 200 Balen Koffie . . . . f 6980.—
Aan ONKOSTEN,
voor. . . . . » 59.40

Overdragen f 7039.40

	Overgedragen	*f* 7039.40
Aan COMMISSIE,		
voor		*f* 105.50
		f 7144.90

Velen zijn gewoon de eindbedragen van het Journaal op te tellen, om, nadat de proefbalans is opgemaakt, beider optellingen te vergelijken ten einde te zien of er een of meer posten van het Journaal in het geheel niet in het Grootboek zijn overgebracht. Deze wijze van controleeren kan in allen ernst niet worden ondersteund. Vooral in zaken van eenigen omvang is de optelling van het Journaal een zeer tijdroovend werk en daarbij zeer gevaarlijk. De ondervinding toch heeft geleerd dat er in geen berekening meer fouten worden gemaakt, dan juist in het optellen. Sluit nu aan het einde des jaars de optelling van het Journaal niet met die van de Proefbalans, dan is men dikwijls verplicht aan het zoeken naar de fout zeer veel kostbaren tijd te besteden, totdat men wellicht ziet, dat het overboeken in het Grootboek goed is geschied maar dat de fout in die enorme optellingen steekt. Hoe meer cijfers men gebruikt, destemeer aanleiding er bestaat tot het maken van fouten. Men late dan die nuttelooze cijfers achterwege en controleere eenvoudig, door na te zien of vóór al de Debiteurs en Crediteurs in het Journaal de stip staat, die men gewoon is er voor te plaatsen, zoodra de post in het Grootboek is ingeschreven.

Nu volgt het GROOTBOEK.

Vooreerst vind ik geen redelijken grond voor de wijze van inschrijving, in dat boek gebruikelijk. Men is gewoon bij het inschrijven, van iederen post den tegenovergestelden Debiteur of Crediteur te noemen. Dit kost veel tijd en de nuttigheid daarvan is nog nooit aangetoond. Is het echter noodig voor één post, dan natuurlijk ook voor allen en wie zien wij nu in de meeste posten in het Grootboek als tegenovergestelde Debiteurs of Crediteurs

aangegeven? de onbekende »DIVERSEN." De boekhouder in een handelszaak van eenig aanbelang, is gewoon een maand te laten verloopen, vóór dat hij het in die maand voorgevallene in zijn Journaal overbrengt en dan de posten zooveel mogelijk te combineeren, waarvan het gevolg is dat de meesten meer dan één Debiteur en Crediteur bevatten, zoodat men weder krijgt »DIVERSEN aan DIVERSEN." Wanneer het dus eenig nut heeft den *tegenovergestelden DEBITEUR en CREDITEUR* te noemen, dan moet men geen andere journaalposten maken dan zulke, waarin slechts één Debiteur en één Crediteur voorkomt. Men late dus liever deze formules in het Grootboek geheel weg.

Wat den aard der rekeningen in het Grootboek betreft, kan ik mij niet vereenigen met dien van de KAPITAALREKENING. Algemeen beweert men dat deze den koopman vertegenwoordigt; en ik moet beginnen met in de eerste plaats daartegen op te merken dat, als dat waar is, ieder koopman die geld heeft, bestemd tot het drijven van zijn handelszaken, dan in zijn boeken een KAPITAALREKENING zou moet openen. Dit is niet zoo; stelt u voor dat iemand als koopman optreedt en zelf geen geld bezittende, daartoe in staat is gesteld door den Heer G. die hem *f* 100000.— heeft verstrekt; dan is er, totdat die koopman zich EIGEN geld heeft kunnen verschaffen, geen plaats voor een KAPITAALREKENING, maar is de Heer G. al dadelijk Crediteur, omdat hij de geldschieter is.

In de tweede plaats. Als de koopman door de KAPITAALREKENING wordt vertegenwoordigd, dan is de journaalpost, waarin deze als Crediteur voorkomt, voor het kapitaal, waarmede handel wordt gedreven, overbodig want, stelt u voor dat de zaken worden begonnen met *f* 50000.— aan bankpapier, dan is in den daarover handelenden Journaalpost de CASSAREKENING de Debiteur en de KAPITAALREKENING de Crediteur voor die *f* 50000.— Iedereen zal mij echter toestemmen, dat de CASSAREKENING zeer zeker in de plaats van den koopman staat, want, waar de KOOPMAN geld ontvangt is de CASSA debet en waar de KOOPMAN geld

uitgeeft is de CASSA credit, zoodat men dan denzelfden persoon tegelijkertijd DEBITEERT en CREDITEERT in één post, voor hetzelfde bedrag en voor dezelfde zaak. Als men van iemand een zekere som ontvangt en men hem deze dadelijk weer teruggeeft, dan is het beter deze handeling geheel na te laten.

Eindelijk wordt de KAPITAALREKENING altijd EERST gecrediteerd en daarna misschien gedebiteerd. De KAPITAALREKENING is *credit* voor het storten der gelden en vertegenwoordigt zij den koopman dan BEGINT deze met UITGEVEN. Ook dit gaat niet op. Als de koopman geld noodig heeft om zaken te doen dan kan zijn eerste daad, in die qualiteit, niet zijn UITGEVEN maar moet wezen ONTVANGEN, immers, geeft hij uit, dan moet hij het toch van iemand ontvangen hebben en dan had dit behooren te worden geboekt, want zijn boeken moeten verslag geven van *alles*, wat hij als KOOPMAN doet.

Neen, de kapitaalrekening vertegenwoordigt den GELDSCHIETER en niet den koopman, en wordt alleen gebruikt als deze beide qualiteiten zich vereenigen in één persoon, daar anders, in plaats van deze rekening er een wordt geopend, die den naam van dien anderen geldschieter draagt.

Opdat men het Grootboek goed begrijpe, is het noodzakelijk dat men aan de rekeningen juiste namen geeft, opdat deze niet in strijd zouden zijn met wat daaronder wordt geschreven. Dit is echter uit het oog verloren bij eenige rekeningen, als bijv. die over WISSELS, REMISES en TRAITES.

Iedere WISSEL is tegelijk ook een REMISE en een TRAITE. WISSEL is de algemeene benaming; een wissel is een REMISE voor den geëndosseerde en voor den endossant; een wissel is een TRAITE voor den trekker en den betrokkene. Wat moeten wij dus uit de namen der genoemde rekeningen verstaan?

De WISSELREKENING gebruikt men voor wissels in vreemd geld, de REMISEREKENING voor wissels in Hollandsch geld en de TRAITEREKENING voor wissels, die op ons getrokken, door ons worden geaccepteerd en later betaald.

Dit is echter niet te begrijpen uit de namen dier rekeningen, en het is daarom beter, daar voor in de plaats te stellen:

WISSELS IN VREEMD GELD.
WISSELS IN HOLLANDSCH GELD.
GEACCEPTEERDE WISSELS.

Ook is het onduidelijk om te preken van WINST- EN VERLIES-REKENING. Deze is *debet* voor verlies en *credit* voor winst, de naam der rekening is dus niet in overeenstemming met hetgeen op de rekening wordt geschreven. De lezer zal natuurlijk denken dat, waar in den naam der rekening het eerst van WINST wordt gesproken, dit in de rekening zelve ook zoo zal zijn; terwijl, wanneer men gebruikt maakt van den naam »WINST EN VERLIES", onder het woord WINST, het verlies wordt geboekt en onder het woord VERLIES, de winst.

Meer verstaanbaar is het dus om te spreken van VERLIES EN WINST.

Alle hiervoren gemaakte wijzigingen komen mij voor, het begrip van het dubbel boekhouden gemakkelijker te maken en daarom alleen was het mij te doen. Het dubbel boekhouden behoort niet te zijn, een gesloten boek, voor hen die er niet onmiddelijk mede te doen hebben. Aan den eenen kant wordt het veel te licht geacht en aan den anderen kant wordt er veel te veel tegen opgezien. Het is geen methode, die moet worden van buiten geleerd, maar weldegelijk een, die rust op regelen, door het gezond verstand voorgeschreven.

Die methode alzoo meer verstaanbaar te maken voor iedereen, was bij het schrijven van dit werkje, mijn streven. Niemand meer dan ik is overtuigd, van niet iets volmaakts te hebben geleverd, daarom zal het mij genoegen doen de bedenkingen en terechtwijzigingen van deskundigen te vernemen.

Vooral met het oog op hen, die dit werkje mochten gebruiken en doen gebruiken, en niet in den handel zijn geweest, heb ik er een woordenlijst bijgevoegd en formulieren van handelsdocumenten en boeken, terwijl ik in de Memoriaalposten de conditiën heb

genoemd, gebruikelijk bij het koopen en verkoopen van de daarin voorkomende artikelen.

In de woordenlijst zal men, zooals het gewoonlijk gaat, wel eenige woorden missen, ook daarop gewezen te worden zal mij aangenaam zijn.

Rotterdam, September 1868.

L. Droogleever Fortuijn.

INLEIDING

voor de tweede uitgave.

Reeds meer dan eens hebben mijn geachte uitgevers, wier geduld en welwillendheid niet genoeg door mij geprezen kunnen worden, mij gewezen op de noodzakelijkheid van een nieuwe uitgave van mijn handleiding tot het dubbel boekhouden.

Toen deze vraag voor eenige jaren voor de eerste maal tot mij kwam, was het mij onmogelijk om den noodigen tijd te vinden om aan dat verzoek te voldoen. Ik was dus wel verplicht om verlof te geven tot een nieuw uitgave, volkomen gelijk aan de eerste, om in de behoefte te voorzien en tegelijkertijd de belangen van mijn toenmaligen uitgever niet al te zeer te schaden. Toch ging het mij ter harte, dat ik daardoor vooreerst de gelegenheid zou missen om het publiek in kennis te stellen van mijn veranderde denkbeelden op sommige punten, waarmede, naar ik hopen mag, zoowel leeraar als leerling zouden gebaat zijn. Nu ook deze tweede uitgave bijna is uitverkocht, is het mij een welkome gelegenheid om in mijn werkje verbeteringen te brengen, voortgevloeid uit meerdere ondervinding, door mij opgedaan zoowel in het onderwijs als in de praktijk.

De aanleiding, die ik had tot het schrijven mijner handleiding bestond, zooals uit de inleiding voor eerste uitgave is gebleken, in den vormendienst van vroegere schrijvers over dit onderwerp, waaronder de zaakkennis sterk had geleden. De breedsprakigheid en als ik het zoo noemen mag de soeperigheid in de handleidingen van het begin der 17e eeuw en later heeft allen eenvoud, die in het boekhouden een noodzakelijk vereischte is, op den achtergrond geschoven; de meerderheid van belanghebbenden afgeschrikt van het beoefenen dier wetenschap en de weinige degelijke beoefenaars van het boekhouden geplaatst op een voetstuk, dat zij niet verdienden.

Toen ik nu de eer had den leerlingen van enkele hoogere burgerscholen in het boekhouden te onderwijzen, was ik verplicht om met den ouden sleur te breken en in de theorie belangrijke vereenvoudigingen in te voeren.

In mijn vorige inleiding schreef ik onderanderen, dat men niet genoeg doordrongen was van de algemeen erkende waarheid, gelegen in de spreuk: »tijd is geld" en dat, waar men in het boekhouden met één woord en met één cijfer kan volstaan, men er geen twee moet gebruiken. De ondervinding heeft mij echter geleerd, dat ik bij de behandeling van mijn onderwerp op een andere klip verzeild ben en dat ik hier en daar tekort ben geweest, waaronder de duidelijkheid eenigermate heeft geleden.

Ik heb bij het schrijven mijner handleiding te veel het oog gehad uitsluitend op het schoolonderwijs, terwijl ik wèl zou gedaan hebben wat minder uit het oog te verliezen de behoeften van de vele beoefenaars in het boekhouden die, met of zonder behulp van een onderwijzer, door een of ander handleiding zich in deze wetenschap wenschen te bekwamen.

Dat ik niettegenstaande dit verzuim, dat ik hiermede wensch te herstellen, toch nog zulk een uitgebreide waardeering heb ondervonden, niet het minst hieruit gebleken, dat de meeste latere schrijvers veel mijner denkbeelden hebben overgenomen, is voor mij de grootste belooning voor de moeite aan mijn werk besteed. Toch mag ik niet nalaten er op nieuw op te wijzen dat in de uitoefening van het boekhouden kortheid een hoofdvereischte is en men dan eerst aanspraak kan maken op den naam van bekwaam boekhouder, als men bij het inschrijven der boeken steeds voor oogen houdt dat die boeken niet alleen helder en duidelijk moeten zijn voor den boekhouder zelven maar ook voor ieder belanghebbende bij de zaken, die in die boeken zijn beschreven. In vroeger tijd en dat komt ook tegenwoordig nog veel te veel voor, was veelal de principaal niet in staat om het werk van zijn boekhouder te beoordeelen, veel minder te controleeren. Daargelaten de groote nadeelen, die daaruit voor den koopman kunnen ontstaan, heeft deze toestand aanleiding gegeven tot de gedachte, dat het zich eigenmaken van de kennis van het boekhouden inderdaad niet ligt onder ieders bereik. Dit, gevoegd bij de onduidelijkheid en het kunstig ingewikkelde van vroegere handleidingen heeft het boekhouden aan den eenen kant gebracht in miscrediet, en aan den anderen kant de gedachte doen ontstaan,

dat de kennis van het boekhouden zoo moeielijk te verkrijgen is, dat men zich alleen in den hoogsten nood daarop moet toeleggen. Daarom moet ik hier de verklaring afleggen dat bijna geen mensch zoo dom is, dat hij het boekhouden niet zou kunnen leeren, maar tevens, dat de grootste kennis van het boekhouden niet in staat is om iemand als boekhouder te doen optreden, indien hij de zoo dringend noodige nauwgezetheid in zijn werk mist. Ik moet hierop wel wijzen, omdat het mij ontelbare malen gebleken is bij het examineeren van leerlingen, dat er aan het uitwerken van moeielijke vraagstukken veel gewicht gehecht wordt en er veel zorg aan wordt besteed, terwijl over de eenvoudige dingen schandelijk wordt heengeloopen.

Een niet onaardig staaltje daarvan is het volgende.

Eens werd ik geroepen om in het boekhouden te examineeren een candidaat, nog wel doctor in de rechten. Toen het mij bleek dat hij zich bij uitsluiting had toegelegd op moeielijke kwesties, die hij toch niet begreep, lag het voor de hand dat ik de eenvoudigste zaken met hem ging behandelen.

Ik verzocht hem op te tellen 20 getallen van 5 cijfers en hoe dikwijls hij daarmede begon, het was hem niet mogelijk dit tot een goed einde te brengen, Toen hij in zijn examen niet slaagde, hij wist van boekhouden niet veel anders dan wat hij had van buiten geleerd, zonder het te begrijpen, diende hij een aanklacht tegen mij in, hierop gegrond, dat naar zijn meening optellen bij boekhouden niet te pas komt.

Ik voer dit aan om duidelijk te doen uitkomen dat halve kennis van het boekhouden niets beteekent en in de praktijk gevaarlijker is dan er niets van te weten. Ik kan dan ook den leeraren in dit vak en vooral hun, die het boekhouden in den handel niet hebben beoefend, niet genoeg op het hart drukken, om bij hun onderwijs zoo eenvoudig mogelijk te zijn. Moeielijke, ingewikkelde posten komen zelden voor. Eenvoudige posten ten allen tijde, in elke zaak. Hij, die in staat is om eenvoudige posten te verstaan en goed uittewerken, zal met ingewikkelde vraagstukken geen bezwaar hebben als hij in aanmerking neemt dat een ingewikkelde post slechts een samenstelling is van twee of meer eenvoudige posten. De leeftijd van leerlingen

aan de hoogere burgerschool brengt mee dat velen en vooral zij, van wie het niet zeker is dat zij in den handel hun weg zullen banen, de kennis van het boekhouden voor zichzelven niet noodig achten en naar de mate hun aandacht nu meer wordt bepaald bij zeldzaam voorkomende, ingewikkelde gevallen, krijgen zij hoe langer zoo meer een tegenzin tegen de beoefening van het boekhouden, waardoor de bedoeling van den wetgever van het middelbaar onderwijs zeer wordt geschaad terwijl er veel tijd verloren gaat, die nuttig zou kunnen worden besteed. Vóór alle dingen behoort er gezorgd te worden dat de leerlingen de regelen van het boekhouden niet machinaal van buiten leeren. Daardoor ontstaat halve kennis, die in meerdere wetenschappen maar vooral in het boekhouden veel nadeeliger is dan totaal gemis aan kennis. Iemand die gebrekkig op de hoogte is kan in een half uur meer verknoeien dan een ervaren boekhouder in 3 maanden weder in orde brengt.

Men doe ook geen poging om in navolging van oudere schrijvers de leer van het boekhouden zoogenaamd smakelijk te maken en in een poëtisch waas te hullen. Men zij zoo kort mogelijk in het verklaren dezer wetenschap en geve van elken regel, dien men stelt, duidelijk het waarom op en of nu de regelen van den eenen schrijver min of meer verschillen van die van den anderen en of het aantal regelen bij onderscheidene schrijvers verschilt, dit doet weinig ter zake.

De vatbaarheid van den leerling behoort den grootsten invloed uitteoefenen op de wijze, waarop die regelen worden verklaard. Voor den een zal de verklaring der regelen anders moeten worden ingericht dan voor den ander, maar dit zal altijd de hoofdzaak blijven, dat men den juisten Debiteur en Crediteur zal kunnen aanwijzen en opgeven waarom juist hij en geen ander behoort te worden gedebiteerd of gecrediteerd.

Voor het overige verwijs ik naar de inleiding voor de eerste uitgave geschreven en die ik noodig achtte hierbij op nieuw te doen afdrukken, ofschoon veel van 't geen daarin vermeld is van minder belang is geworden.

Rotterdam, Juli 1885.

VERKLARING

VAN EENIGE IN

DEN HANDEL GEBRUIKELIJKE TERMEN.

ABANDONNEMENT. Afstand van den verzekerde aan zijn verzekezekeraars van geassureerde voorwerpen.
Ook afstand van een schuldenaar van zijn goederen en bezittingen aan zijn schuldeischers.

ACCEPT. De woorden, die de aanneming tot betaling eens wissels uitdrukken. Deze luiden gewoonlijk:
»Aangenomen" of ook wel »Geaccepteerd."
Rotterdam, den . . . . 18 . .
(Handteekening van den acceptant.)
en worden aan de voorzijde dwars door den wissel heen geschreven.
Ook geaccepteerde wissel.

ACCEPTANT. De persoon, die een wissel accepteert.

ACCEPTATIE. Geaccepteerde wissel.

ACCEPTEEREN. Aannemen om een wissel te betalen.

ACCOORD. Schikking, overeenkomst tusschen den persoon, die zijn betalingen heeft gestaakt en zijn schuldeischers.

ACCORDEEREN. In schikking treden.

ACCREDITEEREN. Bij een derde gelden ter iemands beschikking stellen. Krediet openen bij een derde.

ACCREDITIEF. Geschrift, in den vorm van een brief, waarbij iemand gemachtigd wordt om voor rekening des ondergeteekenden aan den daarin genoemden persoon, op diens verzoek, gelden uit te betalen tot een daarbij bepaald bedrag. Het verschilt vooral daarin van een wissel dat het de wettelijke kracht mist, om welke reden het woord wissel er niet in staat uitgedrukt.

ACTIE. Bewijs van aandeel in de een of andere maatschappij.
ACTIVA. De bezitting van den koopman.
ADVIES. Bericht.
Een schrijven, waarin iemand bericht wordt dat er op hem of voor zijn rekening op een ander wordt getrokken.
Bericht van afzending van goederen.
AFSCHRIJVEN. Den een of ander crediteeren voor gelden, die men te vorderen heeft, maar die hij niet wil of kan betalen.
AGENT. De persoon, die belast is met de waarneming der belangen van een handelshuis, dat niet gevestigd is ter zijner woonplaatse.
Meestal koopt of verkoopt hij voor rekening zijns lastgevers en geniet daarvoor een zekere provisie.
AGIO. Opgeld, hetwelk bij de omzetting van zekere muntsoorten, papier-geld, wissels, enz. aan een der handelende partijen betaald wordt.
Meerdere waarde van bankgeld boven kasgeld en van meer gewilde munten boven minder gewilde.
ALLONGE. Verlengstuk, dat aan een wissel wordt bevestigd, wanneer de plaats, voor de endossementen bestemd, niet toereikend is.
ANTIDATEEREN. Op een vroegeren datum stellen.
ARBITER. Scheidsman.
ARBITRAGE. Berekening, waardoor men ziet welke de voordeeligste weg is om een wissel- of effectenoperatie te bewerkstelligen.
Vergelijking der verschillende wijzen van uitvoering, ten einde de gunstigste te leeren kennen.
Uitspraak der scheidsmannen in een kwestie, die niet aan het oordeel van den rechter wordt onderworpen.
ASSURADEUR. Iemand, die tegen genot van premie aan derden vergoeding verzekert voor schade, die hij door een onzeker voorval zou kunnen lijden.

ASSURANTIE. Verzekering tot schadeloosstelling door de eene partij aan de andere gegeven, om tegen overeengekomen premie, in geval van schade waaraan zij is blootgesteld, vergoeding te geven.
ASSIGNATIE. Geschrift, waarbij iemand wordt aangewezen om aan een bepaald persoon of diens order een zekere som te betalen.
Is de assignatie betaalbaar in een andere plaats dan die waar zij is uitgegeven, dan mag er geen erkenning van genoten waarde of van waarde in rekening in worden uitgedrukt.
AVERIJ. Zee of rivierschade aan schip of lading en alle buitengewone onkosten ten gevolge van dien.
AVERIJGROS. Bedrag der schade door averij, omgeslagen over schip, vrachtpenningen en lading.
AVERIJ. (Particuliere) Bedrag der schade door averij, die ten laste komt van het schip of van het goed afzonderlijk, hetwelk de schade geleden of de onkosten veroorzaakt heeft.
AVAL. Verzekering van een derde om, in geval de betrokkene den wissel niet betaalt, dit in zijn plaats te doen.
Deze borgtocht kan op den wissel worden geschreven, doch ook op een afzonderlijk papier.
AVANCE. Winst, voorschot.

BAISSE. Daling der prijzen.
BALANS. Lijst van debiteurs en crediteurs, met aanwijzing der bedragen waarvoor ieder hunner debet of credit is.
BANK. Inrichting ter bevordering van geldverkeer.
BANKBREUK. Zie Bankroet.
BANKBREUK. (Bedriegelijke) Misdrijf van den koopman, die zich ten nadeele zijner crediteuren heeft verrijkt of willen verrijken, overtuigd dat hij aan zijn vóór dien tijd aangegane verplichtingen reeds niet meer kon beantwoorden.

BANKBREUK. (Enkele) Misdrijf van den koopman, die door verkwisting, windhandel of nalatigheid zijn crediteuren heeft benadeeld.

BANKIER. Geld-wisselhandelaar. Hij neemt en geeft gelden à déposito voor een overeen te komen tijd en tegen een te bepalen rente; geeft krediet en doet betalingen en ontvangsten; sluit leeningen enz.

BANKROET. Staking van betaling.
Toestand van elk, die aan zijn geldelijke verplichtingen niet kan beantwoorden.

BEGEVEN. Verkoopen van wissels.

BELEENING. Verschaffing van geld onder verband van goederen, effecten of wissels, gewoonlijk voor den tijd van 3 maanden.

BETALEN TER EERE. Betalen eens wissels door een derde, wanneer de betrokkene in gebreke blijft.

BETREKKEN. Goederen van een zekere plaats ontbieden.
Afgeven van een wissel door den trekker.

BETROKKENE. De persoon op wien een wissel is afgegeven.

BEURS. Plaats van samenkomst van kooplieden, daargesteld door het plaatselijk bestuur, tot het doen of bespreken van handelszaken.

BEVRACHTEN. Overeenkomst sluiten tot vervoer van goederen.

BODEMERIJ. Overeenkomst tusschen een geldschieter en een geldopnemer, waarbij een som gelds wordt voorgeschoten, met beding van premie en onder verband van schip of lading of van beide, en zóó dat, als het verbondene geheel of gedeeltelijk door toevallen op zee vergaat of vermindert, de geldschieter zijn recht op kapitaal en premie verliest, voor zoover het niet mocht te verhalen zijn op het overgebleven verbondene; maar als het verbondene behouden ter bestemder plaatse aankomt, moet aan den geldschieter kapitaal en premie worden voldaan.

BODEMERIJAKTE. Document, waaruit de geldschieting op bodemerij blijkt, met bijvoeging van alle daarbij gemaakte voorwaarden.

BOEKHOUDER VAN SCHEPEN. De vertegenwoordiger van een reederij, bevoegd om voor haar, zoo in als buiten rechten, te handelen.
Zijn macht is in zijn aanstelling omschreven en de medereeders zijn door zijn handelingen ten gevolge van dien verbonden.
Niemand dan een der medereeders kan tot boekhouder der reederij worden benoemd, dan met gemeene toestemming van alle reeders.

BONIFICATIE. Vergoeding in goederen of geld.

BORGTOCHT. Acte, waarbij iemand aanneemt om, indien de schuldenaar in gebreke blijft, in diens plaats geheel of gedeeltelijk zijn verplichtingen na te komen.

BRUTO. Gewicht der goederen met inbegrip der emballage.

CARGADOOR. Hij, die zich belast met het sluiten van scheepsbevrachting tusschen de reeders of den kapitein en den bevrachter.
Hij behandelt ook de inklaring en uitklaring van schepen en alle daartoe betrekkelijke werkzaamheden.

CASCO. Romp; hol van een schip, zonder mast en takelage.

CAUTIE. Zekerheidstelling. Mondelinge of schriftelijke verbintenis door een derde, tot zekerheid van de vervulling van aangegane verplichtingen.

CERTIFICAAT. Schriftelijk bewijs, verklaring, getuigschrift.

CERTIFICAAT VAN OOPSPRONG. Bewijs van herkomst van goederen, dat in sommige landen wordt gevorderd om daardoor aanspraak te kunnen maken op vrijstelling of vermindering van rechten.

CHERTEPARTIJ. Contract, betreffende de geheele of gedeeltelijke

bevrachting van een schip voor een geheele of gedeeltelijke zeereis.

CIRCULAIRE. Gedrukte brief, mededeeling bevattende van zaken waarvan de kennisname voor een aantal menschen bestemd is.

CIRCULATIE. Omloop. Vooral van geld en wissels.

CLASSIFICATIE. Rangschikking, onder anderen van schepen ten opzichte hunner deugdelijkheid.

COGNOSSEMENT. Document, waarbij de schipper verklaart dat hij zekere genoemde goederen in zijn schip heeft geladen met bestemming naar een bepaalde plaats, alwaar hij aanneemt die goederen, tegen betaling der overeengekomen vracht, aan den daarin genoemden persoon of diens order uit te leveren.

Er worden gewoonlijk drie gelijkluidende voor één geldende exemplaren uitgeschreven; alleen van zeilschepen vijf.

COLLATIONEEREN. Vergelijken van het afschrift met het origineel.

COLLI. Benaming der stuks goederen. Bijv. 60 colli, waarvan 50 balen en 10 kisten.

COMMANDITAIR. Zie Commanditair vennoot, onder Vennoot.

COMMANDITAIRE VENNOOTSCHAP. Zie onder Vennootschap.

COMMISSIE. Loon van den commissionair, reiziger enz. wegens het koopen of verkoopen of het bewijzen van dienst. Ook wel opdracht tot uitvoering eener order.

COMMISSIONAIR. Hij, die op eigen naam, voor zeker loon, op order en voor rekening van een ander, daden van koophandel verricht.

COMMITTENT. Iemand, die aan een ander opdraagt om voor zijn rekening iets te doen.

COMPAGNIESCHAP. Vereeniging van twee of meer personen tot het drijven van handel voor gemeenschappelijke rekening.

COMPAGNON. Deelgenoot in handelszaken.

COMPENSATIE. Geheele of gedeeltelijke vernietiging van wederzijdsche opeischbare vorderingen.

COMPROMIS. Onderwerping van geschillen aan de uitspraak van scheidsmannen.

COMPTABILITET. Rekenplichtigheid.

COMPTANT. Dadelijke betaling.

Korting daarvoor.

CONFORM. Overeenkomstig, overeenstemmend, gelijkluidend.

CONTOFINTO. Verdichte rekening.

CONSIGNATIE. Zending van goederen met opdracht om ze voor rekening van den afzender of diens lastgever te verkoopen.

CONTRAPOST. Post waardoor een foutieve post wordt hersteld.

CORRESPONDENT. De koopman met wien men voortdurend in handelsbetrekking staat.

Kantoorbediende, belast met het schrijven van brieven.

COSTI. (à) Ter uwer plaatse.

COURANT. Gangbaar, geldend, gewild, loopend.

COURTAGE. Loon, dat de makelaar geniet voor het koopen of verkoopen van goederen, wissels enz.

CREDIT. Te goed, te vorderen hebbende.

CREDITEEREN. In de boeken aanteekenen, dat iemand iets te vorderen heeft.

CREDITEUR. Hij, die te goed, te vorderen heeft.

CREDITZIJDE. De rechterbladzijde van sommige koopmansboeken.

CURATOR. Door de rechtbank aangesteld persoon om de zaken van een faillietverklaarden te regelen.

DATEEREN. Dagteekenen.

DATO. (à) Van den dag af der onderteekening.

DATO, (na) Na dagteekening bijv. eens wissels.

DATOWISSEL. Zie onder wissel.

DEBET. Schuldig.

DEBITEEREN. In de boeken aanteekenen dat iemand iets schuldig is.

DEBITEUR. Hij, die schuldig is.

DEBETZIJDE. De linkerbladzijde van sommige koopmansboeken.

DÉCHARGE. Ontheffing. Ontlasting. Goedkeuring eener rekening.

DECLARATIE. Verklaring. Aangifte van goederen voor in-, uit- en doorvoer, waarnaar de te betalen rechten worden opgemaakt.

DECLAREEREN. Aangeven van goederen bij het zeekantoor.

DEFICIT. Tekort.

DEKKING. In bezit stelling van gelden of andere waarden, ter voldoening van een wissel of te doene betaling.

DELCREDERE. Borgstelling voor prompte betaling van een derde. Het loon daarvoor.

DEPONEEREN. Ter iemands beschikking stellen. In bewaring geven. Nederleggen.

DEPOSITO. (à) In bewaring, al of niet tegen vergoeding van rente, opvorderbaar volgens overeenkomst van partijen.

DEPOSITOBANK. Vereeniging, die gelden of waarden in bewaring neemt, al of niet tegen vergoeding van interest, en opeischbaar volgens overeenkomst van partijen.

DEPOSITOWISSEL. Wissel, getrokken wegens in bewaring gegeven gelden of waarden.

DEPôT. Magazijn van koopwaren, dat de fabrikant of koopman hier of daar vestigt, ten einde den verkoop te vergemakkelijken.

DISCONTABEL. Aan de vereischten voldoende om gedisconteerd te kunnen worden.

DISCONTEEREN. Koopen van nog niet vervallen wissels, tegen korting van interest voor den nog loopenden tijd.

DISCONTO. Rentevoet voor den nog loopenden tijd van een wissel.

DISPACHE. Opmaking en verdeeling van averij aan een schip.

DISPACHEUR. Hij, die zich met de opmaking en verdeeling van averij aan een schip belast.

DISPONEEREN. Door middel van een wissel of quitantie over een zeker bedrag beschikken.

DISPOSITIE. Beschikking. Uitgifte eens wissels.

DIVIDEND. Uitdeeling aan aandeelhouders in maatschappijen.

DOCUMENT. Schriftelijk bewijs.

DOMICILIE. Door den betrokkene aangewezen plaats, alwaar een op hem afgegeven wissel betaalbaar wordt gesteld, daar die, wegens den geringen handel op de plaats zijner inwoning, anders niet te verkoopen is.

DORSO. (in) Op den achterkant eens wissels of van eenig ander document.
Plaats op den wissel, bestemd voor de endossementen.

DRAADANTWOORD. Telegrafisch antwoord.

DRAADBERICHT. Telegrafische depêche.

DUPLO. (in) In twee eensluidende documenten voor één geldend. Als men voor iemand, die in een andere plaats woont, betalingen doet, vordert men van den ontvanger der gelden quitantie in duplo, waarvan men een zelf behoudt en de ander, als bewijs, aan den lastgever inzendt.

EFFECT. Schuldbekentenis van Staten, Provinciën, Gemeenten en aandeelen en obligatiën ten laste van maatschappijen.

EFFECTUEEREN. Volbrengen, uitvoeren van een opdracht.

EMBALLAGE. Verpakking. Omhulsel, waarin koopwaren zich bevinden als bijv. kisten, balen, vaten enz.

EMBALLEEREN. Inpakken, verpakken.

ENDOSSEEREN. In eigendom overdragen van wissels en promessen.

ENKEL-BOEKHOUDEN. Alle boekhouden dat niet volgens de dubbele methode geschiedt.

ENTREPOSEUR. Opzichter van een entrepôt.

ENTREPôT. (Rijks) Bergplaats, door het Rijk aangewezen en onder toezicht van Rijksambtenaren, voor goederen in het Rijk komende, waarvan de bestemming tot invoer of doorvoer eerst later wordt aangewezen.

ENTREPôT. (Fictief) Bergplaats, ter keuze van belanghebbenden voor sommige goederen, waarover hun vrije beschikking wordt gelaten, terwijl zij niettemin blijven deelen in de

voorrechten aan goederen toegekend, welke in 's rijks entrepôt worden opgeslagen.

ENTREPôT. (Particulier) Bergplaats onder toezicht van rijksambtenaars ter keuze van belanghebbenden, alleen voor sommige goederen, waarvan de bestemming tot in- of doorvoer later wordt bepaald.

EQUIPAGE. Scheepsbemanning.

EXPERT. Hij, die is aangesteld om de deugdelijkheid van zeeschepen te onderzoeken en te constateeren.

EXPORT. Uitvoer van koopwaren naar buiten 's lands.

EXPORTEEREN. Uitvoeren van koopwaren naar buiten 's lands.

EXPORTEUR. Hij, die gewoon is koopwaren ter verkoop naar buiten 's lands te zenden.

FACTORIJ. Door een handelshuis opgericht agentschap in overzeesche bezittingen.

FACTUUR. Rekening over koopwaren, vooral gebruikt voor die, welke naar het buitenland worden gezonden of van dààr komen.

FAILLISSEMENT. Rechtstoestand, waarin de koopman kan geraken, ten gevolge van het staken zijner betalingen.

FICTIEF ENTREPôT. Zie onder Entrepôt.

FILIAAL. Tak van een handelshuis op een andere plaats dan die, waar het gevestigd is.
Bijkantoor.

FIRMA. De naam, waaronder een koopman handel drijft.

FONDSEN. Vermogen, onder alle vormen.

FOURNEEREN. Verschaffen, vooral gebruikt van wissels.

FOUT ZIJN. Bankroet zijn.

FRACTIE. Kleinigheid, klein gedeelte.

FRAUDE. Valschheid, smokkelarij, bedrog.

FRAUDULEUS. Bedriegelijk.

FRAUDULEUS-BANKROET. Zie Bedriegelijke bankbreuk.

GAGE. Het loon, dat de zeelieden verdienen; het wordt per maand vastgesteld.

GARANDEEREN. Borg blijven.

GARANT. Hij, die zich borg stelt.

GARANTIE. Hetgeen men als waarborg stelt tot nakoming van aangegane verbintenissen.

GEDOMICILIEERDE WISSEL. Zie onder Wissel.

GEMEENE AVERIJ. Zie Averijgros.

GIRO. Endossement.

GIROBANK. Bank, waarbij kooplieden, die daar hun geld hebben gedeponeerd, hun betalingen onderling kunnen doen door overschrijving van de rekening des eenen op die des anderen.

GOEDGEWICHT. Korting op het gewicht van zekere bepaalde handelsartikelen.

GOEDSCHRIJVEN. Zie Crediteeren.

GROOTBOEK. Een der drie hoofdboeken, die bij het dubbel boekhouden gebruikt worden.

HAUSSE. Rijzing der prijzen.

HERWISSEL. Wissel, die door den houder van een wegens nonbetaling geprotesteerden wissel ter zijner dekking wordt getrokken, op een der endossanten of den trekker, ten bedrage van de hoofdsom van laatstgenoemden en de kosten.

HOMOLOGATIE. Bekrachtiging door de rechtbank van het door den gefailleerde aangeboden accoord.

HONOREEREN. Een wissel met betaling vereeren.

HOUDER. De persoon, die in 't bezit van een wissel is.

HYPOTHEEK. Zakelijk recht op onroerende goederen, om daaraan de voldoening eener verbintenis te verhalen.

IMPORTEEREN. Van buiten 's lands invoeren.

IMPORTEUR. Hij, die er zijn beroep van maakt, koopwaren van buiten 's lands te betrekken.

IMPORT. Invoer van koopwaren van buiten 's lands.

IMPOST Verbruiksbelasting.

INCASSO. Kassiersloon voor het innen van gelden.

INCASSEEREN. Gelden innen.

INCOURANT. Niet gangbaar, onverkoopbaar, niet gewild.

INKLAREN. Aangifte doen bij 't zeekantoor van binnen het rijk komende schepen of daarmede ingevoerde goederen, ter verzekering der rechten op den in-, uit- of doorvoer.

INSOLVENT. Onvermogend tot het nakomen zijner verbintenissen.

INTERVENTIE. Betaling eens wissels voor rekening des trekkers of van een der endossanten, ingeval de betrokkene in gebreke blijft.

INTEREST. Loon, wegens het huren van geld verschuldigd.

INTERESTGETALLEN. De getallen, die men verkrijgt door vermenigvuldiging van het bedrag, waarvan interest moet worden berekend, met het aantal dagen.

INVENTARIS. Lijst, bevattende de nauwkeurige opgaaf van het actief en passief van den koopman.

INVENTARISEEREN. Opmaken van den inventaris.

ITALIAANSCH BOEKHOUDEN. Boekhouden naar de dubbele methode; naar men zegt, uitgevonden door Luca Paciolo di Borgo Santo Sepolcro, en door dezen beschreven in zijn werk getiteld: »La scuola perfetta dei mercanti. Venezia. 1504."

JOURNAAL. Een der drie hoofdboeken, die bij het dubbel boekhouden gebruikt worden.
Ook dagboek, dat de koopman verplicht is te houden en dat overeenkomt met het memoriaal van het dubbel boekhouden.

JOURNAAL, (Scheeps) Dagboek, door den scheepsgezagvoerder te houden, waarin hij de dagelijksche weersgesteldheid, de vorderingen van het schip enz. moet opteekenen.

JOURNALISEEREN. Posten uit het memoriaal in het journaal overbrengen.

KAMER VAN KOOPHANDEL. Vereeniging ter bevordering der belangen van den handel.

KAPLAKEN. Zekere percenten, die boven de bedongen vracht van de goederen moeten betaald worden, die over zee worden gevoerd.

KASSIER. Iemand, die er zijn beroep van maakt om, tegen zeker loon, voor anderen gelden te innen en uit te betalen.
Ook wel de bediende, die op een handelskantoor met het ontvangen en uitbetalen der gelden belast is.

KASSIERSBRIEFJE. Assignatie of quitantie, door een koopman op zijn kassier afgegeven.

KAVELING. Bepaald gedeelte van in veiling gebrachte koopmansgoederen, dat zonder verdere splitsing wordt verkocht.

KOOPBRIEFJE. Document, waarbij een makelaar kennis geeft aan den kooper en verkooper, van de door zijn bemiddeling verkochte goederen, met opgaaf van conditiën.

KOERS. Op de beurs vastgestelde waarde voor wissels, geld en effecten.

KOERSBRIEFJE. Lijst van koersen, die de makelaars gewoon zijn dagelijks rond te zenden aan kooplieden.

KREDIET. Vertrouwen.

KREDIET (Blanco). Krediet, dat iemand wordt verleend zonder dat hij onderpand of waarde daartegen verschaft.

LIGDAGEN. Een bepaald aantal dagen, gedurende welke de rechthebbende zijn goederen uit schepen moet ontvangen, op boete van een zeker liggeld voor elken dag na dien termijn.

LICHTER. Vaartuig, bestemd en ingericht tot berging en tot vervoer van goederen voor korte afstanden.

LIMITEEREN. Het bepalen van een prijs, boven of onder welken men een bepaalde order tot koopen of verkoopen niet mag uitvoeren.

LIPPEN. Het door een makelaar voor eigen rekening drijven van

handel in die artikelen, waarin hij als makelaar is aangesteld.

LIQUIDATIE. Regeling. Vereffening van zaken; vooral gebruikt, als een handelshuis ophoudt te bestaan.

MAANDGELDEN. Zie Gage.

MAKELAAR. Door het plaatselijk bestuur aangesteld tusschenhandelaar, die voor rekening zijns lastgevers die handelsartikelen, waarin hij als makelaar is aangesteld, koopt of verkoopt.

MAKELAAR IN ASSURANTIEN. Door het plaatselijk bestuur aangesteld tusschen-handelaar, door wiens bemiddeling assurantieposten worden gesloten.

MANIFEST. Lijst van de in een schip geladen goederen met aanwijzing der namen van de afzenders en de geadresseerden, alsook van de overeengekomen vracht.

MASSA. Activa van een fallieten boedel, die na aftrek van alle kosten en bevoorrechte schulden ter verdeeling onder de crediteuren overblijven.

MEDIO. Op het midden; bijv. op het midden der maand, waarmede bij wissels altijd de 15e wordt bedoeld.

MEMORIAAL. Een der drie hoofdboeken, die bij het dubbelboekhouden worden gebruikt.

MONOPOLIE. Alleenhandel.

Machtiging tot het drijven van handel in een bepaald artikel, met uitsluiting van andere personen.

MONSTERROL. Lijst van de equipage van een schip, inhoudende ieders naam, woonplaats, qualiteit en gage.

MONTANT. Bedrag.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP. Zie onder Vennootschap.

NA DATO. Zie onder Dato.

NANEMEN. Ontvangen der vracht wegens aangevoerde goederen.

Verzenden onder naneming wil zeggen, dat de geadresseerde, alleen tegen onmiddellijke betaling der vracht, de voor hem bestemde goederen in ontvangst kan nemen.

NAZICHT. Zie onder Zicht.

NEGOTIEEREN. Handel drijven. Verkoopen van wissels.

NEMER. De persoon, die een wissel van den trekker overneemt.

NETTO. Zuiver gewicht van goederen, na aftrek van de emballage of het goedgewicht.

NETTO PROVENU. Zie onder Provenu.

NETTO TARRA. Zie onder Tarra.

NOMINALE WAARDE. Waarde van een obligatie, actie enz. zooals die bij de uitgifte is vastgesteld.

NOODADRES. Adres, door den trekker of ook door een der endossanten op een wissel gesteld, van een handelshuis of persoon die, in geval van nood, namelijk als de betrokkene in gebreke blijft, den wissel betaalt voor rekening van hem, die dat adres daarop heeft gesteld.

NOTA. Kleine rekening.

NOTEERING. Prijsopgaaf. Koersbriefje,

OBLIGATIE. Schuldbekentenis.

OFFERTE. Aanbieding van koopwaren tot vastgestelden prijs.

OFFERTE. (Vaste) Offerte, die de aanbieder verplicht is na te komen, zoo zij binnen den daartoe bestemden tijd wordt aangenomen.

OFFERTE. (Vrijblijvende) Offerte, die de aanbieder niet gehouden is na te komen.

ONGELDEN. Onkosten.

OPSLAG. Berging van koopwaren.

De kosten van berging.

ORDERBRIEFJE. Zie Promesse.

PAPIER AAN TOONDER. Document, waartegen de houder een daarin uitgedrukte som kan ontvangen.

PARI. Gelijk aan de nominale waarde.

PARTICULIERE AVERIJ. Zie onder Averij.
PARTICULIER ENRTEPÔT. Zie onder Entrepôt.
PASSIVA. De schulden van den koopman.
PLAATSVERLIES. Zeker loon, dat door de kassiers boven het gewone incasso berekend wordt voor de incasseering van wissels, die betaalbaar zijn op andere plaatsen.
PLAATSWISSEL. Zie onder Wissel
PLOMBEEREN. Het door de Rijks-ambtenaars aanhechten van loodjes aan sommige artikelen, ten bewijze dat de rechten nog niet zijn voldaan.
POINTEEREN. Bij de vergelijking van koopmansboeken de overeenstemmende posten stuk voor stuk aanstippen.
POLIS. Akte van verzekering, door den verzekeraar ondertee[kend].
PREMIE. Prijs.
PREMIE VAN ASSURANTIE. Prijs, door den verzekerde aan de verzekeraar verschuldigd, wegens overname van risico.
PREMIE VAN BODEMERIJ. Rente wegens geleende gelden op bodemerij, onafhankelijk van den tijd, waarop zij worden teruggegeven.
PRIMA. Origineele of eerste wissel, in tegenstelling van den Secunda, Tertia enz. van gelijkluidenden inhoud, en die getrokken worden om zooveel mogelijk vertraging te voorkomen als de Prima soms verloren ging.
PRIVATIM. Uitdrukking, die men buiten op het adres of ook wel binnen in, aan het hoofd van een brief stelt, dien men verlangt, dat de geadresseerde zelf lezen zal en die dus niet als een gewone, den handel betreffende, brief moet worden aangemerkt.
PROCURATIE. Volmacht tot het verrichten van handelingen in naam en onder verband van hem, die deze verstrekt.
PROEFBALANS. Lijst, bevattende alle rekeningen van 't grootboek met de optelling harer debet en creditzijden en de daaruit afgeleide saldo's.
PROLONGATIE. Beleening op effecten en wissels. Zij wordt aangegaan voor niet langer dan één maand, en kan van maand tot maand gecontinueerd worden.

PROMESSE. Document, waarbij de steller belooft een zekere som op een bepaalden tijd te zullen voldoen aan een ander persoon of diens order.
PROTEST. Verzet.
PROTEST. (Akte van) Document, waaruit blijkt dat men zich tegen het een of ander verzet.
PROTESTEEREN. Zich verzetten.
Opmaken der akte van protest.
PROVENU. Opbrengst van verkochte goederen, wissels, effecten, enz.
PROVENU. (Netto) Provenu, na aftrek van alle daarop gemaakte onkosten.
PROVISIE. Loon, dat de agent, reiziger of makelaar in effecten of wissels enz. percentsgewijze berekent van het bedrag zijner in- of verkoopen.

QUITANTIE. Schriftelijke verklaring van ontvangst, vooral van gelden.

RABAT. Korting op den prijs van goederen.
RAFACTIE. Korting op sommige goederen wegens zich daaraan bevindende gebreken.
RAFACTIEMEESTER. Deskundige, door het plaatselijk bestuur aangesteld, ter bepaling der rafactie.
RANGREGELING. Orde, waarin de schuldeischers in een faillieten boedel voorkomen en aanwijzing van het bedrag, dat ieder hunner toekomt.
REALISEEREN. Te gelde maken.
REASSURANTIE. Herverzekering, of geheele of gedeeltelijke overdracht eener verzekering aan een andere Assurantiemaatschappij.
RECLAME. Terugvordering van koopwaren door den verkooper, bij faillissement van den kooper, zoo de koopprijs niet of niet ten volle is betaald.

RECEPISSE. Voorloopig bewijs van storting op aandeelen in geldleeningen, dat later voor het bewijs van aandeel wordt ingewisseld.

REÇU. Bewijs van ontvangst, hoofdzakelijk van goederen of voorwerpen.

REDUCTIE. Herleiding van munten, maten en gewichten.

REEDER. Aandeelhouder in een schip.

REEDERIJ. Vereeniging van personen, die te zamen een schip bezitten.

REëELE WAARDE. Werkelijke waarde.

REFEREEREN. Zich beroepen op personen of schrifturen ter verkrijging of bevestiging van het een of ander.

REHABILITATIE. Door de rechtbank uitgesproken vonnis tot herstelling in zijn rechten, van een ter goeder trouw gehandeld hebbend gefailleerde.

REKENING IN EEN GROOTBOEK of REKENING-COURANTBOEK. Staat van zaken tusschen den eigenaar van het boek en den persoon of de zaak, die aan 't hoofd dier rekening is genoemd.

REKENING-COURANT. Loopende rekening of staat van schuld en vordering tusschen twee personen.

REMBOURS. Terugbetaling van voorschotten, of tegenwaarde voor gedane betalingen of geleverde voorwerpen.

REMISE. Zending van geld, wissels of effecten.
Naam van een wissel, assignatie of promesse, ten opzichte van den endossant en den geëndosseerde.

REMITTEEREN. Zenden van geld, wissels of effecten.

RESPIJT. Een of meer dagen uitstel van betaling eens wissels, waartoe de betrokkene gerechtigd is.

RESTORNEEREN. Een fout in de boeken herstellen door een contrapost.
Een gesloten assurantie geheel of ten deele vernietigen tegen vergoeding van een gedeelte der premie.

RETOURREKENING. Rekening, waarvan de herwissel vergezeld gaat, ter verantwoording van het daarin voorkomend bedrag.

RETOURVRACHT. Vracht van goederen, die ingevoerd worden.

RETOURWISSEL. Wissel, die wegens nonbetaling wordt teruggezonden.

RISICO. Gevaar.

ROODE GETALLEN. Interest-getallen, voorkomende in een Rekening-Courant, betrekking hebbende op die posten, welke vervallen ná den dag, waarop zij is afgesloten.
Zij worden ter onderscheiding van die, welke betrekking hebben op de reeds vervallen posten, met rooden inkt geschreven.

ROULEEREN. In omloop zijn.

SALDEEREN. Rekening vereffenen, afsluiten.

SALDO. Rest.

SCHEEPSJOURNAAL. Zie onder Journaal.

SCHEEPSMAKELAAR. Iemand, die zijn beroep maakt van het aanwerven van scheepsvolk.

SCHEPEN. In het schip brengen.
De kosten daarvan.

SECUNDA. Tweede wissel, eensluidend met den prima.

SERIE. Reeks van opvolgende nommers.

SOLA. Wissel, waarvan slechts een exemplaar is uitgegeven.

SOLVENT. In staat om zijn handelsverbintenissen na te komen.

SPECIFICEEREN. Nauwkeurig in bijzonderheden aantoonen.

SPECULEEREN. Handelsoperatiën bewerkstelligen, gegrond op verwachte rijzing of daling der prijzen.

STAAT VAN KENNELIJK ONVERMOGEN. Rechtstoestand, waarin ieder, die geen koopman is, kan geraken, ten gevolge van het staken zijner betalingen.

STIPULEEREN. Bedingen, vaststellen van prijzen, voorwaarden enz.

STUKGOEDEREN. Goederen, die door verschillende bevrachters in een schip worden gelaten.

STUWEN. De goederen in een schip een behoorlijke plaats geven.

SUPERCARGA. Opzichter over de lading aan boord van een schip.

SUPPLEEREN. Aanvullen. Bijpassen.

SURCEANCE VAN BETALING. Door den Hoogen Raad te verleenen uitstel van betaling aan den koopman, die zijn schulden niet kan betalen en die door dat uitstel waarschijnlijk in staat zal geraken om zijn verbintenissen na te komen.

TARRA. Gewicht der emballage.

TARRA. (Netto.) Werkelijk gewicht der emballage.

TARRA. (Uso.) Aangenomen gewicht der emballage.

TAREEREN. Vaststellen der tarra.

TRAITE. Naam van een wissel of assignatie, ten opzichte van den trekker en den betrokkene.

TRANSPORT. Overdracht, vervoer.

TRASSANT. Trekker.

TRASSEEREN. Trekken.

TREKKER. Onderteekenaar van een wissel, assignatie of promesse.

TREKKEN. Maken, uitgeven van wissels, assignaties en promessen.

TRIAGE. Beschadigde koopwaren.

UITKLAREN. Aangifte doen bij 't zeekantoor van naar buiten 's lands vertrekkende schepen en daarin geladen goederen, ter verzekering der rechten van uitvoer.

UITSLAG. Korting op het gewicht van sommige goederen, naar plaatselijk gebruik.

UITVRACHT. Vracht van goederen, die worden uitgevoerd.

USANCES. Gewoonten in den handel, die niet door de wet zijn voorgeschreven, maar wettelijke kracht hebben verkregen.

USO. Dertig dagen na zicht of na dagteekening des wissels of der assignatie.

USOTARRA. Zie onder Tarra.

USOWISSEL. Zie onder Wissel.

VALIDEEREN. Waarlijk erkennen. Goedheeten. Gecrediteerd worden.

VALUTA. Waarde, ten opzichte van tijd of soort eener uitgedrukte geldsom.

VENNOOT. Zie Compagnon.

VENNOOT. (Commanditair) Geldschietend deelgenoot in een commanditaire vennootschap, die niet bevoegd is tot eenige daad van beheer in naam der vennootschap.

VENNOOTSCHAP. Zie Compagnieschap.

VENNOOTSCHAP. (Commanditaire) Vennootschap tusschen één of meer hoofdelijk voor het geheel aansprakelijke deelgenooten en een of meer andere personen als geldschieters.

VENNOOTSCHAP. (Naamlooze) Compagnieschap, die geen firma heeft noch ook den naam draagt van een of meer der vennooten, maar haar benaming ontleent aan het voorwerp harer handelsonderneming.

De vennooten zijn voor niet meer dan het bedrag van hun aandeel aansprakelijk.

VERIFICATIE. Onderzoek en erkenning van schulden in een faillieten boedel.

VERKOOPREKENING. Rekening van verkochte consignatie-goederen.

VERVALDAG. Dag, waarop een schuld moet worden betaald.

VRACHTBRIEF. Bewijs van ontvangst van goederen bij transport te land of op de rivieren, waarbij aangenomen wordt die goederen op een bepaalde plaats aan een aangewezen persoon tegen een vastgestelde vracht uit te leveren.

WAAGBRIEFJE. Wichtnota. Opgaaf van het gewicht van verzonden goederen.

WINDHANDEL. Koopen en verkoopen van artikelen, die nog niet bestaan of die men niet bezit op het oogenblik, waarin men den koop sluit.

WISSEL. Geschrift, waarbij de onderteekenaar iemand in een andere plaats last geeft om op een bepaalden tijd, aan een aangewezen persoon of diens order een zekere som te betalen, met erkenning van ontvangen waarde of van waarde in rekening.

WISSEL. (Dato). Dagwissel. Wissel, die op een daarin uitgedrukten, bepaalden dag vervalt.

WISSEL. (Gedomiliceerde) Wissel, voorzien van domicilie, dat is een wissel, waarin de plaats waar en de persoon is uitgedrukt, die voor rekening van den betrokkene zal betalen.

WISSEL. (Plaats). Wissel, waarvan de trekker en de betrokkene in dezelfde plaats wonen.

WISSEL. (Uso). Wissel, betaalbaar op uso.

WISSELRUITERIJ. Voortdurende operatie met wissels, met het doel om zich geld te verschaffen door middel van overeenkomst tusschen twee of meer handelshuizen, die op elkander trekken, deze wissels accepteeren en disconteeren en tot dekking weder op zich laten trekken, zonder dat daarvoor een oorzaak van schuld bestaat.

WISSELSTEMPEL. Zie Wisselzegel n°. 2.

WISSELZEGEL. 1°. Gezegeld papier, bestemd om een wissel op te schrijven.
2°. Zegelrecht.

ZEEKANTOOR. Benaming in Nederland van de kantoren der in- en uitgaande rechten en accijnsen in zeehavens.

ZICHT. Op vertoon.

ZICHT. (Na). Na den dag, waarop de betrokkene verklaard heeft den wissel gezien te hebben.

ZICHTWISSEL. Wissel, die op vertoon betaalbaar is.

---

§ 1. HET BOEKHOUDEN is te verdeelen in twee soorten:
a. ENKEL BOEKHOUDEN;
b. DUBBEL BOEKHOUDEN.

§ 2. Het Wetboek van Koophandel schrijft voor, dat elk koopman verplicht is eenige boeken te houden, zonder dat het daarbij eenige methode van boekhouden op het oog heeft.

De bedoeling van dat voorschrift is dan ook geen andere, dan om zorg te dragen dat, in geval daartoe aanleiding bestaat, andere belanghebbenden dan de koopman zelf, in staat zouden kunnen zijn, om uit die boeken op te maken den stand der zaken van dien koopman, alsook de feiten, die dien stand van zaken hebben teweeggebracht.

Het voorschrift van genoemd wetboek luidt als volgt:

»Elk koopman is verplicht dagboek te houden, waarin, van dag tot dag, naar orde des tijds, zonder witte vakken, tusschenregels of kantteekeningen, moeten worden aangeteekend zijn inschulden en schulden, de ondernemingen in zijn handel, de trekkingen, acceptatiën, of endossementen van wissels en andere handelspapieren, zijn verbintenissen, en, in het algemeen, alles wat hij ontvangt en uitgeeft, van welken aard het ook zij; alles onverminderd zoodanige boeken als in den koophandel gebruikelijk zijn, doch waarvan het houden door de wet niet geboden is.

Hij is verplicht de brieven, welke hij ontvangt, te bewaren, en van diegene, welke hij afzendt, een kopijboek te houden.

Hij is verplicht alle jaren, binnen de zes eerste maanden van elk jaar, een staat en balans op te maken, in een afzonderlijk daartoe bestemd register in te schrijven en eigenhandig te onderteekenen."

Velen, en daaronder ook schrijvers over het boekhouden, hebben

dat voorschrift al te letterlijk opgevat en gemeend dat met het woord »dagboek," werd bedoeld »één dagboek." Deze opvatting is onjuist.

Of de koopman de feiten, die in zijn handel voorvallen, achtereenvolgens in één boek inschrijft of wel, die feiten in volgorde des tijds, naar hun aard, verdeelt over verschillende boeken, is, met het oog op het voorschrift van de wet, hetzelfde. En naarmate de zaken van den koopman uitgebreider zijn, is het meer onpractisch om alles in een boek in te schrijven; men heeft een veel gemakkelijker overzicht over zijn zaak, als men een afzonderlijk dagboek houdt voor de ontvangsten en uitgaven in geld en een voor de ontvangst en afgifte van goederen enz. enz., dan dat men alles te zamen in één boek opneemt.

Alleen dit houde men in het oog, dat men alles, wat een wijziging, niet alleen in het kapitaal van den koopman maar ook in den vorm daarvan teweegbrengt, naar orde des tijds en onmiddellijk nadat die wijziging ontstaat, in een der dagboeken behoort in te schrijven. Men ziet dus dat de wet zich over het toepassen der dubbele, zoogenaamd enkele of eenige andere methode niet uitlaat.

§ 3. Het enkel boekhouden is eigenlijk geen systeem en voldoet alleen aan het hoogstnoodzakelijke in de administratie.

Enkel boekhouden is het aanteekenen, op welke wijze dan ook, met inachtneming van bovengenoemd voorschrift van de wet, van alle wijzigingen in het kapitaal van den koopman en den vorm daarvan. Oppervlakkig beschouwd, zou men meenen dat het aanteekenen van de wijzigingen in het kapitaal voldoende was en men die in den vorm kon achterwege laten, maar in de practijk blijkt duidelijk dat dit niet opgaat.

De belanghebbende heeft recht om te weten waaruit het kapitaal van den koopman bestaat, en daarom moet elke wijziging in den aard daarvan worden aangeteekend. Voor hem, die er belang bij heeft, is het niet voldoende te weten, dat een zeker koopman bij voorbeeld *f* 5000.— in eigendom heeft, maar het kan hem nuttig zijn ook den aard te kennen, waaruit die eigendom bestaat, hetzij dan geld, effecten, goederen of iets anders.

§ 4. Welke wijze gevolgd wordt bij het inschrijven in de boeken van den koopman, zij moet altijd hiertoe leiden, dat hij op bepaalde tijden uit zijn boeken kan opmaken den staat van zijn eigendom, en bij vergelijking van een vorigen staat, zal kunnen zien of hij sedert vooruit of achteruit gegaan is.

Daartoe maakt hij minstens eenmaal per jaar, zie art. 8 Wetboek van Koophandel, een staat en balans op.

De balans wordt verdeeld in twee deelen.

Aan de eene zijde worden vermeld de baten van den koopman, aan de andere zijde zijn lasten.

Aan de eene zijde komen dus voor de bezittingen van den koopman, aan de andere zijde dat, wat hij, in welken vorm ook, aan anderen schuldig is.

Al die baten en lasten worden getaxeerd en in cijfers uitgetrokken, en wanneer men dan de optelling van de andere zijde van de balans heeft afgetrokken van die van de eene zijde, dan wijst het verschil het cijfer van zijn eigendom aan.

Mocht daarentegen de optelling van de andere zijde die van de éene overtreffen, dan blijkt het dat zijn schulden grooter zijn dan zijn eigendom; dan is hij insolvent, dat is, niet in staat om zijn verplichtingen na te komen en is hij oneerlijk wanneer hij zijn handel voortzet, omdat het risico, dat ieder koopman door handeldrijven loopt, door hém wordt overgebracht op de personen, met wie hij handel drijft en die uit den aard der zaak van zijn insolventie niet op de hoogte zijn.

De bij de wet bedoelde staat is, wat men in den handel noemt de inventaris, dat wil zeggen, de specificatie voor zoover noodig van hetgeen op de balans voorkomt.

Indien bij voorbeeld uit de balans blijkt, dat de koopman voor een zeker bedrag aan goederen in eigendom heeft, dan behoort die staat of inventaris aan te toonen welke goederen dat zijn en tot welken prijs zij zijn geschat.

Vindt men op de balans een zeker bedrag, dat de koopman te vorderen heeft van diverse debiteuren, dan behoort uit den staat

te blijken welke personen dit zijn en welke bedragen elk hunner aan den koopman schuldig is.

Als uit de balans blijkt dat de koopman een zekere waarde aan effecten in eigendom heeft, dan moet uit den staat kunnen aangetoond worden welke effecten en tot welken koers zij zijn gewaardeerd.

§ 5. In korte trekken is hiermede aangetoond wat men onder enkel boekhouden verstaat.

Nog veel minder dan bij het dubbel boekhouden is aan te geven hoeveel en welke soort van boeken daarbij tot inschrijving worden gebruikt. De beslissing daarvan is geheel en al overgelaten aan den persoon, dien het geldt.

Alleen kan er niet genoeg worden gewezen op het gevaarlijke van te veel te vertrouwen op zijn geheugen, waardoor dikwijls wel is waar eenige moeite van administratie wordt uitgehaald, maar tevens niet zelden schade wordt geleden door het vergeten op te schrijven van datgene, wat ook anderen, na ons, noodig hebben te zien.

Behalve een boek, waarin worden opgeschreven de goederen, die men koopt, om daarin ook af te schrijven die, welke men verkocht heeft, is het ook noodig om een kasboek te houden, waarin de ontvangsten en uitgaven worden vermeld en eveneens twee boeken, in het eene waarvan aangeteekend worden de schulden van den koopman, voorzien van de noodige omschrijving, en in het andere de vorderingen of inschulden, eveneens zoodanig omschreven als noodig is om het anderen duidelijk te maken.

Vooral worde er gewicht aan gehecht dat, wat de dagelijksche gebeurtenissen in zijn handel aangaat, niet tot morgen wordt uitgesteld wat heden kan geschieden, en dus op den dag zelven in de boeken wordt geschreven wat er dien dag in zijn handel is voorgevallen.

§ 6. Het eenige SYSTEEM echter, dat in staat is om de meeste fouten, die in de boekhouding of administratie gemaakt worden te ontdekken, is het systeem van dubbel boekhouden, waarover wij hierna zullen spreken.

Enkel of willekeurig boekhouden kan ons niet dan bij toeval en met scherpzinnigheid enkele fouten aan het licht brengen.

Toch is het in sommige zaken gewenscht, b. v. dan, wanneer de handel van den koopman loopt over duizende kleinigheden, zich bij enkel boekhouden te bepalen, maar in dat geval is het hoog noodig, dat het inrichten van de administratie en het houden der boeken worde toevertrouwd aan iemand, die volledig op de hoogte is van de wetenschap van het dubbel boekhouden.

§ 7. DUBBEL BOEKHOUDEN is, naar vaste regelen aanteekening houden van alles, wat een wijziging in het kapitaal of den aard daarvan teweegbrengt, op zoodanige wijze, dat men na verloop van zekeren tijd kan zien, niet alleen hoeveel er gedurende dien afgeloopen tijd is gewonnen of verloren, maar ook waaruit die winst of dat verlies is ontstaan.

Het dubbel boekhouden geeft een aanleiding tot het ontdekken van abuizen, die op geen andere wijze te ontdekken zijn.

§ 8. Het is van het hoogste belang, om bij het inschrijven der boeken zoo kort mogelijk te zijn.

Daardoor wordt aan duidelijkheid zeer veel gewonnen en bevorderd, dat niet alleen de koopman zelf begrijpt wat er in de boeken is geschreven, maar dat het ook klaar is voor anderen, die daarbij belang kunnen hebben.

§ 9. Iedere wijze van boekhouden, afwijkende van de regelen waarop het dubbel boekhouden steunt, is volstrekt willekeurig en wordt enkel of gewoon boekhouden genoemd.

§ 10. De boeken, bij het dubbel boekhouden gebruikelijk, worden verdeeld in Hoofd- en Hulp- of Bijboeken.

§ 11. De Hoofdboeken zijn drie in getal, namelijk:

het MEMORIAAL,
het JOURNAAL,
en het GROOTBOEK.

§ 12. Het MEMORIAAL bevat alle feiten, die eenige wijziging teweegbrengen in het kapitaal van den koopman, en bovendien wat verder in zijn zaken der vermelding waardig is en zijn geheugen niet mag ontsnappen.

Het Memoriaal bestaat uit meer dan een boek.

Het aantal dier boeken hangt af van de mindere of meerdere uitgebreidheid der zaken maar al die boeken te zamen genomen behooren te bevatten, in orde gerangschikt en naar volgorde des tijds ingeschreven, alles wat in den handel van den koopman gebeurt.

Voor de duidelijkheid is het zeer aan te bevelen, dat men bij het inschrijven met de hoofdgedachten van de gebeurtenis beginne en die schrijve met grootere letters. Dit bevordert het gemakkelijk overzicht en steekt gunstig af bij de tot nu toe door velen gevolgde breedsprakigheid, die zeer veel aanleiding gaf tot verkeerd begrip.

In dit boek zijn dubbele guldens- en centenlijnen.

De gewoonte brengt mede om alleen het eindcijfer van het verhandelde in de buitenlijnen te plaatsen en de onderdeelen in de binnenlijnen.

Elke ingeschreven gebeurtenis wordt een post genoemd, en al die posten worden zooveel noodig, zooals wij hieronder zullen aantoonen, overgebracht in andere boeken, ten einde ten slotte te komen tot een inventaris en balans.

§ 13. Wij zullen nu eenige posten laten volgen, zooals die bij een koopman kunnen voorkomen en die stellen alsof zij in één memoriaal worden ingeschreven.

1885 Januari	3	GEKOCHT van A. te Amsterdam:						
		50 Balen Preanger Koffie,						
		Bruto 2854 kilo						
		Tarra 3 $^0/_0$ 86 „						
		Netto 2768 kilo à 43c p. $^1/_2$ kilo				f	2380	48
„	5	BETAALD aan:						
		B. te Dordrecht	f	351	—			
		C. te Middelburg	„	430	—	f	781	—
„	7	GEREMITTEERD aan D. te Amsterdam:						
		1 remise op Amsterdam	f	1412	—			
		1 „ „ Londen (pr. 2 maanden) £ 100 à f 12.01	„	1201	—	f	2613	—
„	8	ONTVANGEN van E. te Leiden:						
		in geld	f	2000	—			
		in een remise op Dordrecht. . . .	„	612	60	f	2612	60
„	8	FACTUUR gezonden aan:						
		F. te Hamburg,						
		over 25 Balen Manilla Tabak						
		Bruto 4777 kilo						
		Tarra 6$^1/_2$ kilo per baal 162$^1/_2$ „						
		Netto 4614$^1/_2$ kilo à 67$^1/_2$c p. $^1/_2$ kilo	f	6229	57			
		Commissie 1$^1/_2$ $^0/_0$	„	93	44	f	6323	01
		en aan U. te Heilbronn:						
		over 100 Balen Java Koffie,						
		Bruto 5040 kilo						
		Tarra 3 $^0/_0$ 151 „						
		Netto 4889 kilo à 28c p. $^1/_2$ kilo	f	2737	84			
		Comptant 1 $^0/_0$	„	27	38			
			f	2710	46			
		Onkosten	„	24	70			
			f	2735	16			
		Commissie 1$^1/_2$ $^0/_0$	„	41	03	f	2776	19
						f	9099	20

§ 14. Indien er in een of anderen post op iets bijzonder de aandacht moet worden gevestigd heeft men veeltijds de gewoonte dat te onderstreepen. Het is echter beter in plaats daarvan zoo iets te schrijven met grootere letters, omdat dit de duidelijkheid bevordert en niet minder de netheid.

Men lette hierbij ook op het voorschrift van het Wetboek van Koophandel, waarin geëischt wordt dat het Memoriaal (Dagboek) ingeschreven zal worden zonder witte vakken, tusschenregels of kantteekeningen.

Deze bepaling strekt alleen om de goede trouw in de hand te werken.

Meermalen komt het voor dat de boeken en vooral de dagboeken van den koopman in rechten moeten worden overgelegd en als bewijs kunnen of moeten gelden. Bevinden zich nu in deze boeken witte vakken dan laadt de koopman den schijn op zich, dat hij daarbij de bedoeling had om later, in strijd met de waarheid, het een of ander tusschen te voegen, dat voor hem van belang zou kunnen zijn en worden er tusschenregels gevonden, dan wordt het vermoeden geboren, dat daardoor de gebeurtenis, in dien post omschreven, anders wordt voorgesteld dan werkelijk heeft plaats gevonden hetgeen aanleiding geeft de juistheid van dien post te betwijfelen.

Nu spreekt het van zelf dat men bij het inschrijven fouten kan maken. Om die te herstellen sla men den volgenden weg in.

Bemerkt men de fout terwijl men nog bezig is met het inschrijven, dan schrappe men de onjuiste woorden door en late volgen wat er had behooren te staan. Bemerkt men de fout evenwel eerst als de post reeds geheel is ingeschreven dan schrappe men den geheelen post door en make een nieuwen.

Bij elke doorhaling zorge men echter dat het doorgehaalde duidelijk te lezen blijft, opdat men zou kunnen bewijzen wat er gestaan heeft.

Deze wenk kan niet genoeg ter harte worden genomen en menigeen heeft zich de nietopvolging daarvan ten zeerste beklaagd, omdat hij zich daardoor den weg had afgesneden om zich te ververantwoorden.

§ 15. Zooals reeds in § 2 is opgemerkt zou het in de meeste

zaken onpractisch wezen om alle gebeurtenissen te schrijven in één Memoriaal of Dagboek.

De verschillende boeken met uitzondering van het Journaal en het Grootboek, die met elkander het Dagboek uitmaken of om andere redenen gehouden worden, worden HULP- of BIJBOEKEN genaamd.

Daartoe kunnen onderanderen behooren:

INKOOPBOEK.
VERKOOPBOEK.
VERKOOPREKENINGENBOEK.
CONTOFINTOBOEK.
WINKELBOEK.
KASBOEK.
KASOPMAKINGBOEK.
KASSIERSBOEK.
REMISENKOPIJBOEK.
TRAITENKOPIJBOEK.
BRIEVENKOPIJBOEK.
EFFECTENBOEK.
AGENDA OF VERVALBOEK.
ONKOSTENBOEK.
ASSURANTIEBOEK.
EXPEDITIEBOEK.
REEDERIJBOEK.
REKENINGCOURANTBOEK.
INVENTARISBOEK.
BALANSBOEK.

In het INKOOPBOEK worden naar volgorde ingeschreven de rekeningen (facturen) over de gekochte goederen. Strikt noodzakelijk is dit niet. Men behoort de ontvangen rekeningen zorgvuldig bijeen te bewaren maar waarschijnlijk uit vrees dat die losse stukken papier gemakkelijker zoek raken, volgen velen de gewoonte om die rekeningen in een daartoe bestemd boek inteschrijven.

Het VEKKOOPBOEK is wel degelijk noodig.

Daarin worden de afschriften gemaakt van de rekeningen over de goederen, die men verkoopt en daaruit worden later op het hoofd of de rekening van de koopers het bedrag overgebracht, dat zij tengevolge van dien koop schuldig zijn.

In het VERKOOPREKENINGENBOEK dragen de linker- en rechterbladzijde één nommer.

Op de eerste schrijft men welke goederen men in consignatie heeft ontvangen, den persoon van wien en voorts alle aanmerkingen, die men daarbij noodig acht; dan alle mogelijke onkosten, die men voor die goederen uitgeeft, de commissie, die men berekent, enz.; de laatste bladzijde schrijft men in haar geheel de rekening, die men aan den kooper dier goederen geeft.

In het CONTOFINTOBOEK worden de contofinto's gekopiëerd, die men aan hen, die dit verlangen, zendt.

De contofinto dient om den belanghebbende te doen leeren kennen de verschillende voorwaarden, die aan het koopen of verkoopen van sommige artikelen verbonden zijn, opdat hij daarnaar zou kunnen berekenen of een zoodanige koop of verkoop hem voor- of nadeelig zal zijn.

Het WINKELBOEK wordt alleen gebruikt ingeval de koopman tegelijk winkelier is.

Daarin worden, liefst in verschillende afdeelingen, aangeteekend de goederen, die de koopman aan zijn winkel ter verkoop geeft.

Nog een ander WINKELBOEK is zeer aantebevelen om aanteekening te houden van de goederen, die tegen dadelijke betaling, uit den winkel worden verkocht.

Zulk een boek dat in het buitenland over het algemeen gehouden wordt, mist men in Nederland in den regel en toch is het een krachtige factor om den richtigen gang van zaken te controleeren.

Treurig genoeg is de Nederlandsche koopman maar al te weinig geneigd om moeite, tijd en geld voor het controleeren zijner zaken over te hebben en dit is bij den winkelier nog veel sterker het geval dan bij den groothandelaar.

De ondervinding leert echter, dat door niet te controleeren of niet voldoende te controleeren zeer veel geld verloren gaat, dat gespaard

zoude kunnen worden, terwijl men juist door strenge contrôle de werkkrachten van zijn personeel leert kennen.

Bij gemis aan contrôle is menig koopman in de meening geweest dat hij kon rekenen op de nauwgezetheid en de eerlijkheid van zijn personeel, terwijl hij daardoor jaren lang, zonder het te weten, bedrogen werd en geen juist overzicht van zijn zaken had.

Een KASBOEK behoort iedereen te houden, hetzij hij koopman of niet.

Op de linkerbladzijde worden de ontvangsten geschreven en op de rechterbladzijde de uitgaven.

Men zou evengoed op de rechterbladzijde de ontvangsten kunnen plaatsen en op de linker de uitgaven, maar er bestaat geen enkele reden om hierin van de overal gevolgde wijze aftewijken.

Bij het inschrijven van elke ontvangst wordt vermeld van wien men die ontvangen heeft en zoo noodig een nadere omschrijving, bevattende de oorzaak van die ontvangst. Ditzelfde geschiedt bij de uitgaven.

Van tijd tot tijd en, in zaken van eenigen omvang liefst elken dag, behoort men na te gaan of het in kas zijnde geld overeenstemt met hetgeen het kasboek aanwijst dat er wezen moet.

Iedereen maakt van tijd tot tijd fouten en nu komt het er voor den koopman vooral op aan om te zorgen dat die fouten zoo spoedig mogelijk ontdekt worden.

Indien men dagelijks zijn kas opmaakt, dat wil zeggen onderzoekt of het geld, dat er wezen moet, er is en men ziet dat er een fout is, dan heeft men zich alleen maar te herinneren, hetgeen er dien eenen dag met de kas is voorgevallen en dan zal men veel gemakkelijker tot de ontdekking van de fout geraken, dan wanneer men eenige dagen of weken laat verstrijken voordat men dat onderzoek instelt.

Nu kan zich het geval voordoen dat niettegenstaande dat dagelijksch onderzoek de kas niet sluit, hetgeen alleen een gevolg is van onnauwkeurigheid en slordigheid en het bewijs levert dat het houden der kas aan onbevoegde handen is toevertrouwd.

Zelfs het Italiaansch boekhouden geeft dan geen middel aan de

hand om die fout te ontdekken en men moet lijdelijk afwachten of misschien later toevallig de fout voor den dag komt.

Zoodra men echter ontdekt heeft dat er meer of minder geld in kas is dan er volgens het kasboek behoort te zijn, houde men in het kasboek daarvan onmiddellijk aanteekening.

Is er bijvoorbeeld *f* 100.— te veel, dan schrijve men aan de ontvangstzijde »bij opmaking der kas op heden is gebleken dat er te veel is *f* 100.—", en daarentegen, gesteld dat er *f* 100.— minder is dan er moest zijn, dan schrijve men op de uitgaafzijde »bij opmaking der kas op heden is gebleken dat er te kort is *f* 100.—".

Men achte het maken van fouten bij ontvangsten en uitgaven toch niet te licht. De ondervinding leert dat zij zeer nadeelige gevolgen kunnen hebben, niet het minst hierin bestaande, dat belanghebbenden, die daarvan kennis dragen, daarin aanleiding kunnen vinden om of de nauwgezetheid of de goede trouw van den koopman te betwijfelen, hetgeen tot veel grootere indirecte schade kan leiden dan het directe verlies van het geld.

Fouten in de kas kunnen ontstaan uit verschillende oorzaken. Men kan verzuimen ontvangsten of uitgaven te boeken en zulk een fout zal, voorzoover daarvan quitanties of andere bewijsstukken in handen zijn, bij onderzoek ontdekt worden.

Men kan zich echter ook vergissen bij het ontvangen en uitgeven van geld en dientengevolge minder of meer ontvangen dan men hebben moet en minder of meer uitbetalen dan gevraagd wordt en die fouten zijn niet gemakkelijk te ontdekken en in elk geval niet zonder de medewerking van hem, die van ons het geld ontvangen heeft of het aan ons heeft betaald.

In uitgebreide zaken, maar vooral in den bankiers-, kassiers- en effectenhandel, waarin bij voorkeur aanleiding tot het maken van fouten in de kas bestaat, verdient het groote aanbeveling om bij elke ontvangst en elken uitgaaf den vorm te schrijven, waarin die is geschied.

Men ontvangt bijvoorbeeld *f* 298.45 waartoe ons wordt ter hand gesteld een bankbillet van *f* 300.— zoodat men heeft terug te betalen *f* 1.55.

Als men nu in zijn kasboek heeft geschreven:

Ontvangen van A. *f* 298.45 dan plaatse men daaronder de volgende specificatie:

1 à 300.—;

terug:

1 à 1.—

1 à $\frac{1}{2}$

3 à $\frac{1}{10}$

In verband hiermede houde men een afzonderlijk boek voor de dagelijksche KASOPMAKING, waarin duidelijk gespecificeerd wordt de vorm van het geld, dat in kas is, op de wijze zooals hier achter wordt aangegeven.

Indien dan blijkt dat het cijfer, dat in kas is, niet overeenstemt met dat, wat er moest zijn, dan zal het aanteekenen van dien vorm dikwijls kunnen leiden tot het ontdekken van de fout.

Wanneer men in zijn kasboek schrijft:

Uitgegeven aan A. *f* 312.40 en men heeft er niet bij geschreven den vorm, waarin die uitbetaling is geschied, dan heeft men niets geen zekerheid, dat men niet te veel of te weinig betaald heeft.

Dit is het geval bij alle kasposten en men kan toch moeielijk met hoop op succès bij ieder, die van ons ontvangen heeft of aan ons heeft betaald, gaan vragen of daarbij een fout heeft plaats gevonden.

Uit den vorm der uitbetaling kan echter blijken bij welken post een fout is begaan en dan kan men met zekerheid tot den belangbelanghebbende gaan en hem aantoonen welke fout er gemaakt is.

Het aanteekenen van den vorm heeft bovendien nog meer voordeelen.

Men stelle bijvoorbeeld dat men betaalt *f* 200.— maar dat men bij ongeluk uit zijn portefeuille met bankpapier een bankbiljet van *f* 300.— heeft gegeven in plaats van van een *f* 200.—.

Dit is niet ondenkbaar omdat onze bankbiljetten van *f* 100.—, *f* 200.—, *f* 300.— en *f* 1000.— maar alteveel gelijkenis met elkaar hebben.

Hieruit volgt dat uit de opmaking van de kas zal blijken dat men dien dag *f* 100.— tekort heeft, maar nu kan de vorm ons op

het spoor brengen om te ontdekken waar de fout zit, die anders misschien nooit zou zijn uitgekomen.

Men zie uit welke vormen de in kas zijnde gelden, waarmede men den dag begonnen is, bestonden. Men ga verder na welke vormen dien dag zijn ingekomen en welke zijn uitgegeven en dan zal men in dit geval tot de ontdekking komen, dat men een bankbiljet van *f* 300.— te weinig bezit en een van *f* 200.— te veel, waaruit is afteleiden dat men bij vergissing een bankbiljet van *f* 300.— gegeven heeft in plaats van een van *f* 200.—.

Het zoeken naar deze fout kan zich dus alleen beperken tot die posten, waarbij van bankbiljetten van *f* 200.— sprake is en is er maar één zulk een post dan heeft men voldoende zekerheid verkregen. Wordt nu door den ontvanger van dat bankbiljet van *f* 300.— die ontvangst ontkend, dan is men wel is waar zijn *f* 100.— toch kwijt, maar dan heeft de gemaakte fout bij het geldelijk nadeel, dat men toch zou hebben, dit voordeel, dat onze menschenkennis verrijkt is geworden en heeft men daarin een aanleiding om, wanneer men ooit weer met hem in aanraking mocht komen, dubbel op te passen.

In elke zaak, waarin men iemand van zijn personeel uitzendt om gelden te ontvangen of te betalen is het om de hierboven genoemde redenen zeer gewenscht, dat ook het aanteekenen van den vorm tot eisch worde gesteld en men zij niet tevreden wanneer het slot van de ontvangsten en uitgaven van dien bediende in orde is, indien ook niet tegelijker tijd de vorm van het geld sluit.

Door zulke maatregelen wordt datgene bevorderd, waar ons volk de grootste behoefte aan heeft, dat is, nauwgezetheid.

Het is een meermalen voorkomend verkeerd begrip, dat het niet zoo ernstig moet worden opgevat als men meer geld in kas heeft dan er behoort te zijn, dan wanneer er een tekort is.

In beide gevallen kunnen uit zulk een fout even nadeelige gevolgen voortvloeien, vooral wanneer men in aanmerking neemt dat het volstrekt niet bewezen is dat zulk een teveel of tekort uit één fout bestaat.

Het kan een resultaat zijn van verschillende fouten, die saamgenomen dat teveel of tekort aanwijzen.

Men zal later zien dat alle posten in het kasboek in andere boeken worden overgebracht en daarom worden er op sommige kantoren, waar zeer veel in de kas omgaat, twee kasboeken gebruikt, één voor de ontvangsten en uitgaven op Maandag, Woensdag en Vrijdag en één voor die op Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.

Dit heeft dit voordeel, dat hij, die de kasposten in andere boeken moet overbrengen, dit rustig kan doen, zonder den kassier in zijn werk te hinderen.

Veel kooplieden maken gebruik van de tusschenkomst van een bankier of kassier tot het doen van ontvangsten en betalingen en houden daartoe een KASSIERSBOEK, waarin van die ontvangsten en betalingen aanteekening wordt gehouden.

Het kassiersboek is ingericht op gelijke wijze als het kasboek; de linkerzijde is bestemd voor alles, waarvoor de kassier ons schuldig wordt, hetzij wissels, geld of iets anders, terwijl op de rechterzijde wordt geboekt wat wij aan hem schuldig zijn wegens door hem, voor onze rekening gedane betalingen, provisie, enz.

Dit boek wordt gewoonlijk, na het einde van iedere maand, door den kassier met zijn eigen boeken gecollationeerd.

Nu volgt het REMISENKOPIJBOEK.

Van alle wissels, assignaties en promessen, die de koopman in betaling ontvangt en die dus voor hem remisen zijn, wordt het voornaamste in dit boek gekopiëerd.

Iedere remise krijgt een opvolgend nommer, waarachter, in verschillende kolommen, onderanderen wordt geschreven de datum van ontvangst en verzending; de naam van den trekker, den betrokkene, den nemer en den laatsten endossant; het bedrag; de vervaldag; de plaats van uitgifte en die waar de wissel betaald moet worden.

Sommige kopieeren de remises geheel en al in boeken, die het formaat van een wissel hebben.

In het TRAITENKOPIJBOEK worden, op dezelfde wijze als dat

in het Remisenkopijboek geschiedt, ingeschreven alle wissels, assignaties en promessen, die de koopman zelf trekt en uitgeeft.

Het Wetboek van Koophandel schrijft voor dat de koopman verplicht is van alle brieven die hij afzendt kopij te houden.

Daartoe legt hij een BRIEVENKOPIJBOEK aan, waarin hij naar volgorde des tijds die afschriften verzamelt.

Bij zulk een boek behoort een alphabetisch register, bevattende de namen der geadresseerden, waarachter geschreven worden de pagina's, waarop de aan hen gerichte brieven voorkomen.

Gemakshalve worden op elke kopij de pagina's aangeteekend van de onmiddellijk daaraan voorafgaande en daaropvolgende kopij van den brief, gericht aan denzelfden persoon.

Dat kopieeren geschiedt bijna algemeen met een pers, terwijl vroeger, bijna zonder uitzondering, de brieven in een boek werden overgeschreven.

Het kopieeren met de pers heeft dit belangrijk voordeel, dat men ten allen tijde onomstootelijk bewijzen kan wat men geschreven heeft, hetgeen niet het geval is als men de brieven overschrijft, waarbij dikwijls fouten worden gemaakt.

Het overschrijven is wel een van de eenvoudigste bezigheden, maar de ondervinding leert dat juist in de eenvoudigste bezigheden de grootste slordigheid heerscht.

Het overschrijven der brieven, hetgeen meestal door den jongsten bediende geschiedde, had echter dit voor, dat hij verplicht was de brieven te lezen en daarin een uitstekend middel vond om veel handelskennis op te doen.

Indien de koopman effecten in eigendom heeft, is het gewenscht dat hij daarvoor een EFFECTENBOEK houdt, waarin onderanderen worden aangeteekend de datum van in- en verkoop, de soort der effecten, de rente of uitdeeling, die men daarvan ontvangt, de prijs van inkoop en verkoop, enz.

De AGENDA of het VERVALBOEK is een dagboek, waarin de koopman noteert de gelden, die hij heeft te ontvangen en uittegeven, het laatste vooral, opdat het hem niet uit het geheugen zou gaan, terwijl hij daardoor op een oogenblik in moeielijkheid zou geraken.

Dit boek is gewoonlijk zóó ingericht, dat er steeds twee bladzijden naast elkander voorkomen onder één folio, waarop voor iederen dag een zekere ruimte ter invulling wordt afgedeeld.

Op een der bladzijden noteert men het te ontvangen, en op de andere het te betalen geld.

In het ONKOSTENBOEK houde men aanteekening van alles, wat daarin tehuis behoort, zooals huur, belasting, licht, vuur, salaris, schrijfbehoeften, reiskosten, enz.

Het is zeer nuttig om dat alles te specificeeren, ten einde voortdurend te kunnen nagaan, op welke onkosten zou kunnen bezuinigd worden.

Het ASSURANTIEBOEK, dat enkel gehouden wordt door den assuradeur en den makelaar in assurantiën bevat de hoofdzaken, betreffende de door hem aangegane of gesloten verzekeringen, waartoe behooren het nummer en de datum der polis; de naam van den geassureerde en die van de maatschappij, die de vergoeding van schade op zich heeft genomen; de aard van de verzekerde voorwerpen; de verzekerde som; de duur der verzekering; de premie en de voorwaarden bij de verzekering bedongen.

Het EXPEDITIEBOEK, dat alleen door den expediteur wordt gebruikt, geeft een verslag van het gebeurde met de hem ter verzending toevertrouwde goederen.

De linker- en rechterbladzijde dragen één nommer.

Op de linkerbladzijde worden geschreven: de aard der goederen; de verpakking; de naam en de woonplaats van den persoon, voor wiens rekening ze ons werden toegezonden, en die van den afzender; de datum en de wijze van ontvangst; de onkosten, bij de ontvangst, op die goederen betaald, enz.

Op de rechterbladzijde, de naam en de woonplaats van hen, aan wie men de goederen zendt; de datum en de wijze van afzending; een gespecificeerde onkostnota over die goederen, en wat verder noodig mocht zijn er bij te voegen.

Het REEDERIJBOEK, dat alleen door den boekhouder van schepen wordt gehouden, behelst de rekening van ontvangsten en uitgaven, het schip betreffende, in alle bijzonderheden genoemd.

De rekening in dat boek wordt over iedere reis afgesloten, met bijvoeging van het aandeel in het saldo dat ieder der reeders te goed komt of betalen moet.

De reis van een schip wordt gerekend van het oogenblik af, dat het in zee steekt, tot het oogenblik waarop het, teruggekeerd en weder uitgerust zijnde, weder in zee steekt, zoodat b. v. de kosten van uitrusting voor een uitreis ten laste komen van de rekening over de vorige reis.

Na iedere reis wordt dit boek met de daarbij behoorende bijlagen aan de reeders ter inzage en goedkeuring gezonden, die van de accoordbevinding doen blijken door de rekening te onderteekenen.

Het REKENING-COURANTBOEK is een der voornaamste onder de hulpboeken; het is, zooals men later zal zien, op dezelfde wijze ingericht als 't Grootboek; echter komen er geen *zakelijke* rekeningen in voor, maar alleen de staat van schuld en vordering tusschen den koopman en de *personen*, met wie hij handel drijft.

Het rekening-courantboek is een dagboek; het behoort iederen dag te worden bijgeschreven, opdat de koopman altijd dadelijk op de hoogte van den stand dier rekeningen zou kunnen komen.

Daar men in den handel gewoon is alle zaken, die men met iemand in een andere plaats behandelt, te schrijven, en die met personen in de plaats zijner inwoning schriftelijk te bevestigen, volgt daaruit, dat men voor de rekeningen van die personen in de eerste plaats de inkomende en uitgaande correspondentie heeft na te gaan, om verder, zoo noodig, uit aanteekeningen, in de andere bijboeken voorkomende, de rekening-courant aantevullen. Immers, indien men iemand een factuur zendt over gekochte goederen, schrijft men daarbij een brief, waarin het bedrag dier factuur wordt vermeld; als men van hem remises heeft ontvangen, wordt in den brief, die dat bevestigt, het bedrag dier remises genoemd, enz.

Later zal blijken, dat het grootboek langs geheel anderen weg

wordt ingeschreven dan het rekening-courantboek en, aangezien de loopende rekeningen van personen in beide die boeken voorkomen, blijkt daaruit dat, in dit opzicht, het grootboek een contrôle is op het rekening-courantboek, hetgeen juist een van de groote voordeelen van het dubbel boekhouden uitmaakt.

Een rekening in het rekening-courantboek behoort naar volgorde des tijds te bevatten aan de linkerzijde alles wat hij, voor wien die rekening bestemd is, ons schuldig is geworden en aan de rechterzijde wat hij bij ons te goed heeft, alles met duidelijke opgave van de oorzaak van die schuld en dat te goed.

Op iedere rekening in het rekening-courantboek is plaats opengelaten tot het berekenen van den intrest, die de betreffende personen schuldig zijn en te vorderen hebben, en dit is noodig, omdat de schulden niet altijd op den bepaalden dag worden voldaan.

De berekening van interest geschiedt telkens, wanneer men zulk een rekening-courant wenscht aftesluiten.

Meestentijds heeft die afsluiting eenmaal per jaar en wel met 31 December plaats.

Het komt echter ook voor, dat men éénmaal per half jaar per kwartaal of per maand zulk een rekening-courant afsluit.

De bedoeling, die men met dat afsluiten heeft, is om op een gegeven oogenblik aantetoonen welk bedrag op den datum dier afsluiting hij, voor wien de rekening-courant bestemd is, aan ons betalen moet of van ons te vorderen heeft.

Om de belangrijkheid bespreken wij hier de wijze, waarop die berekening geschiedt.

Vóór de bedragen op de debet en de creditzijde bevinden zich twee kolommen, waarvan de eerste bestemd is voor de dagen, die er verloopen tusschen den vervaldag van iederen post en den dag, waarop de rekening wordt afgesloten, terwijl de tweede de interest-getallen bevat.

Die interest-getallen verkrijgt men door de vermenigvuldiging van het aantal dagen met het bedrag van den post, om daardoor te zien hoe groot het bedrag zou zijn als er slechts gedurende één dag

interest van betaald zou moeten worden. Immers staat de interest gedurende 2 dagen van *f* 300.— volkomen gelijk met dien, gedurende één dag van *f* 600.— naar denzelfden rentevoet berekend; 200 dagen rente à 5% 's jaars van *f* 300.— is *f* 8.33 en 1 dag rente à 5% 's jaars van *f* 60,000.— (200 × 300) is ook *f* 8.33. Bijv.

Kapitaal × tijd × rentevoet gedeeld door 100 (omdat de rentevoet per cent is) × 360 (dagen des jaars) =

$$\frac{f\ 300 \times 200 \times 5}{100 \times 360} = f\ 8.33$$

Om dus niet post voor post het bedrag van den interest te moeten uitrekenen, brengt men het aantal dagen van iederen post terug op één dag, waardoor het bedrag zooveel grooter wordt.

Voor de gemakkelijkheid worden de producten der bedragen en dagen, vóór de invulling in het boek, door 100 gedeeld, dat anders toch later zou moeten gebeuren.

Als nu de getallen aan de debet- en creditzijde zijn ingevuld, worden die ieder afzonderlijk opgeteld, terwijl het meerder debet of credit aanwijst, hoeveel getallen de persoon, die aan 't hoofd dier rekening vermeld staat, schuldig is of te goed heeft. Dat bedrag wordt nu gedeeld door het getal, dat men verkrijgt, als men de rentevoet in het aantal dagen des jaars (dat voor die berekening gewoonlijk als 360 wordt aangenomen) deelt, bijv. door 72, als de rente zooals hierboven 5% is, door 90, als zij 4% is, door 60, als zij 6% is enz.

Nu gebeurt het menigmaal, dat er op de debet- of creditzijde posten voorkomen, die vervallen na den dag, waarop de rekening-courant wordt afgesloten. Gesteld, wij verkochten aan A. op 30 November voor *f* 5000.— met bepaling, dat deze som eerst 3 maanden daarna behoeft betaald te worden.

Als wij dan op den laatsten December zijn rekeningcourant afsluiten, dan moeten wij in aanmerking nemen, dat wij hem interest te vergoeden hebben van dat bedrag, over den termijn van den laatsten December tot den laatsten Februari daaraanvolgende, want hij behoeft de *f* 5000.— eerst den laatsten Februari te betalen, terwijl

onze rekening-courant moet aantoonen het cijfer, dat op den laatsten December ontvangen of betaald moet worden, om geheel van elkaar af te zijn. De interest-getallen van zulke posten worden ter onderscheiding met rooden inkt geschreven. Komen deze posten voor op de debetzijde, dan worden die roode getallen als zwarte overgebracht op de creditzijde, omdat de betreffende persoon die te goed heeft; komen zij voor op de creditzijde, dan worden zij op gelijke wijze naar de debetzijde overgebracht.

Bevinden zich zulke posten aan beide zijden, dan wordt het verschil tusschen die roode getallen overgebracht naar die zijde, waarop zij als zwarte behooren te komen.

De hiervoren verklaarde wijze van berekening van interest wordt genoemd de progressieve methode en deze wordt meestentijds toegepast. Er bestaan echter nog andere methoden, die wij met het oog op de beknoptheid in dit werkje niet zullen bespreken.

Het INVENTARISBOEK bevat een beschrijving van alle eigendommen van den koopman, met de waarde, die daaraan wordt toegekend, met uitzondering van zijn vorderingen (inschulden) en dient dus tot nadere toelichting van de balans, waarin eveneens, maar veel beknopter, die eigendommen vermeld worden. Alleen dan, als de koopman in zijn grootboek een rekening houdt voor *diverse debiteuren*, wordt veelal achter den inventaris de specificatie daarvan gevoegd.

Dat inventarisboek wordt telkenmale ingeschreven als de koopman zijn balans opmaakt, en dus minstens eenmaal per jaar.

In het BALANSBOEK wordt de jaarlijksche balans ingeschreven en door den koopman eigenhandig onderteekend.

Het opmaken en inschrijven van de jaarlijksche balans behoort binnen de zes eerste (eerste zes) maanden van elk jaar te geschieden.

Hieruit is echter niet af te leiden dat de koopman verplicht is het burgerlijk jaar (1 Januari tot 31 December) als zijn boekjaar aan te nemen.

Inderdaad komt het voor, zoowel bij kooplieden als bij maatschappijen, dat het boekjaar anders wordt aangenomen, bij voor-

beeld van 1 Juli tot 30 Juni en dit is meestal het geval, als men handelsrelatiën heeft met personen, in andere werelddeelen.

In dat geval zijn dus de zes eerste maanden waarvan het Wetboek van Koophandel spreekt, de zes laatste maanden van het burgerlijk jaar.

De bedoeling van den wetgever is dan ook, om aan den koopman de verplichting op te leggen, dat hij minstens éénmaal per jaar zich van den stand zijner zaken overtuige en daardoor een terugblik hebbe op zijn handelsgeschiedenis, over het jaar dat achter hem ligt.

Die halte is noodig opdat hij zelf of de personen, met wie hij handel drijft, niet de dupe zouden worden van een rooskleurige beschouwing omtrent den stand zijner zaken, die wellicht in strijd zou zijn met de cijfers, door de boeken aangewezen.

Behalve de bovengenoemde bijboeken wordt meestentijds nog een MEMORIAAL of PRIMA NOTA gehouden, waarin eveneens naar volgorde des tijds die zaken worden ingeschreven, waarvoor de andere bijboeken niet bestemd zijn en die te weinig voorkomen om er afzonderlijke bijboeken voor te houden.

Wij hebben hier gewezen op de voornaamste bijboeken, maar moeten herhalen, dat het aantal en de inrichting door ieder koopman moeten worden vastgesteld naar den aard en de behoeften zijner zaken.

Wij laten nu volgen een formulier van de voornaamste der hiervoren beschreven bijboeken, waardoor men het voorafgaande beter zal leeren verstaan.

INKOOPBOEK.

Januari 1885.

5	FACTUUR van A. WILK, alhier, over: 40 kisten geconfijte Gember, Bruto $1005^1/_2$ kilo Tarra 3.7 kilo p. kist 148 „ $857^1/_2$ „ Uitslag 40 „ $817^1/_2$ „ Tarra 9 kilo p. 6 potten 360 „ $457^1/_2$ „ à 42 c. p. $^1/_2$ kilo						
	1%	„	3	84			
		f	380	46			
	Comptant 1%	„	3	80			
					f	377	66

VERKOOPBOEK.

Januari 1885.

4	REKENING aan P. KOOR, alhier, over: 25 Seroenen Havana Tabak,				
	Bruto 1348 kilo				
	Tarra 137$^1/_2$ „				
	Netto 1210$^1/_2$ „ à 70 c. p. $^1/_2$ k.	f 1694	70		
	5 kilo monster à 35 c. p. „	„ 3	50		
		f 1698	20		
	Comptant 1%	„ 16	98	f 1681	22

VERKOOPREKENINGENBOEK.

Januari 1885.

20	VERKOOPREKENING over de voor gezamenlijke rekening met J. DUS te 's Hertogenbosch en W. NAALD te Zutfen, ieder voor $^1/_3$ verkochte 800 Kisten Kandij, waarvan:				
	300 kisten,				
	Bruto 5000 kilo.				
	Tarra 515 „				
	Netto 4485 kilo à f 30 p. 100 kilo	f 1345	50		
	150 kisten,				
	Bruto 2560 kilo.				
	Tarra 258 „				
	Netto 2302 kilo à f 29 p. „ „	„ 667	58		
	200 kisten,				
	Bruto 3340 kilo.				
	Tarra 342 „				
	Netto 2998 kilo à f 28$^3/_4$ p. „ „	„ 861	93		
	150 kisten.				
	Bruto 2450 kilo.				
	Tarra 255 „				
	Netto 2195 kilo à f 30 p. „ „	„ 658	50		
		f 3533	51		
	Accijns f 28.89 per 100 kilo	„ 3461	02		
		f 6994	53		
	800 kisten	„ 320	—		
		f 7314	53		
	Assurantiepremie en verdere onkosten	„ 42	61		
		f 7271	92		
	Commissie 2%	„ 145	44	f 7126	48
	waarvan $^1/_3$ voor J. DUS, 's Bosch . . .	f 2375	49		
	$^1/_3$ „ W. NAALD, Zutfen. .	„ 2375	49		
	$^1/_3$ „ ons.	„ 2375	50		
		f 7126	48		

ONTVANGST.

DINSDAG 5 FEBRUARI

A. WEERD,

3 à 300.—	terug.	*f* 1675	80
1 à 100.—	2 à $^1/_{10}$		
3 à 25.—			
1 à $^1/_2$			

UITGAAF.

1 8 8 5.

B. KORT,

10 à 200	terug.	*f* 2130	88
5 à 25	1 à $^1/_{10}$.		
2 à $2^1/_2$	2 à 1c		
1 à 1			

Kasopmaking op Woensdag 6 Maart 1885.

STUKS.					
4	BANK	*f* 1000.—		*f* 4000	—
5	„	„ 300.—		„ 1500	—
3	„	„ 200.—		„ 600	—
4	„	„ 100.—		„ 400	—
6	„	„ 60.—		„ 360	—
2	„	„ 40.—		„ 80	—
6	„	„ 25.—		„ 150	—
5	MUNT	„ 10.—		„ 50	—
80	SPECIE	„ 2.50		„ 200	—
60	„	„ 1.—		„ 60	—
2	„	„ 0.50		„ 1	—
25	„	„ 0.25		„ 6	25
45	„	„ 0.10		„ 4	50
10	„	„ 0.05		„ —	50
20	„	„ 0.02½		„ —	50
30	„	„ 0.01		„ —	30
5	GOUD	„ 10.—		„ 50	—
3	ZAK			„ 1500	—
				f 8963	05

Nº.	Bedrag.		Datum der boeking.	Naam en woonplaats der trekkers.	Datum der trekking.	Vervaldag.
	Nederlandsch.	Vreemd.				

Naam en woonplaats der betrokkenen.	Aan de order van	Laatste endossanten.	Bemerkingen.

REKENINGCOURANTBOEK.

A. TORFF,

1885								
Januari.	7	Voor factuur over 300 Balen Rijst. . .	April	7			f 4697	54
„	14	„ mijn betaling aan J. LONT, alhier.	Januari	14			„ 811	90
„	29	„ factuur over 350 Balen Koffie . .	April	29			„ 7321	80

MANNHEIM.

1885							
Febr.		Voor provenu van 3 gedisconteerde remises.	Februari 10			f 3210	90

NB. De vierde kolom van iedere bladzijde toont den datum aan, sedert welken de interest aan beide zijden van de Rekeningcourant dienen, de eerste voor het aantal dagen, dat verloopt begint te loopen van de daar achter genoemde bedragen. De beide oningevulde kolommen tot den dag, waarop de Rekeningcourant wordt afgesloten en de tweede voor de interestgetallen.

INVENTARISBOEK.

STAAT (INVENTARIS) van voorhanden goederen enz. behoorende bij de Balans van 30 Juni 1885.

	Omschrijving				
	5 Kisten Seedleaf Tabak,				
	Bruto 819 kilo				
	Tarra 440 Am. @ 45 kilo 208 „				
	Netto 611 kilo				
	Monsters 9 „				
	620 kilo				
	à 10½ c.	*f* 133	30		
	Comptant 1%	„ 1	33	*f* 131	97
	Enz.				
	1 Wissel op Amsterdam N°. 33 . .	*f* 1860	32		
	1 „ „ Rotterdam „ 34 . .	„ 1981	20	„ 3841	52
	Enz.				
	8 5% Obligatiën Metalliek in papier				
	à fl. 1000 *f* 1200 à 66½%.	*f* 6384	—		
	2/m interest à 5%	„ 80	00	„ 6464	00
	Enz.				

BALANSBOEK.

DEBITEUREN.

Folio			
	1	A.	f 3000 —
	2	B.	„ 10500 —
	3	Goederen.	„ 84130 —
	4	Effecten	„ 20117 12
	5	Kassa	„ 5030 20

CREDITEUREN.

Folio			
	18	H.	f 23011 —
	19	Geaccepteerde wissels	„ 5370 13
	20	P.	„ 212 —

§ 16. Het gansche systeem van het Italiaansch of dubbel boekhouden berust op het aanteekenen, zoowel van den persoon die, tengevolge van een handeling in onze zaken, welke een wijziging teweeg brengt in ons kapitaal, schuldig wordt (debet) en van dien, die daardoor tegoed heeft (credit wordt), zoodat elke handeling tweemaal wordt opgeschreven in tegenovergestelden zin.

In den handel staan altijd twee personen tegenover elkander, omdat handeldrijven bestaat uit koopen en verkoopen, ruilen, diensten bewijzen, ontvangen en uitgeven.

Het aanwijzen van die tegenover elkaar staande personen, tengevolge van de in onze zaken voorkomende handelingen, geschiedt in het JOURNAAL.

In dat Journaal worden alle posten of handelingen overgenomen, die eerst in een der dagboeken, met elkander het Memoriaal uitmakende, zijn vermeld, met uitzondering van die aanteekeningen, welke alleen in een of ander dagboek zijn ingeschreven voor memorie, maar die, van hoeveel belang ook, nog geen wijziging in ons kapitaal brachten.

Men zal ondervinden, dat het aanwijzen van die tegenover elkander staande personen, dat is van de Debiteurs en Crediteurs, dikwijls zeer moeielijk is en daarom is men er van oudsher op bedacht geweest, om tot vergemakkelijking van dat onderzoek eenige regelen vast te stellen.

Dat was en is nog geen gemakkelijke zaak. Veel schrijvers zeiden met die regelen te veel of te weinig en meermalen is het gebleken, dat de gestelde regelen niet altijd opgingen. Elk dier regelen moet worden toegelicht en verklaard en die toelichting zal uit den aard der zaak moeielijker zijn, naar de mate men te doen heeft met personen, die weinig of niets van administratie in den handel weten, vooral dus voor leerlingen in de schooljaren.

Wij voor ons meenen de volgende regelen te moeten stellen.

DEBET (*schuldig*) is hij,

ten eerste, die voor zichzelven, dat is voor eigen rekening iets ontvangt;

ten tweede, voor wiens rekening iets wordt uitgegeven;

ten derde, die in de plaats treedt van een ander, die ons debet was.

CREDIT (*tegoed*) is hij,

ten eerste, die voor zichzelven, dat is voor eigen rekening iets uitgeeft;

ten tweede, voor wiens rekening iets wordt ontvangen;

ten derde, die in de plaats treedt van een ander, die ons credit was.

Bij de toelichting dezer regelen, heeft men in aanmerking te nemen, dat verkoopen en koopen altijd ten gevolge behoort te hebben, het gekochte te leveren en te ontvangen, vandaar dat men bij het koopen reeds schuldig wordt, in de verwachting dat die levering zal plaats hebben.

Als A. van ons koopt 100 balen koffie, dan is A. de prijs van die koffie, zooals wij dien zijn overeengekomen, aan ons schuldig.

A. is dus *debet* en wij zijn daarvoor *credit.*

Gesteld het bedrag van de factuur of rekening dezer koffie is *f* 3000.—

Als A. ons deze *f* 3000.— betaalt, dan zijn wij voor het ontvangen van dat geld *debet* en A. is voor het geven daarvan *credit.*

Indien wij nu, zooals wij later zien zullen, in een onzer boeken (het grootboek) op de éene zijde gesteld hebben dat A. voor het koopen en ontvangen dier koffie ons *f* 3000.— *debet* is, en wij teekenen daarbij nu aan dat hij voor het betalen dezer *f* 3000.— *credit* is geworden; dan is daarmede deze zaak, ten opzichte van A. afgedaan en zijn wij hem te dier oorzake niets schuldig, evenmin als wij daarvoor nog iets van hem te vorderen hebben.

Men kan niet, zooals veel schrijvers doen, als regel stellen:

Debet is hij, die ontvangt,

Credit is hij, die uitgeeft,

maar moet wel degelijk daarbij voegen: »voor eigen rekening".

Gesteld de hierbovengenoemde *f* 3000—, die A. ons schuldig is,

worden ons betaald door B., die daartoe van A. last heeft gekregen, dan is het B., die aan ons dit geld geeft en toch zullen wij B. daarvoor niet crediteeren, omdat hij het ons niet geeft voor eigen rekening, maar op last van A. Voor deze betaling hebben hebben wij dus A., die ons dat geld schuldig was en die het ons door B. liet brengen, te crediteeren, en dit stemt weder overeen met den door ons gestelden regel, *Credit* is hij, voor wiens rekening wordt ontvangen. In dit geval dus crediteeren wij A. voor wiens rekening door ons deze *f* 3000.— wordt ontvangen.

Gesteld verder dat wij geld schuldig zijn aan O. te Amsterdam, die op zijn beurt te betalen heeft aan P. alhier. Ter vereenvoudiging verzoekt O. ons, dat wij *f* 2000.— voor zijn rekening zullen betalen aan P. alhier. Feitelijk geven wij dan *f* 2000.— aan P. maar, ofschoon P. dat geld van ons ontvangt, wordt hij daardoor onze debiteur niet, omdat hij dat geld van ons ontvangt, niet voor zijn eigen rekening. Wij hebben voor deze handeling O. te Amsterdam te debiteeren, voor wiens rekening, op wiens last wij dat bedrag hebben uitgegeven.

De laatste regel voor het debiteeren en crediteeren, die alleen geldt in geval van substitutie, d. i. als de een treedt in de rechten en bevoegdheden van den ander, zal wel geen nadere toelichting behoeven.

Het journaliseeren, dat is het overbrengen van de Memoriaalposten in het Journaal vereischt alzoo dat men zich eerst vergewist wie er, tengevolge van het gebeurde onze debiteur en onze crediteur wordt, waaruit zal blijken dat er vier soorten van journaalposten kunnen voorkomen, als:

1°. die met een debiteur en een crediteur.
2°. die met een debiteur en meerdere crediteuren.
3°. die met meerdere debiteuren en een crediteur.
4°. die met meerdere debiteuren en meerdere crediteuren.

Elke journaalpost wordt verdeeld in twee deelen, het debetgedeelte en het creditgedeelte.

Het is een, zonder uitzondering, aangenomen gewoonte, om eerst

van *debet* en daarna van *credit* te spreken; daarom worden in het eerste deel van iederen Journaalpost de *debiteurs* genoemd, met bijvoeging van de reden, waarom zij debet zijn en het bedrag waarvoor, en in het tweede gedeelte de *crediteurs*, met bijvoeging van de reden, waarom zij credit zijn en het bedrag waarvoor.

Voor de duidelijkheid worden de namen der debiteurs en crediteurs met grootere letters en het bedrag, waarvoor ieder hunner debet of credit is, in ééns in de buitenlijnen geschreven; zoo ook de optellingen van het debet en credit gedeelte, die altijd hetzelfde bedrag moeten geven, omdat, wanneer men iemand voor een zeker bedrag debiteert, men altijd een of meer anderen te zamen voor datzelfde bedrag crediteert, en omgekeerd.

Vóór de namen van debiteurs en crediteurs, bevindt zich een kolom, waarin de folio's geplaatst worden, waarop hun rekening in het Grootboek voorkomt.

De cijfers van de folio's der debiteuren worden met een streepje gescheiden van die der crediteuren, waardoor bij het inschrijven in het Grootboek minder kans bestaat tot het maken van fouten.

Zoodra een post in het Grootboek is overgeboekt, wordt er voor het folio van den journaalpost, ten bewijze daarvan, een stip gezet.

Men zal reeds hebben begrepen, dat in het Grootboek alzoo voorkomen de rekeningen voor de personen, met wie wij handel drijven en de rekeningen voor ons zelven, ook genoemd zakelijke rekeningen.

Zoowel om een beter overzicht te hebben over de onderdeelen van onze zaak alsook om ter gelegener tijd gemakkelijk te kunnen zien welke winsten of verliezen de onderdeelen onzer zaak ons hebben aangebracht, is het noodzakelijk, dat wij in het Grootboek alles wat ons zelven betreft, niet plaatsen op één rekening, maar dat wij daarvoor verschillende rekeningen openen.

Indien wij daarvoor één rekening hielden, zouden wij die met onzen naam te noemen hebben, nu wij echter, voor het beter over-

zicht, meerdere rekeningen voor ons zelven openen, hebben wij die te noemen naar het onderwerp, dat daarop voorkomt.

Het aantal dier rekeningen hangt wederom af van de uitgebreidheid onzer zaken en moet elk koopman zelf bepalen.

Wij zullen bijvoorbeeld voor het geld, dat wij ontvangen en uitgeven een CASSAREKENING openen; voor de goederen, die wij ontvangen en uitgeven een GOEDERENREKENING.

Willen wij van sommige artikelen ter gelegener tijd zien, welke winsten of verliezen ons die veroorzaakt hebben, dan openen wij daarvoor een afzonderlijke rekening, bijvoorbeeld: KOFFIEREKENING, THEEREKENING, TABAKREKENING, enz.

Deze rekeningen worden *zakelijke* genoemd, omdat zij den naam eener zaak dragen. Men moet echter nooit uit het oog verliezen, dat de zakelijke rekeningen in het Grootboek, met enkele uitzonderingen waarop wij later terugkomen, ons zelven vertegenwoordigen, zoodat wij den naam der zaak zouden kunnen doorstrepen en onzen eigen naam daarvoor in de plaats stellen.

Wij zullen nu van elk der vier soorten van journaalposten er een laten volgen.

Januari		2	MEMORIAALPOST: ONTVANGEN van A.			*f* 1000	—
„	2	7	JOURNAALPOST: Wij ontvangen en wel in geld. Daar wij voor de geldelijke onvangsten en uitgaven een CASSAREKENING openen, zal de journaalpost aldus worden gesteld. CASSA, voor ontvangen			*f* 1000	—
		13	A., voor betaald			*f* 1000	—
„		3	MEMORIAALPOST: GEKOCHT van B. 100 balen koffie . . . . . en van C. 4 vaten tabak.	*f* 2500 „ 460	— —	*f* 2960	—
„	3	9	JOURNAALPOST: GOEDEREN, voor 100 balen koffie en 4 vaten tabak			*f* 2960	—
		12	B., voor 100 balen koffie			*f* 2500	—
		14	C., voor 4 vaten tabak.			„ 460	—
						f 2960	—

Januari		4	MEMORIAALPOST: BETAALD aan:				
			D.	f 530	—		
			E.	„ 280	—	f 810	—
			JOURNAALPOST:				
„	4	8	D., voor ontvangen			f 530	—
		10	E., voor ontvangen			„ 280	—
						f 810	—
		7	CASSA, voor betaald			f 810	—
			MEMORIAALPOST:				
„		5	ONTVANGEN van F. een wissel op Amsterdam	f 1200	—		
			en van G. een wissel op Londen £ 100.— à f 12.08	„ 1208	—	f 2408	—
			JOURNAALPOST:				
„	5	11	WISSELS IN NEDERLANDSCH GELD, voor een wissel op Amsterdam . .			f 1200	—
		15	WISSELS IN VREEMD GELD, voor een wissel op Londen			„ 1208	—
						f 2408	—
		17	F., voor een wissel op Amsterdam. . .			f 1200	—
		19	G., voor een wissel op Londen			„ 1208	—
						f 2408	—

Men zal op de gemakkelijkste wijze de gebeurtenissen in den handel journaliseeren als men eerst elken memoriaalpost zooveel mogelijk in onderdeelen verdeelt.

Gesteld, wij vinden in het MEMORIAAL den volgenden post:

Januari	2	VERKOCHT aan P. 100 Balen Java Koffie, Bruto 5040 kilo Tarra 3% 151 „				
		Netto 4889 kilo à 28c p. 1/2 kilo	f 2737	84		
		Comptant 1%	„ 27	38		
			f 2710	46		
		Onkosten	„ 24	70		
			f 2735	16		
		Commissie 1 1/2 %	„ 41	03	f 2776	19

dan is deze te verdeelen in vier onderdeelen.

Het eerste gedeelte bevat den koopprijs der koffie; het tweede gedeelte de korting voor comptante betaling; het derde gedeelte de op dien koop vallende onkosten; het vierde gedeelte de aan den verkooper berekende commissie.

Nu plaatse men onder elkander het bedrag van elk dezer onderdeelen en schrijve daarvóór den debiteur en daarachter den crediteur, bijvoorbeeld:

	P.	f 2737.84	DE KOOPMAN.
DE KOOPMAN	»	27.38	P.
	P. »	24.70	DE KOOPMAN.
	P. »	41.03	DE KOOPMAN.

Als men nu de optelling der drie debetbedragen van P. vermindert met zijn creditbedrag, dan vindt men, dat P. debet is f 2776.19, waar tegenover de koopman hetzelfde bedrag credit is, hetgeen men verkrijgt door de optelling der drie creditbedragen van den koopman te verminderen met zijn debetbedragen.

Daar nu de koopman niet één enkele rekening voor zichzelf in de boeken stelt, maar een aantal rekeningen, zoo heeft men bij

de vorenstaande onderverdeeling van den memoriaalpost het woord: »KOOPMAN" door te strepen en in de plaats daarvan te schrijven den naam der rekening, waarop men die onderdeelen wenscht te brengen.

Alzoo verkrijgt men:

P. *f* 2737.84 GOEDEREN of KOFFIE.
INTEREST » 27.38 P.
P. » 24.70 ONKOSTEN.
P. » 41.03 COMMISSIE.

Of in gewonen journaalvorm:

Januari	2		P. voor rekening over 100 balen Java Koffie INTEREST, voor comptant			*f* 2776 „ 27	19 38
						f 2803	57
		—	GOEDEREN, voor 100 balen Java Koffie. . . . ONKOSTEN, voor . . . . COMMISSIE, voor			*f* 2737 „ 24 „ 41	84 70 03
						f 2803	57

Ander voorbeeld.

Men vindt in het MEMORIAAL het volgende:

Januari	4	GEREMITTEERD aan A. te Londen: een wissel £ 100.— à 12.02½ . . . . en bovendien voor rekening van D. te Amsterdam een wissel £ 200.— door mij getrokken op F. te Liverpool, betaalbaar te Londen à 12.02½.			*f* 1202 „ 2405	50 —
					f 3607	50

De onderdeelen van dezen post zijn als volgt:

a. de koopman trekt £ 200.— op F. te Liverpool;

b. de koopman zendt dezen wissel, niet voor zijn eigen rekening,

maar op last en voor rekening van D. te Amsterdam aan A. te Londen;

c. de koopman zendt een wissel van £ 100.— aan A. te Londen.

DE KOOPMAN *f* 2405.— F. te Liverpool.
D. te Amsterdam » 2405.— DE KOOPMAN.
A. te Londen » 1202.50 DE KOOPMAN.

De eerste handeling is dus het veranderen van een waardeloos stuk papier in een deugdelijken wissel, getrokken op iemand, van wien de koopman dat bedrag te vorderen heeft.

De koopman heeft daardoor een wissel van £ 200.— verkregen (ontvangen).

F. te Liverpool, op wien deze wissel getrokken is, wordt voor dat bedrag dadelijk als crediteur aangemerkt.

Dit is wel niet letterlijk juist, want inderdaad is de schuld van F. eerst gedelgd, wanneer hij dien wissel heeft betaald.

Het zou echter niet aangaan, op het bericht van die betaling te wachten, vóór dat men crediteert, daar de usance in den handel meêbrengt, dat de trekker van zulk een wissel van de betaling niets verneemt, maar hem alleen dan bericht wordt gegeven, als de wissel niet is betaald geworden.

Tegen het crediteeren van F. in dit geval, bestaat te minder bezwaar, omdat de koopman, door het trekken van dien wissel, zich het recht heeft benomen, op andere wijze over deze vordering te beschikken. Vandaar dat, zoodra de koopman den wissel getrokken heeft, beschouwd wordt alsof de betrokkene heeft betaald, totdat het tegendeel blijkt, als wanneer hij opnieuw zal worden gedebiteerd.

De tweede handeling is het afgeven (het wegzenden) van dezen wissel.

In een gewoon geval zou daardoor schuldig worden hij, aan wien de koopman den wissel zendt.

De koopman zou dezen wissel echter aan A. te Londen niet hebben geremitteerd, ware het niet, dat D. te Amsterdam hem daartoe had last gegeven. Voor deze remise moet dus D. te Amsterdam

gedebiteerd worden, onverschillig of de koopman dezen wissel direct aan D. geeft, of voor diens rekening aan een ander.

Het derde gedeelte is duidelijk genoeg.

De koopman zendt een wissel, dien hij in eigendom heeft, aan A. te Londen, aan wien hij dat geld schuldig is.

Als wij dus het woord: »KOOPMAN" doorschrappen en daarvoor in de plaats stellen de hem vertegenwoordigende rekening, dan verkrijgen wij het volgende:

WISSELS IN VREEMD GELD	*f* 2405.—	F. te Liverpool.
D. te Amsterdam	» 2405.—	WISSELS IN VREEMD GELD.
A. te Londen	» 1202.50	WISSELS IN VREEMD GELD.

Of in journaalvorm:

Januari	4		D. te Amsterdam, voor voor zijn rekening geremitteerd aan A. te Londen £ 200.— à 12.02½			*f* 2405	—
			A. te Londen, voor mijn remise £ 100.— à 12.02½			„ 1202	50
						f 3607	50
		—	F. te Liverpool, voor mijn traite £ 200.— à 12.02½			*f* 2405	—
			WISSELS IN VREEMD GELD, voor een wissel op Londen £ 100.— à 12.02½			„ 1202	50
						f 3607	50

Het is zeer nuttig, ter bekwaming in het maken van journaalposten, om na te gaan op welke wijze de personen, in onzen post genoemd, in *hun* boeken het gebeurde zullen journaliseeren.

Vooreerst F. te Liverpool.

Deze ontvangt van den koopman bericht, dat hij op hem getrokken heeft £ 200.—.

F. heeft daarvan eerst dan een journaalpost te maken, als hij dien wissel betaalt, in welk geval hij dien post zal inrichten, als volgt:

Januari	8		X. te Rotterdam, voor zijn traite			£ 200	—
		—	CASSA, voor betaald			£ 200	—

D. te Amsterdam zal journaliseeren:

Jannari	4		A. te Londen, voor ontvangen van X. te Rotterdam £ 200.— à 12.02½			£ 2405	—
		—	X. te Rotterdam, voor zijn remise aan A. te Londen £ 200.— à 12.02½			£ 2405	—

A. te Londen zal journaliseeren:

Januari	6		WISSELS IN EIGEN GELD, voor een wissel van	£ 200	—		
			„ „ „ „	„ 100	—		
					—	£ 300	—
		—	D. te Amsterdam, voor mij geremitteerd door X. te Rotterdam			£ 200	—
			X. te Rotterdam, voor zijn remise.			„ 100	—
						£ 300	—

Men bemerke dat wij in de journaalposten van anderen den koopman te Rotterdam X. hebben genoemd.

§ 17. In de verklaring van het GROOTBOEK kunnen wij kort zijn.

Op pagina 79 gaven wij daarvan ter loops een verklaring, waardoor ons nu nog rest eenige van de voornaamste daarin voorkomende rekeningen te noemen, met aanwijzing van de gevallen, waarin zij gedebiteerd en gecrediteerd worden.

De rekeningen van personen kunnen wij stilzwijgend voorbijgaan, de zakelijke rekeningen echter eischen eenige toelichting.

De zakelijke rekeningen zijn in twee soorten te verdeelen, namelijk die, welke den koopman wèl en die, welke hem niet vertegenwoordigen.

Beginnende met de laatste soort, vestigen wij in de eerste plaats de aandacht op de KAPITAALREKENING.

Wij stellen dat de koopman kapitaal noodig heeft om zijn zaken te beginnen.

Dat kapitaal zal hij òf van anderen moeten leenen (huren) òf hij bezat het reeds, voordat hij zijn zaken begon, in welk geval hij, als koopman, het kapitaal leent van zichzelven, als particulier.

In het eerste geval is er van een KAPITAALREKENING geen sprake, want de koopman zal bij het ontvangen van dat kapitaal den gever hebben te crediteeren.

In het tweede geval opent hij wel een KAPITAALREKENING, die hem dus niet als koopman, maar als *particulier* vertegenwoordigt.

Men zal zich de gevallen, waarin die rekening wordt gedebiteerd en gecrediteerd, het best kunnen verklaren, als men aanneemt dat de vermeerdering van het kapitaal een voordeel en de vermindering een nadeel is voor den geldschieter, in dit geval de particulier X. en niet de koopman X.

De KAPITAALREKENING, die men dus begint met te crediteeren, als het kapitaal in de zaak wordt gestort, wordt voorts gedebiteerd voor elke vermindering van dat kapitaal en gecrediteerd voor elke vermeerdering.

De rekening van GEACCEPTEERDE WISSELS vertegenwoordigt één of meer van des koopmans crediteuren en wordt alleen dan gebruikt, wanneer zulk een crediteur vordert, dat de koopman voor het bedrag, dat hij op zekeren datum aan hem te betalen zal hebben, een wissel accepteert of een promesse verstrekt.

Uit de hierna volgende formulieren zal u de aard en de vorm van een promesse en van een geaccepteerden wissel blijken.

Door het teekenen van één der beide stukken, heeft de koopman

zich onherroepelijk verbonden het daarin genoemd bedrag op een bepaalden datum aan den rechtmatigen houder van dat stuk te voldoen, zoodat er geen sprake meer zijn kan, van op eenige andere wijze de desbetreffende schuld te vereffenen.

Gesteld de koopman is schuldig aan A. *f* 5000.—.

Overeengekomen is, dat A. voor dat bedrag op den koopman een wissel zal trekken, betaalbaar 3 maanden na het ontstaan dier schuld. Nu heeft A. het recht om al of niet door den koopman dien wissel te laten accepteeren. Vordert A. dit niet en geeft hij den koopman enkel advies van dien wissel, dàt is bericht, dat hij op hem heeft getrokken, dan ontstaat daaruit voor dezen geen oorzaak tot het maken van een journaalpost, omdat uit die enkele kennisgeving geen debiteur of crediteur voor den koopman voortvloeit.

Heeft nu A. bij vergissing voor datzelfde bedrag twee wissels afgegeven, dan heeft de koopman slechts dien te betalen, die hem op of na den vervaldag het eerst wordt gepresenteerd en wijst hij de betaling van den tweeden wissel eenvoudig af.

Niet alzoo wanneer A. den koopman één dier beide wissels heeft laten accepteeren.

Indien A. dan bijvoorbeeld den niet geaccepteerden wissel betaalt, dan is hij toch verplicht den geaccepteerden evenzeer te voldoen, waarna hij het teveel betaalde kan terugvorderen, in de hoop van daarvoor vergoeding te ontvangen.

Daaruit blijkt dus, dat het accepteeren van wissels van groot gewicht is en toch kan men dit niet weigeren, omdat ons Wetboek van Koophandel, zie artikel 112, den koopman de verplichting daartoe oplegt.

Die verplichting om te accepteeren maakt het den handel in het algemeen gemakkelijker om zaken te doen en is oorzaak dat de koopman minder kapitaal behoeft.

Den schuldenaar schaadt deze verplichting niets; indien hij gekocht heeft op voorwaarde de koopsom na 3 maanden te betalen, dan kan hij ook die voorwaarde door zijn handteekening bekrachtigen, die verplichting *aannemen* en dus voor dat bedrag een wissel accepteeren.

De schuldeischer daarentegen behoeft daardoor, indien hij zich met een kleine korting tevreden stelt, geen 3 maanden op zijn geld te wachten, maar kan den geaccepteerden wissel verkoopen (disconteeren), hetgeen met een niet-geaccepteerden wissel niet zoo gemakkelijk gaat.

Bij niet-geaccepteerde wissels toch, zou de kooper daarvan de zekerheid missen, dat de betrokkene het daarin genoemd bedrag werkelijk aan den trekker schuldig is en evenmin zeker zijn dat de juiste betaaldag daarin vermeld was.

Het accepteeren doet deze onzekerheid geheel verdwijnen.

Hieruit volgt, dat als de koopman een wissel ter acceptatie ontvangt en hij zendt dien geaccepteerd terug, hij aan zijn crediteur een geldswaardig papier verstrekt heeft, waardoor zijn schuld aan hem is vereffend.

Niet dus A. blijft langer crediteur voor genoemde *f* 5000.— maar de onbekende houder van dien geaccepteerden wissel; vandaar dus dat, als de koopman een wissel accepteert hij den trekker voor dat bedrag debiteert, omdat hij zijn schuld op de door den crediteur verlangde wijze heeft vereffend en de rekening van GEACCEPTEERDE WISSELS crediteert.

Als hij later dien geaccepteerden wissel betaalt, debiteert hij de rekening van GEACCEPTEERDE WISSELS en crediteert hij zijn CASSA-rekening.

De rekening van GOEDEREN IN CONSIGNATIE ONTVANGEN wordt gebruikt, als ons goederen worden toegezonden, met opdracht om die voor rekening van een ander te verkoopen.

De ontvangst der goederen geeft in dit geval geen aanleiding tot het maken van een journaalpost, omdat daaruit nog geen debiteur en crediteur voortvloeit.

Daaruit ontstaat toch geen schuld en vordering maar alleen rekenplichtigheid.

Die ontvangst wordt dan ook slechts PER MEMORIE in het memoriaal geboekt.

Wanneer de koopman voor rekening van zijn lastgever onkosten

voor die goederen betaalt, wordt deze rekening daarvoor gedebiteerd en als die goederen verkocht zijn, wordt die rekening voor het provenu daarvan gecrediteerd.

Is de geheele partij verkocht, dan komt zijn lastgever het verschil tusschen het debet en het credit van die rekening toe en wordt dat verschil door middel van een journaalpost op zijn rekening overgedragen.

Deze rekening vertegenwoordigt dus hem, die ons de goederen in consignatie zendt.

Voor het geven en ontvangen van gelden op beleening en op hypotheek worden zakelijke rekeningen geopend, die den nemer of gever dier gelden vertegenwoordigen.

Als de koopman geld op beleening geeft, dat is, geld uitleent onder verband van roerend goed, dan opent hij daarvoor een rekening OP BELEENING GEGEVEN GELD.

Die rekening wordt gedebiteerd voor de gelden, die anderen van hem op beleening ontvangen en gecrediteerd voor de teruggave daarvan.

Als de koopman gelden uitgeeft op hypotheek, dat is, geld uitleent onder verband van onroerend goed, dan opent hij een rekening OP HYPOTHEEK GEGEVEN GELD, die eveneens gedebiteerd wordt voor het bedrag, dat anderen van hem op hypotheek ontvangen en gecrediteerd voor de teruggave daarvan.

In omgekeerden zin zal de koopman een rekening openen OP BELEENING ONTVANGEN GELD en OP HYPOTHEEK ONTVANGEN GELD.

Men kan de vier laatstgenoemde rekeningen geheel missen, als men in de genoemde gevallen rekeningen opent voor de personen, die van of aan den koopman gelden op beleening of hypotheek leenen, maar dan is bij den eersten oogopslag de transactie niet zoo duidelijk.

Als men in de boeken van den koopman de rekening van A. gedebiteerd vindt voor *f* 5000.—, dan weet men, dat met de enkele betaling van dat bedrag die post vereffend is, maar wanneer diezelfde A. die *f* 5000.— debet is wegens op beleening ontvangen geld,

dan vloeit daaruit voort, dat de koopman, bij de afdoening van die schuld, de verplichting heeft, om te gelijker tijd A. in het vrije bezit te stellen van de door hem voor die schuld in pand gegeven goederen.

Het heeft dus zijn nut om te dezer zake aan A. in het Grootboek niet te geven een persoonlijke rekening, alsof hij een gewoon debiteur ware, maar om den aard der transactie uit den naam der rekening, die daarvoor geopend wordt, reeds duidelijk te doen blijken.

Hetzelfde geldt voor gelden, die op hypotheek verstrekt worden.

Zoo ook kan het geval zich voordoen, dat de koopman een BODEMERIJREKENING opent, die gedebiteerd wordt voor het geld, dat op bodemerij wordt verstrekt en gecrediteerd voor de terugontvangst.

Deze rekening vertegenwoordigt dus den schipper, die van den koopman het geld op bodemerij ontvangt, en de wenschelijkheid, ten opzichte van de zooevengenoemde rekeningen aangetoond, om namelijk voor zulk een transactie een zakelijke rekening te openen is bij het geven van geld op bodemerij gebiedend omdat, als het schip vergaat, de geldschieter zijn recht op kapitaal en premie verliest (zie woordenlijst).

Dit is niet het geval bij beleening en hypotheek.

Als het onderpand der beleening of dat der hypotheek in waarde vermindert, zoodat het voorgeschoten geld daarop niet te verhalen is, dan is de debiteur toch nog verplicht het restant aan den geldschieter te vergoeden.

Is de koopman tevens expediteur, dan zal hij een EXPEDITIEREKENING openen, die hij debiteert voor alle uitgaven, voor rekening van zijn lastgever gedaan en die hij crediteert voor het beloop der eindrekening, die zijn lastgever hem schuldig wordt.

De EXPEDITIEREKENING vertegenwoordigt dus den lastgever van den koopman en wordt alleen daarom geopend, omdat het voor den koopman van belang is, na verloop van zekeren tijd te kunnen zien, welke voordeelen zijn werkzaamheden als expediteur hem hebben opgeleverd.

De koopman zal voor elk schip, waarvan hij door de reeders tot boekhouder is aangesteld, een REEDERIJ REKENING openen.

Deze rekening vertegenwoordigt de gezamenlijke reeders of eigenaars voor zulk een schip.

Deze rekening wordt gedebiteerd voor alle uitgaven, die de boekhouder ten laste van de gezamenlijke reeders doet en gecrediteerd voor alle ontvangsten.

Indien de koopman van tijd tot tijd gelden uit de kas neemt, ter bestrijding van zijn particuliere uitgaven, dan opent hij daarvoor in zijn boeken een PARTICULIERE REKENING of HUISHOUDING REKENING.

Deze rekening vertegenwoordigt hem niet als koopman maar als particulier en wordt gedebiteerd voor alles, wat hij ten behoeve zijner huishouding uit de kas der zaak neemt en gecrediteerd voor wat hij daarentegen terug betaalt.

§ 18. Tot de zakelijke rekeningen, die den koopman als zoodanig vertegenwoordigen, zijn onder anderen te brengen:

CASSA,
GOEDEREN,
BIJZONDERE ARTIKELEN,
WISSELS IN NEDERLANDSCH GELD,
WISSELS IN VREEMD GELD,
EFFECTEN,
SCHEEPSAANDEELEN,
HUIZEN,
GOEDEREN IN CONSIGNATIE GEGEVEN,
INTEREST,
ONKOSTEN,
COMMISSIE,
ASSURANTIE,
VERLIES EN WINST,

en zoo veel anderen meer, als de koopman noodig oordeelt.

CASSA wordt gedebiteerd voor het geld, dat de koopman ontvangt en gecrediteerd voor het geld, dat hij uitgeeft.

Het verschil tusschen de debet- en credit zijde dezer rekening wijst dus het saldo aan, dat in geld voorhanden moet zijn.

GOEDEREN wordt gedebiteerd voor de goederen, die de koopman koopt en gecrediteerd voor die, welke hij verkoopt.

Uit het debetsaldo dezer rekening kan men nog niet opmaken, of er nog onverkochte goederen moeten over zijn.

Men zal daartoe moeten specificeeren de goederen, die aan de debetzijde gebracht zijn en die moeten vergelijken met de spicificatie der goederen, aan de creditzijde geboekt.

Ditzelfde geldt elke rekening van een BIJZONDER ARTIKEL, die, zooals reeds gezegd, alleen dan door den koopman geopend wordt, als hij het van belang vindt om ter gelegener tijd te weten, wat hij op zulk een bijzonder artikel gewonnen of verloren heeft.

De rekening van WISSELS IN NEDERLANDSCH GELD wordt gedebiteerd voor al de wissels, die de koopman ontvangt, voorzoover zij uitgedrukt zijn in de munt, die in het land zijner inwoning wettelijk gangbaar is en gecrediteerd voor zulke wissels, die hij uitgeeft.

Men moet hierbij wel in het oog houden, dat dat debiteeren zoowel geschiedt in geval hij die wissels ontvangt van anderen, als wanneer hij ze zelf trekt of maakt.

Ontvangt hij ze van anderen, dan zal hij crediteeren de rekening van hem, die ze hem heeft gezonden of op wiens last ze hem zijn verschaft en maakt hij ze zelf, dan zal hij crediteeren de rekening van hem, op wien hij dien wissel heeft getrokken.

In beide gevallen dus, is de portefeuille zijner wissels versterkt.

Dit alles geldt ook voor de rekening van WISSELS IN VREEMD GELD, die uit den aard der zaak gebruikt wordt voor het inkomen en uitgaan van alle wissels, die uitgedrukt zijn in geld, dat in het land, waar de koopman woont, wettelijk niet gangbaar is.

De rekening van EFFECTEN wordt gedebiteerd voor de effecten, die hij koopt en gecrediteerd voor die, welke hij verkoopt.

Men kan de rente, die bij het koopen der effecten wordt betaald en die, welke op den vervaldag der coupons wordt geïnd of ook bij het verkoopen wordt ontvangen, naar ver-

kiezing boeken op de rekening van EFFECTEN of op die van INTEREST.

Dit hangt geheel af van persoonlijke beschouwing.

Hierbij zij nog opgemerkt, dat bij den koop en verkoop van effecten, die een vaste rente dragen, wordt bijbetaald de interest, sedert den vervaldag der laatst verschenen coupon.

De rekening van SCHEEPSAANDEELEN wordt gedebiteerd voor alles, wat zoowel bij den aankoop als later daarvoor wordt betaald en gecrediteerd voor de winstuitdeeling en voor den prijs, die de koopman bij verkoop, terug ontvangt.

Indien de koopman als zoodanig huizen bezit of ander onroerend goed, zal hij daarvoor openen een algemeene rekening van HUIZEN of ONROERENDE GOEDEREN of wel een voor elk huis of onroerend goed afzonderlijk.

Deze rekening wordt gedebiteerd voor den koopprijs en voor alle lasten, zooals belasting, onderhoud; enz., die hij daarvoor heeft uitgegeven en gecrediteerd voor de huurpenningen, die hij daarvoor int.

Het komt voor dat de koopman een deel zijner goederen naar iemand op een andere plaats consigneert, d. i. voor zijn rekening ter verkoop afstaat.

Dit geschiedt natuurlijk met de bedoeling om daarop winst te behalen.

Zendt hij die goederen b.v. aan A., dan mag hij daarvoor A. niet debiteeren, die die goederen van hem niet gekocht heeft, maar die alleen de opdracht ontvangt om ze te verkoopen.

A. is dus voorloopig alleen rekenplichtig en kan tengevolge van zulk een zending eerst dan debet worden, als hij die goederen heeft verkocht, in welk geval zijn rekenplichtigheid overgaat in een geldschuld.

De koopman zal dus voor elke dergelijke consignatie een rekening openen: GOEDEREN IN CONSIGNATIE GEGEVEN AAN A. of B. of C. en die debiteeren voor de waarde, waarvoor hij die goederen wil afstaan, alsook voor de onkosten van welken aard ook,

die hij bij afzending daarvoor heeft uitgegeven en hij zal die rekening crediteeren voor de netto opbrengst, die hij daarvoor later heeft te eischen.

De rekening van INTEREST wordt gedebiteerd voor alle renten, die hij aan anderen schuldig is en dus te zijnen nadeele komen en gecrediteerd voor de rente, die hij van anderen te vorderen heeft en voor hem alzoo een voordeel uitmaken.

Dit alles voorzoover hij van die rente niet een zeker deel zou wenschen te brengen op andere zakelijke rekeningen, die eveneens hem, als koopman vertegenwoordigen.

Op dezelfde wijze handelt hij ook met het debiteeren en crediteeren van de rekeningen van ONKOSTEN en COMMISSIE.

Het hangt van de persoonlijke opvatting des koopmans af, of hij alle onkosten, zijn zaak betreffende, wil brengen op één rekening, of wel dat hij een afzonderlijke rekening wil houden voor SALARISSEN, HUUR, BELASTING, BRANDSTOFFEN, enz.

Ingeval de koopman zelf ASSURADEUR is, dan zal hij voor elke Maatschappij, waarvoor hij posten sluit, een rekening openen voor de PREMIëN en een voor de SCHADEN.

Is dat niet het geval, dan zal hij, voorzoover hij de door hem te betalen assurantiepremie niet onder de onkosten wil opnemen, daarvoor een ASSURANTIEREKENING openen, die hij debiteert voor de te betalen premie en crediteert voor de eventuëel te innen schade.

De koopman zal een rekening van VERLIES en WINST openen, waarop hij, bij het opmaken zijner jaarlijksche balans, de in zijn handel gemaakte verliezen en winsten verzamelt.

Tusschentijds wordt deze rekening zelden gebruikt en wel alleen in de volgende gevallen.

1e. Bij kasverschillen;

2e. Bij diefstal; en

3e. Bij het als verlies afschrijven van vorderingen en het onverwacht innen van vorderingen, die hij vroeger als verlies reeds had afgeschreven.

Gesteld, dat bij de opmaking der kas blijkt, dat er een te kort is. Zoolang als de fout niet gevonden is, kan hij voor het bedrag, dat dientengevolge uit de kas is gegaan, niemand debiteeren, maar is dit in afwachting van latere opheldering een verlies voor hem zelf.

Het kasboek moet in overeenstemming gebracht worden met het werkelijk aanwezig saldo in geld en dus treedt voor dat bedrag de VERLIES EN WINSTREKENING in de plaats der CASSAREKENING.

Deze laatste wordt alzoo gecrediteerd en de VERLIES EN WINSTREKENING, die ten opzichte van dat bedrag in haar plaats treedt, wordt gedebiteerd.

De rekening van VERLIES EN WINST wordt alzoo gedebiteerd voor elk tekort in de kas en gecrediteerd voor elk teveel in de kas.

Bij diefstal wordt op dezelfde wijze gehandeld.

De rekening van VERLIES EN WINST zal gedebiteerd worden voor alles wat den koopman ontstolen wordt en dientengevolge in zijn nadeel komt.

Daartegenover wordt gecrediteerd de rekening, die het gestolen voorwerp betreft, b.v.: GOEDEREN, WISSELS, EFFECTEN, enz.

Is de koopman verplicht, indien een zijner schuldenaars niet in staat is het geheel of een gedeelte zijner schuld aan hem te voldoen, daarvoor een zeker bedrag afteschrijven, dan zal hij ten opzichte van dat bedrag in de plaats van dien schuldenaar moeten treden en dus de rekening van VERLIES EN WINST moeten debiteeren en die van zijn schuldenaar crediteeren.

Blijkt het later, dat hij te veel heeft afgeschreven en dus dat de schuldenaar hem een gedeelte van hetgeen als verlies beschouwd werd, zal terugbetalen, dan geschiedt de boeking in omgekeerden zin en debiteert hij zijn schuldenaar, waar tegenover hij crediteert zijn rekening van VERLIES EN WINST.

Bij het verzamelen van de verliezen en winsten, die de onderdeelen van zijn handel hebben voortgebracht, zal het blijken dat op de rekeningen, die hij voor die onderdeelen heeft geopend, het verlies op de DEBETzijde dier rekeningen wordt gevonden en de winst op de CREDITzijde.

Bij het opmaken der balans worden al die rekeningen van verlies en winst gezuiverd.

Het wordt daarvan afgenomen en overgebracht op die éene rekening, die daarvoor bestemd is, die van VERLIES EN WINST.

Ten opzichte van die verliezen en winsten treedt dus de daartoe bestemde rekening in de plaats van die zakelijke rekeningen, welke van verlies of winst worden gezuiverd, zoodat de rekening van VERLIES EN WINST wordt gedebiteerd voor de verschillende verliezen, die op andere zakelijke rekeningen, welke eveneens den koopman vertegenwoordigen, gevonden worden en gecrediteerd voor de winsten.

Wat de persoonlijke rekeningen betreft, zij hierbij nog opgemerkt, dat het voorkomt dat de koopman voor één persoon twee rekeningen in zijn grootboek opent. Eén, waarin hij achter diens naam plaatst M/R. (mijn rekening) en één, waarin hij achter diens naam plaatst Z/R. (zijn rekening).

Dit geschiedt als de koopman met iemand wederkeerig handel drijft en het hem van belang voorkomt, de daaruit voortvloeiende zaken uit elkander te houden.

Op de ZIJNE REKENING zal de koopman boeken alles, wat hij aan A verkoopt, met hetgeen daaruit voortvloeit en op de MIJNE REKENING alles, wat hij van hem koopt, met de gevolgen daarvan.

Hieruit volgt dat, als A in het buitenland woont, de bedragen in vreemd geld op de MIJNE REKENING hoofdzaak zijn, omdat de koopman voor zijn inkoopen schuldig zal worden een zeker bedrag in de munt, die bij hem gangbaar is.

§ 19. Bij het opmaken van de balans wordt het Grootboek, bestaande uit rekeningen, die den koopman vertegenwoordigen en die voor anderen zijn bestemd, afgesloten en dus een zeker tijdperk als afgeloopen beschouwd, om een nieuw tijdperk integaan.

Daartoe maakt men in de eerste plaats op een PROEFBALANS, die dient om te onderzoeken of, ingevolge de vroeger gestelde regelen, in het debet van de een of andere rekening in het GROOTBOEK geen enkel bedrag is gebracht, waarvoor niet tevens een andere rekening is gecrediteerd.

De proefbalans bestaat uit een lijst, waarop in volgorde worden geschreven de namen van alle rekeningen, die in het GROOTBOEK voorkomen.

Voorts achter elke rekening twee kolommen, de eerste bestemd voor de optelling der debetbedragen van elke rekening en de tweede voor die der creditbedragen.

Als al die bedragen zijn ingevuld, dan telt men die twee kolommen op en moet de optelling der beide kolommen aan elkander gelijk zijn.

Dit zal nu duidelijk wezen als men zich herinnert, dat het GROOTBOEK wordt gevormd uit het JOURNAAL en dat het gezamenlijk debetbedrag van elken Journaalpost volkomen overeenstemt met het gezamenlijk creditbedrag.

Sluit de optelling van de beide kolommen van de PROEFBALANS niet, dan moeten er één of meer fouten gemaakt zijn, welke moeten worden opgezocht.

Juist die proefbalans doet duidelijk uitkomen het voordeel van het DUBBEL BOEKHOUDEN, een voordeel, dat aan alle andere systeemen van boekhouden ontbreekt.

Die fouten kunnen zijn van verschillenden aard en ten einde die te vinden sla men den volgenden weg in.

Vooreerst hertelle men de kolommen van de PROEFBALANS.

Blijkt het dat die goed zijn, dan telle men opnieuw de debetzijden en creditzijden van elke rekening in het GROOTBOEK en zie of die tellingen juist in de kolommen van de PROEFBALANS zijn overgebracht.

Is dat het geval, dan diene men nategaan of de journaalposten juist in het GROOTBOEK zijn overgebracht.

Elk bedrag in het GROOTBOEK moet dus vergeleken en gepointeerd worden met de journaalposten, waaruit het genomen is.

Vindt men dan de fout nog niet, dan kan het niet anders of een of meer journaalposten beantwoorden niet aan den gestelden regel, dat het debetgedeelte van elken post dezelfde optelling moet aanwijzen als het creditgedeelte.

Als men ten slotte dat controleert is de fout gevonden.

Indien echter de PROEFBALANS sluit, dan is men nog niet geheel zeker, dat er geen fouten zijn gemaakt.

Die PROEFBALANS zal sluiten ook dan, wanneer een of meer posten uit het JOURNAAL in het geheel niet in het GROOTBOEK zijn overgenomen en ook als men een verkeerde rekening heeft gedebiteerd of gecrediteerd.

De daaruit ontstane fouten zullen zich echter in den regel van zelf openbaren.

Om dat te begrijpen moeten wij verschillende gevallen stellen.

Als een journaalpost niet overgeboekt is, die enkel zamengesteld was uit rekeningen van personen, dan is het denkbaar dat de persoon, die door den koopman moest gedebiteerd zijn, daarover het stilzwijgen bewaart, maar hij, die had behooren gecrediteerd te worden, zal natuurlijk op zijn rekening aanmerking maken.

Bij het daarop ingestelde onderzoek zal de fout van zelf voor den dag komen.

Voorts, gesteld men heeft verzuimd een journaalpost overtebrengen waarin A. gedebiteerd werd voor het koopen voor 100 balen koffie of iets anders en de GOEDEREN gecrediteerd.

Indien A. zwijgt, zal bij het opmaken van den inventaris blijken, dat er 100 balen koffie vermist worden, hetgeen bij het controleeren der magazijnboeken, enz. gemakkelijk zal te vinden zijn.

Eindelijk, als er een journaalpost verzuimd is over te brengen, waarin een persoonlijke rekening als debiteur of crediteur voorkomt, zal de voor hem bestemde rekening in het REKENING-COURANT-BOEK niet stemmen met diens rekening in het GROOTBOEK en men vindt de fout van zelf.

Ten slotte zou men hebben kunnen verzuimen het overbrengen van een journaalpost, waarin alleen als debiteuren en crediteuren voorkomen zakelijke rekeningen, die den koopman vertegenwoordigen.

Geldt het nu zulke rekeningen, die een waarde hebbend artikel ten onderwerp hebben, dan komt de fout bij het opmaken van den inventaris uit en geldt het zakelijke rekeningen, die enkel nadeelen of voordeelen betreffen, zooals ONKOSTEN, INTEREST,

COMMISSIE, ASSURANTIE, enz., dan is de fout van zeer weinig belang en werkt niet naar buiten.

Wij voeren dit slechts aan, om te bewijzen dat, hoe onwaardeerbaar veel waarborgen tot het ontdekken van fouten het dubbel boekhouden ook geeft er toch bij het volgen van dat systeem nog fouten kunnen blijven bestaan, waarop men niet opmerkzaam wordt gemaakt.

Sommigen bevelen tot meerderen waarborg aan het optellen van het JOURNAAL.

Zij plaatsen dan in de buitenlijnen van het JOURNAAL de debet of credit eindoptelling van elken post, tellen daarna het gansche JOURNAAL op, hetgeen dan hetzelfde cijfer moet aanwijzen als de optelling van één der kolommen van de PROEFBALANS.

Dit middel komt ons echter niet afdoende voor.

Daargelaten, dat die enorme optellingen aanleiding kunnen geven tot nieuwe fouten, zou daardoor alleen uitkomen het verzuim van het overboeken van één of meer geheele posten, maar niet het overbrengen van bedragen op verkeerde debiteuren of crediteuren.

§ 20. Is de PROEFBALANS in orde, dan wordt de INVENTARIS opgemaakt.

Op dien INVENTARIS komt voor alles, wat de koopman, als zoodanig, bezit of in eigendom heeft, hetgeen wordt uitgetrokken volgens de waarde, die daaraan wordt toegekend, op den laatsten dag van het tijdperk, waarover de balans wordt opgemaakt.

Is die INVENTARIS gereed, dan kan men met behulp daarvan in verband met de PROEFBALANS opmaken, welke winsten en verliezen het handeldrijven aan den koopman heeft opgebracht.

Men neme daartoe in volgorde in oogenschouw den stand van de rekeningen, die in het GROOTBOEK voorkomen.

Wat de rekeningen betreft, die den koopman niet vertegenwoordigen, zijn er maar weinigen, die verlies of winst voor hem kunnen afwerpen, b.v.:

De MIJNE REKENINGEN (M/R.)

De verliezen of winsten op die rekeningen vinden enkel hun oorsprong in koersverschillen.

Gesteld de koopman heeft een rekening ontvangen van A. te Londen ten bedrage van £ 100.— die eerst later betaald moet worden.

Hij heeft daarvoor aangenomen een zekeren koers, b.v. *f* 12.05.

Hij heeft dus de rekening van A. gecrediteerd in de binnenlijnen met £ 100.— en in de buitenlijnen met *f* 1205.—.

Blijkt het later bij de betaling, dat hij die £ 100.— voldoen moet tot den koers van *f* 12.03, dan is de rekening van A. voor £ 100.— gedebiteerd en gecrediteerd en deze zaak dus vereffend, maar in Hollandsch geld staat A. *f* 2.— meer credit dan debet, die hem evenwel niet toekomen maar die een winst uitmaken voor den koopman. Werd deze £ 100 — echter betaald à *f* 12.06 dan zou dit voor den koopman een verlies van *f* 1.— hebben opgeleverd.

Dan de BODEMERIJREKENING.

Indien het voorgeschoten geld is terug betaald met de bedongen premie dan zal het meerdere credit van die rekening de winst aanwijzen.

Is het schip, waarop de bodemerij gesloten is, echter vergaan, waardoor niets, of slechts een gedeelte wordt terugbetaald, dan is het meerder debet een verlies.

Eindelijk zal in verband met onze opmerking op pagina 92, het creditsaldo der EXPEDITIEREKENING, de daarop gevallen winst aantoonen.

Hierbij heeft men echter in aanmerking te nemen de debetposten, betrekking hebbende op expedities, die nog niet zijn afgeloopen en die dus van de debetzijden moeten worden afgetrokken, om de winst op die rekening te bepalen.

Voor zoover aangaat de rekeningen, die den koopman wel vertegenwoordigen, heeft hij nategaan op welke daarvan verloren of gewonnen kan worden.

Daartoe komen dus niet in aanmerking de rekeningen van CASSA en WISSELS IN EIGEN GELD en enkele anderen, van gelijken aard.

De overigen bevatten niets anders dan verlies en winst of wèl kunnen verlies of winst opleveren.

Tot de eerste soort behooren INTEREST, ONKOSTEN, COMMISSIE en ASSURANTIE.

In het debet van die rekeningen zijn de nadeelen voor den koopman geboekt en in het credit de voordeelen.

Het debetsaldo van elk dezer rekeningen is dus verlies; het creditsaldo winst.

Tot de tweede soort behooren: GOEDEREN, BIJZONDERE ARTIKELEN, EFFECTEN, SCHEEPSAANDEELEN, HUIZEN, WISSELS IN VREEMD GELD, enz.

Ten einde het verlies of de winst op de rekeningen van GOEDEREN en BIJZONDERE ARTIKELEN te kunnen opmaken, wordt op den inventaris nagezien welke goederen en tot welke waarden zij daarop voorkomen.

Daar die rekeningen gedebiteerd zijn voor den inkoop en gecrediteerd voor den verkoop, heeft men van de debetzijde aftetrekken het bedrag der waarde van de nog voorhanden goederen, waarna dus aan die debetzijden overblijven de goederen, die in de creditzijden als verkocht voorkomen, aan beide zijden echter met verschillende bedragen.

Is nu het bedrag der creditzijde van zulk een rekening ten slotte grooter dan dat der debetzijde, dan is er gewonnen, omgekeerd is er verloren.

Die winst of dat verlies is echter niet enkel voortgebracht door de goederen, die verkocht zijn maar daarin is tevens begrepen de waardevermindering of vermeerdering van de nog niet verkochte goederen.

Op dezelfde wijze wordt berekend de winst of het verlies op EFFECTEN, SCHEEPSAANDEELEN, HUIZEN, enz.

Wat betreft de rekening van WISSELS IN VREEMD GELD heeft men nategaan welke wissels nog voorhanden zijn, uitgerekend tot de waarde van den dag; dat bedrag aftetrekken van de optelling der debetzijden van die rekening, waarna het verschil tusschen de debet- en creditoptelling het verlies of de winst op die rekening zal aanwijzen, hetgeen voortgebracht is door koersverschil.

Bij het opmaken van verlies en winst zij men er op bedacht om

na te gaan welke nog niet uitgeboekte verliezen en winsten ten laste van het afgeloopen jaar komen, terwijl zij echter eerst later worden vereffend.

Om enkele voorbeelden te noemen.

De gewone termijnen, waarop huis- of kantoorhuren vervallen, zijn 1 Februari, 1 Mei, 1 Augustus, 1 November.

Heeft de koopman dus zijn kantoor in huur dan zal hij de maanden November en December nog ten laste van het afgeloopen jaar moeten brengen.

Heeft de koopman effecten, waarvan als naar gewoonte de coupons een, twee of viermaal per jaar verschijnen, dan zal hij de rente sedert den laatsten verschijndag, tot op 31 December moeten brengen ten bate van het afgeloopen jaar, enz. enz.

Indien de koopman de verliezen en winsten van zijn handel zuiver berekenen wil, dan heeft hij in aanmerking te nemen, dat hij ten laste van zijn zaak behoort te brengen een zekere rente van het kapitaal, waarmede hij handel drijft. Zoowel wanneer hij dat kapitaal van anderen heeft geleend, als wanneer hij het heeft geleend van zichzelven, als particulier.

Is de nota van verlies en winst gereed dan heeft hij door middel van twee journaalposten de aangewezen rekeningen van die verliezen en winsten te zuiveren.

De VERLIES EN WINSTREKENING wordt dan gedebiteerd voor het gezamenlijk verliescijfer, dan zij overneempt van de verschillende rekeningen, die dat hebben voortgebracht en die daarvoor worden gecrediteerd.

De VERLIES EN WINSTREKENING wordt gecrediteerd voor het gezamenlijk winstcijfer, dat wordt afgenomen van de verschillende rekeningen, die dat hebben voortgebracht en die daarvoor gedebiteerd worden.

Ten opzichte dus van alle verliezen en winsten treedt de rekening van VERLIES EN WINST in de plaats van alle andere rekeningen, die tot verlies of winst hebben bijgedragen.

Zijn die posten in het GROOTBOEK overgebracht, dan geeft

het verschil tusschen de debet en creditoptellingen der VERLIFS EN WINSTREKENING het vóór- of nadeelig eindcijfer van den handel des koopmans.

Bestaat er in het GROOTBOEK een KAPITAALREKENING en heeft dus de koopman van zich zelven, als particulier, geld geleend om zijn zaken te drijven, dan wordt met dat eindcijfer het KAPITAAL verminderd of vermeerderd, hetgeen alweer geschiedt door middel van een journaalpost.

Is het eindcijfer verlies, dan wordt de rekening van het KAPITAAL voor de overname daarvan gedebiteerd en de rekening van VERLIES en WINST gecrediteerd, waardoor het saldo dezer laatste rekening is vereffend.

Is het eindcijfer winst dan is credit de rekening van het KAPITAAL en debet die van VERLIES en WINST.

Heeft de koopman uitsluitend met geld van anderen zijn zaak gedreven en is er een eindcijfer Winst, dan wordt daardoor een KAPITAALREKENING gevormd, die er vóór dien tijd niet bestond.

Is er een eindcijfer Verlies dan kan hij òf het saldo op de VERLIES EN WINSTREKENING laten staan, òf hij kan een rekening met zijn eigen naam in het GROOTBOEK openen, die dat verlies overneemt en daarvoor dus wordt gedebiteerd.

Eindelijk wordt het debetsaldo der PARTICULIERE- of HUISHOUDINGREKENING overgebracht op die van het KAPITAAL, voor zoover zij bestaat.

Als al deze journaalposten gemaakt en overgebracht zijn wordt er op nieuw een proefbalans gemaakt, waarna, als deze sluit, de BALANS volgt.

De BALANS bestaat uit een in volgorde opgemaakte lijst van alle rekeningen, die in het GROOTBOEK voorkomen, met daarachter gevoegde twee kolommen.

In de eerste kolom komen voor de debetsaldo's dier rekeningen, dat is dus het bedrag, dat die rekeningen meerder debet dan credit zijn en in de tweede kolom de creditsaldo's.

De optelling der beide kolommen moet weder stemmen.

Is de Balans gereed en in een afzonderlijk daartoe bestemd boek ingeschreven, dan wordt elke rekening in het grootboek aan beide zijden gelijk gemaakt, opgeteld en afgesloten om daarna op nieuw te worden geopend.

Gesteld dat een zekere rekening in debet-optelling aanwijst *f* 7000.— en in credit-optelling *f* 2000.— dan wordt in het credit geschreven:

December 31. Voor saldo *f* 5000.—

Dan worden beide zijden opgeteld en afgelijnd waarna in het debet wordt geschreven:

Januari 1. Voor saldo *f* 5000.—

De toestand der rekening is dus door het afsluiten niet veranderd want zoowel daarvoor als daarna is het debet-saldo *f* 5000.—

In de tweede afdeeling van dit werkje zullen wij, even als in de eerste uitgave, een volledig JOURNAAL en GROOTBOEK geven.

MEMORIAAL.

Januari 1886.

1	HET KAPITAAL, dat ik heden in mijn handel geef, bestaat in:				
	Geld,			*f* 62514	62
	3 Remises op Amsterdam, N°. 1 per 29 Jan.	*f* 614	31		
	„ 2 „ 2 Febr.	„ 498	—		
	„ 3 „ 13 Maart	„ 831	02		
				„ 1943	33
	400 Balen Koffie, Bruto 20112 kilo Tarra 3% 603 „				
	Netto 19509 „ à 25 c. per ½ kilo.	*f* 9754	50		
	Veilingskosten 1%	„ 97	55		
				„ 9852	05
	Drie dertiende aandeelen in 't barkschip „JACOB", Kapitein J. MARS, waarvan ik boekhouder ben. Het schip is op de terugreis van Java naar Nederland.			„ 18000	—
	Tien 5% Obligatiën Oostenrijk Metalliek in papier à *fl* 1000.— = *f* 12000.— à 63¼%	*f* 7590	—		
	Interest 2 maanden	„ 100	—		
				„ 7690	—
				f 100000	—
2	A DEPOSITO gegeven aan de DEPOSITOBANK, alhier.			*f* 60000	—
3	GEKOCHT van A. BAR, alhier, 500 Balen Rijst, Bruto 50000 Kilo Uitslag 1½% 750 „ 49250 „ Goedgew. 2% 985 Kilo Tarra 3 k°. p. b. 1500 „ 2485 „ Netto 46765 „ à *f* 9.— per 50 kilo			*f* 8417	90

5	FACTUUR aan B. STAPF, Heilbronn, over				
	200 Balen Koffie,				
	Bruto 10080 kilo				
	Tarra 3% 302 „				
	Nett 9778 „ à 25 c. per ½ kilo.	*f* 4889	—		
	Veilingskosten 1%	„ 48	89		
		f 4937	89		
	Onkosten	„ 48	33		
		f 4986	22		
	Commissie 1½%	„ 74	79	*f* 5061	01
	Waarde 5 April.				
7	REKENING van C. DERK, alhier, over				
	54 Kisten Gom Damar,				
	Bruto 4378 kilo				
	Tarra 830 „				
	Netto 3548 „ à 48 c. per ½ kilo	*f* 3406	08		
	Comptant 1½%	„ 51	09	*f* 3354	99
8	BETAALD aan C. DERK, alhier . . .			*f* 2000	—
10	GEKOCHT van:				
	A. JAGT, alhier,				
	126 Kisten Kandij,				
	Bruto 2101 kilo				
	Tarra 216 „				
	Netto 1885 „ à *f* 31.— per 100 kilo	*f* 584	35		
	126 kisten	„ 50	40		
		f 634	75		
	Courtage 1%	„ 6	35	*f* 641	10
	en van				
	K. STER, alhier,				
	40 Balen Zwarte Peper,				
	Bruto 2283 kilo				
	Tarra 3% 68 „				
	Netto 2215 „ à 40 c. per ½ kilo	*f* 1772	—		
	Comptant 1½%	„ 26	58	*f* 1745	42
				f 2386	52

12	ONTVANGEN van B. STAPF, Heilbronn,				
	1 Remise op London N°. 1 £ 143-/- p. 30 Januari à *f* 12.04.	*f* 1721	72		
	1 „ „ Amsterdam N°. 4 p. 4 Maart	„ 1310	—		
	1 „ „ Rotterdam „ 5 „ 6 April	„ 820	40	*f* 3852	12
13	BETAALD aan:				
	C. DERK, alhier.	*f* 1354	99		
	A. JAGT, „	„ 641	10	*f* 1996	09
	In mijn quitantiën op de DEPOSITOBANK alhier *f* 1350.— en *f* 600.—	*f* 1950	—		
	In geld	„ 46	09		
		f 1996	09		
15	VERDISCONTEERD aan E. WELT, alhier,				
	1 Wissel op Amsterdam N°. 3 p. 13 Maart	*f* 831	02		
	1 „ „ Rotterdam „ 5 „ 6 April.	„ 820	40		
		f 1651	42		
	Disconto 2½%	„ 7	10	*f* 1644	32
	Welk bedrag hij mij betaald heeft.				
17	GEëNDOSSEERD aan K. STER, alhier,				
	1 Wissel op Amsterdam N°. 1 p. 29 Januari	*f* 614	31		
	1 „ „ „ „ 2 „ 2 Febr.	„ 498	—		
	en aan hem betaald.	„ 633	11	*f* 1745	42
19	REKENING van de NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ, alhier, over				
	100 Kranjangs Javasuiker,				
	Bruto 25632 kilo				
	Tarra 8% 2051 „				
	Netto 22581 „ à *f* 20.50 p. 100 kilo	*f* 4834	11		
	Accijns *f* 27.— „ „ „	„ 6366	87		
		f 11200	98		
	Registratie 1%	„ 112	01		
		f 11312	99		
	Comptant 1½%	„ 169	69	*f* 11143	30

21	GEKOCHT van L. SCHOUW, Amsterdam, 2000 stuks O. I. Huiden, wegende 8360 kilo à 52 c. p. ½ kilo	*f* 8694	40		
	Comptant 1%	„ 86	94		
		f 8607	46		
	Courtage ½%	„ 43	04	*f* 8650	50
22	GECONSIGNEERD aan W. STONE, London, 100 Kranjangs Java Suiker, volgens rekening van 19 dezer bedragende	*f* 11143	30		
	Onkosten	„ 62	10		
		f 11205	40		
	Commissie 1½%	„ 168	08	*f* 11373	48
24	FACTUUR aan G. HIL, Frankfurt a/M. over 100 Balen Koffie Bruto 4890 kilo Tarra 3% 147 „ Netto 4743 „ à 25½% p. ½ kilo	*f* 2418	93		
	Onkosten	„ 23	82		
		f 2442	75		
	Commissie 1½%	„ 36	64	*f* 2479	39
25	VERKOCHT aan B. VOORST, alhier, 1 Wissel op London N°. 1 £ 143-/- p. 30 Januari à *f* 12.05			*f* 1723	15
	waarvoor ik mijn quitantie ter incasseering heb gegeven aan de DEPOSITOBANK, alhier.				
27	BETAALD aan S. STAAL, alhier, op order en voor rekening van L. SCHOUW, Amsterdam, in mijn quitantie op de DEPOSITOBANK. alhier.			*f* 4000	—

29	GETROKKEN op A. WERL & C°. Frankfurt a/M., voor rekening van B. STAPF, Heilbronn, o/eigen N°. 2 RM. 2000.— à 59.10	*f* 1182	—		
	Wisselcourtage 1‰	„ 1	18	*f* 1180	82
31	BETAALD wegens onkosten in deze maand.			*f* 87	30
31	UIT DE KAS GENOMEN voor mijn huishouding			*f* 200	—

1	AFGEGEVEN aan de NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ, alhier, mijn assignatie op de DEPOSITOBANK, alhier, betaalbaar op vertoon			*f* 11143	20
2	FACTUUR aan L. RAAB, Mannheim, over				
	250 Balen gepelde Rijst,				
	Bruto 25000 Kilo				
	Uitslag 1½% 375 „				
	24625 „				
	Goedgewicht 2% 493 Kilo				
	Tarra 3 Kilo per Baal . . . . 750 „ 1243 „				
	Netto 23382 „				
	à *f* 9¼ per 50 Kilo	*f* 4325	67		
	Onkosten	„ 48	20		
		f 4373	97		
	Commissie 1½%	„ 65	61	*f* 4439	58
	Waarde 2 Mei				
4	ONTVANGEN van G. HIL, Frankfurt a/M.				
	7 Remisis op Amsterdam				
	N°. 6 per 4 April	*f* 351	88		
	„ 7 „ 12 „	„ 530	33		
	„ 8 „ 27 „	„ 469	01		
	„ 9 „ 2 Mei	„ 238	11		
	„ 10 „ 11 „	„ 102	30		
	„ 11 „ 15 „	„ 198	—		
	„ 12 „ 27 „	„ 236	20	*f* 2125	83
5	REKENING van A. BAR, alhier, over				
	8 Kisten Indigo,				
	Bruto 838 Kilo				
	Tarra 138 „				
	Netto 700 „				
	Monsters 12 „				
	712 Kilo à *f* 3.20 per ½ Kilo	*f* 4556	80		
	Comptant 1%	„ 45	57		
		f 4511	23		
	Courtage ½%	„ 22	78	*f* 4534	01

6	BETAALD door de DEPOSITOBANK, alhier;				
	1 traite van L. SCHOUW, Amsterdam			*f* 4650	50
8	VERKOCHT aan F. ERL, Amsterdam, 1 Wissel op Frankfurt a/M. N°. 2 RM. 2000.— à 59.15			*f* 1183	—
9	VERDISCONTEERD aan A. BAR, alhier,				
	1 Wissel op Amsterdam N°. 4 per 4 Maart	*f* 1310	—		
	24 dagen disconto à 2½%	„ 2	18	*f* 1307	82
	welk bedrag strekt in mindering van zijn vordering.				
10	GEKOCHT van de HOLLANDSCHE SUIKERRAFFINADERIJ, Amsterdam,				
	150 Vaten Melissuiker,				
	Bruto 139481 kilo				
	Tarra 7428 „				
	Netto 132053 „ à *f* 22 — per 100 kilo.	*f* 29051	66		
	Accijns *f* 27.— per 100 kilo.	„ 35654	31		
		f 64705	97		
	Comptant 1%	„ 647	06		
		f 64058	91		
	Vaten	„ 900	—	*f* 64958	91
11	ONTVANGEN van G. FALK, alhier, op order en voor rekening van F. ERL, Amsterdam			*f* 1183	—
13	VERZEKERD aan V. ALK, alhier,				
	f 55000.— op 500 Kranjangs Suiker, per 't schip JAN, van Batavia naar hier à 2¼%	*f* 1237	50		
	Polis.	„ 1	—	*f* 1238	50

Dag	Omschrijving				
14	FACTUUR aan G. LEO, Livorno, over 150 Vaten Melissuiker,				
	Bruto 139481 kilo				
	Tarra 7428 „				
	Netto 132054 „ à *f* 22.— per 100 kilo	*f* 29051	66		
	Accijns *f* 27.— „ 100 „	„ 35654	31		
		f 64705	97		
	Comptant 1%	„ 647	06		
		f 64058	91		
	Vaten	„ 900	—		
		f 64958	91		
	Commissie 1½%	„ 974	38	*f* 65933	29
15	GETROKKEN op G. LEO, Livorno, o/eigen 3/m dato Nº. 3 L^s 50000.—				
	„ 4 „ 50000.—				
	„ 5 „ 41033.78				
	L^s 141033.78 à 46¾			*f* 65933	29
17	GEKOCHT van W. BOSCH, Amsterdam, 60 Vaten Petersburger Potasch,				
	Bruto 28511 kilo				
	Tarra 10% 2851 „				
	Netto 25660 „ à *f* 11.— p. 50 kº.	*f* 5645	20		
	Comptant 1%	„ 56	45		
		f 5588	75		
	Courtage ½%	„ 27	94	*f* 5616	69
19	REKENING van J. BOS, alhier, over 150 Vaten Amerikaansche reuzel,				
	Bruto 23538 kilo				
	2% 471 „				
	23067 „				
	23067 kilo				
	Tarra 16% 3691 „				
	Overdragen 19376 „				

Dag	Omschrijving				
	Overgedragen 19376 kilo à *f* 41 per 50 kilo.	*f* 1588	83		
	1%	„ 15	89		
		f 1572	74		
	Comptant 1%	„ 15	73		
		f 1557	01		
	Courtage ½%	„ 7	79	*f* 1564	80
	Dezen post heb ik met opzet foutief uitgerekend, enkel met het doel om de herstelling, die den 21ⁿ Mei geboekt is, te leeren journaliseeren.				
20	VERKOCHT aan de DEPOSITOBANK, alhier, mijn traites op Livorno:				
	Nº. 3 L^s 50000.—				
	„ 5 „ 50000.—				
	„ 5 „ 41033.78				
	L^s 141033.78 à 46⅞ . . .			*f* 66109	58
22	Door de DEPOSITOBANK, alhier, voor mijn rekening betaald:				
	Quitantie van A. BAR, alhier. . . .			*f* 3226	19
	Traites van de HOLLANDSCHE SUIKERRAFFINADERIJ, Amsterdam .	*f* 20000	—		
		„ 20900	—		
		„ 24958	91	„ 64958	91
				f 68185	10
23	ONTVANGEN van V. ALK, alhier. . .			*f* 1238	50
25	VERDISCONTEERD aan N. MOOR, alhier, 3 Wissels op Amsterdam:				
	Nº. 6 per 4 April	*f* 351	88		
	„ 7 „ 12 „	„ 530	33		
	„ 8 „ 27 „	„ 469	01		
		f 1351	22		
	Disconto 2½%	„ 4	70	*f* 1346	52

Februari 1886.

27	ONTVANGEN van N. MOOR, alhier. .			*f* 1346	52
28	BETAALD wegens onkosten in deze maand.			*f* 181	50
28	UIT DE KAS GENOMEN voor privé uitgaven.			*f* 200	—

Maart 1886.

1	GEKOCHT van en geladen door B. KAR, Hengelo, voor mijn rekening, in het schip FRITS, kapitein A. BANK naar Padang, 22 Balen Hollandsche Drills, bedragende met de onkosten . . . . . De cognossementen heb ik gezonden aan J. WART, aldaar, met opdracht om die goederen te verkoopen.			*f* 2340	81
1	BETAALD aan W. BOSCH, Amsterdam: In geld . . . . In mijn quitantie op de DEPOSITO-BANK, alhier	*f* 2000 „ 3616	-- 69	*f* 5616	69
2	ONTVANGEN van J. TORK & C°. te Triest, 420 Kisten Rozijnen, om ze voor rekening van K. HERTZ te Dusseldorff te verkoopen. Op deze partij betaalde ik heden aan D. LEER & C°., alhier, wegens onkosten.			*f* 840	30
3	GEDISPONEERD bij de DEPOSITO-BANK, alhier.			*f* 500	—
4	FACTUUR van L. BLAAK, Sheffield, over, 312 Staven ijzer, Square. 196 Staven 1 inch Ton 4.11.0.10 57 „ 1¼ „ „ 2. 3.0.11 59 „ 1½ „ „ 2.19.1. 9 „ 9.13.2. 2 à £ 6.10/- 3 % Cash Discount	£ 62.17 „ 1.17	10 10		
		£ 61.—	—		
	Freight . . . . £ 5.11.9 Transhipment & charges „ 1.19.- Customs entry . . . . . „ -. 7.6 Bills of lading . . . . „ -. 2.8 Postages . . . . „ -. 2.3 Insurance £ 75-/- à 10/- & policy . . . . . . „ -. 8.-	„ 8.11	2		
	Overdragen . . .	£ 69.11	2		

	Overgedragen. . .	£ 69.11	2		
	Commission 2%	„ 1. 7	10		
		£ 70.19	—	f 855	66
		à f 12.06			
6	AFGEGEVEN aan J. BOS, alhier, mijn quitantie op de DEPOSITOBANK, alhier			f 1264	80
7	TERUG ONTVANGEN met acte van protest van A. BAR, alhier, den op den 9den Februari l l. aan hem verdisconteerden wissel op Amsterdam, N°. 4 per 4 Maart	f 1310	—		
	Protestkosten.	„ 5	50	f 1315	50
9	VERKOCHT aan de ROTTERDAMSCHE VERNISSTOKERIJ, alhier,				
	50 Kisten gom Damar,				
	Bruto 4054 Kilo				
	Tarra 771 „				
	Netto 3283 „ à 50c per ½ Kilo.	f 3283	—		
	Comptant 1½%	„ 49	25	f 3233	75
10	BETAALD door de DEPOSITOBANK, alhier, aan A. BAR, alhier			f 1315	50
11	REKENING van J. ROS, alhier, over:				
	20 Balen Manilla Tabak,				
	Bruto 3700 Kilo				
	Tarra 6½ Kilo per baal 130 „				
	Netto 3570 „ à f 0.70 per ½ Kilo			f 4998	—

13	ONTVANGEN van B. STAPF, Heilbronn:				
	1 Remise op Rotterdam N°. 13 per 10 April	f 1860	30		
	1 „ „ „ „ 14 „ 15 „	„ 341	21		
	1 „ „ Amsterdam „ 15 „ 28 „	„ 1180	11	f 3381	69
14	VERKOCHT aan L. SCHOUW, Amsterdam, van de Consignatie K. HERTZ, Dusseldorff,				
	200 Kisten Rozijnen,				
	Bruto 5837 Kilo				
	1½% 88 „				
	5749 „				
	2% 115 „				
	5634 „				
	Tarra 14% 789 „				
	Netto 4845 „ à f 14 per 50 Kilo.	f 1356	60		
	2%	„ 27	13	f 1329	47
16	GEKOCHT van P. WIL, alhier,				
	2 Wissels op London,				
	N°. 6 per 2 Mei £ 50-/-				
	„ 7 „ 6 „ „ 20.19/-				
	£ 70.19/- à f 12 . .			f 851	40
	Deze wissels remitteerde ik heden aan L. BLACK, Sheffield, terwijl ik P. WIL, alhier, betaalde in mijn quitantie op de DEPOSITOBANK, alhier.				
17	TE KORT IN DE KAS, blijkens opmaking van heden			f 8	13
19	GEACCEPTEERD een traite van B. KAR, Hengelo, per 1 Juni.			f 2340	81
20	REKENING van J. BOS, alhier, over				
	25 Balen Quercitron,				
	Bruto 1642 Kilo				
	Tarra 4% 66 „				
	Netto 1576 „ à f 4 per 50 Kilo. .	f 126	08		
	Courtage ½%	„ —	63	f 126	71

22	REKENING van C, DERK, alhier, over 360 Stuks Campêchehout,				
	wegende 10006 Kilo à *f* 3½ per 50 Kilo.	*f* 700	42		
	Comptant 1 %	„ 7	—		
		f 693	42		
	Courtage ½ %	„ 3	47		
				f 696	89
23	REKENING aan W. STOLT, alhier, over 100 Kisten Kandij,				
	Bruto 1668 Kilo				
	Tarra 171 „				
	Netto 1497 „ à *f* 34 per 100 Kilo.	*f* 508	98		
	Accijns *f* 28.89 per 100 Kilo	„ 432	48		
		f 941	46		
	Comptant 1 %	„ 9	41		
		f 932	05		
	100 Kisten	„ 40	—		
		f 972	05		
	Courtage 1 %	„ 9	72		
				f 981	77
24	AFGEGEVEN aan de DEPOSITOBANK, alhier, mijn quitantie op de ROTTERDAMSCHE VERNISSTOKERIJ, alhier . .			*f* 3233	75
25	VERKOOPREKENING van W. STONE, London, over de hem geconsigneerde 100 Kranjangs Java Suiker,				
	Netto Cwt. 479.3.1 à 38/-	£ 911.10	10		
	Comptant 1 %	„ 9. 2	3		
		£ 902. 8	7		
	Vracht. . . . . . . £ 15.16/-				
	Lossen, opslaan . . . „ 2.18.4				
	Afleveren. . . . . . „ 2.17.3				
	Courtage ½ % . . . . „ 4.11.2				
	Pakhuishuur, enz . . „ 2. 0.3				
	Commissie 1 % . . . „ 9. 0.6	„ 37. 3	6		
		£ 865. 5	1		
		à *f* 12.04		*f* 10417	66

27	VERKOCHT van de consignatie K. HERTZ, Dusseldorff, aan W. MARK, alhier, 100 Kisten Rozijnen,				
	Bruto 2920 Kilo				
	1½ % 44 „				
	2876 „				
	2 % 58 „				
	2818 „				
	Tarra 14 % 395 „				
	Netto 2423 „ à *f* 14.— p. 50 kilo .	*f* 678	44		
	2 %	„ 13	57		
				f 664	87
29	BETAALD aan C. DERK, alhier, in mijn quitantie op de DEPOSITOBANK, alhier			*f* 696	89
31	UITGEGEVEN in deze maand:				
	aan onkosten			*f* 113	40
	„ mijn huishouding			„ 250	—
				f 363	40

1	ONTVANGEN van de DEPOSITOBANK alhier, ...			*f* 2900	—
1	BETAALD aan de equipage van het schip „JACOB", Kapitein J. MARS, als restant hunner gage:				
	aan A. BEEK, 1e Stuurman . . .	*f* 389	30		
	B. CARS. 2e id. . . .	„ 209	—		
	C. DUL, Bootsman.	„ 241	29		
	D. ELS, Timmermann . . .	„ 132	10		
	E. FORT, Zeilmaker	„ 143	12		
	F. GEEL, Matroos	„ 161	20		
	G. HANS, Matroos	„ 154	11		
	H. IER, Matroos	„ 171	19		
	J. KOOP, Matroos	„ 180	—		
	K. LORP, Matroos	„ 123	09		
	L. MEENT, Matroos	„ 134	53		
	M. NEEF, Matroos	„ 127	88		
	N. OORT, Matroos	„ 156	18		
	O. PARK, Matroos	„ 177	—		
	P. RAAF, Matroos	„ 127	30		
	R. STEEG, Matroos	„ 143	79		
	S. TOON, Matroos	„ 42	—		
				f 2813	08
1	ONTVANGEN van W. STOLT, alhier .			*f* 981	77
1	GETROKKEN aan de order van de DEPOSITOBANK, alhier op JOHN MIL, Londen, op last van W. STONE, aldaar, M/R, 8 dagen dato N°. 8 £ 865.5/1 à *f* 12.06			*f* 10434	97
2	VERKOCHT aan de onderstaanden, als aan:				
	L. SCHOUW, Amsterdam, 250 Balen gepelde Rijst,				
	Bruto 25000 Kilo				
	Uitslag 1½% 375 „				
	24625 „				
	Goedgewicht 2% 493 Kilo				
	Tarra 3 Kilo per Baal. . . . 750 „ 1243 „				
	Netto 23382 „				
	Overdragen. . .				

	Overgedragen. . .				
	Netto 23382 Kilo à *f* 10 per 50 Kilo	*f* 4676	40		
	8 Kisten Indigo,				
	Bruto 838 Kilo				
	Tarra 138 „				
	Netto 700 „				
	Monsters 12 „				
	712 Kilo à *f* 3.25 per ½ Kilo	„ 4628	—		
		f 9304	40		
	Comptant 1%	„ 93	04		
		f 9211	36		
	Onkosten	„ 48	20		
				f 9259	56
	en aan makelaar N. OOMS, alhier, voor zijn meester				
	4 Kisten Gom Damar,				
	Bruto 324 kilo				
	Tarra 59 „				
	Netto 265 „ à 47 c. per ½ kilo	*f* 249	10		
	Comptant 1½%	„ 3	74		
		f 245	36		
	Courtage ½%	„ 1	23		
				f 246	59
				f 9506	15
3	TOEGETREDEN tot het accoord door L. RAAB, Mannheim aan zijn schuldeischers aangeboden, waarbij hij aanneemt te betalen 80% van zijn schuld en wel 40% op 1 Mei en 40% op 1 Augustus a. s.				
3	BETAALD aan A. BAR, alhier,			*f* 8417	90
	waarvan in mijn assignatie op de DEPOSITOBANK, alhier.	*f* 6557	60		
	en in een remise op hier N°. 13 per 10 dezer	„ 1860	30		
		f 8417	90		
4	REKENING van J. WAAS, Enschede, voor				
	Overdragen. . .				

	Overgedragen. . .				
	20 Kisten Cotonetten,				
	1100 stuks à *f* 10.—	*f* 11000	—		
	100 „ „ „ 9.50	„ 950	—		
		f 11950	—		
	Onkosten	„ 78	40		
		f 12028	40		
	om voor halve rekening met hem te verkoopen, bedragende alzoo mijn helft. . .			*f* 6014	20
5	REKENING van A. BAR, alhier, over				
	90 Vaten Amerikaansche Terpentijnolie,				
	Bruto 15030 kilo				
	Tarra 20% 3006 „				
	Netto 12024 „ à *f* 17½ per 50 kilo.	*f* 4208	40		
	Comptant 1%	„ 42	08		
		f 4166	32		
	Courtage 1½%	„ 62	49	*f* 4228	81
6	GEACCEPTEERD een traite van J. WAAS, Enschede, per 15 Juni.			*f* 6014	20
6	GEKOCHT van A. DE KORT, Middelburg,				
	20 Vaten Meekrap,				
	Bruto 11640 Kilo				
	Tarra 740 kilo				
	2% 233 „ 973 „				
	Netto 10667 „ à *f* 25.— per 50 kilo	*f* 5333	50		
	20 vaten à *f* 3.—	„ 60	—		
		f 5393	50		
	Courtage *f* 1.50 per vat	„ 30	—	*f* 5423	50
7	VERZEKERD ten behoeve van A. KEET, alhier, op 't casco van het schip „WILLEM", kapitein J. AART, van hier naar Suriname *f* 9800.— à 1½%	*f* 147	—		
	Polis.	„ 1	50	*f* 148	50

7	VERKOCHT aan B STAFF, Heilbronn,				
	40 Balen Zwarte Peper,				
	Bruto 2283 kilo				
	Tarra 3% 68 „				
	Netto 2215 „ à 41 c. per ½ kilo	*f* 1816	30		
	Onkosten	„ 11	31		
		f 1827	61		
	Commissie 1½%	„ 27	41	*f* 1855	02
	Waarde 7 Juli.				
8	REKENING van K. BAARS, over				
	100 Ankers Ansjovis				
	à *f* 19.— per Anker . .	*f* 1900	—		
	1%	„ 19	—		
		f 1881	—		
	Comptant 1%	„ 18	81		
		f 1862	19		
	Courtage ½%	„ 9	31	*f* 1871	50
8	GEKOCHT van VAT & C°., Amsterdam,				
	20 Vaten Nootmuscaat,				
	Bruto 4425 kilo				
	Tarra 505 kilo				
	1% Goedgew. 44 „ 549 „				
	Netto 3876 „ à *f* 1.10 per ½ Kilo	*f* 8527	20		
	1%	„ 85	27		
		f 8441	93		
	Comptant 1½%	„ 126	63		
		f 8315	30		
	Courtage ½%	„ 41	58	*f* 8356	88
9	VERZEKERD aan de volgenden,				
	als aan:				
	J. BOOR, alhier,				
	f 4000.— op goederen, geladen in de „CONSTANTIA", Kapitein L. GREEF, van Rotterdam naar New-York, à 1½%	*f* 60	—		
	Polis	„ 1	50		
	Overdragen . .			*f* 61	50

Dag	Omschrijving				
	Overgedragen. . .			f 61	50
	C. LAAK, alhier,				
	f 1500.— op goederen, geladen in de CORNELIA kapitein J. SAS, van Schiedam naar Triëst, à 2%	f 30	—		
	Polis.	„ 1	50		
				„ 31	50
	W. MENS, alhier,				
	f 3840.— op goederen, geladen in de GERARDUS kapitein L. DOORN van Rotterdam naar Batavia à 3% . . .	f 115	20		
	Polis	„ 1	50		
				„ 116	70
				f 209	70
10	GETROKKEN aan de order van W. MENS, alhier, op L. SCHOUW, Amsterdam, 8 dagen zicht, welk bedrag hij mij heeft betaald			f 9259	56
11	AFGEGEVEN aan de DEPOSITOBANK, alhier, mijn quitantie op N. OOMS, alhier. .			f 246	59
11	VERKOCHT van de consignatie K. HERTZ, Dusseldorff, aan B. STORK, alhier,				
	120 Kisten Rozijnen,				
	Bruto 3504 Kilo				
	1½% 53 „				
	3451 „				
	2% 69 „				
	3382 „				
	Tarra 14% 473 „				
	Netto 2909 „ à f 14 per 50 Kilo.	f 814	52		
	2%	„ 16	29		
		f 798	23		
	Comptant 1½%	„ 11	97		
				f 786	26
12	ONTVANGEN van:				
	A. KEET, alhier.	f 148	50		
	de DEPOSITOBANK, alhier	„ 2200	—		
				f 2348	50

Dag	Omschrijving				
12	VERDISCONTEERD aan A. BAR, alhier,				
	1 remise op Amsterdam N°. 15 per 28 April	f 1180	11		
	Disconto 3%	„ 1	68		
				f 1178	43
	en nog aan hem betaald			„ 3050	38
				f 4228	81
13	FACTUUR aan G. HAUS, Aschaffenburg, over				
	2000 stuks O. I. Huiden,				
	wegende 8360 kilo à 53½ c. p. ½ kilo	f 8945	20		
	Onkosten	„ 53	20		
		f 8998	40		
	Commissie 1½%	„ 134	97		
				f 9133	37
	Waarde 13 Juli				
14	GEÏNCASSEERD de remise op J. WIJK, alhier, N°. 14.			f 341	28
14	BETAALD aan D. LEER & C°. alhier, voor vracht van London op 202 kisten Gom Copal, mij door W. STONE, aldaar geconsigneerd			f 167	76
15	VERKOOPREKENING voor K. HERTZ, Dusseldorff, over de aan mij geconsigneerde partij Rozijnen,				
	420 Kisten,				
	Bruto 12261 kilo				
	1½% 185 „				
	12076 „				
	2% 242 „				
	11834 „				
	Tarra 14% 1657 „				
	10177 kilo				
	waarvan 4845 kilo à f 14.— per 50 kilo	f 1356	60		
	2423 „ „ „ 14.— „ 50 „	„ 678	44		
	2909 „ „ „ 14.— „ 50 „	„ 814	52		
	Overdragen . .	f 2849	56		

Dag	Omschrijving		Bedrag	ct.		Totaal	ct.
	Overgedragen . .	*f*	2849	56			
	2%	„	56	99			
		f	2792	57			
	Onkosten:						
	Vracht, reeds geboekt 2 Maart ll. *f* 840.30						
	Pakhuishuur . . . . „ 61.28						
	Assurantie. . . . . „ 8.50						
	Declaratie, Paspoort, Inkomende rechten . . . . „ 160.—						
	Afleveren, wegen, reparatie, entrepôtkosten . . . . „ 17.80						
	Verkoop-courtage 15 c. per 100 kilo netto . . . . „ 15.27						
	Provisie en delcredere 2% . . . „ 55.85	„	1159	—			
	Waarde 15 Juli.				*f*	1633	57
15	GEKOCHT van de NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ, alhier,						
	50 Balen Koffie,						
	Bruto 25430 kilo						
	Tarra 3% 763 „						
	Netto 24667 „ à 28 c. per ½ kilo.	*f*	13813	52			
	Registratie 1%	„	138	14			
		f	13951	66			
	Comptant 1%	„	209	27	*f*	13742	39
16	BETAALD quitantiën van:						
	K. BAARS, alhier				*f*	1871	50
	VAT & C°., Amsterdam				„	8356	88
					f	10228	38
16	FACTUUR aan G. HAUS, Aschaffenburg,						
	20 Balen Manilla Tabak,						
	Bruto 1838 Kilo						
	Tarra 6½ Kilo per baal 65 „						
	Netto 1773 „ à *f* 0.75 p. ½ kilo	*f*	2659	50			
	Onkosten	„	13	20			
		f	2672	70			
	Commissie 1½%	„	40	09			
	Waarde 16 Juli.				*f*	2712	79

Dag	Omschrijving		Bedrag	ct.		Totaal	ct.
17	ONTVANGEN van G. HAUS, Aschaffenburg, de volgende remises:						
	1 op Amsterdam N°. 16 per 2 Juni . . .	*f*	831	40			
	1 „ „ „ 17 „ 8 „ . . .	„	513	89			
	1 „ Rotterdam „ 18 „ 12 „ . . .	„	329	31			
	1 „ „ „ 19 „ 15 „ . . .	„	670	28			
	1 „ „ „ 20 „ 28 „ . . .	„	1230	80			
	1 „ „ „ 21 „ 29 „ . . .	„	241	70	*f*	3817	38
17	REKENING aan A. FILS, alhier, over 12 kisten Cotonetten, inhoudende:						
	100 stuks à *f* 10.75	*f*	1075	—			
	620 „ „ „ 12.—	„	7440	—	*f*	8515	—
18	ONTVANGEN van:						
	C. LAAK, alhier				*f*	31	50
	W. MENS, „				„	116	70
					f	148	20
19	GEKOCHT van de NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ, alhier,						
	50 Kranjangs Java suiker,						
	Bruto 10890 kilo						
	Tarra 8% 871 „						
	Netto 10019 „ à *f* 20.— p. 100 kilo	*f*	2003	80			
	100 Kranjangs Java Suiker,						
	Bruto 22030 kilo						
	Tarra 8% 1762 „						
	Netto 20268 „ à *f* 20.25 per 100 kilo	„	4104	27			
		f	6108	07			
	Accijns *f* 27.— „ „ „	„	8177	49			
		f	14285	56			
	Registratie 1%	„	142	86			
		f	14428	42			
	Comptant 1½%	„	216	43	*f*	14211	99
19	GEëNDOSSEERD aan de NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ alhier, 7 remises,						
	Overdragen. . .						

	Overgedragen. . .						
	op Amsterdam N°. 9 per 2 Mei	f	238	11			
	„ „ 10 „ 11 „	„	102	30			
	„ „ 11 „ 15 „	„	198	—			
	„ „ 12 „ 27 „	„	236	20			
	„ „ 16 „ 2 Juni	„	831	40			
	„ „ 17 „ 8 „	„	513	89			
	op Rotterdam „ 18 „ 12 „	„	329	31	f	2449	21
20	GEKOCHT van L. SCHOUW, Amsterdam, 250 Ceroenen Cuba Tabak,						
	Bruto 10940 kilo						
	Tarra 5½ kilo p. ceroen 1375 „						
	Netto 9565 „ à 15½ c. per ½ kilo	f	2965	15			
	Onkosten	„	130	50	f	3095	65
20	NOTA van de NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ, alhier, wegens aan haar verschuldigd disconto à 2½ % van de haar gezonden remises op 19 dezer.				f	6	91
21	FACTUUR aan L. SCHAAF, Hamburg, over 100 Balen Koffie,						
	Bruto 5142 kilo						
	Tarra 3% 154 „						
	Netto 4988 „ à 27½ c. p. ½ kilo	f	2743	40			
	Onkosten	„	32	40			
		f	2775	80			
	Commissie 1½%	„	416	37	f	3192	17
	Waarde 21 Juli.						
22	ONTVANGEN van:						
	B. WAL, voor rekening van J. BOOR, alhier				f	61	50
	B. STORK, alhier				„	786	26
					f	847	76

22	GEÏNTERVENIEERD voor rekening van W. STONE London, zijn traite op J. HOEF, alhier.	f	841	—			
	Protest.	„	6	50	f	847	50
	Provisie 1%				„	8	48
					f	855	98
23	REKENING aan J. MUS, alhier, over 26 Kisten Kandij,						
	Bruto 433 kilo						
	Tarra 45 „						
	Netto 388 „ à f 31.25 per 100 kilo	f	121	25			
	Accijns „ 28.89 per 100 kilo	„	112	09			
		f	233	34			
	26 kisten	„	10	40			
		f	243	74			
	Courtage 1%	„	2	44			
		f	246	18			
	en 25 Balen Quercitron,						
	Bruto 1642 Kilo						
	Tarra 4% 66 „						
	Netto 1576 „ à f 4.25 p. 50 k. f 133.76						
	Courtage ½% „ —.67	f	134	43	f	380	61
23	GELADEN in het schip MARIE, Kapitein B. NOOT naar Batavia aan het adres van W. LINT & C°., aldaar, om voor mijn rekening te verkoopen,						
	312 Staven IJzer,						
	bedragende volgens factuur d. d. 4 Maart.	f	855	66			
	Onkosten.	„	62	60			
		f	918	26			
	Commissie 1½%	„	13	77	f	932	03
24	BETAALD aan de NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ alhier, in mijn quitantie op de DEPOSITOBANK, alhier.				f	25512	08

25	REKENING aan de onderstaanden, wegens vracht op goederen, voor hen aangebracht met het schip JACOB, kapitein J. MARS,				
	V. BURG, alhier	f 613	—		
	M. NELK, „	„ 539	30		
	W. SALK, „	„ 1248	35		
	B. VOLK, „	„ 1821	—		
	NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ „	„ 24611	—		
	J. KOP, „	„ 3910	20		
	A. LAST, „	„ 16	70		
	W. MERS, „	„ 23	30		
	G. DAAK, „	„ 58	12		
	B. ZUUR, „	„ 8	10		
	J. TROOST, „	„ 12	90		
	G. DIJK, Amsterdam	„ 411	20		
	M. ZAAN, „	„ 328	—		
	S. KARP, „	„ 12	40		
	N. TOK, „	„ 16	70		
				f 33630	27
25	ONTVANGEN van A. JAGT, alhier, een gewijzigde rekening, betreffende de mij op 10 Januari l. l. geleverde 126 Kisten Kandij, Bruto 2101 kilo Tarra 216 „				
	Netto 1885 „ à f 31.— per 100 kilo	f 584	35		
	Accijns f 28.89 per 100 kilo	„ 544	58		
		f 1128	93		
	126 Kisten	„ 50	40		
		f 1179	33		
	Courtage 1%	„ 11	79		
				f 1191	12
25	BETAALD aan A. JAGT, alhier. . . .			f 550	02
25	VERKOCHT aan: L. SCHOUW, Amsterdam, 50 Vaten Amerikaansche Reuzel, Bruto 7840 kilo 2% 157 „ 7683 „ Tarra 16% 1229 „				
	Netto 6454 „ à f 42 per 50 kilo Overdragen. . .	f 5421	36		

	Overgedragen . . .	f 5421	36		
	1%	„ 54	21		
		f 5377	15		
	Comptant 1%	„ 53	77		
		f 5323	38		
	Onkosten	„ 26	40		
		f 5349	78		
	Courtage 1%	„ 53	50		
				f 5403	28
	en aan A. BAR, alhier, 30 Vaten Petersburger Potasch, Bruto 14280 kilo Tarra 10% 1428 „				
	Netto 12852 „ à f 11¼ per 50 kilo	f 2891	70		
	Courtage ½%	„ 14	46		
				f 2906	16
				f 8309	44
26	ONTVANGEN van G. HIL, Frankfurt a/M., 1 Remise op London No. 9 per 2 Mei £ 10-/- à f 12.03.	f 120	30		
	1 Remise op Rotterdam No. 22 per 4 Mei.	„ 80	13		
	1 „ „ „ „ 23 „ 10 „	„ 20	07		
	1 „ „ „ „ 24 „ 15 „	„ 44	12		
	1 „ „ „ „ 25 „ 16 „	„ 39	10		
	1 „ „ „ „ 26 „ 20 „	„ 40	—		
				f 343	72
26	OP BODEMERIJ voorgeschoten aan J. LINK, gezagvoerder van het schip ALICE, voor de reis van hier naar New-York, onder verband van genoemd schip, om na behouden arrivement terug te geven met 15% premie De betaling geschiedde in mijn assignatie op de DEPOSITOBANK, alhier.			f 3000	—
27	GEKOCHT van C. DERK, alhier, 100 Vaatjes Harst, Bruto 12816 kilo 20% 2563 „				
	10253 „ à f 8 per 50 kilo Overdragen . .	f 615	18		

	Overgedragen. . .	f 615	18		
	Comptant 1%	„ 6	15		
		f 609	03		
	Courtage ½%	„ 3	05	f 612	08
27	VERKOCHT aan J. MAST, alhier,				
	1 wissel op London N°. 9 per 2 Mei				
	£ 10-/- à f 12.03½			f 120	35
	welk bedrag hij mij heeft betaald.				
28	REKENING van:				
	M. SONT, alhier, over				
	10 Vaten Honig,				
	Bruto 5272 kilo				
	Uitslag 1½% 79 kilo				
	Goedgew. 2% 105 „				
	Tarra 18% 949 „ 1133 „				
	Netto 4139 „				
	à f 20½ per 50 kilo	f 1696	99		
	2%	„ 33	94		
		f 1663	05		
	Courtage 1%	„ 16	63	f 1679	68
	en van K. BAARS, alhier, over				
	1636 Superior Melisbrooden,				
	15002 kilo à f 49 per 100 kilo	f 7350	98		
	Comptant 1½%	„ 110	26		
		f 7240	72		
	Courtage 40 c. per 100 kilo	„ 60	01	„ 7300	73
				f 8980	41
28	VERZEKERD aan N. OOMS, alhier, op goederen in het schip MARNIX, kapitein SCHAAP, van hier naar St. Petersburg f 3000 à 1½%	f 45	—		
	Polis	„ 1	50	f 46	50
	welk bedrag hij mij heeft betaald.				
29	VERKOCHT aan V. MAIRE, Antwerpen,				
	10 Vaten Meekrap,				
	Overdragen. . .				

	Overgedragen. . .				
	Bruto 5810 kilo				
	Tarra 368 kilo				
	2% 116 „ 484 „				
	Netto 5326 „				
	à f 25¼ per 50 kilo	f 2689	63		
	10 Vaten à f 3.—	„ 30	—		
		f 2719	63		
	Commissie 1½%	„ 40	79	f 2760	42
	Waarde 29 Juli.				
29	FACTUUR aan L. SCHAAF, Hamburg, over				
	50 Ceroenen Cuba Tabak,				
	Bruto 2188 kilo				
	Tarra 5½ kilo per Ceroen 275 „				
	Netto 1913 „				
	à 16 c. per ½ kilo	f 612	16		
	Onkosten	„ 28	30		
		f 640	46		
	Commissie 1½%	„ 9	61	f 650	07
	Waarde 29 Juli.				
30	BETAALD aan L. DOLK, alhier, voor rekening van K. HERTZ, Dusseldorff.			f 87	30
30	BETAALD aan onkosten in deze maand.			f 584	21

1	AFGESNEDEN de coupons van 10 5% Obligatiën Oostenrijk Metalliek à *f* 20.25			*f* 202	50
1	ONTVANGEN van P. DOOL, alhier, op order en voor rekening van L. RAAB, Mannheim, 40% van *f* 4439.58 . . .			*f* 1775	83
1	VERKOCHT aan N. MEERS, Amsterdam, en voor diens rekening afgeleverd aan BOL & C°., alhier,				
	360 stuks Campêchehout, wegende 10006 kilo à *f* $3\frac{3}{4}$ per 50 kilo.	*f* 750	45		
	Courtage $\frac{1}{2}$%	„ 3	75		
				f 754	20
2	VERDISCONTEERD aan W. MILT, alhier, 5 Remises op Rotterdam, als:				
	N°. 22 per 4 dezer	*f* 80	13		
	„ 23 „ 10 „	„ 20	07		
	„ 24 „ 15 „	„ 44	12		
	„ 25 „ 16 „	„ 39	10		
	„ 26 „ 20 „	„ 40	—		
		f 223	42		
	Disconto $2\frac{1}{2}$%	„ —	16		
	voor welk bedrag ik een quitantie heb afgegeven aan de DEPOSITOBANK, alhier.			*f* 223	26
2	REKENING van L. SCHOUW, Amsterdam, over door hem voor gezamenlijke rekening gekochte				
	20 Kisten Indigo,				
	Bruto 2142 kilo				
	Tarra 347 „				
	1795 „				
	Monsters 30 „				
	Netto 1825 „ à *f* 3.10 per $\frac{1}{2}$ kilo .	*f* 11315	—		
	Comptant 1%	„ 113	15		
		f 11201	85		
	Courtage $\frac{1}{2}$%	„ 56	01		
		f 11257	86		
	waarvan de helft bedraagt			*f* 5628	93
	L. SCHOUW heeft de Indigo onder zich en belast zich met den verkoop.				

3	ONTVANGEN van A. FILS, alhier,				
	1 wissel op Parijs N°. 10 per 8 dezer frs. 8300 à *f* 47.75			*f* 3963	25
	geld			„ 4551	75
				f 8515	—
3	GEREMITTEERD aan de DEPOSITOBANK, alhier,				
	mijn quitantie op M. NELK, alhier . . .	*f* 539	30		
	„ „ „ W. SALK, „ . . .	„ 1248	35		
	„ „ „ J. KOP, „ . . .	„ 3910	20		
	„ „ „ V. BURG, „ . . .	„ 613	—		
	„ „ „ B. VOLK, „ . . .	„ 1821	—		
	„ „ „ de NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ, alhier .	„ 24611	—		
	en aan comptanten	„ 6000	—		
				f 38742	85
4	REKENING aan J. BOS, alhier, over 90 Kisten Gom Copal, van de Consignatie W. STONE, London,				
	30 Kisten A				
	Bruto 2848 kilo				
	Tarra 476 „				
	Netto 2372 „ à 36 c. per $\frac{1}{2}$ kilo.	*f* 1707	84		
	15 Kisten A				
	Bruto 1382 kilo				
	Tarra 242 „				
	Netto 1140 „ à $35\frac{1}{2}$ c. per $\frac{1}{2}$ kilo	„ 809	40		
	24 Kisten B				
	Bruto 2476 kilo				
	Tarra 386 „				
	Neteo 2090 „ à 28 c. per $\frac{1}{2}$ kilo.	„ 1170	40		
	21 Kisten C				
	Bruto 2040 kilo				
	Tarra 338 „				
	Netto 1702 „ à 22 c. per $\frac{1}{2}$ kilo.	„ 748	88		
		f 4436	52		
	Comptant 1%	„ 44	37		
		f 4392	15		
	Courtage $\frac{1}{2}$%	„ 21	96		
				f 4414	11

4	VERNEGOTIEERD aan LONK & C⁰.,				
	alhier,				
	1 wissel op Parijs N⁰ 10 frs. 8300.—				
	à *f* 47.76			*f* 3964	08
	waarvoor ik mijn quitantie heb gegeven				
	aan de DEPOSITOBANK alhier.				
5	BETAALD door de DEPOSITOBANK, al-				
	hier, op mijn order, aan C. DERK,				
	alhier			*f* 612	08
5	REKENING van L. MET & C⁰., alhier,				
	over:				
	10 Vaten Petroleum,				
	Bruto 1500 kilo				
	Tarra 20% 300 „				
	Netto 1200 „ à *f* 9½ per 100 kilo	*f* 114	—		
	Comptant 1%	„ 1	14		
				f 112	86
6	ONTVANGEN van:				
	A. LAST, alhier	*f* 16	70		
	G. DAAK, „	„ 58	12		
	B. ZUUR, „	„ 8	10		
	J. TROOST, „	„ 12	90		
	W. MERS, „	„ 23	30		
				f 119	12
6	VERKOCHT aan K. MORT, alhier,				
	5 Kisten Cotonetten,				
	300 stuks à *f* 11¾.	*f* 3525	—		
	Comptant 1%	„ 35	25		
				f 3489	75
7	AFGEGEVEN aan de DEPOSITOBANK,				
	alhier, mijn assignatiën op:				
	G. DIJK, Amsterdam	*f* 411	20		
	M. ZAAN, „	„ 328	—		
	S. KARP, „	„ 12	40		
	N. TOK, „	„ 16	70		
				f 768	30

7	GETROKKEN op W. STONE, London,				
	o/eigen 3 dagen zicht,				
	N⁰. 11 £ 70-/- à *f* 12.04	*f* 842	80		
	Wisselcourtage 1‰	„ —	84		
				f 841	96
8	GEëNDOSSEERD aan de DEPOSITO-				
	BANK, alhier,				
	mijn traite op W. STONE, London,				
	N⁰. 11 £ 70-/- à *f* 12.04 . . .	*f* 842	80		
	mijn traite op L. SCHOUW, Amsterdam	„ 5403	28		
				f 6246	08
8	FACTUUR aan B. STAPF, Heilbronn,				
	over				
	200 Balen Koffie,				
	Bruto 10212 kilo				
	Tarra 3% 306 „				
	Netto 9906 „ à 27 c. per ½ kilo	*f* 5349	24		
	Onkosten	„ 57	16		
		f 5406	40		
	Commissie 1½%	„ 81	10		
				f 5487	50
	Waarde 8 Augustus.				
9	BETAALD door de DEPOSITOBANK,				
	alhier, voor mijn rekening aan K. BAARS				
	alhier			*f* 7300	73
9	FACTUUR van W. STONE, London, over				
	300 Balen Peper,				
	Bruto Cwt. 231.2.16				
	Goedgew. 1 ℔ p. baal Cwt. 2.2.20				
	Tarra 4 ℔ p. baal „ 10.2.24 13.1.16				
	Netto Cwt. 218.1.—				
	à 5½ pence per ℔	£ 560.3	6		
	Courtage ½% £ 2.16.-				
	Onkosten „ 14. 2.6				
		„ 16.18	6		
		£ 577.2	—		
	Commissie 2%	„ 11.10	10		
		£ 588.12	10		
		à *f* 12.04		*f* 7087	24

Dag	Omschrijving				
10	BETAALD aan J. MOON, alhier,				
	voor vracht van 300 Balen Peper . . .			*f* 102	—
11	BETAALD door de DEPOSITOBANK,				
	alhier, een traite van L. SCHOUW,				
	Amsterdam			*f* 5628	93
11	REKENING aan F. ERL, Schiedam,				
	over op zijn order afgeleverd aan K. OLS,				
	alhier,				
	100 Kranjangs Java Suiker,				
	Bruto 22030 kilo				
	Tarra 8% 1762 „				
	Netto 20268 „ à *f* 20¾ per 100 kilo	*f* 4205	61		
	Accijns *f* 27 per 100 kilo	„ 5472	36		
		f 9677	97		
	Comptant 1½%	„ 145	17		
				f 9532	80
12	FACTUUR van G. LEO, Livorno, over				
	mij van Marseille toegezonden				
	150 Ceroenen Amandelen,				
	Bruto 17842 kilo				
	Tarra 5½ kilo per Ceroen 825 „				
	Netto 17017 „				
	à frs. 54 per 50 kilo	frs. 18378	36		
	Provisie 2%	„ 367	57		
		frs. 18745	93		
		à *f* 47.75		*f* 8951	18
	Voor welk bedrag ik zijn traite per 10 Juni heb geaccepteerd.				
12	ONTVANGEN door de DEPOSITOBANK,				
	alhier,				
	voor mijn rekening van J. BOS, alhier.			*f* 4414	11
	en eveneens door haar betaald aan L. MET & C°.			„ 112	86
				f 4301	25

Dag	Omschrijving				
12	VERKOCHT van de consignatie W. STONE,				
	London, aan J. LOOT, Amsterdam,				
	77 Kisten Gom Copal,				
	11 kisten A				
	Bruto 1096 kilo				
	Tarra 176 „				
	Netto 920 „ à 35 c. per ½ kilo	*f* 644	—		
	40 Kisten B				
	Bruto 3796 kilo				
	Tarra 638 „				
	Netto 3158 „ à 26 c. per ½ kilo	„ 1642	16		
	8 Kisten B				
	Bruto 760 kilo				
	Tarra 128 „				
	Netto 632 „ à 25½ c. per ½ kilo	„ 322	32		
	18 Kisten C				
	Bruto 1804 kilo				
	Tarra 278 „				
	Netto 1526 „ à 21½ c. per ½ kilo	„ 656	18		
		f 3264	66		
	Comptant 1%	„ 32	65		
		f 3232	01		
	Onkosten	„ 19	79		
				f 3251	80
13	REKENING aan K. MORT, alhier, over				
	3 Kisten Cotonnetten,				
	180 stuks à *f* 12	*f* 2160	—		
	Comptant 1%	„ 21	60		
				f 2138	40
13	VERZEKERD aan:				
	J. PART, alhier,				
	f 8000.— op goederen per stoomboot				
	QUEEN naar London, à ⅜% . . .	*f* 30	—		
	Polis	„ 1	50		
		f 31	50		
	L. VAART, alhier,				
	f 14800.— op goederen per stoomboot WILHELM, naar Hamburg à ½% *f* 74.—				
	Polis „ 1.50				
		„ 75	50		
				f 107	—

Dag	Omschrijving				
14	REKENING aan C. DERK, alhier, over 200 Balen Peper, Bruto 7835 kilo Tarra 3% 235 „				
	Netto 7600 „ à 37½ c. per ½ kilo	f 5700	—		
	Comptant 1%	„ 57	—	f 5643	—
14	REKENING aan C. MUNK, alhier, over 42 Ceroenen Amandelen, Bruto 5040 kilo Uitslag 2½ kilo per Ceroen 105 „ 4935 „ Tarra 10% 494 „ Netto 4441 „				
	à 40 c. per 50 kilo	f 3552	80		
	2%	„ 71	06	f 3481	74
	en aan M. REIS, alhier, over 80 Ceroenen Amandelen, Bruto 9543 kilo Uitslag 2½ kilo per Ceroen 200 „ 9343 „ Tarra 10% 934 „ Netto 8409 „				
	à 40½ c. per ½ kilo	f 6811	29		
	2%	„ 136	23		
		f 6675	06		
	Comptant 1%	„ 66	75	„ 6608	31
				f 10090	05
15	AFGEGEVEN aan de DEPOSITOBANK, alhier, mijn quitantie op K. MORT, alhier .			f 3489	75
15	REKENING van P. STAD, alhier, over 25 Vaten Lijnolie, inhoudende				
	11875 kan à f 26½ per 100 kan	f 3146	88		
	1%	„ 31	47		
		f 3115	41		
	Comptant 1%	„ 31	15		
		f 3084	26		
	Vaten	„ 125	—	f 3209	26

Dag	Omschrijving				
16	REMISES ONTVANGEN van B. STAPF, Heilbronn,				
	1 op Amsterdam N°. 27 per 27 Mei . .	f 613	40		
	1 „ „ „ 28 „ 31 „ . .	„ 319	70		
	1 „ Rotterdam „ 29 „ 2 Juni . .	„ 411	12		
	1 „ „ „ 30 „ 15 „ . .	„ 528	09		
	1 „ „ „ 31 „ 17 „ . .	„ 613	—		
	1 „ Delft N°. 32 per 15 Juni f 328.— Incasso ¼% „ —.82	„ 327	18	f 2812	49
16	GEZONDEN aan L. SCHAAF, Hamburg, 25 Vaten Lijnolie, inhoudende				
	11875 kan à f 26¾ per 100 kan	f 3176	56		
	1%	„ 31	77		
		f 3144	79		
	Vaten	„ 125	—		
		f 3269	79		
	Onkosten	„ 72	83		
		f 3342	62		
	Commissie 1½%	„ 50	14	f 3392	76
	Waarde 16 Augustus				
17	GEKOCHT van A. BAR, alhier, 300 Kranjangs Java Suiker, Bruto 75684 Kilo Tarra 8% 6055 „				
	Netto 69629 „ à f 20 per 100 kilo	f 13925	80		
	Accijns f 27 „ „ „	„ 18799	83		
		f 32725	63		
	Comptant 1%	„ 327	26		
		f 32398	37		
	Deze partij Suiker is heden afgezonden aan L. SCHAAF, Hamburg, met order om door hem voor mijn rekening verkocht te worden.				
	Onkosten	„ 312	19	f 32710	56
17	UIT DE KAS GENOMEN voor privé-uitgaven			f 200	—

18	GEKOCHT van P. LAND, alhier,				
	80 Vaten Suiker,				
	Bruto 54890 kilo				
	Tarra 1200 „				
	Netto 53690 „ à *f* 44.— per 100 kilo.	*f* 23623	60		
	Comptant 1½%	„ 354	35		
		f 23269	25		
	Sleeploon en kuiploon	„ 64	93		
				f 23334	18
18	REKENING aan B. DUIF, alhier, over				
	1636 Superior Melisbrooden,				
	15002 kilo à *f* 49½ per 100 kilo	*f* 7425	99		
	Comptant 1½%	„ 101	39		
		f 7324	60		
	Courtage 40 c. per 100 kilo	„ 60	01		
				f 7384	61
19	BEVONDEN dat er te veel in kas is . .			*f* 27	41
19	REKENING aan J. DORT, alhier, over				
	100 Ceroenen Cuba Tabak,				
	Bruto 4389 kilo				
	Tarra 5½ kilo per ceroen 550 „				
	Netto 3839 „				
	à 17 c. per ½ kilo			*f* 1305	26
20	GEKOCHT van A. BAR, alhier,				
	10 Vaten Lijnolie,				
	Bruto 3860 kilo				
	Tarra 700 „				
	Netto 3160 „ à *f* 26½ per 100 kilo.	*f* 837	40		
	Comptant 1%	„ 8	37		
		f 829	03		
	Vaten	„ 50	—		
		f 879	03		
	Courtage 15 c. per 100 kilo	„ 4	74		
				f 883	77

20	AFGEZONDEN aan W. STONE, London,				
	om voor mijn rekening te verkoopen				
	80 Vaten Suiker, bedragende volgens				
	rekening ddº 18 dezer	*f* 23688	50		
	Onkosten	„ 221	—		
				f 23909	50
21	VERKOCHT aan D. SNEEK, alhier,				
	100 Vaten Amerikaansche Reuzel,				
	Bruto 15698 kilo				
	2% 314 „				
	15384 „				
	Tarra 16% 2461 „				
	Netto 12923 „ à *f* 41.— per 50 kilo.	*f* 10596	86		
	1%	„ 105	97		
		f 10490	89		
	Comptant 1%	„ 104	91		
		f 10385	98		
	Courtage 1%	„ 103	86		
				f 10489	84
21	VERBETERDE REKENING van J. BOS,				
	alhier, in plaats van de mij verstrekte				
	op 19 Februari ll., over				
	150 Vaten Amerikaansche Reuzel,				
	Bruto 23538 kilo				
	2% 471 „				
	23067 „				
	Tarra 16% 3691 „				
	Netto 19376 „ à *f* 41.— per 50 kilo.	*f* 15888	32		
	1%	„ 158	88		
		f 15729	44		
	Comptant 1%	„ 157	29		
		f 15572	15		
	Courtage ½%	„ 77	86		
				f 15650	01
22	REKENING aan K. MOL, alhier, over				
	35 Kisten Gom Copal, van de Consig-				
	natie W. STONE, London.				

Datum	Omschrijving	f	c	f	c
	4 Kisten A Bruto 428 kilo Tarra 62 „ Netto 366 „ à 34 c. per ½ kilo	f 248	88		
	16 Kisten B Bruto 1602 kilo Tarra 262 „ Netto 1340 „ à 25 c. per ½ kilo	„ 670	—		
	15 Kisten C Bruto 1507 kilo Tarra 232 „ Netto 1275 „ à 21 c. per ½ kilo	„ 535	50		
		f 1454	38		
	Courtage ½%	„ 7	27	f 1461	65
23	VERKOOPREKENING over 20 Kisten Cotonetten, inhoudende 1200 Stuks, verkocht voor halve rekening met J. WAAS, Enschede,				
	100 Stuks à f 10¾	f 1075	—		
	620 „ à „ 12.—	„ 7440	—		
	300 „ à „ 11¾	„ 3525	—		
	180 „ à „ 12.—	„ 2160	—		
		f 14200	—		
	Comptant 1% van f 5685.—	„ 56	85		
		f 14143	15		
	Onkosten, Assurantiepremie enz. f 39.41 Commissie 2% „ 282.86	„ 322	27		
		f 13820	88		
	Waarvan elk onzer de helft toekomt.			f 6910	44
	Waarde 1 Juni.				
23	AFGEZONDEN aan M. TORP, Zaandam, 10 Vaten Lijnolie, Bruto 3860 kilo Tarra 700 „ Netto 3160 „ à f 26¾ per 100 kilo	f 845	30		
	Overdragen. . .				

Datum	Omschrijving	f	c	f	c
	Overgedragen. . .	f 845	30		
	Comptant 1%	„ 8	45		
		f 836	85		
	Onkosten f 15.43 Vaten „ 50.—	„ 65	43	f 902	28
24	GEËNDOSSEERD aan de DEPOSITO-BANK, alhier, 2 Remises op Amsterdam,				
	N°. 27 per 27 Mei	f 613	40		
	„ 28 „ 31 „	„ 319	70	f 933	10
24	AFGEGEVEN aan J. BOS, alhier, mijn quitantie op K. MEER, alhier, voor rekening van F. ERL, Amsterdam	f 9532	80		
	en op C. DERK, alhier	„ 5643	—		
		f 15175	80		
	Waarop hij mij terugbetaalde . . .	„ 1090	59	f 14085	21
25	VERMIST uit het pakhuis, 1 Ceroen Amandelen Bruto 120 kilo Uitslag 2½ kilo per Ceroen 2½ „ 117½ „ Tarra 10% 12 „ Netto 105½ „ à f 40.— per 50 kilo.	f 84	40		
	2%	„ 1	69	f 82	71
25	REKENING van A. BEER, alhier, over 55 Kisten Kampfer, Bruto 3367½ kilo Tarra 517½ „ Netto 2850 „ à 55 c. per ½ kilo	f 3135	—		
	Courtage ½%	„ 15	68	f 3150	68

26	GEKOCHT van L. SCHOUW, Amsterdam,						
	10 Kisten Japansche Was,						
	Bruto 760 kilo						
	Tarra 160 „						
	Netto 600 „ à *f* 70.— per 50 kilo.	*f*	840	—			
	Comptant 1½%	„	12	60			
		f	827	40			
	Courtage ½%	„	4	14	*f*	831	54
26	ONTVANGEN van:						
	K. MORT, alhier.	*f*	2138	40			
	J. PART, „	„	31	50			
	L. VAART, „	„	75	50			
	M. REIS, „	„	6608	31	*f*	8853	71
27	REKENING aan A. KEET, alhier, over						
	10 Vaten Meekrap,						
	Bruto 5830 kilo						
	Tarra 372 kilo						
	2% 117 „ 489 „						
	Netto 5341 „						
	à *f* 25½ per 50 kilo.	*f*	2723	91			
	2%	„	54	48			
		f	2669	43			
	10 Vaten à *f* 3.—	„	30	—			
		f	2699	43			
	Courtage *f* 1½ per Vat.	„	15	—	*f*	2714	43
27	ONTVANGEN van G. HAUS, Aschaffenburg,						
	2 Wissels op London,						
	N°. 12 £ 219.10/6 } op vertoon *f* 12.04	*f*	6255	08			
	„ 13 „ 300.—/- }						
	Wisselcourtage 1‰	„	6	26	*f*	6248	82
28	REKENING aan K. MORT, alhier, over						
	Overdragen. .						

	Overgedragen . .						
	50 Vaten Amerikaansche Terpentijnolie,						
	Bruto 8350 kilo						
	Tarra 20% 1670 „						
	Netto 6680 „ à *f* 17.— per 50 kilo.	*f*	2271	20			
	Comptant 1%	„	22	71			
		f	2248	49			
	Courtage 1½%	„	33	73	*f*	2282	22
28	VERKOOPREKENING voor W. STONE, London, over de mij ter verkoop toegezonden 202 Kisten Gom Copal,						
	waarvan 60 kisten A						
	88 „ B						
	54 „ C						
	30 kisten A Netto 2372 kilo à 36 c. p. ½ kilo.	*f*	1707	84			
	15 „ „ „ 1140 „ „ 35½ „ „ „ „	„	809	40			
	11 „ „ „ 920 „ „ 35 „ „ „ „	„	644	—			
	4 „ „ „ 366 „ „ 34 „ „ „ „	„	248	88			
	24 „ B „ 2090 „ „ 28 „ „ „ „	„	1170	40			
	40 „ „ „ 3158 „ „ 26 „ „ „ „	„	1642	16			
	8 „ „ „ 632 „ „ 25½ „ „ „ „	„	322	32			
	16 „ „ „ 1340 „ „ 25 „ „ „ „	„	670	—			
	21 „ C „ 1702 „ „ 22 „ „ „ „	„	748	88			
	18 „ „ „ 1526 „ „ 21½ „ „ „ „	„	656	18			
	15 „ „ „ 1275 „ „ 21 „ „ „ „	„	535	50	*f*	9155	56
	Vracht van London reeds geboekt 14 April.	*f*	167	76			
	Lossen, Transportkosten, Opslaan, Wegen, Reparatie.	„	82	16			
	Pakhuishuur en Premie van Assurantie. .	„	107	30			
	Afleveren, Wegen enz.	„	67	—			
	Verkoopscourtage 1%	„	91	56			
	Briefport	„	7	30			
	Commissie en Delcredere 3%	„	274	67	„	797	69
					f	8357	87
	Waarde 10 Augustus.						
29	ONTVANGEN van L. SCHAAF, Hamburg,						
	5 Remises op Berlijn,						
	N°. 14 per 31 Mei RM. 1500.— à 58.90	*f*	783	50			
	Overdragen. .						

	Overgedragen. . .	f 783	50		
	Nº. 15 per 20 Augustus RM. 2100.— „ 16 „ 23 „ „ 4200.— „ 17 „ 24 „ „ 1800.— „ 18 „ 26 „ „ 3700.— } à 58.50	„ 6903	—		
		f 7686	50		
	Wisselcourtage $1^0/_{00}$	„ 7	69		
		f 7678	81		
	Met order om de factuur over 25 Vaten Lijnolie comptant te stellen, waardoor hem te goed komt $1^1/_2{}^0/_0$ van f 3144.97 en het geld, dat er na aftrek van het bedrag der factuur overblijft, te remitteeren aan W. LUNCH, London, hetgeen ik heden doe in mijn traite op W. STONE, aldaar, o/eigen, 8 dagen zicht Nº. 19.				
	£ 359.10/10 = f 12.04 f 4328.88				
	Wisselcourtage $1^0/_{00}$ „ 4.33	f 4333	21	f 3345	60
29	VERKOCHT aan de DEPOSITOBANK, alhier, 1 wissel op Berlijn Nº. 14 per 31 Mei RM. 1500.— à 58.91.			f 783	65
30	GEREMITTEERD aan W. STONE, London, 2 Wissels op London, op vertoon Nº. 12 £ 219.10/6 „ 13 „ 300.—/- } à f 12.04			f 6255	08
30	GEKOCHT van A. BAR, alhier, 20 Vaten Tafelrijst, Netto 3045 kilo à f 12 per 50 kilo	f 730	80		
	2 %	„ 14	62		
		f 716	18		
	Comptant 1 %	„ 7	16		
		f 709	02		
	Courtage ½ %	„ 3	55	f 712	57
31	GETROKKEN aan de order van de DEPOSITOBANK, alhier, op J. LOOT, Amsterdam, betaalbaar op zicht. . .			f 3251	80
31	BETAALD aan onkosten.			f 540	31

1	VERKOOPREKENING van L. SCHOUW, Amsterdam, over de door hem voor gezamenlijke rekening verkochte 20 Kisten Indigo, Bruto 2142 kilo Tarra 347 „ 1795 „ Monsters 30 „ Netto 1825 „				
	waarvan: 726 kilo à f 3.16 per ½ kilo	f 4588	32		
	Comptant 1½ %	„ 68	82	f 4519	50
	Waarde 10 Mei.				
	734 kilo à f 3.14 per ½ kilo			„ 4609	52
	Waarde 12 Augustus.				
	365 kilo à f 3.15 per ½ kilo	f 2299	50		
	Comptant 1½ %	„ 34	49	„ 2265	01
				f 11394	03
	Waarde 15 Mei.				
	Onkosten			„ 36	60
				f 11357	43
	Commissie 2 %			„ 227	15
				f 11130	28
	Waarvan de helft bedraagt.			f 5565	14
	Waarde 19 Juni.				
1	AFGEGEVEN aan de DEPOSITOBANK, alhier, mijn quitantie op:				
	B. DUIF, alhier	f 7384	61		
	D. SNEEK, „	„ 10489	84		
	M. TORP, Zaandam	„ 902	28	f 18776	73

2	BETAALD:				
	1 traite van B. KAR, Hengelo, door mij geaccepteerd			f 2340	81
	aan P. STAD, alhier			„ 3209	26
	en aan A. BAR, alhier, in mijn quitantie op de DEPOSITOBANK, alhier.			„ 33282	14
				f 38832	21
2	VERZEKERD op het casco van het schip JACOB, van hier naar Batavia en terug f 85,000.— à 6 %	f 5100	—		
	Polis	„ 1	50	f 5101	50
3	ONTVANGEN van J. WILK, alhier, voor een wissel op hem, N°. 29			f 411	12
3	FACTUUR aan B. STAPF, Heilbronn, over 20 Vaten Nootmuscaat,				
	Bruto 4425 kilo				
	Tarra 505 kilo				
	Goedgewicht 1 % 44 „ 549 „				
	Netto 3876 „				
	à f 1.15 per ½ kilo	f 8914	80		
	1 %	„ 89	15		
		f 8825	65		
	Comptant 1½ %	„ 132	38		
		f 8693	27		
	Onkosten	„ 18	30		
		f 8711	57		
	Commissie 1½ %	„ 130	67	f 8842	24
	Waarde heden.				
4	BETAALD door de DEPOSITOBANK, alhier, voor mijn rekening aan P. LAND, alhier			f 23334	18

4	GEKOCHT van de NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ, alhier, 24/4 Kisten Thee,				
	Bruto 917½ kilo				
	Tarra 213½ „				
	Netto 704 „ à 100 c. per ½ kilo .	f 1408	—		
	1 %	„ 14	08		
		f 1393	92		
	Bruto 917½ kilo				
	1 kilo per Kist 25 „				
	942½ „				
	Tarra 25 % 235½ „				
	Netto 707 „				
	à f 25.— per 100 kilo rechten	„ 176	75		
		f 1217	17		
	Comptant 1½ %	„ 18	26	f 1198	91
5	VERKOCHT aan E. NOLT, alhier, 2 Wissels op Berlijn,				
	N°. 15 RM. 2100.—				
	„ 16 RM. 4200.—				
	RM. 6300.— à f 58.55. .			f 3688	65
5	REKENING van A. BAR, alhier, over 46 Vaten Maryland Tabak,				
	Netto 13710 kilo à 33 c. per ½ kilo			f 9048	60
6	GEREMITTEERD aan de DEPOSITO-BANK, alhier,				
	mijn quitantie op E. NOLT, alhier .			f 3688	65
	„ „ „ K. MORT, „ .			„ 2282	22
				f 5970	87
6	BETAALD aan A. BAR, alhier			f 712	57

7	FACTUUR aan V. MAIRE, Antwerpen, over 40 Vaten Maryland Tabak, Netto 13710 kilo à 35 c. per ½ kilo	f	9597	—			
	Onkosten	,,	64	—			
		f	9661	—			
	Commissie 1½%	,,	144	92	f	9805	92
7	VERZEKERD aan A. LAST, alhier, f 10,000.— op goederen van New-York naar hier, per REUS à 1¾%	f	175	—			
	Polis	,,	1	50	f	176	50
8	ONTVANGEN per stoomboot ALEX van London en geëxpedieerd naar Hamburg per stoomboot WILHELM, waarvan cargadoor is J. LEPS, alhier, aan het adres van A. BACH, aldaar onder naneming der kosten, 30 Vaten Amandelen, Vracht	f	123	30			
	Commissie	,,	10	20	f	133	50
8	REKENING van D. SNEEK, alhier, over 25 Ton Berger Levertraan, à f 53.— per Ton	f	1325	—			
	1%	,,	13	25			
		f	1311	75			
	Courtage ½%	,,	6	56	f	1318	31
9	BETAALD op mijn last door de DEPOSITOBANK, alhier, aan A. MES, alhier, voor rekening van L. SCHOUW, Amsterdam				f	831	54
9	REKENING van P. DORP, alhier, over 20 Leggers Arak, Overdragen. .						

	Overgedragen. . inhoudende 12000 Kan à f 230.— per 563 kan.	f	4902	31			
	1%	,,	49	02			
		f	4853	29			
	Deze Arak is verladen in het schip CORNELIS en door mij geconsigneerd aan W. LINT & Co., Batavia. Onkosten, premie van assurantie, enz.	,,	147	31	f	5000	60
9	GEDISPONEERD bij de DEPOSITOBANK, alhier, over				f	19000	—
10	UITGEGEVEN voor rekening van het barkschip JACOB voor de reis naar Batavia, wegens leverantiën	f	16800	—			
	„ reparatie	,,	1280	—			
	„ cargadooronkosten	,,	417	50	f	18497	50
10	DEBITEERE de REEDERIJ VAN HET BARKSCHIP „JACOB" voor 2% commissie van de vracht f 33630.27	f	672	60			
	voor boekhoudersonkosten	,,	123	40	f	796	—
11	VERKOCHT aan L. VOOGT, alhier, 100 Balen Peper, Bruto 3918 kilo Tarra 3% 118 „ Netto 3800 „ à 38 c. per ½ kilo. .				f	2888	—
11	VERKOOPREKENING van W. STONE, London, over de voor mijn rekening verkochte 80 Vaten Suiker, Bruto Cwt. 1079.2 Tarra 13% 140.1.9 Netto Cwt. 939.0.19 à 42/p. Cwt. .	£	1971.18	4			
	Overdragen. .						

	Overgedragen. .	£1971.18	4		
	Comptant 2%	„ 39. 8	9		
		£1932. 9	7		
	Onkosten £ 67.3 .11 Commissie 2% „ 38.13.—	„ 105.16	11		
		£1826.12	8		
		à *f* 12.04		*f* 21992	66
11	AFGEGEVEN aan C. DERK, alhier, mijn quitantie op de DEPOSITOBANK, alhier, ter voldoening van den door mij geaccepteerden wissel van G. LEO, Livorno			*f* 8951	18
12	VERKOCHT aan G. DAAK, alhier, 20 Vaten Petersburger Potasch, Bruto 9492 kilo Tarra 10% 949 „				
	Netto 8543 „ à *f* 12.— per 50 kilo.	*f* 2050	32		
	Courtage ½%	„ 10	25	*f* 2060	57
13	ONTVANGEN van W. STONE, London, zijn traite op mijzelf per 20 Augustus £ 130-/- met verzoek die te verkoopen en het netto provenu over te maken aan J. DUTCH, Amsterdam. Ik behoud dezen wissel tot den koers van *f* 12.02	*f* 1562	60		
	en remitteer daarvoor aan J. DUTCH, Amsterdam, mijn traite op L. SCHOUW aldaar			*f* 1562	60
13	REKENING aan D. SNEEK, alhier, over 100 Ankers Ansjovis, à *f* 18.— per Anker	*f* 1800	—		
	1%	„ 18	—		
		f 1782	—		
	Comptant 1%	„ 17	82		
		f 1764	18		
	Courtage ½%	„ 8	82	*f* 1773	—

14	GEëNDOSSEERD aan: de NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ, alhier, 1 wissel op hier N°. 19	*f* 670	28		
	1 „ „ „ „ 30	„ 528	09		
	en betaald in geld	—	54	*f* 1198	91
	en aan de DEPOSITOBANK, alhier, 1 wissel op Delft N°. 32	*f* 328	—		
	1 „ „ hier „ 31	„ 613	—	„ 941	—
				f 2139	91
15	REKENING van V. BURG, alhier, over 30 Bundels Hennep, 4590 kilo 2% 92 „				
	Netto 4498 „ à *f* 66.— per 50 kilo. .	*f* 1979	12		
	1%	„ 19	79		
		f 1959	33		
	Comptant 1%	„ 19	59		
		f 1939	74		
	Courtage ½%	„ 9	70	*f* 1949	44
15	BETAALD door de DEPOSITOBANK, alhier, de door mij geaccepteerde traite van J. WAAS, Enschede			*f* 6014	20
16	GEREMITTEERD door G. HAUS, Aschaffenburg, 1 wissel op Amsterdam N°. 33 per 2 Juli.	*f* 860	32		
	1 „ „ Rotterdam „ 34 „ 15 „	„ 981	20	*f* 1841	52
17	FACTUUR aan B. STAPF, Heilbronn, over 100 Balen Koffie Bruto 5121 kilo Tarra 3% 154 „				
	Netto 4967 „ à 30 c. per ½ kilo. Overdragen. .	*f* 2980	20		

	Overgedragen. . .	*f* 2980	20		
	Onkosten	„ 27	63		
		f 3007	83		
	Commissie 1½%	„ 45	12	*f* 3052	95
	Waarde 7 September.				
17	VERKOCHT aan L. SCHOUW, Amsterdam, 25 Ton Berger Levertraan,				
	à *f* 53¼ per Ton	*f* 1331	25		
	1%	„ 13	31		
		f 1317	94		
	Courtage ½%	„ 6	59		
		f 1324	53		
	Onkosten	„ 31	40	*f* 1355	93
18	BETAALD aan L. DEEN, alhier, voor rekening van B. STAPF, Heilbronn .			*f* 31	28
18	BETAALD aan A. BEER, alhier, wegens schadevergoeding voor niet geleverde suiker			*f* 130	21
19	AFGEGEVEN aan V. ELK, alhier, mijn quitantie op de DEPOSITOBANK, alhier, ter voldoening van schade op de door mij op 13 Februari l.l. verzekerde suiker, per schip JAN . . .			*f* 431	83
19	REKENING van A. DONS, Ridderkerk, over 100 Balen Karwijzaad, Bruto 5015 kilo à *f* 25.— per 50 kilo			*f* 2507	50
20	VERKOCHT aan D. KEET, alhier, 2 5% Obligatiën Oostenrijk Metalliek in papier à fl. 1000 = *f* 2400 à 64%	*f* 1536	—		
	Interest 1/m 20/d.	„ 16	67	*f* 1552	67
	welk bedrag ik van hem ontving.				

20	VERKOCHT aan A. JAGT, alhier, 100 Vaatjes Harst, Bruto 12816 kilo Tarra 20% 2563 „				
	Netto 10253 „ à *f* 3½ per 50 kilo	*f* 717	71		
	Comptant 1%	„ 7	18		
		f 710	53		
	Courtage ½%	„ 3	55	*f* 714	08
20	BETAALD aan J. ROS, alhier, in				
	1 wissel op hier N°. 20.	*f* 1230	80		
	geld	„ 1000	—		
	mijn quitantie op de DEPOSITOBANK, alhier	„ 2767	20	*f* 4998	—
21	ONTVANGEN van A. LAST, alhier . .			*f* 176	50
22	REKENING aan J. KOP, alhier, over 50 Kranjangs Suiker, Bruto 10890 kilo Tarra 8% 871 „				
	Netto 10019 „ à *f* 21.— per 100 kilo	*f* 2103	99		
	Accijns *f* 27.— per 100 kilo	„ 2705	13		
		f 4809	12		
	Comptant 1½%	„ 72	14	*f* 4736	98
22	GELOST uit de stoomboot CORK, 200 Balen Koffie, mij door P. JOHN te London ter verkoop toegezonden, waarop ik aan vracht betaalde . . .			*f* 57	40
23	REKENING van L. SCHOUW, Amsterdam, over 200 Balen Amerikaansche Katoen, Bruto 27362 kilo Tarra 4% 1094 „				
	Netto 26268 „ à 30 c. per ½ kilo	*f* 15760	80		
	1%	„ 157	61	*f* 15603	19

23	GEëNDOSSEERD aan J. BOS, alhier,				
	1 Wissel op hier N°. 21	*f* 241	70		
	waarop van hem terugontvangen . .	„ 114	99	*f* 126	71
24	GETROKKEN op W. STONE, London,				
	voor mijn rekening aan de order van				
	J. WILK & C°. . . . . £	24.10.9			
	welk bedrag hij mij betaalde.	à *f* 12.08		*f* 296	41
24	REKENING aan A. FILS, alhier, over				
	27 Ceroenen Amandelen,				
	Bruto 3139 kilo				
	Uitslag 2½ kilo per Ceroen 68 „				
	Netto 3071 „				
	Tarra 10% 307 „				
	Netto 2764 „				
	à *f* 40.— per 50 kilo.	*f* 2211	20		
	2%	„ 44	22	*f* 2166	98
25	AFGEGEVEN aan de DEPOSITOBANK,				
	alhier, mijn quitantie op:				
	D. SNEEK, alhier	*f* 1773	—		
	L. SCHOUW, Amsterdam.	„ 5565	14	*f* 7338	14
25	VERKOOPREKENING van L. SCHAAF,				
	Hamburg, over				
	300 Kranjangs Java Suiker,				
	Bruto 156178 pond				
	Goedgewicht 1% 1562 pond				
	Tarra 12% 18741 „ 20303 „				
	Netto 135875 „				
	à 41 Pf. per pond RM.	55708	75		
	Rabat $8^2/_3$% „	4828	09		
	RM.	50880	66		
	Comptant 1% „	508	81		
	RM.	50371	85		
	Overdragen. . .				

	Overgedragen RM.	50371	85		
	Onkosten RM. 710.—				
	Commissie 2% „ 1007.44 „	1717	44		
	RM.	48654	41		
		à *f* 59.—		*f* 28706	10
26	REKENING van G. DIJK, alhier, over				
	30 Vaten Palmolie,				
	Bruto 14240 „				
	1% 142 „				
	14098 „				
	Tarra 16% 2256 „				
	Netto 11842 „ à *f* 15.— per 50 kilo.	*f* 3552	60		
	2%	„ 71	05	*f* 3481	55
26	GETROKKEN op L. SCHAAF, Hamburg,				
	3 Wissels N°. 20 RM. 16000.—				
	„ 21 „ 16000.—				
	„ 22 „ 16654.41				
	betaalbaar 1 Juli RM. 48654.41	à *f* 59.—		*f* 28706	10
27	AFGEZONDEN aan W. STONE, London,				
	100 Balen Karwijzaad,				
	Bruto 5015 kilo à *f* 25½ per 50 kilo.	*f* 2557	65		
	Onkosten	„ 32	61		
		f 2590	26		
	Commissie 1½%	„ 38	85	*f* 2629	11
27	VERKOCHT aan:				
	de DEPOSITOBANK, alhier,				
	2 Wissels op Hamburg N°. 21 RM. 16000.—				
	„ 22 „ 16654.41				
	„ 32654.41	à *f* 59.10		*f* 19298	76
	en aan C. LAAK, alhier,				
	1 Wissel op Hamburg N°. 20 RM. 16000.—	à *f* 59.10		„ 9456	—
				f 28754	76
	welke laatste mij dadelijk heeft betaald.				
28	BETAALD aan de DEPOSITOBANK,				
	alhier			*f* 9000	—

Dag	Omschrijving		f	ct.		f	ct.
28	VOLGENS het Reederijboek van het schip JACOB competeert den onderstaanden wegens aandeel in de uitdeeling:						
	$^3/_{13}$ AANDEEL BARKSCHIP JACOB voor $^3/_{13}$	f	1350	—			
	LONK & C°., alhier voor $^5/_{13}$	„	2250	—			
	MES & C°., „ „ $^3/_{13}$	„	1350	—			
	A. KOOT. „ „ $^2/_{13}$	„	900	—	f	5850	—
29	FACTUUR aan K. HERTZ, Dusseldorff, over 20 Vaten Tafelrijst, Netto 3045 à f 12½ per 50 kilo.	f	761	25			
	2°/o	„	15	23			
		f	746	02			
	Onkosten	„	18	21			
		f	764	23			
	Commissie 1½°/o	„	11	46	f	775	69
	Waarde 29 September.						
29	BETAALD aan V. BURG, alhier, door de DEPOSITOBANK, alhier, voor mijn rekening				f	1949	44
30	AFGEGEVEN aan de DEPOSITOBANK, alhier, mijn quitantie op L. SCHOUW, Amsterdam				f	360	04
30	BETAALD, voor privé-uitgaven				f	300	—
	„ onkosten				„	218	63
					f	518	63
30	TE DEBITEEREN: B. STAPF, Heilbronn, voor briefport				f	—	75
	G. HIL, Frankfurt a/M., voor interest	f	1	—			
	„ briefport	„	—	50	„	1	50
	Overdragen.				f	2	25

Dag	Omschrijving		f	ct.		f	ct.
	Overgedragen.				f	2	25
30	G. HAUS, Aschaffenburg, voor briefport				„	—	75
	K. HERTZ, Dusseldorff, voor briefport				„	—	50
	L. SCHAAF, Hamburg, voor briefport				„	1	50
	W. STONE, London, Z/R, voor interest	f	53	68			
	„ briefport	„	1	—	„	54	68
	DEPOSITOBANK, alhier, voor interest				„	513	85
					f	573	53
30	TE CREDITEEREN: DEPOSITOBANK, alhier, voor wisselcourtage				f	28	50
	B. STAPF, Heilbronn, voor interest				„	81	50
	G. HAUS, Aschaffenburg, voor interest				„	56	81
	K. HERTZ, Dusseldorff, voor interest				„	5	46
	L. SCHAAF, Hamburg, Z/R., voor interest				„	47	14
					f	219	41
30	OVER TE BRENGEN van ONKOSTEN op TABAK, voor ten laste dezer laatste rekening betaalde onkosten				f	96	32
30	TE DEBITEEREN INTEREST voor ½ jaar rente à 4% van het in den handel gestort kapitaal.				f	2000	—
30	TE DEBITEEREN VERLIES EN WINST voor overname van het verlies op de volgende rekeningen: ONKOSTEN				f	1095	74
	INTEREST				„	526	43
	GOEDEREN onder W. STONE, London				„	2872	66
	GOEDEREN van K. HERTZ, Dusseldorff				„	11	97
	GOEDEREN van W. STONE, London.				„	77	02
	GOEDEREN ½ REKENING ONDER L. SCHOUW, Amsterdam.				„	63	79
	GOEDEREN onder L. SCHAAF, Hamburg				„	4331	72
					f	8979	33

Juni 1886.

30	TE CREDITEEREN VERLIES EN WINST voor overname van de winst op de volgende rekeningen:			
	GOEDEREN		f 7458	90
	³/₁₃ AANDEELEN IN HET SCHIP JACOB		„ 350	—
	EFFECTEN		„ 289	17
	COMMISSIE		„ 1749	01
	WISSELS IN VREEMD GELD . .		„ 231	56
	ASSURANTIE.		„ 1116	17
	L. BLACK. Sheffield, M/R		„ 4	26
	TABAK		„ 1047	69
	GOEDEREN ½ rekening met J. WAAS, Enschedé		„ 896	24
	W. STONE, London, M/R.		„ 32	47
			f 13175	47
—				
30	OVER TE BRENGEN op KAPITAAL, het winst-saldo van VERLIES EN WINST		f 3244	79
—				
30	OVER TE BRENGEN op KAPITAAL, het saldo van PARTICULIERE UITGAVEN		f 1150	—
—				

STAAT van voorhanden goederen enz. behoorende bij de Balans van 30 Juni 1886.

10 Vaten Peterburger Potasch,			
Bruto 4739 kilo			
Tarra 10% 474 „			
Netto 4265 „ à f 12.— per 50 kilo	f	1023	60
40 Vaten Amerikaansche Terpentijnolie,			
Bruto 6680 kilo			
Tarra 20% 1336 „			
Netto 5344 „ à f 17.— per 50 kilo	„	1816	96
200 Balen Koffie,			
Bruto 10097 kilo			
Tarra 3% 303 „			
Netto 9794 „ à 30 c. p. ½ kilo	„	5876	40
10 Vaten Honig,			
Bruto 5272 kilo			
Uitslag 1½% 79 kilo			
Goedgewicht 2% 105 „			
Tarra 18% 949 „ 1133 „			
Netto 4139 „			
à f 21.— per 50 kilo f 1738.38			
2% 34.77	„	1703	61
10 Vaten Petroleum,			
Bruto 1500 kilo			
Tarra 20% 300 „			
Netto 1200 „ à f 9½ per 100 kilo	„	114	—
55 Kisten Kampfer,			
Bruto 3367½ kilo			
Tarra 517½ „			
Netto 2850 „ à 55 c. per ½ kilo	„	3135	—
10 Kisten Japansche Was,			
Bruto 760 kilo			
Tarra 160 „			
Netto 600 „ à f 70.— per 50 kilo	„	840	—
Overdragen . .	f	14509	57

Overgedragen. .	*f* 14509	57	*f*	
24/4 Kisten Thee,				
Bruto 917½ kilo				
Tarra 213½ „				
Netto 704 „				
à 100 c. per ½ kilo *f* 1408.—				
1% „ 14.08				
f 1893.92				
Bruto 917½ kilo				
1 kilo per kist 25 „				
942½ „				
Tarra 25% 235½ „				
Netto 707 „				
à *f* 25.— per 100 kilo				
Rechten „ 176.75	„ 1217	17		
30 Bundels Hennep,				
4590 kilo				
2% 92 „				
Netto 4498 „				
à *f* 66.— per 50 kilo *f* 1979.12				
1% „ 19.79	„ 1959	33		
200 Balen Amerikaansche Katoen,				
Bruto 27362 kilo				
Tarra 4% 1094 „				
Netto 26268 „				
à 30 c. per ½ kilo *f* 15760.80				
1% „ 157.61	„ 15603	19		
30 Vaten Palmolie,				
Bruto 14240 kilo				
1% 142 „				
14098 „				
Tarra 16% 2256 „				
Netto 11842 „ à *f* 15.— per 50 kilo	„ 3552	60	*f* 36841	86
10 Balen Manilla Tabak,				
Bruto 1862 kilo				
Tarra 6½ kilo per baal 65 „				
Netto 1797 „				
à 70 c. per ½ kilo	„ 2515	80		
Overdragen . .	*f* 2515	80	*f* 36841	86

Overgedragen . .	*f* 2515	80	*f* 36841	86
100 Ceroenen Cuba Tabak,				
Bruto 4363 kilo				
Tarra 5½ kilo per Ceroen 550 „				
Netto 3813 „				
à 17 c. per ½ kilo	*f* 1296	42	„ 3812	22
WISSELS IN EIGEN GELD:				
1 op Amsterdam N°. 33	*f* 860	32		
1 op Rotterdam „ 34	„ 981	20	„ 1841	52
WISSELS IN VREEMD GELD:				
1 op Berlijn N°. 17 RM. 1800				
1 „ „ „ 18 „ 3700				
RM. 5500	à 58.50		„ 3217	50
DRIE DERTIENDE AANDEELEN in het Barkschip JACOB, ter waarde van . .			„ 17000	—
Acht 5% OBLIGATIëN Oostenrijk Metalliek in papier à fl. 1000 = *f* 9600				
à 64%.	*f* 6144	—		
Interest 2/m.	„ 80	—	„ 6224	—
ONAFGELOOPEN PREMIE van assurantie			„ 5480	20
ONKOSTEN, ten laste der afgeloopen zes maanden			„ 1700	—
COMMISSIE, ten laste der afgeloopen zes maanden			„ 1400	—

JOURNAAL.

Januari 1886.

			1 JANUARI.				
			Uit dezen post blijkt dat de koopman in verschillende vormen tot een bedrag van *f* 100,000.— heeft ontvangen van zich zelven, als particulier. De koopman is dus debet en de particulier credit. Hetgeen de koopman hier ontvangt, plaatst hij op verschillende, hem vertegenwoordigende rekeningen, terwijl voor den particulier een *kapitaal*-rekening wordt geopend, alzoo:				
•	1	1	CASSA,				
			voor ontvangen.			*f* 62514	62
•		2	WISSELS IN EIGEN GELD,				
			voor 3 wissels op Amsterdam N°. 1.	*f* 614	31		
			„ 2.	„ 498	—		
			„ 3.	„ 831	02		
						„ 1943	33
•		3	GOEDEREN,				
			voor 400 Balen Koffie			„ 9852	05
•		4	DRIE DERTIENDE AANDEELEN IN HET SCHIP „JACOB",				
			voor de waarde.			„ 18000	—
•		5	EFFECTEN,				
			voor 10 5°/₀ Obligatiën Oostenrijk Metalliek in papier			„ 7690	—
						f 100000	—
•		6	KAPITAAL,				
			voor in den handel gegeven			*f* 100000	—
•	2	7	DEPOSITOBANK alhier, voor ontvangen.			*f* 60000	—
•		1	CASSA, voor betaald.			*f* 60000	—

3 JANUARI.

Om geen plaats te verspillen in het Grootboek heeft men de gewoonte aangenomen voor personen in het binnenland een verzamel-rekening te openen, die men betitelt: rekening van *Diverse Debiteuren en Crediteuren*, of beter nog twee, waarvan één voor *Diverse Debiteuren* en één voor *Diverse Crediteuren*.

Op de eerste plaatst men de posten, die betrekking hebben op personen, die beginnen met ons debet te worden en de daaruit voortvloeiende gevolgen en op de tweede de posten voor hen, die beginnen met ons credit te worden en de gevolgen daarvan.

Alleen die binnenlanders, waarmede men betrekkelijk veel zaken doet, geeft men een afzonderlijk hoofd of rekening en dit is het geval met den in dezen post voorkomenden A. BAR.

3	3	GOEDEREN, voor 500 Balen Rijst.			*f* 8417	90
	8	A. BAR, alhier, voor rekening over 500 Balen Rijst .			*f* 8417	90

5 JANUARI.

B. STAPF, Heilbronn, *f* 4937.89 GOEDEREN.

Id. „ 48.33 ONKOSTEN.

Id. „ 74.79 COMMISSIE.

5	9	B. STAPF, Heilbronn, voor factuur over 200 Balen Koffie. .			*f* 5061	01
	3	GOEDEREN, voor 200 Balen Koffie			*f* 4937	89
	10	ONKOSTEN, voor			„ 48	33
	11	COMMISSIE, voor			„ 74	79
					f 5061	01

7 JANUARI.

GOEDEREN *f* 3406.08 C. DERK.

C. DERK „ 51.09 INTEREST.

7	3	GOEDEREN, voor 54 Kisten Gom Damar			*f* 3406	08
	12	DIVERSE CREDITEUREN, C. DERK, alhier, voor rekening over 54 Kisten Gom Damar			*f* 3354	99
	13	INTEREST, voor			„ 51	09
					f 3406	08
8	12	DIVERSE CREDITEUREN, C. DERK, alhier, voor ontvangen			*f* 2000	—
	1	CASSA, voor betaald			*f* 2000	—

10 JANUARI.

GOEDEREN *f* 584.35 A JAGT.

ONKOSTEN „ 50.40 Id.

COMMISSIE „ 6.35 Id.

GOEDEREN „ 1772.— K. STER.

K. STER „ 26.58 INTEREST.

10	3	GOEDEREN, voor 126 Kisten Kandij. . . . . . „ 40 Balen zwarte Peper	*f* 584 „ 1772	35 —	*f* 2356	35
	10	ONKOSTEN, voor			„ 50	40
	11	COMMISSIE, voor			„ 6	35
		Overdragen . .			*f* 2413	10

Dag	Fol.	Omschrijving						
		Overgedragen . .						
	12	DIVERSE CREDITEUREN, A. JAGT, alhier, voor rekening over 126 Kisten Kandij.	*f*	641	10			
		K. STER, alhier, voor rekening over 40 Balen zwarte Peper	„	1745	42	*f*	2386	52
	13	INTEREST, voor				„	26	58
						f	2413	10
12	14	WISSELS IN VREEMD GELD, voor 1 wissel op London N°. 1 £ 143-/-				*f*	1721	72
	2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 1 wissel op Amsterdam N°. 4 . „ 1 „ „ Rotterdam „ 5 .	*f* „	1310 820	— 40	„	2130	40
						f	3852	12
	9	B. STAPF, Heilbronn, voor Remises				*f*	3852	12

13 JANUARI.

QUITANTIëN *f* 1350.— DEPOSITOBANK.

Id. „ 600.— Id.

C. DERK „ 1350.— QUITANTIëN.

A. JAGT „ 600.— Id.

C. DERK „ 4.99 CASSA.

A. JAGT „ 41.10 Id.

Wij beginnen met een quitantie te maken en wel op de DEPOSITOBANK. Onze voorraad quitantiën vermeerdert alzoo, waardoor de daarvoor bestemde rekening debet wordt, daar zij ontvangt.

De DEPOSITOBANK behoort reeds dadelijk gecrediteerd te worden, al weten wij ook nog niet dat die quitantie betaald is, daar de usance meêbrengt, dat wij van die betaling eerst later bericht ontvangen en als wij met het crediteeren van de DEPOSITOBANK tot dien tijd wachten, zou de stand harer rekening in onze boeken een tijdlang onjuist zijn.

Dag	Fol.	Omschrijving						
13	12	DIVERSE CREDITEUREN, C. DERK, alhier, voor ontvangen.	*f*	1354	99			
		A. JAGT, alhier, voor ontvangen.	„	641	10	*f*	1996	09
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor mijn dispositiën				*f*	1950	—
	1	CASSA, voor betaald.				„	46	09
						f	1996	09

15 JANUARI.

E. WELT *f* 831.02 WISSELS IN EIGEN GELD.

Id. „ 820.40 Id.

INTEREST „ 7.10 E. WELT.

CASSA „ 1644.32 Id.

Dag	Fol.	Omschrijving						
15	1	CASSA, voor ontvangen				*f*	1644	32
	13	INTEREST, voor				„	7	10
						f	1651	42
	2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 1 wissel op Amsterdam N°. 3. „ 1 „ „ Rotterdam „ 5.	*f* „	831 820	02 40	*f*	1651	42
17	12	DIVERSE CREDITEUREN. K. STER, alhier, voor ontvangen.				*f*	1745	42
		Overdragen. . . .						

Dag	Fol.	Omschrijving	Bedrag	ct.	Totaal	ct.
		Overgedragen.				
	2	WISSELS IN EIGEN GELD.				
		voor 1 wissel op Amsterdam Nº. 1.	*f* 614	31		
		„ 1 „ „ „ „ 2.	„ 498	—	*f* 1112	31
	1	CASSA,				
		voor betaald.			„ 633	11
					f 1745	42

19 JANUARI.

GOEDEREN *f* 11312.99 NED. HANDELMAATSCHAPPIJ.

NED. HANDELMAATSCHAPPIJ „ 169.69 INTEREST.

Dag	Fol.	Omschrijving	Bedrag	ct.	Totaal	ct.
19	3	GOEDEREN.				
		voor 100 Kranjangs Java Suiker . .			*f* 11312	99
	15	NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ, alhier,				
		voor rekening over 100 Kranjangs Java Suiker			*f* 11143	30
	13	INTEREST,				
		voor			„ 169	69
					f 11312	99

21 JANUARI.

GOEDEREN *f* 8694.40 L. SCHOUW.

L. SCHOUW „ 86.94 INTEREST.

COMMISSIE „ 43.04 L. SCHOUW.

Dag	Fol.	Omschrijving	Bedrag	ct.	Totaal	ct.
21	3	GOEDEREN,				
		voor 2000 stuks O. I. Huiden . . .			*f* 8694	40
	11	COMMISSIE,				
		voor			„ 43	04
					f 8737	44
	16	L. SCHOUW, Amsterdam,				
		voor rekening over 2000 stuks O. I. Huiden.			*f* 8650	50
	13	INTEREST,				
		voor			„ 86	94
					f 8737	44

22 JANUARI.

De goederen, in dezen post vermeld, worden verzonden aan W. STONE, London, om voor onze rekening verkocht te worden.

W. STONE zal daarvoor dus eerst dàn debet worden als hij die verkocht heeft.

Intusschen, daar die goederen in het bezit van een ander komen, al blijven zij ook ons eigendom, moet uit onze boeken blijken aan wien zij gezonden zijn. Om die reden wordt er een rekening geopend GOEDEREN ONDER W. STONE, London, die, evenals de rekening GOEDEREN ons vertegenwoordigt.

De gewoonte brengt mede dat het bedrag der rekening in zulk een geval met de Onkosten en Commissie verhoogd wordt, terwijl er eerst dàn winst op behaald is, indien zij bij verkoop minstens, zoowel de waarde der goederen als de Onkosten en Commissie opbrengen.

Zoowel de Debiteur als de Crediteuren in dezen post vertegenwoordigen ons zelven, hetgeen ook overeenkomt met de werkelijkheid daar ons eigendom geen verandering ondergaat.

Dag	Fol.	Omschrijving	Bedrag	ct.	Totaal	ct.
22	17	GOEDEREN ONDER W. STONE, London				
		voor factuur over 100 Kranjangs Java Suiker			*f* 11373	48
	3	GOEDEREN,				
		voor 100 Kranjangs Java Suiker . .			*f* 11143	30
	10	ONKOSTEN,				
		voor			„ 62	10
	11	COMMISSIE,				
		voor			„ 168	08
					f 11373	48

24 JANUARI.

G. HIL *f* 2418.93 GOEDEREN.

Id. „ 23.82 ONKOSTEN.

Id. „ 36.64 COMMISSIE.

Dag	Fo.	Omschrijving		
24	18	G. HIL, Frankfurt a/M. voor factuur over 100 Balen Koffie.	*f* 2479	39
	3	GOEDEREN, voor 100 Balen Koffie	*f* 2418	93
	10	ONKOSTEN, voor	„ 23	82
	11	COMMISSIE, voor	„ 36	64
			f 2479	39

25 JANUARI.

B. VOORST *f* 1723.15 WISSELS IN VREEMD GELD.

QUITANTIëN „ 1723.15 B. VOORST.

DEPOSITOBANK „ 1723.15 QUITANTIëN.

Dag	Fo.	Omschrijving		
25	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor mijn quitantie op B. VOORST .	*f* 1723	15
	14	WISSELS IN VREEMD GELD, voor 1 wissel op London N°. 1 £ 143-/-	*f* 1723	15

27 JANUARI.

QUITANTIëN *f* 4000.— DEPOSITOBANK.

L. SCHOUW „ 4000.— QUITANTIëN.

Dag	Fo.	Omschrijving		
27	16	L. SCHOUW, Amsterdam, voor mijn betaling aan S. STAAL, alhier.	*f* 4000	—
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor mijn dispositie	*f* 4000	—

Het kan zijn nut hebben na te gaan op welke wijze S. STAAL en L. SCHOUW dezen post in hun boeken zullen journaliseeren.

Wij nemen aan dat wij door hen A genoemd worden en dan zal S. STAAL journaliseeren, als volgt:

Dag	Fo.	Omschrijving		
		CASSA, voor ontvangen van A, voor rekening van L. SCHOUW, Amsterdam . .	*f* 4000	—
		L. SCHOUW, Amsterdam, voor betaling van A	*f* 4000	—

L. SCHOUW zal journaliseeren:

Dag	Fo.	Omschrijving		
		S. STAAL, Rotterdam, voor voor mijn rekening ontvangen van A	*f* 4000	—
		A, Rotterdam, voor op mijn last betaald aan S. STAAL.	*f* 4000	—

29 JANUARI.

WISSELS IN VREEMD GELD *f* 1182.— A. WERL & C°.

A. WERL & C°. „ 1.18 COMMISSIE.

Onze wissels in vreemd geld worden met één vermeerderd, vandaar dat de daarvoor bestemde rekening wordt gedebiteerd.

A. WERL & C°. worden om dezelfde reden gecrediteerd als in de noot bij den post van 13 Januari is aangegeven.

Daar, indien het tegendeel niet is overeengekomen, de debiteur verplicht is het bedrag zijner schuld in handen van den crediteur te stellen, zou B. STAPF ons het geld hebben moeten zenden.

Hij heeft ons echter gevraagd om voor zijn rekening te trekken op A. WERL & C°. Om nu van onze traite geld te kunnen maken moeten wij haar verkoopen.

Dat geschiedt door bemiddeling van een makelaar, die daarvoor courtage berekent. Nu is het ook billijk dat deze courtage ten laste van B. STAPF komt.

Tijdelijk is deze courtage voor ons een winst, totdat wij de traite zullen verkocht hebben en de courtage weder aan den makelaar zullen betalen, als wanneer zij dan een verlies voor ons is, dat tegenover de nu geboekte winst staat.

Januari 1886.

29	14	WISSELS IN VREEMD GELD, voor mijn traite op Frankfurt a/M. N°. 2 RM. 2000			*f* 1182	—
	9	B. STAPF, Heilbronn, voor provenu van mijn traite op A. WERL & C°., Frankfurt a/M RM. 2000			*f* 1180	82
	11	COMMISSIE, voor			„ 1	18
					f 1182	—
31	10	ONKOSTEN, voor			*f* 87	30
	1	CASSA, voor betaald.			*f* 87	30
31	19	PARTICULIERE UITGAVEN, voor ontvangen			*f* 200	—
	1	CASSA, voor betaald.			*f* 200	—

Februari 1886.

1 FEBRUARI.

ASSIGNATIëN *f* 11143.30 DEPOSITOBANK.

NEDERL. HANDELM. „ 11143.30 ASSIGNATIëN.

1	15	NEDERLANDSCHE HANDELMAAT- SCHAPPIJ, alhier, voor mijn assignatie			*f* 11143	30
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor mijn traite			*f* 11143	30
2	20	L. RAAB, Mannheim, voor factuur over 250 Balen Rijst .			*f* 4439	58
	3	GOEDEREN, voor 250 Balen Rijst.			*f* 4325	67
	10	ONKOSTEN, voor			„ 48	30
	11	COMMISSIE. voor			„ 65	61
					f 4439	58
4	2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 7 wissels op Amsterdam N°. 6.	*f* 351	88		
		„ 7.	„ 530	33		
		„ 8.	„ 469	01		
		„ 9.	„ 238	11		
		„ 10.	„ 102	30		
		„ 11.	„ 198	—		
		„ 12.	„ 236	20	*f* 2125	83
	18	G. HIL, Frankfurt a/M., voor wissels.			*f* 2125	83
5	3	GOEDEREN, voor 8 Kisten Indigo			*f* 4556	80
	11	COMMISSIE, voor			„ 22	78
		Overdragen.			*f* 4579	58

		Overgedragen.				
8		A. BAR, alhier, voor rekening over 8 Kisten Indigo			f 4534	01
13		INTEREST, voor			„ 45	57
					f 4579	58

6 FEBRUARI.

De traite van L. SCHOUW, aan ons vertoond, stelden wij betaalbaar bij de DEPOSITOBANK, die haar voor onze rekening uitbetaalde.

6	16	L. SCHOUW, Amsterdam, voor zijn traite			f 4650	50
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor op mijn last betaald			f 4650	50
8	21	DIVERSE DEBITEUREN, F. ERL, Amsterdam, voor 1 wissel op Frankfurt a/M.	RM.2000	—	f 1183	—
	14	WISSELS IN VREEMD GELD, voor 1 wissel op Frankfurt a/M. N°. 2.	RM.2000		f 1183	—

9 FEBRUARI.

A. BAR f 1310.— WISSELS IN EIGEN GELD.

INTEREST „ 2.18 A. BAR.

9	8	A. BAR, alhier, voor 1 wissel op Amsterdam			f 1307	82
	13	INTEREST, voor			„ 2	18
					f 1310	—
	2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 1 wissel op Amsterdam N°. 4.			f 1310	—

10	3	GOEDEREN, voor 150 Vaten Melissuiker			f 64705	97
	10	ONKOSTEN, voor			„ 900	—
					f 65605	97
	22	HOLLANDSCHE SUIKERRAFFINADERIJ, Amsterdam, voor rekening over 150 Vaten Melis suiker			f 64958	91
	13	INTEREST, voor			„ 647	06
					f 65605	97

11 FEBRUARI.

In onze boeken wordt de journaalpost:
CASSA f 1183.— F. ERL.

In de boeken van F. ERL:
A, Rotterdam f 1183.— G. FALK, Rotterdam.

In de boeken van G. FALK:
F. ERL, Amsterdam f 1183.— CASSA.

11	1	CASSA, voor ontvangen			f 1183	—
	21	DIVERSE DEBITEUREN, F. ERL, Amsterdam, voor betaling door G. FALK, alhier			f 1183	—
13	21	DIVERSE DEBITEUREN, V. ALK, alhier, voor premie van assurantie			f 1238	50
	23	ASSURANTIE, voor premie			f 1238	50
14	24	G. LEO, Livorno, voor factuur over 150 Vaten Melis suiker			f 65933	29
		Overdragen.				

			Overgedragen . .			*f* 65933	29
•		13	INTEREST, voor			„ 647	06
						f 66580	35
•		3	GOEDEREN, voor 150 Vaten Melis suiker			*f* 64705	97
•		10	ONKOSTEN, voor			„ 900	—
•		11	COMMISSIE, voor			„ 974	38
						f 66580	35
•	15	14	WISSELS IN VREEMD GELD, voor mijn traites op Livorno N°. 3. Ls.	50000	—		
			„ 4. „	50000	—		
			„ 5. „	41033	78	*f* 65933	29
•		24	G. LEO, Livorno, voor mijn traites			*f* 65933	29
•	17	3	GOEDEREN, voor 60 Vaten Petersburger Potasch.			*f* 5645	20
•		11	COMMISSIE, voor			„ 27	94
						f 5673	14
•		12	DIVERSE CREDITEUREN, W. BOSCH, Amsterdam, voor rekening over 60 Vaten Petersburger Potasch			*f* 5616	69
•		13	INTEREST, voor			„ 56	45
						f 5673	14

•	19	3	GOEDEREN, voor 150 Vaten Amerikaansche Reuzel.			*f* 1572	74
•		11	COMMISSIE, voor			„ 7	79
						f 1580	53
•		12	DIVERSE CREDITEUREN, J. BOS, alhier, voor rekening over 150 Vaten Amerikaansche Reuzel			*f* 1564	80
•		13	INTEREST, voor			„ 15	73
						f 1580	53
•	20	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor 3 wissels op Livorno			*f* 66109	58
•		14	WISSELS IN VREEMD GELD, voor 3 wissels op Livorno N°. 3 Ls.	50000	—		
			4 „	50000	—		
			5 „	41033	78	*f* 66109	58
•	22	8	A. BAR, alhier, voor ontvangen.			*f* 3226	19
•		22	HOLLANDSCHE SUIKERRAFFINADERIJ, Amsterdam, voor haar traites			„ 64958	91
						f 68185	10
•		7	DEPOSITOBANK, alhier, voor betaald.			*f* 68185	10
•	23	1	CASSA, voor ontvangen.			*f* 1238	50
•		21	DIVERSE DEBITEUREN, V. ALK, alhier, voor betaald.			*f* 1238	50

Dag	Fo.	Omschrijving				
25	21	DIVERSE DEBITEUREN, N. MOOR, alhier, voor 3 wissels			*f* 1346	52
	13	INTEREST, voor			„ 4	70
					f 1351	22
	2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 3 wissels op Amsterdam N°. 6. „ 7. „ 8.	*f* 351 „ 530 „ 469	88 33 01	*f* 1351	22
27	1	CASSA, voor ontvangen.			*f* 1346	52
	21	DIVERSE DEBITEUREN, N. MOOR, alhier, voor betaald.			*f* 1346	52
28	10	ONKOSTEN, voor			*f* 131	50
	1	CASSA, voor betaald.			*f* 131	50
28	19	PARTICULIERE UITGAVEN, voor ontvangen			*f* 200	—
	1	CASSA, voor betaald.			*f* 200	—

1 MAART.

GOEDEREN *f* 2340.81 B. KAR.

GOEDEREN ONDER J. WART „ 2340.81 GOEDEREN.

Dag	Fo.	Omschrijving				
1	25	GOEDEREN ONDER J. WART, Padang, voor factuur over 22 Balen Drills . .			*f* 2340	81
	12	DIVERSE CREDITEUREN, B. KAR, Hengelo, voor factuur over 22 Balen Drills . .			*f* 2340	81
1	12	DIVERSE CREDITEUREN, W. BOSCH, Amsterdam, voor ontvangen.			*f* 5616	69
	1	CASSA, voor betaald.			*f* 2000	—
	7	DEPOSITOBANK alhier, voor mijn dispositie			„ 3616	69
					f 5616	69

2 MAART.

De in dezen post vermelde *f* 840.30 betaalde ik uit op last en voor rekening van K. HERTZ, Dusseldorff, die daarvoor dan ook gedebiteerd moet worden.

Daar al wat op deze consignatie betrekking heeft op een afzonderlijke rekening moet geboekt worden, om ten slotte des te gemakkelijker het resultaat dezer zending te kunnen zien, is het gewenscht een rekening te openen GOEDEREN VAN K. HERTZ, Dusseldorff, die K. HERTZ vertegenwoordigt.

Dag	Fo.	Omschrijving				
2	26	GOEDEREN VAN K. HERTZ, Dusseldorff, voor onkosten			*f* 840	30
	1	CASSA, voor betaald.			*f* 840	30

Dag	Fol.	Omschrijving			f	c.
3	1	CASSA, voor ontvangen.			f 500	—
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor betaald.			f 500	—
4	3	GOEDEREN, voor 312 Staven IJzer			f 855	66
	27	L. BLACK, Sheffield, M/R, voor factuur over 312 Staven IJzer. .	£ 70.19/-		f 855	66
6	12	DIVERSE CREDITEUREN, J. BOS, alhier, voor ontvangen.			f 1564	80
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor mijn dispositie			f 1564	80
		7 MAART. Den in dezen post onbetaald teruggekomen wissel ontvingen wij in der tijd van B. STAPF, Heilbronn, die toen voor het bedrag daarvan is gecrediteerd. Nu moet hij alzoo voor het bedrag worden gedebiteerd, alsook voor de protestkosten.				
7	9	B. STAPF, Heilbronn, voor retourwissel met protest. . . .			f 1315	50
	8	A. BAR, alhier, voor retourwissel met protest. . . .			f 1315	50
9	21	DIVERSE DEBITEUREN, ROTTERDAMSCHE VERNISSTOKERIJ, alhier, voor factuur over 50 Kisten Gom . .			f 3233	75
	13	INTEREST voor			f 49	25
		Overdragen. . .			f 3283	—

Dag	Fol.	Omschrijving			f	c.
		Overgedragen . .				
	3	GOEDEREN, voor 50 Kisten Gom Damar			f 3283	—
10	8	A. BAR, alhier, voor ontvangen.			f 1315	50
	7	DEPOSITOBANK alhier, voor betaald.			f 1315	50
11	28	TABAK, vvor 20 Balen Manilla Tabak . . .			f 4998	—
	12	DIVERSE CREDITEUREN, J. ROS, alhier, voor rekening over 20 Balen Manilla Tabak.			f 4998	—
13	2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 2 wissels op Rotterdam N°. 13 . „ 14 . 1 „ „ Amsterdam „ 15 .	f 1860 „ 341 „ 1180	30 28 11	f 3381	69
	9	B. STAPF, Heilbronn, voor 3 remises.			f 3381	69
14	16	L. SCHOUW, Amsterdam, voor rekening over 200 Kisten Rozijnen.			f 1329	47
	26	GOEDEREN van K. HERTZ, Dusseldorff, voor 200 Kisten Rozijnen			f 1329	47

16 MAART.

WISSELS IN VREEMD GELD *f* 851.40 P. WIL.

L. BLACK. . . . . „ 851.40 WISSELS IN VREEMD GELD.

QUITANTIëN . . . . . . „ 851.40 DEPOSITOBANK.

P. WIL. . . . . „ 851.40 QUITANTIëN.

•	16	27	L. BLACK, Sheffield, M/R., voor 2 wissels	£ 70.19/-		*f*	851	40
•		7	DEPOSITOBANK, voor mijn dispositie			*f*	851	40
•	17	29	VERLIES EN WINST, voor te kort in de kas			*f*	8	13
•		1	CASSA, voor te kort.			*f*	8	13
•	19	12	DIVERSE CREDITEUREN, B. KAR, Hengelo, voor zijn traite door mij geaccepteerd.			*f*	2340	81
•		30	GEACCEPTEERDE WISSELS, voor traite van B. KAR, Hengelo . .			*f*	2340	81
•	20	3	GOEDEREN, voor 25 Balen Quercitron			*f*	126	08
•		11	COMMISSIE, voor			„	—	63
						f	126	71
•		12	DIVERSE CREDITEUREN, J. BOS, alhier, voor rekening over 25 Balen Quercitron.			*f*	126	71

•	22	3	GOEDEREN, voor 360 stuks Campêchehout . . .			*f*	700	42
•		11	COMMISSIE, voor			„	3	47
						f	703	89
•		12	DIVERSE CREDITEUREN, C. DERK, alhier, voor rekening over 360 stuks Campêchehout.			*f*	696	89
•		13	INTEREST, voor			„	7	—
						f	703	89
•	23	21	DIVERSE DEBITEUREN, W. STOLT, alhier, voor rekening over 100 Kisten Kandij.			*f*	981	77
•		13	INTEREST, voor			„	9	41
						f	991	18
•		3	GOEDEREN, voor 100 Kisten Kandij.			*f*	941	46
•		10	ONKOSTEN, voor			„	40	—
•		11	COMMISSIE, voor			„	9	72
						f	991	18
•	24	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor 1 quitantie			*f*	3233	75
•		21	DIVERSE DEBITEUREN, ROTTERDAMSCHE VERNISSTOKERIJ, alhier, voor mijn quitantie			*f*	3233	75

		25 MAART.			
		Toen de suiker indertijd aan W. STONE ter verkoop is gezonden, is de waarde met de onkosten in het debet gebracht van de Rekening GOEDEREN ONDER W. STONE, die ons vertegenwoordigt. Eerst nu de suiker verkocht is, is W. STONE debet geworden en wordt de rekening GOEDEREN ONDER W. STONE gecrediteerd. Het verschil tusschen het debet en credit dezer laatste rekening zal alzoo het verlies of de winst op deze zending aantoonen.			
25	31	W. STONE, London, M/R. voor netto provenu van 100 Kranjangs Suiker	£ 865.5.1	*f* 10417	66
	17	GOEDEREN ONDER W. STONE, London, voor netto provenu van 100 Kranjangs Suiker		*f* 10417	66
27	21	DIVERSE DEBITEUREN, W. MARK, alhier, voor rekening over 100 Kisten Rozijnen.		*f* 664	87
	26	GOEDEREN VAN K. HERTZ, Dusseldorff, voor 100 Kisten Rozijnen		*f* 664	87
29	12	DIVERSE CREDITEUREN, C. DERK, alhier, voor ontvangen		*f* 696	89
	7	DEPOSITOBANK. alhier. voor mijn dispositie		*f* 696	89
31	10	ONKOSTEN, voor		*f* 113	40
	19	PARTICULIERE UITGAVEN, voor ontvangen.		„ 250	—
				f 363	40
	1	CASSA, voor betaald.		*f* 363	40

1	1	CASSA, voor ontvangen.		*f* 2900	—
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor betaald.		*f* 2900	—
1	32	REEDERIJ VAN HET SCHIP JACOB, voor gage.		*f* 2813	08
	1	CASSA, voor betaald.		*f* 2813	08
1	1	CASSA, voor ontvangen.		*f* 981	77
	21	DIVERSE DEBITEUREN, W. STOLT, alhier, voor betaald.		*f* 981	77

1 APRIL.

WISSELS IN VREEMD GELD *f* 10434.97 W. STONE.

DEPOSITOBANK . . . . . „ 10434.97 WISSELS IN VREEMD GELD.

1	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor 1 wissel op London		*f* 10434	97
	31	W. STONE, London, M/R., voor mijn traite op J. MIL	£ 865.5.1	*f* 10434	97

2 APRIL.

L. SCHOUW *f* 9304.40 GOEDEREN.

INTEREST „ 93.04 L. SCHOUW.

L. SCHOUW „ 48.20 ONKOSTEN.

N. OOMS „ 249.10 GOEDEREN.

INTEREST „ 3.74 N. OOMS.

N. OOMS „ 1.23 COMMISSIE

	Fo.	Omschrijving		f	ct.
2	16	L SCHOUW, Amsterdam, voor rekening over 250 Balen Rijst .		*f* 9259	56
	21	DIVERSE DEBITEUREN, N. OOMS, alhier, voor rekening over 4 Kisten Gom Damar.		„ 246	59
	13	INTEREST. voor		„ 96	78
				f 9602	93
	3	GOEDEREN, voor 250 Balen Rijst en 4 Kisten Gom Damar		*f* 9553	50
	10	ONKOSTEN, voor		„ 48	20
	11	COMMISSIE, voor		„ 1	23
				f 9602	93
3	29	VERLIES EN WINST, voor 20% verlies op mijn vordering op L. RAAB.		*f* 887	92
	20	L. RAAB, Mannheim, voor kwijtschelding van 20% zijner schuld		*f* 887	92
3	8	A. BAR, alhier, voor ontvangen.		*f* 8417	90
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor mijn dispositie		*f* 6557	60
	2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 1 wissel op Rotterdam N°. 13 .		„ 1860	30
				f 8417	90
4	33	GOEDEREN ½ REKENING met J. WAAS, Enschedé, voor de helft in de rekening over 20 Kisten Cotonnetten		*f* 6014	20
	12	DIVERSE CREDITEUREN, J. WAAS, Enschedé, voor de helft in de rekening over 20 Kisten Cotonnetten		*f* 6014	20

	Fo.	Omschrijving		f	ct.
5	3	GOEDEREN, voor 90 Vaten Amerikaansche Terpentijnolie.		*f* 4208	40
	11	COMMISSIE, voor		„ 62	49
				f 4270	89
	8	A. BAR. alhier, voor rekening over 90 Vaten Amerikaansche Terpentijnolie		*f* 4228	81
	13	INTEREST, voor		„ 42	08
				f 4270	89
6	12	DIVERSE CREDITEUREN, J. WAAS, Enschedé, voor zijn traite door mij geaccepteerd.		*f* 6014	20
	30	GEACCEPTEERDE WISSELS. voor 1 traite van J. WAAS, Enschedé.		*f* 6014	20
6	3	GOEDEREN, voor 20 Vaten Meekrap		*f* 5333	50
	10	ONKOSTEN, voor		„ 60	—
	11	COMMISSIE, voor		„ 30	—
				f 5423	50
	12	DIVERSE CREDITEUREN, A. DE KORT, Middelburg, voor rekening over 20 Vaten Meekrap.		*f* 5423	50
7	21	DIVERSE DEBITEUREN, A. KEET, alhier, voor premie van assurantie		*f* 148	50
	23	ASSURANTIE, voor premie.		*f* 148	50

Dag	Fol.	Omschrijving			Bedrag	
7	9	B. STAPF, Heilbronn, voor factuur over 40 Balen Zwarte Peper.			*f* 1855	02
	3	GOEDEREN, voor 40 Balen Zwarte Peper . . .			*f* 1816	30
	10	ONKOSTEN, voor			„ 11	31
	11	COMMISSIE, voor			„ 27	41
					f 1855	02
8	3	GOEDEREN, voor 100 Ankers Ansjovis			*f* 1881	—
	11	COMMISSIE, ooor			„ 9	31
					f 1890	31
	12	DIVERSE CREDITEUREN, K. BAARS, alhier, voor rekening over 100 Ankers Ansjovis.			*f* 1871	50
	13	INTEREST, voor			„ 18	81
					f 1890	31
8	3	GOEDEREN, voor 20 Vaten Nootmuscaat			*f* 8441	93
	11	COMMISSIE, voor			„ 41	58
					f 8483	51
	12	DIVERSE CREDITEUREN, VAT & C°., alhier, voor rekening over 20 Vaten Nootmuscaat			*f* 8356	88
	13	INTEREST, voor			„ 126	63
					f 8483	51

Dag	Fol.	Omschrijving	Bedrag		Totaal	
9	21	DIVERSE DEBITEUREN,				
		J. BOOR, alhier, voor premie van assurantie. . .	*f* 61	50		
		C. LAAK, alhier, voor idem.	„ 31	50		
		W. MENS, alhier, voor idem.	„ 116	70	*f* 209	70
	23	ASSURANTIE, voor premie.			*f* 209	70

10 MAART.

ASSIGNATIëN *f* 9259.56 L. SCHOUW.

W. MENS „ 9259.56 ASSIGNATIëN.

CASSA „ 9259.56 W. MENS.

Dag	Fol.	Omschrijving	Bedrag		Totaal	
10	1	CASSA, voor ontvangen.			*f* 9259	56
	16	L. SCHOUW, Amsterdam, voor mijn traite			*f* 9259	56
11	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor 1 quitantie			*f* 246	59
	21	DIVERSE DEBITEUREN, N. OOMS, alhier, voor mijn quitantie			*f* 246	59
11	21	DIVERSE DEBITEUREN, B. STORK, alhier, voor rekening over 120 Kisten Rozijnen.			*f* 786	26
	26	GOEDEREN VAN K. HERTZ, Dusseldorff, voor 120 Kisten Rozijnen			*f* 786	26

Dag	Fo.	Omschrijving			f	c
12	1	CASSA, voor ontvangen			f 2348	50
	21	DIVERSE DEBITEUREN, A. KEET, alhier, voor betaald.			f 148	50
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor betaald.			„ 2200	—
					f 2348	50

12 MAART.

A. BAR *f* 1180.11 WISSELS IN EIGEN GELD.

INTEREST „ 1.68 A. BAR.

A. BAR „ 3050.38 CASSA.

Dag	Fo.	Omschrijving			f	c
12	8	A. BAR, alhier, voor ontvangen.			f 4228	81
	13	INTEREST, voor			„ 1	68
					f 4230	49
	2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 1 wissel op Amsterdam N°. 15 .			f 1180	11
	1	CASSA, voor betaald.			„ 3050	38
					f 4230	49
13	34	G. HAUS, Aschaffenburg, voor factuur over 2000 stuks O. I. Huiden.			f 9133	37
	3	GOEDEREN. voor 2000 stuks O. I. Huiden . . .			f 8945	20
	10	ONKOSTEN, voor			„ 53	20
	11	COMMISSIE, voor			„ 134	97
					f 9133	37

Dag	Fo.	Omschrijving			f	c
14	1	CASSA, voor ontvangen			f 341	28
	2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 1 Remise op Rotterdam N°. 14 .			f 341	28
14	35	GOEDEREN VAN W. STONE & C°., London, voor vracht			f 167	76
	1	CASSA, voor betaald.			f 167	76

15 APRIL.

Men behoort in aanmerking te nemen dat de in dezen post voorkomende *f* 840.30 bij vorige gelegenheid reeds in het debet der rekening: GOEDEREN VAN K. HERTZ is geboekt.

Alzoo moet de rekening GOEDEREN VAN K. HERTZ nog gedebiteerd worden voor onkosten ad *f* 247.58 en COMMISSIE ad *f* 71.12 waarna van deze rekening moet worden afgenomen het netto provenu ad *f* 1633.57 en overgebracht in het voordeel van K. HERTZ.

Daarmede is deze transactie afgeloopen en zou het debet en credit der rekening GOEDEREN VAN K HERTZ moeten sluiten. Evenwel is er den 11den April een partij verkocht à comptant, waarop een korting is gegeven van *f* 11.97.

Daar K. HERTZ met deze korting niets te maken heeft, komt de waarde der toen verkochte 120 Kisten Rozijnen ad *f* 798.23 ten voordeele van K. HERTZ, waarmede in dezen post is rekening gehouden.

Ten slotte zal dus de rekening GOEDEREN VAN K. HERTZ, een minder debet aanwijzen van *f* 11.97, die wij van niemand terug ontvangen en dus voor ons een verlies zijn, waar tegenover staat, dat wij spoediger in het gebruik van het geld zijn gekomen.

Bij het opmaken van verlies en winst zal dus deze *f* 11.97 op verlies moeten gebracht worden.

GOEDEREN VAN K. HERTZ *f* 247.58 ONKOSTEN.
Id. „ 71.12 COMMISSIE.
Id. „ 1633.57 K. HERTZ.

15	26	GOEDEREN VAN K. HERTZ, Dusseldorff, voor onkosten, commissie en overdracht van het netto provenu			*f* 1952	27
	10	ONKOSTEN, voor			*f* 247	58
	11	COMMISSIE, voor			„ 71	12
	36	K. HERTZ, Dusseldorff, voor het netto provenu van 420 Kisten Rozijnen , ...			„ 1633	57
					f 1952	27
15	3	GOEDEREN, voor 500 Balen Koffie			*f* 13951	66
	15	NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ, alhier, voor rekening over 500 Balen Koffie .			*f* 13742	39
	13	INTEREST, voor			„ 209	27
					f 13951	66
16	12	DIVERSE CREDITEUREN,				
		K. BAARS, alhier, voor ontvangen	*f* 1871	50		
		VAT & Co, alhier. voor idem	„ 8356	88	*f* 10228	38
	1	CASSA, voor betaald.			*f* 10228	38

16	34	G. HAUS, Aschaffenburg, voor factuur over 10 Balen Manilla Tabak			*f* 2712	79
	28	TABAK, voor 10 Balen Manilla Tabak . . .			*f* 2712	79
		Daar er voor Tabak een afzonderlijke rekening is geopend, moeten niet alleen de waarde der goederen, maar ook de onkosten, commissie enz., alzoo het bedrag der factuur, op die rekening worden geboekt, opdat men later zou kunnen zien hoeveel uitsluitend op Tabak is verloren of gewonnen.				
17	2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 2 Remises op Amsterdam Nº. 16	*f* 831	40		
		„ „ 17	„ 513	89		
		4 „ „ Rotterdam „ 18	„ 329	31		
		„ „ 19	„ 670	28		
		„ „ 20	„ 1230	80		
		„ „ 21	„ 241	70	*f* 3817	38
	34	G. HAUS, Aschaffenburg, voor 6 wissels			*f* 3817	38
17	21	DIVERSE DEBITEUREN, A. FILS, alhier voor rekening over 12 Kisten Cotonetten.			*f* 8515	—
	33	GOEDEREN ½ REKENING MET J. WAAS, Enschedé, voor 12 Kisten Cotonetten			*f* 8515	—
	1	CASSA, voor ontvangen			*f* 148	20
	21	DIVERSE DEBITEUREN,				
		C. LAAK, alhier, voor betaald.	*f* 31	50		
		W. MENS, alhier, voor idem.	„ 116	70	*f* 148	20

April 1886.

Dag	Fo.	Omschrijving					
19	3	GOEDEREN, voor 150 Kranjangs Java Suiker . .				f 14428	42
	15	NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ, alhier, voor rekening over 150 Kranjangs Java Suiker				f 14211	99
	13	INTEREST, voor				„ 216	43
						f 14428	42
19	15	NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ, alhier, voor 7 wissels				f 2449	21
	2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 6 wissels op Amsterdam N°.	9	f 238	11		
		„ „	10	„ 102	30		
		„ „	11	„ 198	—		
		„ „	12	„ 236	20		
		„ „	16	„ 831	40		
		„ „	17	„ 513	89		
		1 wissel „ Rotterdam „	18	„ 329	31		
						f 2449	21
20	28	TABAK, voor 250 Ceroenen Cuba Tabak. . .				f 3095	65
	16	L SCHOUW, Amsterdam, voor rekening over 250 Ceroenen Cuba Tabak				f 3095	65
20	13	INTEREST, voor				f 6	91
	15	NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ, alhier, voor disconto				f 6	91

April 1886.

Dag	Fo.	Omschrijving				
21	37	L. SCHAAF, Hamburg, voor factuur over 100 Balen Koffie. .			f 2817	44
	3	GOEDEREN, voor 100 Balen Koffie			f 2743	40
	10	ONKOSTEN, voor			„ 32	40
	11	COMMISSIE, voor			„ 41	64
					f 2817	44
22	1	CASSA, voor ontvangen.			f 847	76
	21	DIVERSE DEBITEUREN,				
		J. BOOR, alhier, voor betaald	f 61	50		
		B. STORK, alhier, voor idem'.	„ 786	26	f 847	76
22	38	W. STONE, London Z/R, voor interventie van zijn traite op J. HOEF			f 855	98
	1	CASSA, voor betaald.			f 847	50
	11	COMMISSIE, voor			„ 8	48
					f 855	98
23	21	DIVERSE DEBITEUREN, J. MUS, alhier, voor rekening over 26 Kisten Kandij en 25 Balen Quercitron.			f 380	61
	3	GOEDEREN, voor 26 Kisten Kandij en 25 Balen Quercitron			f 367	10
		Overdragen. . . .				

Dag	Fol.	Omschrijving				
		Overgedragen.			*f* 367	10
	10	ONKOSTEN, voor			„ 10	40
	11	COMMISSIE, voor			„ 3	11
					f 380	61
23	39	GOEDEREN ONDER W. LINT & Co., Batavia, voor factuur over 312 Staven IJzer .			*f* 932	03
	3	GOEDEREN, voor 312 Staven IJzer			*f* 855	66
	10	ONKOSTEN, voor			„ 62	60
	11	COMMISSIE, voor			„ 13	77
					f 932	03
24	15	NEDERLANDSCHE HANDELMAAT- SCHAPPIJ, alhier, voor ontvangen			*f* 25512	08
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor mijn dispositie			*f* 25512	08
25	21	DIVERSE DEBITEUREN, V. BURG, alhier, voor vracht	*f* 613	—		
		M. NELK, alhier, voor idem.	„ 539	30		
		W. SALK, „ voor idem.	„ 1248	35		
		B. VOLK, „ voor idem.	„ 1821	—		
		J. KOP, „ voor idem.	„ 3910	20		
		Overdragen.	*f* 8131	85		

Dag	Fol.	Omschrijving				
		Overgedragen.	*f* 8131	85		
		A. LAST, alhier, voor idem.	„ 16	70		
		W. MERS, „ voor idem.	„ 23	30		
		G. DAAK, „ voor idem.	„ 58	12		
		B. ZUUR, „ voor idem.	„ 8	10		
		J. TROOST, „ voor idem.	„ 12	90		
		G. DIJK, Amsterdam, voor idem.	„ 411	20		
		M. ZAAN, „ voor idem.	„ 328	—		
		S. KARP, „ voor idem.	„ 12	40		
		N. TOK, „ voor idem.	„ 16	70	*f* 9019	27
	15	NEDERLANDSCHE HANDELMAAT- SCHAPPIJ, alhier, voor idem			„ 24611	—
					f 33630	27
	32	REEDERIJ VAN HET SCHIP JACOB. voor idem.			*f* 33630	27
25	3	GOEDEREN, voor verschil op 126 Kisten Kandij .			*f* 544	58
	11	COMMISSIE, voor			„ 5	44
					f 550	02
	12	DIVERSE CREDITEUREN, A. JAGT, alhier, voor surplus op 126 Kisten Kandij.			*f* 550	02

April 1886.

Dag	Fol.	Omschrijving				
25	12	DIVERSE CREDITEUREN, A. JAGT, alhier, voor ontvangen.			*f* 550	02
	1	CASSA, voor betaald.			*f* 550	02

25 APRIL.

—

L. SCHOUW *f* 5377.15 GOEDEREN.

INTEREST „ 53.77 L. SCHOUW.

L. SCHOUW „ 26.40 ONKOSTEN.

Id. „ 53.50 COMMISSIE.

A. BAR „ 2891.70 GOEDEREN.

Id. „ 14.46 COMMISSIE.

Dag	Fol.	Omschrijving				
25	16	L. SCHOUW, Amsterdam, voor rekening over 50 Vaten Amerikaansche Reuzel			*f* 5403	28
	8	A. BAR, alhier, voor rekening over 30 Vaten Petersburger Potasch			„ 2906	16
	13	INTEREST, voor			„ 53	77
					f 8363	21
	3	GOEDEREN, voor 50 Vaten Amerikaansche Reuzel en 30 Vaten Petersburger Potasch .			*f* 8268	85
	10	ONKOSTEN, voor			„ 26	40
	11	COMMISSIE, voor			„ 67	96
					f 8363	21

April 1886.

Dag	Fol.	Omschrijving				
26	14	WISSELS IN VREEMD GELD, voor 1 wissel op London N°. 9. . .	£ 10-/-		*f* 120	30
	2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 5 wissels op Rotterdam N°. 22 .	*f* 80	13		
		23 .	„ 20	07		
		24 .	„ 44	12		
		25 .	„ 39	10		
		26 .	„ 40	—	„ 223	42
					f 343	72
	18	G. HIL, FRANKFURT a/M., voor 6 wissels			*f* 343	72
26	40	BODEMERIJ, voor voorgeschoten op het schip ALICE, kapitein J. LINK			*f* 3000	—
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor mijn dispositie			*f* 3000	—
27	3	GOEDEREN, voor 100 Vaatjes Harst.			*f* 615	18
	11	COMMISSIE, voor			„ 3	05
					f 618	23
	12	DIVERSE CREDITEUREN, C. DERK, alhier, voor rekening over 100 Vaatjes Harst.			*f* 612	08
	13	INTEREST, voor			„ 6	15
					f 618	23
27	1	CASSA, voor ontvangen.			*f* 120	35
	14	WISSELS IN VREEMD GELD, voor 1 wissel op London N°. 9. . .	£ 10-/-		*f* 120	35

Dag	Fol.	Omschrijving				
28	3	GOEDEREN, voor 10 Vaten Honig en 1636 Melis- brooden			*f* 9014	03
	11	COMMISSIE, voor			„ 76	64
					f 9090	67
	12	DIVERSE CREDITEUREN. M. SONT, alhier, voor rekening over 10 Vaten Honig.	*f* 1679	68		
		K. BAARS, alhier, voor rekening over 1636 Melisbrooden.	„ 7300	73	*f* 8980	41
	13	INTEREST, voor			„ 110	26
					f 9090	67
28	1	CASSA, voor ontvangen.			*f* 46	50
	23	ASSURANTIE, voor premie.			*f* 46	50
29	41	V. MAIRE, Antwerpen, voor factuur over 10 Vaten Meekrap .			*f* 2760	42
	3	GOEDEREN, voor 10 Vaten Meekrap			*f* 2689	63
	10	ONKOSTEN, voor			„ 30	—
	11	COMMISSIE, voor			„ 40	79
					f 2760	42
29	37	L. SCHAAF, Hamburg, voor factuur over 50 Ceroenen Cuba Tabak			*f* 650	07
	28	TABAK, voor 50 Ceroenen Cuba Tabak . . .			*f* 650	07

Dag	Fol.	Omschrijving				
30	36	K. HERTZ, Dusseldorff, voor mijn betaling aan L. DOLK . .			*f* 87	30
	1	CASSA, voor betaald.			*f* 87	30
30	10	ONKOSTEN, voor			*f* 584	21
	1	CASSA, voor betaald			*f* 584	21

				Bedrag	Totaal
			1 MEI.		
			Wil men de rente van effecten niet op de rekening EFFECTEN boeken maar op INTEREST, dan geeft dat geen bezwaar ofschoon het niet noodig is.		
•	1	1	CASSA, voor ontvangen.		f 202 50
•		5	EFFECTEN, voor 10 Coupons Metalliek		f 202 50
•	1	1	CASSA, voor ontvangen.		f 1775 83
•		20	L. RAAB, Mannheim, voor betaling van P. DOOL		f 1775 83
•	1	21	DIVERSE DEDITEUREN, N. MEERS, alhier, voor rekening over 360 stuks Campêchehout		f 754 20
•		3	GOEDEREN, voor 360 stuks Campêchehout . . .		f 750 45
•		11	COMMISSIE. voor		„ 3 75
					f 754 20

2 MEI.

W. MILT *f* 223.42 WISSELS IN EIGEN GELD.

INTEREST „ —.16 W. MILT.

QUITANTIëN „ 223.26 W. MILT.

DEPOSITOBANK „ 223.23 QUITANTIëN.

				Bedrag	Totaal
•	2	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor remise		f 223 26
			Overdragen. .		

				Bedrag	Totaal
			Overgedragen . .		f 223 26
•		13	INTEREST, voor		„ — 16
					f 223 42
•		2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 5 wissels op Rotterdam N°. 22 .	f 80 13	
			„ 23 .	„ 20 07	
			„ 24 .	„ 44 12	
			„ 25 .	„ 39 10	
			„ 26 .	„ 40 —	
					f 223 42
•	2	42	GOEDEREN ½ REKENING ONDER L. SCHOUW, Amsterdam, voor de helft in de rekening over 20 Kisten Indigo		f 5628 93
•		16	L. SCHOUW, Amsterdam, voor de helft in de rekening over 20 Kisten Indigo		f 5628 93
•	3	14	WISSELS IN VREEMD GELD, voor 1 wissel op Parijs N°. 10 frs. 8300.		f 3963 25
•		1	CASSA, voor ontvangen		„ 4551 75
					f 8515 —
•		21	DIVERSE DEBITEUREN, A. FILS, alhier, voor betaald.		f 8515 —
•	3	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor remises en geld.		f 38742 85
•		21	DIVERSE DEBITEUREN, M. NELK, alhier, voor mijn quitantie	f 539 30	
			W SALK, alhier. voor idem	„ 1248 35	
			Overdragen. .	f 1787 65	

			Overgedragen . .	*f* 1787	65		
			J. KOP, alhier, voor idem.	„ 3910	20		
			V. BURG, alhier, voor idem.	„ 613	—		
			B. VOLK, alhier, voor idem.	„ 1821	—	*f* 8131	85
•		15	NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ, alhier, voor mijn quitantie			„ 24611	—
•		1	CASSA, voor betaald.			„ 6000	—
						f 38742	85
•	4	21	DIVERSE DEBITEUREN, J. BOS, alhier, voor rekening over 90 Kisten Gom Copol			*f* 4414	11
•		35	GOEDEREN VAN W. STONE, London, voor 90 Kisten Gom Copal			*f* 4392	15
•		11	COMMISSIE. voor			„ 21	96
						f 4414	11
•	4	7	DEPOSITOBANK alhier, voor mijn quitantie			*f* 3964	08
•		14	WISSELS IN VREEMD GELD, voor 1 wissel op Parijs N°. 10 . .	Frs. 8300	—	*f* 3964	08
•	5	12	DIVERSE CREDITEUREN, C. DERK, alhier, voor ontvangen.			*f* 612	08
•		7	DEPOSITOBANK, alhier, voor betaald aan C. DERK			*f* 612	08

•	5	3	GOEDEREN, voor 10 Vaten Petroleum			*f* 114	—
•		12	DIVERSE CREDITEUREN, L. MET & C°., alhier, voor rekening over 10 Vaten Petroleum.			*f* 112	86
•		13	INTEREST, voor			„ 1	14
						f 114	—
•	6	1	CASSA, voor ontvangen			*f* 119	12
•		21	DIVERSE DEBITEUREN, A. LAST, alhier, voor betaald.	*f* 16	70		
			G. DAAK, alhier, voor idem.	„ 58	12		
			B. ZUUR, alhier, voor idem.	„ 8	10		
			J. TROOST, alhier, voor idem.	„ 12	90		
			W. MERS, alhier, voor idem.	„ 23	30	*f* 119	12
•	6	21	DIVERSE DEBITEUREN, K. MORT, alhier, voor rekening over 5 Kisten Cotonetten.			*f* 3489	75
•		33	GOEDEREN ½ REKENING MET J. WAAS, Ensehedé. voor 5 Kisten Cotonnetten			*f* 3489	75
•	7	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor remises.			*f* 768	30
•		21	DIVERSE DEBITEUREN, G. DIJK, Amsterdam, voor mijn assignatie	*f* 411	20		
			Overdragen.				

Mei 1886.

			Overgedragen.		f	411	20		
			M. ZAAN, alhier, voor idem.		„	328	—		
			S. KARP, alhier, voor idem.		„	12	40		
			N. TOK, alhier, voor idem		„	16	70	f 768	30
•	7	14	WISSELS IN VREEMD GELD, voor 1 wissel op London N°. 11	£ 70-/-				f 842	80
•		38	W. STONE, London Z/R., voor mijn traite	£ 70-/-				f 841	96
•		11	COMMISSIE, voor					„ —	84
								f 842	80
•	8	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor remises.					f 6246	08
•		14	WISSELS IN VREEMD GELD, voor 1 wissel op London N°. 11	£ 70-/-				f 842	80
•		16	L. SCHOUW, Amsterdam, voor mijn traite					„ 5403	28
								f 6246	08
•	8	9	B. STAPF, Heilbronn, voor factuur over 200 Balen Koffie					f 5487	50
•		3	GOEDEREN, voor 200 Balen Koffie					f 5349	24
•		10	ONKOSTEN, voor					„ 57	16
•		11	COMMISSIE, voor					„ 81	10
								f 5487	50

Mei 1886.

•	9	12	DIVERSE CREDITEUREN, K. BAARS, alhier, voor ontvangen			f 7300	73
•		7	DEPOSITOBANK, alhier, voor betaald.			f 7300	73
•	9	3	GOEDEREN, voor 300 Balen Peper			f 7087	24
•		31	W. STONE, London M/R., voor factuur over 300 Balen Peper.	£ 588.12.	10	f 7087	24

10 MEI.

ONKOSTEN f 102.— J. MOON.

J. MOON „ 102.— CASSA.

•	10	10	ONKOSTEN, voor.			f 102	—
•		1	CASSA, voor betaald.			f 102	—
•	11	16	L. SCHOUW, Amsterdam, voor zijn traite.			f 5628	93
•		7	DEPOSITOBANK, alhier, voor betaald.			f 5628	93
•	11	21	DIVERSE DEBITEUREN, F. ERL, Schiedam. voor rekening over 100 Kranjangs Java Suiker			f 9532	80
•		13	INTEREST, voor			„ 145	17
						f 9677	97
•		3	GOEDEREN, voor 100 Kranjangs Java Suiker.			f 9677	97

12 MEI.

GOEDEREN ƒ 8951.18 G. LEO.

G. LEO „ 8951.18 GEACCEPTEERDE WISSELS.

12	3	GOEDEREN, voor 150 Ceroenen Amandelen . .			ƒ 8951	18
	30	GEACCEPTEERDE WISSELS, voor traite van G. LEO, Livorno . .			ƒ 8951	18

12 MEI.

DEPOSITOBANK ƒ 4414.11 J. BOS.

L. MET & C°. . „ 112.86 DEPOSITOBANK.

12	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor ontvangen.			ƒ 4301	25
	12	DIVERSE CREDITEUREN, L. MET & C°., alhier, voor ontvangen.			„ 112	86
					ƒ 4414	11
	21	DIVERSE DEBITEUREN, J. BOS, alhier, voor betaald			ƒ 4414	11
12	21	DIVERSE DEBITEUREN, J. LOOT, Amsterdam, voor rekening over 77 Kisten Gom Copal			ƒ 3251	80
	35	GOEDEREN VAN W. STONE, London, voor 77 Kisten Gom Copal			ƒ 3232	01
	10	ONKOSTEN, voor			„ 19	79
					ƒ 3251	80

13	21	DIVERSE DEBITEUREN, K. MORT, alhier, voor rekening over 3 Kisten Cotonnetten.			ƒ 2138	40
	33	GOEDEREN ½ REKENING met J. WAAS, Enschedé, voor rekening over 3 Kisten Cotonnetten.			ƒ 2138	40
13	21	DIVERSE DEBITEUREN, J. PART, alhier, voor premie van assurantie	ƒ 31	50		
		L. VAART, alhier, voor idem.	„ 75	50	ƒ 107	—
	23	ASSURANTIE, voor premie.			ƒ 107	—
14	21	DIVERSE DEBITEUREN, C. DERK, alhier, voor rekening over 200 Balen Peper .			ƒ 5643	—
	13	INTEREST, voor			„ 57	—
					ƒ 5700	—
	3	GOEDEREN, voor 200 Balen Peper			ƒ 5700	—
14	21	DIVERSE DEBITEUREN, C. MUNK, alhier, voor rekening over 42 Ceroenen Amandelen	ƒ 3481	74		
		M. REIS, alhier, voor rekening over 80 Ceroenen Amandelen	„ 6608	31	ƒ 10090	05
	13	INTEREST, voor			„ 66	75
					ƒ 10156	80
	3	GOEDEREN, voor 122 Ceroenen Amandelen . . .			ƒ 10156	80

Dag	Fol.	Omschrijving			Bedrag	
15	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor remise			f 3489	75
	21	DIVERSE DEBITEUREN, K. MORT, alhier, voor mijn quitantie			f 3489	75
15	3	GOEDEREN, voor 25 Vaten Lijnolie			f 3115	41
	10	ONKOSTEN, voor			„ 125	—
					f 3240	41
	12	DIVERSE CREDITEUREN, P. STAD, alhier, voor rekening over 25 Vaten Lijnolie.			f 3209	26
	13	INTEREST, voor			„ 31	15
					f 3240	41
16	2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 2 wissels op Amsterdam N°. 27.	f 613	40		
		„ „ 28.	„ 319	70		
		„ 3 „ „ Rotterdam „ 29.	„ 411	12		
		„ „ 30.	„ 528	09		
		„ „ 31.	„ 613	—		
		„ 1 wissel „ Delft „ 32.	„ 328	—	f 2813	31
	9	B. STAPF, Heilbronn, voor 6 remises.			f 2812	49
	10	ONKOSTEN, voor			„ —	82
					f 2813	31
16	37	L. SCHAAF, Hamburg, voor factuur over 25 Vaten Lijnolie .			f 3392	76
	3	GOEDEREN, voor 25 Vaten Lijnolie			f 3144	79
		Overdragen. . .				

Dag	Fol.	Omschrijving			Bedrag	
		Overgedragen . .			f 3144	79
	10	ONKOSTEN, voor			„ 197	83
	11	COMMISSIE, voor			„ 50	14
					f 3392	76
17	43	GOEDEREN ONDER L. SCHAAF, Hamburg, voor factuur over 300 Kranjangs Java Suiker			f 33037	82
	8	A. BAR, alhier, voor rekening over 300 Kranjangs Java Suiker			f 32398	37
	13	INTEREST, voor			„ 327	26
	10	ONKOSTEN, voor			„ 312	19
					f 33037	82
17	19	PARTICULIERE UITGAVEN, voor ontvangen.			f 200	—
	1	CASSA, voor betaald.			f 200	—
18	3	GOEDEREN, voor 80 Vaten Suiker			f 23688	53
	12	DIVERSE CREDITEUREN, P. LAND, alhier, voor rekening over 80 Vaten Suiker .			f 23334	18
	13	INTEREST voor			„ 354	35
					f 23688	53
18	21	DIVERSE DEBITEUREN, B. DUIF, alhier, voor rekening over 1636 Melisbrooden.			f 7384	61
		Overdragen. .				

Mei 1886.

Dag	Fol.				Bedrag	ct.
		Overgedragen.			*f* 7384	61
	13	INTEREST, voor			„ 101	39
					f 7486	—
	3	GOEDEREN, voor 1636 Melisbrooden			*f* 7425	99
	11	COMMISSIE, voor			„ 60	01
					f 7486	—
19	1	CASSA, voor te veel			*f* 27	41
	20	VERLIES EN WINST, voor te veel in kas			*f* 27	41
19	21	DIVERSE DEBITEUREN, J. DORT, alhier, voor rekening over 100 Ceroenen Cuba Tabak			*f* 1305	26
	28	TABAK, voor 100 Ceroenen Cuba			*f* 1305	26
20	3	GOEDEREN, voor 10 Vaten Lijnolie			*f* 837	40
	10	ONKOSTEN, voor			„ 50	—
	11	COMMISSIE, voor			„ 4	74
					f 892	14
	8	A. BAR, alhier, voor rekening over 10 Vaten Lijnolie.			*f* 883	77
	13	INTEREST, voor			„ 8	37
					f 892	14

Mei 1886.

Dag	Fol.				Bedrag	ct.
20	17	GOEDEREN ONDER W. STONE, London, voor factuur over 80 Vaten Suiker.			*f* 23909	50
	3	GOEDEREN, voor 80 Vaten Suiker			*f* 23688	50
	10	ONKOSTEN, voor			„ 221	—
					f 23909	50
21	21	DIVERSE DEBITEUREN, D. SNEEK, alhier, voor rekening over 100 Vaten Reuzel.			*f* 10489	84
	13	INTEREST, voor			„ 104	91
					f 10594	75
	3	GOEDEREN, voor 100 Vaten Reuzel			*f* 10490	89
	11	COMMISSIE, voor			„ 103	86
					f 10594	75

21 MEI.

GOEDEREN *f* 15729.44 J. BOS.

J. BOS „ 157.29 INTEREST.

COMMISSIE „ 77.86 J. BOS.

Waartegen op 19 Februari geboekt:

GOEDEREN „ 1572.74 J. BOS.

J. BOS „ 15.73 INTEREST.

COMMISSIE „ 7.79 J. BOS.

Zoodat nu gejournaliseerd moet worden:

GOEDEREN „ 14156.70 J. BOS.

J. BOS „ 141.56 INTEREST.

COMMISSIE „ 70.07 J. BOS.

Mei 1886.

Dag	Fo.	Omschrijving	f	ct.	f	ct.
21	3	GOEDEREN. voor surplus op 150 Vaten Reuzel. .			f 14156	70
	11	COMMISSIE, voor			„ 70	07
					f 14226	77
	12	DIVERSE CREDITEUREN, J. BOS, alhier, voor surplus op 150 Vaten Reuzel. .			f 14085	21
	13	INTEREST, voor			„ 141	56
					f 14226	77
22	21	DIVERSE DEBITEUREN, K. MOL, alhier, voor rekening over 35 Kisten Gom Copal			f 1461	65
	35	GOEDEREN VAN W. STONE, London, voor 35 Kisten Gom Copal			f 1454	38
	11	COMMISSIE, voor			„ 7	27
					f 1461	65

23 MEI.

De rekening GOEDEREN ½ REKENING met J. WAAS, Enschedé, is in der tijd geopend om alles, wat den verkoop dier goederen betreft, op te boeken totdat de afrekening is opgemaakt, om daarna hetgeen J. WAAS voor zijn helft toekomt daaraf te nemen en op diens rekening over te brengen.

Uit deze afrekening vloeien nu de volgende debiteurs en crediteurs voort als:

GOEDEREN ½ REKENING met J. WAAS	f 39.41	ONKOSTEN.
Id.	„ 282.86	COMMISSIE.
Id.	„ 6910.44	J. WAAS.

Mei 1886.

Dag	Fo.	Omschrijving	f	ct.	f	ct.
23	33	GOEDEREN ½ REKENING met J. WAAS, Enschedé, voor onkosten, commissie en overdracht van de helft in het netto provenu .			f 7232	71
	10	ONKOSTEN, voor			f 39	41
	11	COMMISSIE, voor			„ 282	86
	12	DIVERSE CREDITEUREN, J. WAAS, Enschedé, voor de helft in het netto provenu van 20 Kisten Cotonnetten			„ 6910	44
					f 7232	71
23	21	DIVERSE DEBITEUREN, M. TORP, Zaandam, voor rekening over 10 Vaten Lijnolie.			f 902	28
	13	INTEREST, voor			„ 8	45
					f 910	73
	3	GOEDEREN, voor 10 Vaten Lijnolie			f 845	30
	10	ONKOSTEN, voor			„ 65	43
					f 910	73
24	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor remises.			f 933	10
	2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 2 wissels op Amsterdam, N°. 27	f 613	40		
		„ 28	„ 319	70	f 933	10

24 MEI.

QUITANTIëN *f* 9532.80 F. ERL.

Id. „ 5643.— C. DERK.

J. BOS „ 15175.80 QUITANTIëN.

CASSA „ 1090.59 J. BOS.

24	12	DIVERSE CREDITEUREN, J. BOS, alhier, voor ontvangen.			*f* 14085	21
	1	CASSA, voor ontvangen			„ 1090	59
					f 15175	80
	21	DIVERSE DEBITEUREN, F. ERL, Amsterdam, voor mijn quitantie	*f* 9532	80		
		C. DERK, alhier, voor idem	„ 5643	—	*f* 15175	80
25	29	VERLIES EN WINST, voor vermist 1 Ceroen Amandelen.			*f* 82	71
	3	GOEDEREN, voor 1 Ceroen Amandelen. . . .			*f* 82	71
25	3	GOEDEREN. voor 55 Kisten Kampfer			*f* 3135	—
	11	COMMISSIE, voor			„ 15	68
					f 3150	68
	12	DIVERSE CREDITEUREN, A. BEER, alhier, voor rekening over 55 Kisten Kampfer.			*f* 3150	68

26	3	GOEDEREN, voor 10 Kisten Japansche Was . . .			*f* 840	—
	11	COMMISSIE, voor			„ 4	14
					f 844	14
	16	L. SCHOUW, Amsterdam, voor rekening over 10 Kisten Japansche Was.			*f* 831	54
	13	INTEREST, voor			„ 12	60
					f 844	14
26	1	CASSA, voor ontvangen.			*f* 8853	71
	21	DIVERSE DEBITEUREN, K. MORT, alhier, voor betaald.	*f* 2138	40		
		J. PART, alhier, voor idem.	„ 31	50		
		L. VAART, alhier, voor idem.	„ 75	50		
		M. REIS, alhier, voor idem.	„ 6608	31	*f* 8853	71
27	21	DIVERSE DEBITEUREN, A. KEET, alhier, voor rekening over 10 Vaten Meekrap.			*f* 2714	43
	3	GOEDEREN, voor 10 Vaten Meekrap.			*f* 2669	43
	10	ONKOSTEN, voor			„ 30	—
	11	COMMISSIE, voor			„ 15	—
					f 2714	43

Dag	Fo.	Omschrijving	Vreemd geld			f	c.
27	14	WISSELS IN VREEMD GELD, voor 2 wissels op London N°. 12 . .	£ 219.10/	6			
		„ 13 . .	300.—.	-		f 6255	08
	34	G. HAUS, Aschaffenburg, voor 2 wissels				f 6248	82
	11	COMMISSIE, voor				„ 6	26
						f 6255	08
28	21	DIVERSE DEBITEUREN, K. MORT, alhier, voor rekening over 50 Vaten Amerikaansche Terpentijnolie				f 2282	22
	13	INTEREST, voor				„ 22	71
						f 2304	93
	3	GOEDEREN, voor 50 Vaten Amerikaansche Terpentijnolie				f 2271	20
	11	COMMISSIE, voor				„ 33	73
						f 2304	93
28	35	GOEDEREN VAN W. STONE, London, voor onkosten, commissie en overdracht van het netto provenu van 202 Kisten Gom Copal				f 8987	80
	10	ONKOSTEN, voor				f 355	26
	11	COMMISSIE, voor				„ 274	67
	38	W. STONE, London, Z/R. voor het netto provenu van 202 Kisten Gom Copal				„ 8357	87
						f 8987	80

29 MEI.

In dezen ingewikkelden post komen verschillende handelingen voor, die naar volgorde onderscheiden moeten worden, om alles goed in het journaal over te brengen.

L. SCHAAF zendt ons wissels, die verkocht moeten worden. Voor dien verkoop wordt courtage betaald, die voor hem een nadeel is en voor ons een voordeel. Wij behouden die wissels voorloopig. Als wij ze later verkoopen en courtage moeten betalen dan is die courtage een nadeel voor ons.

Alzoo:

WISSELS IN VREEMD GELD *f* 7686.50 L. SCHAAF.

L. SCHAAF . . . . „ 7.69 COMMISSIE.

Daar L. SCHAAF de factuur over 25 Vaten Lijnolie comptant wil gesteld zien komt hem te goed een rente van *f* 47.17 die voor ons een nadeel is.

Alzoo:

INTEREST *f* 47.17 L. SCHAAF.

L. SCHAAF draagt ons op voor zijn rekening aan W. LUNCH een zeker bedrag te remitteeren, waartoe wij wissels op London moeten koopen. Voor dien aankoop moet courtage betaald worden, die ten nadeele van L. SCHAAF komt. Daar wij in de gelegenheid zijn zelf op London te trekken, koopen wij geen papier, hetgeen echter op het berekenen van courtage geen invloed heeft:

Alzoo:

WISSELS IN VREEMD GELD *f* 4328.88 W. STONE.

L. SCHAAF . . . . „ 4.33 COMMISSIE.

Id. . . . . „ 4328.88 WISSELS IN VREEMD GELD.

Dag	Fo.	Omschrijving	Vreemd geld		f	c.
29	14	WISSELS IN VREEMD GELD, voor 5 wissels op Berlijn N°. 14 . .	RM. 1500	—		
		„ 15 . .	„ 2100	—		
		„ 16 . .	„ 4200	—		
		„ 17 . .	„ 1800	—		
		„ 18 . .	„ 3700	—	f 7686	50
	13	INTEREST. voor			„ 47	17
					f 7733	67
	37	L. SCHAAF, Hamburg, voor remises enz.			f 3392	77
		Overdragen.				

Dag	Fo.					
		Overgedragen . .			f 3392	77
	31	W. STONE, London M/R., voor mijn traite	£ 359.10/	10	„ 4328	88
	11	COMMISSIE, voor			„ 12	02
					f 7733	67
29	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor 1 wissel op Berlijn			f 783	65
	14	WISSELS IN VREEMD GELD, voor 1 wissel op Berlijn N°. 14 . .	RM.1500	—	f 783	65
30	31	W. STONE, London M/R, voor 2 wissels op London.	£ 519.10/	6	f 6255	08
	14	WISSELS IN VREEMD GELD, voor 2 wissels op London N°. 12 . .	f 219.10/	6		
		„ 13 . .	„ 300.—/	-		
					f 6255	08
30	3	GOEDEREN, voor 20 Vaten Tafelrijst			f 716	18
	11	COMMISSIE, voor			„ 3	55
					f 719	73
	8	A. BAR, alhier, voor rekening over 20 Vaten Tafelrijst.			f 712	57
	13	INTEREST, voor			„ 7	16
					f 719	73

Dag	Fo.					
31	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor 1 remise			f 3251	80
	21	DIVERSE DEBITEUREN, J. LOOT, Amsterdam, voor mijn traite			f 3251	80
31	10	ONKOSTEN, voor			f 540	31
	1	CASSA, voor betaald.			f 540	31

Juni 1886.

•	1	16	L. SCHOUW, Amsterdam, voor de helft in 't netto provenu van 20 Kisten Indigo			*f* 5565	14
•		42	GOEDEREN ½ REKENING ONDER L. SCHOUW, Amsterdam, voor de helft in 't netto provenu van 20 Kisten Indigo			*f* 5565	14
•	1	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor remises			*f* 18776	73
•		21	DIVERSE DEBITEUREN, B. DUIF, alhier, voor mijn quitantie	*f* 7384	61		
			D. SNEEK, alhier, voor idem	„ 10489	84		
			M. TORP, Zaandam, voor idem	„ 902	28	*f* 18776	73
•	2	30	GEACCEPTEERDE WISSELS, voor traite van B. KAR, Hengelo . .			*f* 2340	81
•		12	DIVERSE CREDITEUREN, P. STAD, alhier, voor ontvangen.			„ 3209	26
•		8	A. BAR, alhier, voor ontvangen.			„ 33282	14
						f 38832	21
•		1	CASSA, voor betaald.			*f* 5550	07
•		7	DEPOSITOBANK, alhier, voor mijn dispositie			„ 33282	14
						f 38832	21
•	2	32	REEDERIJ VAN HET SCHIP JACOB, voor premie van assurantie . . .			*f* 5101	50
•		23	ASSURANTIE, voor premie.			*f* 5101	50

Juni 1886.

•	3	1	CASSA, voor ontvangen.			*f* 411	12
•		2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 1 wissel op Rotterdam N°. 29 .			*f* 411	12
•	3	9	B. STAPF, Heilbronn, voor factuur over 20 Vaten Nootmuscaat.			*f* 8842	24
•		13	INTEREST, voor			„ 132	38
						f 8974	62
•		3	GOEDEREN, voor 20 Vaten Nootmuscaat			*f* 8825	65
•		10	ONKOSTEN, voor			„ 18	30
•		11	COMMISSIE, voor			„ 130	67
						f 8974	62
•	4	12	DIVERSE CREDITEUREN, P. LAND, alhier, voor ontvangen.			*f* 23334	18
•		7	DEPOSITOBANK alhier, voor betaald.			*f* 23334	18
•	4	3	GOEDEREN, voor 24/4 Kisten Thee			*f* 1217	17
•		15	NEDERLANDSCHE HANDELMAAT- SCHAPPIJ, alhier, voor rekening over 24/4 Kisten Thee .			*f* 1198	91
•		13	INTEREST, voor			„ 18	26
						f 1217	17

Juni 1886.

•	5	21	DIVERSE DEBITEUREN, E. NOLT, alhier, voor 2 wissels op Berlijn			*f* 3688	65
•		14	WISSELS IN VREEMD GELD. voor 2 wissels op Berlijn N°. 15 . . „ 16 . .	RM.2100 „ 4200	— —	*f* 3688	65
•	5	28	TABAK, voor 40 Vaten Maryland			*f* 9048	60
•		8	A. BAR, alhier, voor rekening over 40 Vaten Maryland Tabak			*f* 9048	60
•	6	7	DEPOSITOBANK, alhier. voor remises.			*f* 5970	87
•		21	DIVERSE DEBITEUREN, E. NOLT, alhier, voor mijn quitantie	*f* 3688	65		
			K. MORT, alhier, voor idem	„ 2282	22	*f* 5970	87
•	6	8	A. BAR. alhier, voor ontvangen			*f* 712	57
•		1	CASSA, voor betaald.			*f* 712	57
•	7	41	V. MAIRE, Antwerpen. voor factuur over 40 Vaten Maryland Tabak			*f* 9805	92
•		28	TABAK, voor 40 Vaten Maryland			*f* 9805	92

Juni 1886.

•	7	21	DIVERSE DEBITEUREN, A. LAST, alhier, voor premie van assurantie			*f* 176	50
•		23	ASSURANTIE, voor premie.			*f* 176	50
•	8	21	DIVERSE DEBITEUREN, J. LEPS, alhier, voor natenemen ongelden			*f* 133	50
•		10	ONKOSTEN, voor.			*f* 123	30
•		11	COMMISSIE. voor			„ 10	20
						f 133	50
•	8	3	GOEDEREN, voor 25 Ton Berger Levertraan. .			*f* 1311	75
•		11	COMMISSIE, voor			„ 6	56
						f 1318	31
•		12	DIVERSE CREDITEUREN, D. SNEEK, alhier, voor rekening over 25 Ton Berger Levertraan			*f* 1318	31
•	9	16	L. SCHOUW, Amsterdam, voor mijn betaling aan A. MES. .			*f* 831	54
•		7	DEPOSITOBANK, alhier, voor betaald.			*f* 831	54
•	9	39	GOEDEREN ONDER W. LINT & C°., Batavia, voor factuur over 20 Leggers Arak			*f* 5000	60
•		12	DIVERSE CREDITEUREN, P. DORP, alhier, voor rekening over 20 Leggers Arak			*f* 4853	29
			Overdragen.				

Mnd.	Fol.	Omschrijving	Vreemd geld	Koers	f	Ct.
		Overgedragen . .			f 4853	29
	10	ONKOSTEN, voor			„ 147	31
					f 5000	60
9	1	CASSA, voor ontvangen			f 19000	—
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor betaald.			f 19000	—
10	32	REEDERIJ VAN HET SCHIP „JACOB", voor leverantiën, enz.			f 18497	50
	1	CASSA, voor betaald.			f 18497	50
10	32	REEDERIJ VAN HET SCHIP „JACOB", voor commissie en onkosten			f 796	—
	11	COMMISSIE. voor			f 672	60
	10	ONKOSTEN, voor			„ 123	40
					f 796	—
11	21	DIVERSE DEBITEUREN, L. VOOGT, alhier, voor rekening over 100 Balen Peper .			f 2888	—
	3	GOEDEREN, voor 100 Balen Peper			f 2888	—
11	31	W. STONE, London M/R., voor het netto provenu van 80 Vaten Suiker	£1826.12	/8	f 21992	66
	17	GOEDEREN ONDER W. STONE, London, voor het netto provenu van 80 Vaten Suiker			f 21992	66

Mnd.	Fol.	Omschrijving	Vreemd geld	Koers	f	Ct.
11	30	GEACCEPTEERDE WISSELS, voor traite van G. LEO, Livorno . .			f 8951	18
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor mijn dispositie			f 8951	18
12	21	DIVERSE DEBITEUREN, G. DAAK, alhier, voor rekening over 20 Vaten Petersburger Potasch			f 2060	57
	3	GOEDEREN, voor 20 Vaten Petersburger Potasch .			f 2050	32
	11	COMMISSIE, voor			„ 10	25
					f 2060	57

13 MEI.

WISSELS IN VREEMD GELD *f* 1562.60 W. STONE.
W. STONE. . . . . „ 1562.60 WISSELS IN VREEMD GELD.
ASSIGNATIëN . . . . „ 1562.60 L. SCHOUW.
W. STONE. . . . . „ 1562.60 ASSIGNATIëN.

Mnd.	Fol.	Omschrijving	Vreemd geld	Koers	f	Ct.
13	38	W. STONE, London Z/R., voor zijn traite.			f 1562	60
	16	L SCHOUW, Amsterdam, voor mijn traite			f 1562	60
13	21	DIVERSE DEBITEUREN, D. SNEEK, alhier, voor rekening over 100 Ankers Ansjovis.			f 1773	—
	13	INTEREST, voor			„ 17	82
					f 1790	82
	3	GOEDEREN, voor 100 Ankers Ansjovis.			f 1782	—
		Overdragen. .				

		Overgedragen.			f 1782	—
	11	COMMISSIE, voor			„ 8	82
					f 1790	82
14	15	NEDERLANDSCHE HANDELMAAT- SCHAPPIJ, alhier, voor remises.			f 1198	91
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor remises.			„ 941	—
					f 2139	91
	2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 1 wissel op Rotterdam N⁰. 19 . 1 „ „ „ „ 30 . 1 „ „ Delft „ 32 . 1 „ „ Rotterdam „ 31 .	f 670 „ 528 „ 328 „ 613	28 09 — —	f 2139	37
	1	CASSA, voor betaald.			„ —	54
					f 2139	91
15	3	GOEDEREN, voor 30 Bundels Hennep			f 1959	33
	11	COMMISSIE, voor			„ 9	70
					f 1969	03
	12	DIVERSE CREDITEUREN, V. BURG, alhier, voor rekening over 30 Bundels Hennep.			f 1949	44
	13	INTEREST, voor			„ 19	59
					f 1969	03
15	30	GEACCEPTEERDE WISSELS, voor traite van J. WAAS, Enschedé .			f 6014	20
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor betaald.			f 6014	20

16	2	WISSELS IN EIGEN GELD. voor 1 wissel op Amsterdam N⁰. 33 . „ 1 „ „ Rotterdam „ 34 .	f 860 „ 981	32 20	f 1841	52
	34	G. HAUS, Aschaffenburg, voor 2 wissels			f 1841	52
17	9	B. STAPF, Heilbronn, voor factuur over 100 Balen Koffie .			f 3052	95
	3	GOEDEREN, voor 100 Balen Koffie			f 2980	20
	10	ONKOSTEN, voor			„ 27	63
	11	COMMISSIE, voor			„ 45	12
					f 3052	95
17	16	L. SCHOUW, Amsterdam, voor rekening over 25 Ton Berger Levertraan			f 1355	93
	3	GOEDEREN. voor 25 Ton Berger Levertraan. . .			f 1317	94
	11	COMMISSIE, voor			„ 6	59
	10	ONKOSTEN, voor			„ 31	40
					f 1355	93
18	9	B. STAPF, Heilbronn, voor mijn betaling aan L. DEEN .			f 31	28
	1	CASSA, voor betaald.			f 31	28

Juni 1886.

18	3	GOEDEREN, voor schadevergoeding	*f* 130	21
	1	CASSA, voor betaald	*f* 130	21
19	23	ASSURANTIE, voor schade	*f* 431	83
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor betaald.	*f* 431	83
19	3	GOEDEREN, voor 100 Balen Karwijzaad	*f* 2507	50
	12	DIVERSE CREDITEUREN, A. DONS, Ridderkerk, voor rekening over 100 Balen Karwijzaad.	*f* 2507	50
20	1	CASSA, voor ontvangen	*f* 1552	67
	5	EFFECTEN, voor 2 obligatiën 5% Oostenrijk Metalliek	*f* 1552	67
20	21	DIVERSE DEBITEUREN, A. JAGT, alhier, voor rekening over 100 Vaatjes Harst.	*f* 714	08
	13	INTEREST, voor	„ 7	18
			f 721	26
	3	GOEDEREN, voor 100 Vaatjes Harst.	*f* 717	71
	11	COMMISSIE, voor	„ 3	55
			f 721	26

Juni 1886.

20	12	DIVERSE CREDITEUREN, J. ROS, alhier, voor ontvangen.	*f* 4998	—
	2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 1 wissel op Rotterdam N°. 20 .	*f* 1230	80
	1	CASSA, voor	„ 1000	—
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor mijn dispositie	„ 2767	20
			f 4998	—
21	1	CASSA, voor ontvangen.	*f* 176	50
	21	DIVERSE DEBITEUREN, A. LAST, alhier, voor betaald.	*f* 176	50
22	21	DIVERSE DEBITEUREN, J. KOP, alhier, voor rekening over 50 Kranjangs Suiker.	*f* 4736	98
	13	INTEREST, voor	„ 72	14
			f 4809	12
	3	GOEDEREN, voor 50 Kranjangs Suiker	*f* 4809	12
22	44	GOEDEREN VAN P. JOHN, London, voor vracht	*f* 57	40
	1	CASSA, voor betaald.	*f* 57	40

Dag	Fol.	Omschrijving			Bedrag	ct.
23	3	GOEDEREN, voor 200 Balen Amerikaansche Katoen.			*f* 15603	19
	16	L. SCHOUW, Amsterdam, voor rekening over 200 Balen Amerikaansche Katoen			*f* 15603	19
23	12	DIVERSE CREDITEUREN, J. BOS, alhier, voor ontvangen.			*f* 126	71
	1	CASSA, voor ontvangen.			„ 114	99
					f 241	70
	2	WISSELS IN EIGEN GELD, voor 1 wissel op Rotterdam Nº. 21 .			*f* 241	70
24	1	CASSA, voor ontvangen			*f* 269	41
	31	W. STONE, London, M/R., voor mijn traite	£ 24.10.9		*f* 269	41
24	21	DIVERSE DEBITEUREN, J. FILS, alhier, voor rekening over 27 Ceroenen Amandelen			*f* 2166	98
	3	GOEDEREN, voor 27 Ceroenen Amandelen . . .			*f* 2166	98
25	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor remises.			*f* 7338	14
	21	DIVERSE DEBITEUREN, D. SNEEK, alhier, voor mijn quitantie			*f* 1773	—
	16	L. SCHOUW, Amsterdam, voor mijn quitantie			„ 5565	14
					f 7338	14

Dag	Fol.	Omschrijving	RM	Pf.	Bedrag	ct.
25	45	L. SCHAAF, Hamburg, M/R, voor het netto provenu van 300 Kranjangs Suiker. , ... RM.	48654.	41	*f* 28706	10
	43	GOEDEREN ONDER L. SCHAAF, Hamburg, voor het netto provenu.			*f* 28706	10
26	3	GOEDEREN, voor 30 Vaten Palmolie			*f* 3481	55
	12	DIVERSE CREDITEUREN, G. DIJK, alhier, voor rekening over 30 Vaten Palmolie.			*f* 3481	55
26	14	WISSELS IN VREEMD GELD, voor 3 wissels op Hamburg Nº. 20. RM.	16000	—		
		„ 21. „	16000	—		
		„ 22. „	16654.	41		
					f 28706	10
	45	L. SCHAAF, Hamburg, M/R, voor mijn traites . . . . . . RM.	48654.	41	*f* 28706	10
27	38	W. STONE, London Z/R, voor factuur over 100 Balen Karwijzaad.			*f* 2629	11
	3	GOEDEREN, voor 100 Balen Karwijzaad . . .			*f* 2557	65
	10	ONKOSTEN, voor			„ 32	61
	11	COMMISSIE, voor			„ 38	85
					f 2629	11
27	7	DEPOSITOBANK alhier, voor remises.			*f* 19298	76
	1	CASSA, voor ontvangen.			„ 9456	—
					f 28754	76
		Overdragen.				

Juni 1886.

Dag	Fol.	Omschrijving				
		Overgedragen.				
	14	WISSELS IN VREEMD GELD,				
		voor 3 wissels op Hamburg N⁰. 21. RM.	16000	—		
		„ 22. „	16654.	41		
		„ 20. „	16000	—	*f* 28754	76
28	7	DEPOSITOBANK alhier,				
		voor ontvangen.			*f* 9000	—
	1	CASSA,				
		voor betaald.			*f* 9000	—
28	32	REEDERIJ VAN HET SCHIP „JACOB",				
		voor overdracht van de uitdeeling. .			*f* 5850	—
	4	DRIE DERTIENDE AANDEELEN IN HET SCHIP „JACOB",				
		voor aandeel in de uitdeeling . . .			*f* 1350	—
	12	DIVERSE CREDITEUREN,				
		LONK & C⁰., alhier,				
		voor aandeel in de uitdeeling van het Schip „JACOB"	*f* 2250	—		
		MES & C⁰., alhier,				
		voor idem.	„ 1350	—		
		A. KOOT, alhier,				
		voor idem	„ 900	—	„ 4500	—
					f 5850	—
29	36	K. HERTZ, Dusseldorff,				
		voor factuur over 20 Vaten Tafelrijst.			*f* 775	69
	3	GOEDEREN,				
		voor 20 Vaten Tafelrijst			*f* 746	02
	10	ONKOSTEN,				
		voor			„ 18	21
	11	COMMISSIE.				
		voor			„ 11	46
					f 775	69

Juni 1886.

Dag	Fol.	Omschrijving				
29	12	DIVERSE CREDITEUREN,				
		V. BURG, alhier,				
		voor ontvangen.			*f* 1949	44
	7	DEPOSITOBANK, alhier,				
		voor betaald.			*f* 1949	44
30	7	DEPOSITOBANK, alhier,				
		voor remise			*f* 360	04
	16	L. SCHOUW, Amsterdam				
		voor mijn quitantie			*f* 360	04
30	19	PARTICULIERE UITGAVEN,				
		voor ontvangen			*f* 300	—
	10	ONKOSTEN,				
		voor			„ 218	63
					f 518	63
	1	CASSA,				
		voor betaald.			*f* 518	63

Dag	Fo.	Omschrijving			
30	9	B. STAPF, Heilbronn, voor briefport	*f*	—	75
	18	G. HIL, Frankfurt a/M., voor interest en briefport	,,	1	50
	34	G. HAUS, Aschaffenburg, voor briefport	,,	—	75
	36	K. HERTZ, Dusseldorff, voor briefport	,,	—	50
	37	L. SCHAAF, Hamburg Z/R., voor briefport	,,	1	50
	38	W. STONE, London, Z/R., voor interest en briefport	,,	54	68
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor interest	,,	514	69
			f	574	37
	13	INTEREST, voor	*f*	569	37
	10	ONKOSTEN, voor	,,	5	—
			f	574	37
30	11	COMMISSIE, voor.	*f*	28	50
	13	INTEREST, voor	,,	190	91
			f	219	41
	7	DEPOSITOBANK, alhier, voor commissie.	*f*	28	50
	9	B. STAPF, Heilbronn, voor interest	,,	81	50
	34	G. HAUS, Aschaffenburg, voor interest.	,,	56	81
	36	K. HERTZ, Dusseldorff, voor interest.	,,	5	46
	37	L. SCHAAF, Hamburg Z/R., voor interest	,,	47	14
			f	219	41

Dag	Fo.	Omschrijving			
30	28	TABAK, voor onkosten	*f*	96	32
	10	ONKOSTEN, voor	*f*	96	32
30	13	INTEREST, voor	*f*	2000	—
	6	KAPITAAL, voor 6 maanden rente à 4%. . . .	*f*	2000	—
30	29	VERLIES EN WINST, voor overname van het verlies . . .	*f*	8979	33
	10	ONKOSTEN, voor overdracht van het verlies. . .	*f*	1095	74
	13	INTEREST, voor idem	,,	526	43
	17	GOEDEREN ONDER W. STONE, London, voor idem	,,	2872	66
	26	GOEDEREN VAN K. HERTZ, Dusseldorff, voor idem	,,	11	97
	35	GOEDEREN VAN W. STONE, London, voor idem	,,	77	02
	42	GOEDEREN ½ REKENING ONDER L. SCHOUW, Amsterdam, voor idem	,,	63	79
	43	GOEDEREN ONDER L. SCHAAF, Hamburg, voor idem	,,	4331	72
			f	8979	33
30	3	GOEDEREN, voor overdracht van winst.	*f*	7458	90
	4	3/13 AANDEELEN IN HET SCHIP „JACOB", voor idem	,,	350	—
		Overdragen. . .	*f*	7808	90

Juni 1886.

			Overgedragen. .	*f* 7808	90
•		5	EFFECTEN, voor idem	,, 289	17
•		11	COMMISSIE, voor idem	,, 1749	01
•		14	WISSELS IN VREEMD GELD. voor idem	,, 231	56
•		23	ASSURANTIE, voor idem	,, 1116	17
•		27	L. BLACK, Sheffield M/R, voor idem	,, 4	26
•		28	TABAK, voor idem	,, 1047	69
•		33	GOEDEREN ½ REKENING MET J. WAAS, Enschedé, voor idem	,, 896	24
•		31	W. STONE, London M/R, voor idem	,, 32	47
				f 13175	47
•		29	VERLIES EN WINST, voor overname van winst	*f* 13175	47
•	30	29	VERLIES EN WINST, voor overdracht van het saldo . . .	*f* 3244	79
•		6	KAPITAAL, voor overname van het winst-saldo. .	*f* 3244	79
•	30	6	KAPITAAL, voor overname van het saldo van Particuliere uitgaven	*f* 1150	—
•		19	PARTICULIERE UITGAVEN, voor overdracht van het saldo . . .	*f* 1150	—

PROEFBALANS 30 JUNI 1886.

Folio.	NAMEN DER REKENINGEN.	WOONPLAATSEN.	DEBET-TELLINGEN.		CREDIT-TELLINGEN.		DEBET-SALDO'S.		CREDIT-SALDO'S.	
1	CASSA		f 133049	48	f 127178	97	f 5870	51	—	—
2	WISSELS IN EIGEN GELD		„ 18276	88	„ 16435	36	„ 1841	52	—	—
3	GOEDEREN		„ 269473	68	„ 240090	72	„ 29382	96	—	—
4	3/13 AANDEELEN IN HET SCHIP „JACOB"		„ 18000	—	„ 1350	—	„ 16650	—	—	—
5	EFFECTEN.		„ 7690	—	„ 1755	17	„ 5934	83	—	—
6	KAPITAAL.		—	—	„ 102000	—	—	—	f 102000	—
7	DEPOSITOBANK	Alhier	„ 266652	39	„ 248775	81	„ 17876	58	—	—
8	A. BAR	„	„ 55397	09	„ 61539	53	—	—	„ 6142	44
9	B. STAPF	Heilbronn	„ 25646	25	„ 11308	62	„ 14337	63	—	—
10	ONKOSTEN		„ 2962	75	„ 3567	01	—	—	„ 604	26
11	COMMISSIE		„ 483	45	„ 3632	46	—	—	„ 3149	01
12	DIVERSE CREDITEUREN		„ 88481	77	„ 122306	72	—	—	„ 33824	95
13	INTEREST		„ 3852	98	„ 3326	55	„ 526	43	—	—
14	WISSELS IN VREEMD GELD		„ 116411	04	„ 113425	10	„ 2985	94	—	—
15	NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ	Alhier	„ 64914	50	„ 64914	50	—	—	—	—
16	L. SCHOUW	Amsterdam.	„ 38024	35	„ 55960	43	—	—	„ 17936	08
17	GOEDEREN ONDER W. STONE, London		„ 35282	98	„ 32410	32	„ 2872	66	—	—
18	G. HIL	Frankfurt a/M	„ 2480	89	„ 2469	55	„ 11	34	—	—
19	PARTICULIERE UITGAVEN		„ 1150	—	—	—	„ 1150	—	—	—
20	L. RAAB	Mannheim	„ 4439	58	„ 2663	75	„ 1775	83	—	—
21	DIVERSE DEBITEUREN		„ 112254	—	„ 88791	13	„ 23462	87	—	—
22	HOLLANDSCHE SUIKERRAFFINADERIJ	Amsterdam.	„ 64958	91	„ 64958	91	—	—	—	—
23	ASSURANTIE.		„ 431	83	„ 7028	20	—	—	„ 6596	37
		Overdragen	f 1330314	80	f 1375888	81	f 124679	10	f 170253	11

10

Folio.	NAMEN DER REKENINGEN.	WOONPLAATSEN.	DEBET-TELLINGEN.		CREDIT-TELLINGEN.		DEBET-SALDO'S.		CREDIT-SALDO'S.	
		Overgedragen . .	f 1330314	80	f 1375888	81	f 124679	10	f 170253	11
24	G. LEO	Livorno	„ 65933	29	„ 65933	29	—	—	—	—
25	GOEDEREN ONDER J. WART, Padang	. . . .	„ 2340	81	—	—	„ 2340	81	—	—
26	GOEDEREN VAN K. HERTZ, Dusseldorff	. . . .	„ 2792	57	„ 2780	60	„ 11	97	—	—
27	L. BLACK M/R	Sheffield	„ 851	40	„ 855	66	—	—	„ 4	26
28	TABAK	. . . .	„ 17238	57	„ 14474	04	„ 2764	53	—	—
29	VERLIES EN WINST	. . . .	„ 978	76	„ 27	41	„ 951	35	—	—
30	GEACCEPTEERDE WISSELS	. . . .	„ 17306	19	„ 17306	19	—	—	—	—
31	W. STONE M/R	London	„ 38665	40	„ 22147	50	„ 16517	90	—	—
32	REEDERIJ VAN HET SCHIP „JACOB"	. . . .	„ 33058	08	„ 33630	27	—	—	„ 572	19
33	GOEDEREN ½ REKENING MET J. WAAS, Enschedé	. . . .	„ 13246	91	„ 14143	15	—	—	„ 896	24
34	G. HAUS	Aschaffenburg	„ 11846	91	„ 11964	53	—	—	„ 117	62
35	GOEDEREN VAN W. STONE, London	. . . .	„ 9155	56	„ 9078	54	„ 77	02	—	—
36	K. HERTZ	Dusseldorff	„ 863	49	„ 1639	03	—	—	„ 775	54
37	L. SCHAAF, Z/R	Hamburg	„ 6861	77	„ 3439	91	„ 3421	86	—	—
38	W. STONE, Z/R	London	„ 5102	37	„ 9199	83	—	—	„ 4097	46
39	GOEDEREN ONDER W. LINT & Co., Batavia	. . . .	„ 5932	63	—	—	„ 5932	63	—	—
40	BODEMERIJ	. . . .	„ 3000	—	—	—	„ 3000	—	—	—
41	V. MAIRE	Antwerpen	„ 12566	34	—	—	„ 12566	34	—	—
42	GOEDEREN ½ REKENING ONDER L. SCHOUW, Amsterdam	. . . .	„ 5628	93	„ 5565	14	„ 63	79	—	—
43	GOEDEREN ONDER L. SCHAAF, Hamburg	. . . .	„ 33037	82	„ 28706	10	„ 4331	72	—	—
44	GOEDEREN VAN P. JOHN, London	. . . .	„ 57	40	—	—	„ 57	40	—	—
45	L. SCHAAF, M/R	Hamburg	„ 28706	10	„ 28706	10	—	—	—	—
			f 1645486	10	f 1645486	10	f 176716	42	f 176716	42

BALANS OP 30 JUNI 1886.

FOLIO.	NAMEN DER REKENINGEN.	WOON-PLAATSEN.	DEBET-SALDO'S.		CREDIT-SALDO'S.	
1	CASSA		*f* 5870	51	—	—
2	WISSELS IN EIGEN GELD		„ 1841	52	—	—
3	GOEDEREN		„ 36841	86	—	—
4	3/13 AANDEELEN IN HET SCHIP „JACOB"		„ 17000	—	—	—
5	EFFECTEN		„ 6224	—	—	—
6	KAPITAAL		—	—	*f* 104094	79
7	DEPOSITOBANK	Alhier.	„ 17876	58	—	—
8	A. BAR	„	—	—	„ 6142	44
9	B. STAPF	Heilbronn.	„ 14337	63	—	—
10	ONKOSTEN		—	—	„ 1700	—
11	COMMISSIE		—	—	„ 1400	—
12	DIVERSE CREDITEUREN		—	—	„ 33824	95
14	WISSELS IN VREEMD GELD		„ 3217	50	—	—
16	L. SCHOUW	Amsterdam.	—	—	„ 17936	08
18	G. HIL	Frankfurt a/M.	„ 11	34	—	—
20	L. RAAB	Mannheim.	„ 1775	83	—	—
21	DIVERSE DEBITEUREN		„ 23462	87	—	—
23	ASSURANTIE		—	—	„ 5480	20
25	GOEDEREN ONDER J. WART, Padang		„ 2340	81	—	—
28	TABAK		„ 3812	22	—	—
31	W. STONE M/R	London.	„ 16550	37	—	—
32	REEDERIJ VAN HET SCHIP „JACOB"		—	—	„ 572	19
34	G. HAUS	Aschaffenburg.	—	—	„ 117	62
	Overdragen		*f* 151163	04	*f* 171268	27

FOLIO.	NAMEN DER REKENINGEN.	WOON-PLAATSEN.	DEBET-SALDO'S.		CREDIT-SALDO'S.	
	Overgedragen		*f* 151163	04	*f* 171268	27
36	K. HERTZ	Dusseldorff.	—	—	„ 775	54
37	L. SCHAAF Z/R	Hamburg.	„ 3421	86	—	—
38	W. STONE Z/R	London.	—	—	„ 4097	46
39	GOEDEREN ONDER W. LINT & C°., Batavia		„ 5932	63	—	—
40	BODEMERIJ		„ 3000	—	—	—
41	V. MAIRE	Antwerpen.	„ 12566	34	—	—
44	GOEDEREN VAN P. JOHN, London		„ 57	40	—	—
			f 176141	27	*f* 176141	27

REGISTER

OP HET

GROOTBOEK.

GROOTBOEK.

1886.					
Januari.	1	Voor ontvangen.	67	*f* 62514	62
,,	15	,, ,,	71	,, 1644	32
Februari.	11	,, ,,	79	,, 1183	—
,,	23	,, ,,	81	,, 1238	50
,,	27	,, ,,	82	,, 1346	52
Maart.	3	,, ,,	84	,, 500	—
April.	1	,, ,,	89	,, 2900	—
,,	1	,, ,,	89	,, 981	77
,,	10	,, ,,	93	,, 9259	56
,,	12	,, ,,	94	,, 2348	50
,,	14	,, ,,	95	,, 341	28
,,	18	,, ,,	97	,, 148	20
,,	22	,, ,,	99	,, 847	76
,,	27	,, ,,	103	,, 120	35
,,	28	,, ,,	104	,, 46	50
Mei.	1	,, ,,	106	,, 202	50
,,	1	,, ,,	106	,, 1775	83
,,	3	,, ,,	107	,, 4551	75
,,	6	,, ,,	109	,, 119	12
,,	19	,, ,,	116	,, 27	41
,,	24	,, ,,	120	,, 1090	59
,,	26	,, ,,	121	,, 8853	71
Juni.	3	,, ,,	127	,, 411	12
,,	9	,, ,,	130	,, 19000	—
,,	20	,, ,,	134	,, 1552	67
,,	21	,, ,,	135	,, 176	50
,,	23	,, ,,	136	,, 114	99
,,	24	,, ,,		,, 296	41
,,	27	,, ,,		,, 9456	—
				f 133049	48
Juli.	1	Voor Saldo		*f* 5870	51

1886.					
Januari.	2	Voor betaald	67	*f* 60000	—
,,	8	,, ,,	69	,, 2000	—
,,	13	,, ,,	71	,, 46	09
,,	17	,, ,,	72	,, 633	11
,,	31	,, ,,	76	,, 87	30
,,	31	,, ,,	76	,, 200	—
Februari.	28	,, ,,	82	,, 131	50
,,	28	,, ,,	82	,, 200	—
Maart.	1	,, ,,	83	,, 2000	—
,,	2	,, ,,	83	,, 840	30
,,	17	,, te kort	86	,, 8	13
,,	31	,, betaald	88	,, 363	40
April.	1	,, ,,	89	,, 2813	08
,,	12	,, ,,	94	,, 3050	38
,,	14	,, ,,	95	,, 167	76
,,	16	,, ,,	96	,, 10228	38
,,	22	,, ,,	99	,, 847	50
,,	25	,, ,,	102	,, 550	02
,,	30	,, ,,	105	,, 87	30
,,	30	,, ,,	105	,, 584	21
Mei.	3	,, ,,	108	,, 6000	—
,,	10	,, ,,	111	,, 102	—
,,	17	,, ,,	115	,, 200	—
,,	31	,, ,,	125	,, 540	31
Juni.	2	,, ,,	126	,, 5550	07
,,	6	,, ,,	128	,, 712	57
,,	10	,, ,,	130	,, 18497	50
,,	14	,, ,,	132	,, —	54
,,	18	,, ,,	133	,, 31	28
,,	18	,, ,,	134	,, 130	21
,,	20	,, ,,	135	,, 1000	—
,,	22	,, ,,	135	,, 57	40
,,	28	,, ,,	138	,, 9000	—
,,	30	,, ,,	139	,, 518	63
,,	30	,, Saldo		,, 5870	51
				f 133049	48

1886.							
Januari.	1	Voor 3 Remises op Amsterdam Nº. 1 . .		f 614	31		
		„ 2 . .		„ 498	—		
		„ 3 . .		„ 831	02		
			67			f 1943	33
„	12	„ 1 „ „ „ „ 4 . .		f 1310	—		
		„ 1 „ „ Rotterdam „ 5 . .		„ 820	40		
			70			„ 2130	40
Februari.	4	„ 7 „ „ Amsterdam „ 6 . .		f 351	88		
		„ 7 . .		„ 530	33		
		„ 8 . .		„ 469	01		
		„ 9 . .		„ 238	11		
		„ 10 . .		„ 102	30		
		„ 11 . .		„ 198	—		
		„ 12 . .		„ 236	20		
			77			„ 2125	83
Maart.	13	„ 2 „ „ Rotterdam „ 13 . .		f 1860	30		
		„ 14 . .		„ 341	28		
		„ 1 „ „ Amsterdam „ 15 . .		„ 1180	11		
			85			„ 3381	69
April.	17	„ 2 „ „ „ „ 16 . .		f 831	40		
		„ 17 . .		„ 513	89		
		„ 4 „ „ Rotterdam „ 18 . .		„ 329	31		
		„ 19 . .		„ 670	28		
		„ 20 . .		„ 1230	80		
		„ 21 . .		„ 241	70		
			97			„ 3817	38
„	26	„ 5 „ „ „ „ 22 . .		f 80	13		
		„ 23 . .		„ 20	07		
		„ 24 . .		„ 44	12		
		„ 25 . .		„ 39	10		
		„ 26 . .		„ 40	—		
			103			„ 223	42
Mei.	16	„ 2 „ „ Amsterdam „ 27 . .		f 613	40		
		„ 28 . .		„ 319	70		
		„ 3 „ „ Rotterdam „ 29 . .		„ 411	12		
		„ 30 . .		„ 528	09		
		„ 31 . .		„ 613	—		
		„ 1 „ „ Delft „ 32 . .		„ 328	—		
			114			„ 2813	31
Juni.	16	„ 1 „ „ Amsterdam „ 33 . .		f 860	32		
		„ 1 „ „ Rotterdam „ 34 . .		„ 981	20		
			133			„ 1841	52
						f 18276	88
Juli.	1	Voor Saldo				f 1841	52

1886.							
Januari.	15	Voor 1 Remise op Amsterdam Nº. 3 . .		f 831	02		
		„ 1 „ „ Rotterdam „ 5 . .		„ 820	40		
			71			f 1651	42
„	17	„ 2 „ „ Amsterdam „ 1 . .		f 614	31		
		„ 2 . .		„ 498	—		
			72			„ 1112	31
Februari.	9	„ 1 „ „ „ „ 4 . .	78			„ 1310	—
„	25	„ 3 „ „ „ „ 6 . .		f 351	88		
		„ 7 . .		„ 530	33		
		„ 8 . .		„ 469	01		
			82			„ 1351	22
April.	3	„ 1 „ „ Rotterdam „ 13 . .	90			„ 1860	30
„	12	„ 1 „ „ Amsterdam „ 15 . .	94			„ 1180	11
„	14	„ 1 „ „ Rotterdam „ 14 . .	95			„ 341	28
„	19	„ 6 „ „ Amsterdam „ 9 . .		f 238	11		
		„ 10 . .		„ 102	30		
		„ 11 . .		„ 198	—		
		„ 12 . .		„ 236	20		
		„ 16 . .		„ 831	40		
		„ 17 . .		„ 513	89		
		„ 1 „ „ Rotterdam „ 18 . .		„ 329	31		
			98			„ 2449	21
Mei.	2	„ 5 „ „ „ „ 22 . .		f 80	13		
		„ 23 . .		„ 20	07		
		„ 24 . .		„ 44	12		
		„ 25 . .		„ 39	10		
		„ 26 . .		„ 40	—		
			107			„ 223	42
„	24	„ 2 „ „ Amsterdam „ 27 . .		f 613	40		
		„ 28 . .		„ 319	70		
			119			„ 933	10
Juni.	3	„ 1 „ „ Rotterdam „ 29 . .	127			„ 411	12
„	14	„ 1 „ „ „ „ 19 . .		f 670	28		
		„ 1 „ „ „ „ 30 . .		„ 528	09		
		„ 1 „ „ Delft „ 32 . .		„ 328	—		
		„ 1 „ „ Rotterdam „ 31 . .		„ 613	—		
			132			„ 2139	37
„	20	„ 1 „ „ „ „ 20 . .	135			„ 1230	80
„	23	„ 1 „ „ „ „ 21 . .	136			„ 241	70
„	30	„ Saldo				„ 1841	52
						f 18276	88

1886					
Januari.	1	Voor 400 Balen Koffie.	67	*f* 9852	05
„	3	„ 500 „ Rijst	68	„ 8417	90
„	7	„ 54 Kisten Gom Damar	69	„ 3406	08
„	10	„ 126 „ Kandij en 40 Balen Zwarte Peper	69	„ 2356	35
„	19	„ 100 Kranjangs Java Suiker	72	„ 11312	99
„	21	„ 2000 stuks O. I. Huiden	72	„ 8694	40
Februari.	5	„ 8 Kisten Indigo	77	„ 4556	80
„	10	„ 150 Vaten Melissuiker.	79	„ 64705	97
„	17	„ 60 Vaten Petersburger Potasch	80	„ 5645	20
„	19	„ 150 Vaten Amerikaansche Reuzel	81	„ 1572	74
Maart.	4	„ 312 Staven IJzer.	84	„ 855	66
„	20	„ 25 Balen Quercitron	86	„ 126	08
„	22	„ 360 Stuks Campêchehout	87	„ 700	42
April.	5	„ 90 Vaten Amerikaansche Terpentijnolie	91	„ 4208	40
„	6	„ 20 „ Meekrap.	91	„ 5333	50
„	8	„ 100 Ankers Ansjovis	92	„ 1881	—
„	„	„ 20 Vaten Nootmuscaat	92	„ 8441	93
„	15	„ 500 Balen Koffie.	96	„ 13951	66
„	19	„ 150 Kranjangs Java Suiker	98	„ 14428	42
„	25	„ verschil op 126 Kisten Kandij	101	„ 544	58
„	27	„ 100 Vaatjes Harst	103	„ 615	18
„	28	„ 10 Vaten Honig en 1636 Melisbrooden	104	„ 9014	03
Mei.	5	„ 10 „ Petroleum	109	„ 114	—
„	9	„ 300 Balen Peper.	111	„ 7087	24
„	12	„ 150 Ceroenen Amandelen	112	„ 8951	18
„	15	„ 25 Vaten Lijnolie	114	„ 3115	41
„	18	„ 80 „ Suiker	115	„ 23688	53
„	20	„ 10 „ Lijnolie	116	„ 837	40
„	21	„ surplus op 50 Vaten Reuzel.	118	„ 14156	70
„	25	„ 55 Kisten Kampfer	120	„ 3135	—
„	26	„ 10 „ Japansche Was	121	„ 840	—
„	30	„ 20 Vaten Tafelrijst	124	„ 716	18
Juni.	4	„ 24/4 Kisten Thee	127	„ 1217	17
„	8	„ 25 Ton Berger Levertraan.	129	„ 1311	75
„	15	„ 30 Bundels Hennep	132	„ 1959	33
„	18	„ schadevergoeding.	134	„ 130	21
„	19	„ 100 Balen Karwijzaad	134	„ 2507	50
„	23	„ 200 „ Amerikaansch Katoen	136	„ 15603	19
„	26	„ 30 Vaten Palmolie.	137	„ 3481	55
„	30	„ overdracht van winst	141	„ 7458	90
				f 276932	58
Juli.	1	Voor Saldo		*f* 36841	86

1886					
Januari.	5	Voor 200 Balen Koffie.	68	*f* 4937	89
„	22	„ 100 Kranjangs Java Suiker	73	„ 11143	30
„	24	„ 100 Balen Koffie.	74	„ 2418	93
Februari.	2	„ 250 Balen Rijst	77	„ 4325	67
„	14	„ 150 Vaten Melissuiker.	80	„ 64705	97
Maart.	9	„ 50 Kisten Gom Damar	85	„ 3283	—
„	23	„ 100 „ Kandij	87	„ 941	46
April.	2	„ 250 Balen Rijst en 4 Kisten Gom Damar	90	„ 9553	50
„	7	„ 40 Balen Zwarte Peper	92	„ 1816	30
„	13	„ 2000 stuks O. I. Huiden	94	„ 8945	20
„	21	„ 100 Balen Koffie.	99	„ 2743	40
„	23	„ 26 Kisten Kandij en 25 Balen Quercitron	99	„ 367	10
„	„	„ 312 Staven IJzer.	100	„ 855	66
„	25	„ 50 Vaten Amerikaansche Reuzel en 30 Vaten Petersburger Potasch.	102	„ 8268	85
„	29	„ 10 Vaten Meekrap.	104	„ 2689	63
Mei.	1	„ 360 stuks Campêchehout	106	„ 750	45
„	8	„ 200 Balen Koffie.	110	„ 5349	24
„	11	„ 100 Kranjangs Java Suiker	111	„ 9677	97
„	14	„ 200 Balen Peper.	113	„ 5700	—
„	„	„ 122 Ceroenen Amandelen	113	„ 10156	80
„	16	„ 25 Vaten Lijnolie	114	„ 3144	79
„	18	„ 1636 Melisbrooden	116	„ 7425	99
„	20	„ 80 Vaten Suiker	117	„ 23688	50
„	21	„ 100 „ Reuzel	117	„ 10490	89
„	23	„ 10 „ Lijnolie	119	„ 845	30
„	25	„ 1 Ceroen Amandelen	120	„ 82	71
„	27	„ 10 Vaten Meekrap.	121	„ 2669	43
„	28	„ 50 Vaten Amerikaansche Terpentijnolie	122	„ 2271	20
Juni.	3	„ 20 „ Nootmuscaat	127	„ 8825	65
„	11	„ 100 Balen Peper.	130	„ 2888	—
„	12	„ 20 Vaten Petersburger Potasch	131	„ 2050	32
„	13	„ 100 Ankers Ansjovis	131	„ 1782	—
„	17	„ 100 Balen Koffie.	133	„ 2980	20
„	„	„ 25 Ton Berger Levertraan	133	„ 1317	94
„	20	„ 100 Vaatjes Harst	134	„ 717	71
„	22	„ 50 Kranjangs Suiker	135	„ 4809	12
„	24	„ 27 Ceroenen Amandelen	136	„ 2166	98
„	27	„ 100 Balen Karwijzaad	137	„ 2557	65
„	29	„ 20 Vaten Tafelrijst	138	„ 746	02
„	30	„ Saldo.		„ 36841	86
				f 276932	58

1886.					
Januari.	1	Voor de waarde	67	*f* 18000	—
Juni.	30	„ overdracht van winst	141	„ 350	—
				f 18350	—
Juli.	1	Voor Saldo		*f* 17000	—

1886.					
Juni.	28	Voor uitdeeling	138	*f* 1350	—
„	30	„ Saldo		„ 17000	—
				f 18350	—

1886.						
Januari.	1	Voor 10 Obl. 5% Oostenrijk Metalliek in papier . .	67	f	7690	—
Juni.	30	„ overdracht van winst	142	„	289	17
				f	7979	17
Juli.	1	Voor Saldo		f	6224	—

1886.						
Mei.	1	Voor coupons	106	f	202	50
Juni.	20	„ 2 Obl. 5% Oostenrijk Metalliek	134	„	1552	67
„	30	„ Saldo.		„	6224	—
				f	7979	17

1886.					
Juni.	30	Voor overname van Particuliere uitgaven	142	f 1150	—
„	30	„ Saldo		„ 104094	79
				f 105244	79

1886.					
Januari.	1	Voor in mijn handel gegeven	67	f 100000	—
Juni.	30	„ interest	141	„ 2000	—
„	30	„ overname van winst	142	„ 3244	79
				f 105244	79
Juli.	1	Voor Saldo		f 104094	79

1886					
Januari.	2	Voor ontvangen	67	*f* 60000	—
,,	25	,, remise	74	,, 1723	15
Februari.	20	,, 3 wissels op Livorno.	81	,, 66109	58
Maart.	24	,, 1 quitantie	87	,, 3233	75
April.	1	,, 1 wissel op London	89	,, 10434	97
,,	11	,, 1 quitantie	93	,, 246	59
Mei.	2	,, 1 remise	106	,, 223	26
,,	3	,, remises en geld	107	,, 38742	85
,,	4	,, mijn quitantie	108	,, 3964	08
,,	7	,, remises.	109	,, 768	30
,,	8	,, ,,	110	,, 6246	08
,,	12	,, ontvangen	112	,, 4301	25
,,	15	,, remises	114	,, 3489	75
,,	24	,, ,,	119	,, 933	10
,,	29	,, ,,	124	,, 783	65
,,	31	,, ,,	125	,, 3251	80
Juni.	1	,, ,,	126	,, 18776	73
,,	6	,, ,,	128	,, 5970	87
,,	14	,, ,,	132	,, 941	—
,,	25	,, ,,	136	,, 7338	14
,,	27	,, ,,	137	,, 19298	76
,,	28	,, ontvangen	138	,, 9000	—
,,	30	,, remise	139	,, 360	04
,,	,,	,, interest	140	,, 514	69
				f 266652	39
Juli.	1	Voor Saldo		*f* 17876	58

1886					
Januari.	13	Voor mijn dispositiën	71	*f* 1950	—
,,	27	,, ,, ,,	74	,, 4000	—
Februari.	1	,, ,, ,,	77	,, 11143	30
,,	6	,, betaald.	78	,, 4650	50
,,	22	,, ,,	81	,, 68185	10
Maart.	1	,, mijn dispositie	83	,, 3616	69
,,	3	,, betaald	84	,, 500	—
,,	6	,, mijn dispositie	84	,, 1564	80
,,	10	,, betaald	85	,, 1315	50
,,	16	,, mijn disposities	86	,, 851	40
,,	29	,, ,, ,,	88	,, 696	89
April.	1	,, betaald	89	,, 2900	—
,,	3	,, mijn dispositie	90	,, 6557	60
,,	12	,, betaald	94	,, 2200	—
,,	24	,, mijn dispositie	100	,, 25512	08
,,	26	,, ,, ,,	103	,, 3000	—
Mei.	5	,, betaald aan C. DERK	108	,, 612	08
,,	9	,, ,,	111	,, 7300	73
,,	11	,, ,,	111	,, 5628	93
Juni.	2	,, mijn dispositie	126	,, 33282	14
,,	4	,, betaald	127	,, 23334	18
,,	9	,, ,,	129	,, 831	54
,,	,,	,, ,,	130	,, 19000	—
,,	11	,, mijn dispositie	131	,, 8951	18
,,	15	,, betaald.	132	,, 6014	20
,,	19	,, ,,	134	,, 431	83
,,	20	,, mijn dispositie	135	,, 2767	20
,,	29	,, betaald.	139	,, 1949	44
,,	30	,, commissie.	140	,, 28	50
,,	,,	,, Saldo		,, 17876	58
				f 266652	39

1886.					
Februari.	9	Voor 1 wissel op Amsterdam	78	*f* 1307	82
„	22	„ ontvangen	81	„ 3226	19
Maart.	10	„ „	85	„ 1315	50
April.	3	„ „	90	„ 8417	90
„	12	„ „	94	„ 4228	81
„	25	„ rekening van 30 Vaten Petersburger Potasch . .	102	„ 2906	16
Juni.	2	„ ontvangen	126	„ 33282	14
„	6	„ „	128	„ 712	57
„	30	„ Saldo		„ 6142	44
				f 61539	53

1886.					
Januari.	3	Voor rekening over 500 Balen Rijst	68	*f* 8417	90
Februari.	5	„ „ „ 8 Kisten Indigo	78	„ 4534	01
Maart.	7	„ retourwissel met protest	84	„ 1315	50
April.	5	„ rekening over 90 Vaten Amerikaansche Terpentijnolie	91	„ 4228	81
Mei.	17	„ „ „ 300 kranjangs Java Suiker	115	„ 32398	37
„	20	„ „ „ 10 Vaten Lijnolie	116	„ 883	77
„	30	„ „ „ 20 „ Tafelrijst	124	„ 712	57
Juni.	5	„ „ „ 40 „ Marijland Tabak	128	„ 9048	60
				f 61539	53
Juli.	1	Voor Saldo		*f* 6142	44

1886.						
Januari.	5	Voor factuur over 200 Balen Koffie	68	*f*	5061	01
Maart.	7	„ retourwissel met protest	84	„	1315	50
April.	7	„ factuur over 40 Balen Zwarte Peper	92	„	1855	02
Mei.	8	„ „ „ 200 „ Koffie	110	„	5487	50
Juni.	3	„ „ „ 20 Vaten Nootmuscaat	127	„	8842	24
„	17	„ „ „ 100 Balen Koffie	133	„	3052	95
„	18	„ mijn betaling aan L. DEEN	133	„	31	28
„	30	„ briefport	140	„	0	75
				f	25646	25
Juli.	1	Voor Saldo		*f*	14337	63

1886.						
Januari.	12	Voor Remises	70	*f*	3852	12
„	29	„ provenu van mijne traite op Frankfurt a/M.	76	„	1180	82
Maart.	13	„ Remises	85	„	3381	69
Mei.	16	„ „	114	„	2812	49
Juni.	30	„ interest	140	„	81	50
„	30	„ Saldo		„	14337	63
				f	25646	25

1886.						
Januari.	10	Voor	69	*f*	50	40
„	31	„	76	„	87	30
Februari.	10	„	79	„	900	—
„	28	„	82	„	131	50
Maart.	31	„	88	„	113	40
April.	6	„	91	„	60	—
„	30	„	105	„	584	21
Mei.	10	„	111	„	102	—
„	15	„	114	„	125	—
„	20	„	116	„	50	—
„	31	„	125	„	540	31
Juni.	30	„	139	„	218	63
„	30	„ Saldo		„	1700	—
				f	4662	75

1886.						
Januari.	5	Voor	68	*f*	48	33
„	22	„	73	„	62	10
„	24	„	74	„	23	82
Februari.	2	„	77	„	48	30
„	14	„	80	„	900	—
Maart.	23	„	87	„	40	—
April.	2	„	90	„	48	20
„	7	„	92	„	11	31
„	13	„	94	„	53	20
„	15	„	96	„	247	58
„	21	„	99	„	32	40
„	23	„	100	„	10	40
„	23	„	100	„	62	60
„	25	„	102	„	26	40
„	29	„	104	„	30	—
Mei.	8	„	110	„	57	16
„	12	„	112	„	19	79
„	16	„	114	„	—	82
„	16	„	115	„	197	83
„	17	„	115	„	312	19
„	20	„	117	„	221	—
„	23	„	119	„	39	41
„	23	„	119	„	65	43
„	27	„	121	„	30	—
„	28	„	122	„	355	26
Juni.	3	„	127	„	18	30
„	8	„	129	„	123	30
„	9	„	130	„	147	31
„	10	„	130	„	123	40
„	17	„	133	„	27	63
„	17	„	133	„	31	40
„	27	„	137	„	32	61
„	29	„	138	„	18	21
„	30	„	140	„	5	—
„	30	„	141	„	96	32
„	30	„ overdracht van het verlies	141	„	1095	74
				f	4662	75
Juli.	1	Voor Saldo		*f*	1700	—

1886						
Januari.	10	Voor	69	f	6	35
„	21	„	72	„	43	04
Februari.	5	„	77	„	22	78
„	17	„	80	„	27	94
„	19	„	81	„	7	79
Maart.	20	„	86	„	—	63
„	22	„	87	„	3	47
April.	5	„	91	„	62	49
„	6	„	91	„	30	—
„	8	„	92	„	9	31
„	„	„	92	„	41	58
„	25	„	101	„	5	44
„	27	„	103	„	3	05
„	28	„	104	„	76	64
Mei.	20	„	116	„	4	74
„	21	„	118	„	70	07
„	25	„	120	„	15	68
„	26	„	121	„	4	14
„	30	„	124	„	3	55
Juni.	8	„	129	„	6	56
„	15	„	132	„	9	70
„	30	„	140	„	28	50
„	„	„ overdracht van winst	142	„	1749	01
„	„	„ Saldo.		„	1400	—
				f	3632	46

1886						
Januari.	5	Voor	68	f	74	79
„	22	„	73	„	168	08
„	24	„	74	„	36	64
„	29	„	76	„	1	18
Februari.	2	„	77	„	65	61
„	14	„	80	„	974	38
Maart.	23	„	87	„	9	72
April.	2	„	90	„	1	23
„	7	„	92	„	27	41
„	13	„	94	„	134	97
„	15	„	96	„	71	12
„	21	„	99	„	41	64
„	22	„	99	„	8	48
„	23	„	100	„	3	11
„	„	„	100	„	13	77
„	25	„	102	„	67	96
„	29	„	104	„	40	79
Mei.	1	„	106	„	3	75
„	4	„	108	„	21	96
„	7	„	110	„	—	84
„	8	„	110	„	81	10
„	16	„	115	„	50	14
„	18	„	116	„	60	01
„	21	„	117	„	103	86
„	22	„	118	„	7	27
„	23	„	119	„	282	86
„	27	„	121	„	15	—
„	„	„	122	„	6	26
„	28	„	122	„	33	73
„	„	„	122	„	274	67
„	29	„	124	„	12	02
Juni.	3	„	127	„	130	67
„	8	„	129	„	10	20
„	10	„	130	„	672	60
„	12	„	131	„	10	25
„	13	„	132	„	8	82
„	17	„	133	„	45	12
„	„	„	133	„	6	59
„	20	„	134	„	3	55
„	27	„	137	„	38	85
„	29	„	138	„	11	46
				f	3632	46
Juli.	1	Voor Saldo		f	1400	—

1886.									
Januari.	8	C. DERK.	alhier,	voor ontvangen.	69			f 2000	—
„	13	C. DERK,	„	„ „		f 1354	99		
		A. JAGT,	„	„ „	71	„ 641	10	„ 1996	09
„	17	K. STER,	„	„ „	71			„ 1745	42
Maart.	1	W. BOSCH,	Amsterdam	„ „	83			„ 5616	69
„	6	J. BOS,	alhier,	„ „	84			„ 1564	80
„	19	B. KAR,	Hengelo,	„ zijn traite.	86			„ 2340	81
„	29	C. DERK,	alhier,	„ ontvangen	88			„ 696	89
April.	6	J. WAAS,	Enschedé,	„ zijn traite	91			„ 6014	20
„	16	K. BAARS,	alhier,	„ ontvangen		f 1871	50		
		VAT & C°.,	„	„ „	96	„ 8356	88	„ 10228	38
„	25	A. JAGT,	„	„ „	102			„ 550	02
Mei.	5	C. DERK,	„	„ „	108			„ 612	08
„	9	K. BAARS,	„	„ „	111			„ 7300	73
„	12	L. MET & C°.,	„	„ „	112			„ 112	86
„	24	J. BOS,	„	„ „	120			„ 14085	21
Juni.	2	P. STAD,	„	„ „	126			„ 3209	26
„	4	P. LAND,	„	„ „	127			„ 23334	18
„	20	J. ROS,	„	„ „	135			„ 4998	—
„	23	J. BOS,	„	„ „	136			„ 126	71
„	29	V. BURG,	„	„ „	139			„ 1949	44
				Overdragen. . .				f 88481	77

1886.									
Januari.	7	C. DERK,	alhier,	voor rekening over 54 Kisten Gom Damar . . .	69			f 3354	99
„	12	A. JAGT,	„	voor rekening over 126 Kisten Kandij		f 641	10		
		K. STER.	„	voor rekening over 40 Balen Zwarte Peper	70	„ 1745	42	„ 2386	52
Februari.	17	W. BOSCH,	Amsterdam	voor rekening over 60 Vaten Petersburger Potasch.	80			„ 5616	69
„	19	J. BOS,	alhier,	voor rekening over 150 Vaten Amerikaansche Reuzel.	81			„ 1564	80
Maart.	1	B. KAR,	Hengelo,	voor rekening over 22 Balen Drills	83			„ 2340	81
„	11	J. ROS,	alhier,	voor rekening over 20 Balen Tabak	85			„ 4998	—
„	20	J. BOS,	„	voor rekening over 25 Balen Quercitron	86			„ 126	71
„	22	C. DERK,	„	voor rekening over 360 Stuks Campêchehout	87			„ 696	89
April.	4	J. WAAS,	Enschedé,	voor rekening over ½ in 20 Kisten Cotonnetten . .	90			„ 6014	20
„	6	A. DE KORT,	Middelburg	voor rekening over 20 Vaten Meekrap.	91			„ 5423	50
„	8	K. BAARS,	alhier,	voor rekening over 100 Ankers Anjovis.	92			„ 1871	50
„	8	VAT & C°.,	„	voor rekening over 20 Vaten Nootmuscaat . . .	92			„ 8356	88
„	25	A. JAGT,	„	voor surplus op 126 Kisten Kandij	101			„ 550	02
„	27	C. DERK,	„	voor rekening over 100 Vaatjes Harst	103			„ 612	08
„	28	M. SONT,	„	voor rekening over 10 Vaten Honig		f 1679	68		
		K. BAARS,	„	voor rekening over 1636 Melisbrooden.	104	„ 7300	73	„ 8980	41
Mei.	5	L. MET & C°.,	„	voor rekening over 10 Vaten Petroleum	109			„ 112	86
„	15	P. STAD,	„	voor rekening over 25 Vaten Lijnolie.	114			„ 3209	26
„	18	P. LAND,	„	voor rekening over 80 Vaten Suiker	115			„ 23334	18
„	21	J. BOS,	„	voor surplus op 150 Vaten Reuzel	118			„ 14085	21
				Overdragen. .				f 93635	51

				f	
		Overgedragen. .		*f* 88481	77
Juni.	30	Voor Saldo		„ 33824	95
				f 122306	72

						f			
				Overgedragen. .				*f* 93635	51
Mei.	23	J. WAAS,	Enschedé,	voor de helft in de rekening over 20 Kisten Cotonnetten	119			„ 6910	44
„	25	A. BEER,	alhier,	voor rekening over 55 Kisten Kampfer.	120			„ 3150	68
Juni.	8	D. SNEEK,	„	voor rekening over 25 Ton Berger Levertraan. . .	129			„ 1318	31
„	9	P. DORP,	„	voor rekening over 20 Leggers Arak.	129			„ 4853	29
„	15	V. BURG,	„	voor rekening over 30 Bundels Hennep.	132			„ 1949	44
„	19	A. DONS,	Ridderkerk,	voor rekening over 100 Balen Karwijzaad	134			„ 2507	50
„	26	G. DIJK,	alhier,	voor rekening over 30 Vaten Palmolie	137			„ 3481	55
„	28	LONK & C[0].,	„	voor aandeel in de uitdeeling van het schip „Jacob" .		„ 2250	—		
		MES & C[0].,	„	voor aandeel in de uitdeeling van het schip „Jacob" .		„ 1350	—		
		A. KOOT,	„	voor aandeel in de uitdeeling van het schip „Jacob" .	138	„ 900	—	„ 4500	—
								f 122306	72
Juli.	1	A. DE KORT,	voor Saldo.			*f* 5423	50		
		M. SONT,	„	„		„ 1679	68		
		J. WAAS,	„	„		„ 6910	44		
		A. BEER,	„	„		„ 3150	68		
		D. SNEEK,	„	„		„ 1318	31		
		P. DORP,	„	„		„ 4853	29		
		A. DONS,	„	„		„ 2507	50		
		G. DIJK,	„	„		„ 3481	55		
		LONK & C[0].,	„	„		„ 2250	—		
		MES & C[0].,	„	„		„ 1350	—		
		A. KORT,	„	„		„ 900	—	*f* 33824	95

1886						
Januari.	15	Voor	71	f	7	10
Februari.	9	„	78	„	2	18
„	14	„	80	„	647	06
„	25	„	82	„	4	70
Maart.	9	„	84	„	49	25
„	23	„	87	„	9	41
April.	2	„	90	„	96	78
„	12	„	94	„	1	68
„	20	„	98	„	6	91
„	25	„	102	„	53	77
Mei.	2	„	107	„	—	16
„	11	„	111	„	145	17
„	14	„	113	„	57	—
„	„	„	113	„	66	75
„	18	„	116	„	101	39
„	21	„	117	„	104	91
„	23	„	119	„	8	45
„	28	„	122	„	22	71
„	29	„	123	„	47	17
Juni.	3	„	127	„	132	38
„	13	„	131	„	17	82
„	20	„	134	„	7	18
„	22	„	135	„	72	14
„	30	„	140	„	190	91
„	„	„	141	„	2000	—
				f	3852	98

1886						
Januari.	7	Voor	69	f	51	09
„	10	„	70	„	26	58
„	19	„	72	„	169	69
„	21	„	72	„	86	94
Februari.	5	„	78	„	45	57
„	10	„	79	„	647	06
„	17	„	80	„	56	45
„	19	„	81	„	15	73
Maart.	22	„	87	„	7	—
April.	5	„	91	„	42	08
„	8	„	92	„	18	81
„	„	„	92	„	126	63
„	15	„	96	„	209	27
„	19	„	98	„	216	43
„	27	„	103	„	6	15
„	28	„	104	„	110	26
Mei.	5	„	109	„	1	14
„	15	„	114	„	31	15
„	17	„	115	„	327	26
„	18	„	115	„	354	35
„	20	„	116	„	8	37
„	21	„	118	„	141	56
„	26	„	121	„	12	60
„	30	„	124	„	7	16
Juni.	4	„	127	„	18	26
„	15	„	132	„	19	59
„	30	„	140	„	569	37
„	„	„ overname van het verlies.	141	„	526	43
				f	3852	98

1886								
Januari.	12	Voor 1 wissel op London . . .	Nº. 1 .	70	£ 143	—	*f* 1721	72
”	29	” 1 ” ” Frankfurt a/M.	” 2 .	76	RM. 2000	—	” 1182	—
Februari.	15	” 3 ” ” Livorno	” 3 .		Ls. 50000	—		
			” 4 .		” 50000	—		
			” 5 .		” 41033	78		
				80		—	” 65933	29
April.	26	” 1 ” ” London	” 9 .	103	£ 10—/—		” 120	30
Mei.	3	” 1 ” ” Parijs	” 10 .	107	Frs. 8300.—		” 3963	25
”	7	” 1 ” ” London	” 11 .	110	£ 70—/—		” 842	80
”	27	” 2 ” ” ”	” 12 .		” 219.10/6			
			” 13 .	122	” 300.—/—		” 6255	03
”	29	” 5 ” ” Berlijn	” 14 .		RM. 1500.—			
			” 15 .		” 2100.—			
			” 16 .		” 4200.—			
			” 17 .		” 1800.—			
			” 18 .		” 3700.—			
				123			” 7686	50
Juni.	26	” 3 ” ” Hamburg	” 20 .		RM. 16000.—			
			” 21 .		” 16000.—			
			” 22 .		” 16654.41			
				137			” 28706	10
”	30	” overdracht van de winst		142			” 231	56
							f 116642	60
Juli.	1	Voor Saldo.					*f* 3217	50

1886								
Januari.	25	Voor 1 wissel op London	Nº. 1 .	74	£ 143	—	*f* 1723	15
Februari.	8	” 1 ” ” Frankfurt a/M	” 2 .	78	RM. 2000	—	” 1183	—
”	20	” 3 ” ” Livorno	” 3 .		Ls. 50000	—		
			” 4 .		” 50000	—		
			” 5 .		” 41033	78		
				81		—	” 66109	58
April.	27	” 1 ” ” London	” 9 .	103	£ 10—/—		” 120	35
Mei.	4	” 1 ” ” Parijs	” 10 .	108	Frs. 8300.—		” 3964	08
”	8	” 1 ” ” London	” 11 .	110	£ 70—/—		” 842	80
”	29	” 1 ” ” Berlijn	” 14 .	124	RM. 1500.—		” 783	65
”	30	” 2 ” ” London	” 12 .		£ 219.10/6			
			” 13 .	124	” 300—/—			
							” 6255	08
Juni.	5	” 2 ” ” Berlijn	” 15 .		RM. 2100.—			
			” 16 .		” 4200.—			
				128			” 3688	65
”	27	” 3 ” ” Hamburg	” 21 .		MR. 16000.—			
			” 22 .		” 16654.41			
			” 20 .		” 16600.—			
				138			” 28754	76
”	30	” Saldo.					” 3217	50
							f 116642	60

1886.					
Februari.	1	Voor mijn assignatie.	77	f 11143	30
April.	19	„ 7 wissels.	98	„ 2449	21
„	24	„ ontvangen	100	„ 25512	08
„	25	„ vracht.	101	„ 24611	—
Juni.	14	„ remises	132	„ 1198	91
				f 64914	50

1886.					
Januari.	19	Voor rekening over 100 Kranjangs Java Suiker	72	f 11143	30
April.	15	„ „ „ 500 Balen Koffie.	96	„ 13742	39
„	19	„ „ „ 150 Kranjangs Java Suiker.	98	„ 14211	99
„	20	„ disconto	98	„ 6	91
Mei.	3	„ mijn quitantie.	108	„ 24611	—
Juni.	4	„ rekening over 24/4 Kisten Thee	127	„ 1198	91
				f 64914	50

1886.					
Januari.	27	Voor mijn betaling aan S. STAAL, alhier.	74	*f* 4000	—
Februari.	6	„ zijn traite	78	„ 4650	50
Maart.	14	„ rekening over 200 Kisten Rozijnen	85	„ 1329	47
April.	2	„ „ „ 250 Balen Rijst	90	„ 9259	56
„	25	„ „ „ 50 Vaten Amerikaansche Reuzel. . . .	102	„ 5403	28
Mei.	11	„ zijn traite	111	„ 5628	93
Juni.	1	„ de helft in 't netto provenu van 20 Kisten Indigo. . .	126	„ 5565	14
„	9	„ mijn betaling aan A. MES	129	„ 831	54
„	17	„ rekening over 25 Ton Berger Levertraan	133	„ 1355	93
„	30	„ Saldo.		„ 17936	08
				f 55960	43

1886.					
Januari.	21	Voor rekening over 2000 Stuks O. I. Huiden.	72	*f* 8650	50
April.	10	„ mijn traite	93	„ 9259	56
„	20	„ „ „ 250 Ceroenen Cuba Tabak	98	„ 3095	65
Mei.	2	„ de helft in de rekening over 20 Kisten Indigo	107	„ 5628	93
„	8	„ mijn traite	110	„ 5403	28
„	26	„ rekening over 10 Kisten Japansche Was.	121	„ 831	54
Juni.	13	„ mijn traite	131	„ 1562	60
„	23	„ rekening over 200 Balen Amerikaansche Katoen. . . .	136	„ 15603	19
„	25	„ mijn quitantie	136	„ 5565	14
„	30	„ „ „	139	„ 360	04
				f 55960	43
Juli.	1	Voor Saldo		*f* 17936	08

1886					
Januari.	22	Voor factuur over 100 Kranjangs Java Suiker	73	*f* 11373	48
Mei.	20	„ „ „ 80 Vaten Suiker	117	„ 23909	50
				f 35282	98

1886					
Maart.	25	Voor netto provenu van 100 Kranjangs Java Suiker. .	88	*f* 10417	66
Juni.	11	„ „ „ „ 80 Vaten Suiker . , . . .	130	„ 21992	66
„	30	„ overdracht van het verlies	141	„ 2872	66
				f 35282	98

1886					
Januari.	24	Voor factuur over 100 Balen Koffie	74	*f* 2479	39
Juni.	30	„ interest en briefport.	140	„ 1	50
				f 2480	89
Juli.	1	Voor Saldo		*f* 11	34

1886					
Februari.	4	Voor remises	77	*f* 2125	83
April.	26	„ „	103	„ 343	72
Juni.	30	„ Saldo		„ 11	34
				f 2480	89

1886					
Januari.	31	Voor ontvangen	76	*f*	200 —
Februari.	28	„ „	82	„	200 —
Maart.	31	„ „	88	„	250 —
Mei.	17	„ „	115	„	200 —
Juni.	30	„ „	139	„	300 —
				f	1150 —

1886					
Juni.	30	Voor overdracht van het Saldo.	142	*f*	1150 —

1886							1886						
Februari.	2	Voor factuur over 250 Balen Rijst	77	*f*	4439	58	April.	3	Voor kwijtschelding van 20% zijner schuld	90	*f*	887	92
							Mei.	1	„ betaling van P. DOOL.	106	„	1775	83
							Juni.	30	„ Saldo		„	1775	83
											f	4439	58
Juli.	1	Voor Saldo		*f*	1775	83							

1886.									
Februari.	8	F. ERL,	Amsterdam	voor 1 wissel	78			*f* 1183	—
„	13	V. ALK,	alhier,	voor premie van assurantie.	79			„ 1238	50
„	25	N. MOOR,	„	voor 3 wissels	82			„ 1346	52
Maart.	9	Rotterd. Verniss.	„	voor factuur over 50 Kisten Gom.	84			„ 3233	75
„	23	W. STOLT,	„	voor rekening over 100 Kisten Kandij	87			„ 981	77
„	27	W. MARK,	„	voor rekening over 100 Kisten Rozijnen	88			„ 664	87
April.	2	N. OOMS,	„	voor rekening over 4 Kisten Gom Damar . . .	90			„ 246	59
„	7	A. KEET,	„	voor premie van assurantie.	91			„ 148	50
„	9	J. BOOR,	„	„ „ „ „		*f* 61	50		
		C. LAAK,	„	„ „ „ „		„ 31	50		
		W. MENS,	„	„ „ „ „	93	„ 116	70	„ 209	70
„	11	B. STORK,	„	voor rekening over 120 Kisten Rozijnen	93			„ 786	26
„	17	A. FILS,	„	voor rekening over 12 Kisten Cotonnetten . . .	97			„ 8515	—
„	23	J. MUS,	„	voor rekening over 26 Kisten Kandij en 25 Balen Quercitron	99			„ 380	61
„	25	V. BURG,	„	voor vracht		*f* 613	—		
		M. NELK,	„	„ „		„ 539	30		
		W. SALK,	„	„ „		„ 1248	35		
		B. VOLK,	„	„ „		„ 1821	—		
		J. KOP,	„	„ „		„ 3910	20		
		A. LAST,	„	„ „		„ 16	70		
		W. MERS,	„	„ „		„ 23	30		
		G. DAAK,	„	„ „		„ 58	12		
		B. ZUUR,	„	„ „		„ 8	10		
		J. TROOST,	„	„ „		„ 12	90		
		G. DIJK,	Amsterdam	„ „		„ 411	20		
				Overdragen. .		*f* 8662	17	*f* 18935	56

1886.									
Februari.	11	F. ERL,	Amsterdam	voor betaling	79			*f* 1183	—
„	23	V. ALK,	alhier,	„ „	81			„ 1238	50
„	27	N. MOOR,	„	„ „	82			„ 1346	52
Maart.	24	Rotterd. Verniss.	„	„ mijn quitantie . .	87			„ 3233	75
April.	1	W. STOLT,	„	„ betaald.	89			„ 981	77
„	11	N. OOMS,	„	„ mijn quitantie . .	93			„ 246	59
„	12	A. KEET,	„	„ betaald.	94			„ 148	50
„	18	C. LAAK,	„	„ „		*f* 31	50		
		V. MENS,	„	„ „	97	„ 116	70	„ 148	20
„	22	J. BOOR,	„	„ „		*f* 61	50		
		B. STORK,	„	„ „	99	„ 786	26	„ 847	76
Mei.	3	A. FILS,	„	„ „	107			„ 8515	—
„	3	M. NELK,	„	„ mijn quitantie . .		*f* 539	30		
		W. SALK,	„	„ „ „ . .		„ 1248	35		
		J. KOP,	„	„ „ „ . .		„ 3910	20		
		V. BURG,	„	„ „ „ . .		„ 613	—		
		B. VOLK,	„	„ „ „ . .	108	„ 1821	—	„ 8131	85
„	6	A. LAST,	„	„ betaald.		*f* 16	70		
		G. DAAK,	„	„ „		„ 58	12		
		B. ZUUR,	„	„ „		„ 8	10		
		J. TROOST,	„	„ „		„ 12	90		
		W. MERS,	„	„ „	109	„ 23	30	„ 119	12
„	7	G. DIJK,	Amsterdam	„ mijn assignatie . . .		*f* 411	20		
				Overdragen. .				*f* 26140	56

1886.				Overgedragen. .		*f* 8662	17	*f* 18935	07
		M. ZAAN,	Amsterdam	voor vracht		„ 328	—		
		S. KARP,	„	„ „		„ 12	40		
		N. TOK,	„	„ „	101	„ 16	70		
Mei.	1	N. MEERS,	alhier,	voor rekening over 360 Stuks				„ 9019	27
				Campêchehout	106			„ 754	20
„	4	J. BOS,	„	voor rekening over 90 Kisten Gom Copal. . . .	108			„ 4414	11
„	6	K. MORT,	„	voor rekening over 5 Kisten Cotonuetten. . . .	109			„ 3489	75
„	11	F. ERL,	Schiedam,	voor rekening over 100 Kranjangs Java Suiker .	111			„ 9532	80
„	12	J. LOOT,	Amsterdam	voor rekening over 77 Kisten Gom Copal. . . .	112			„ 3251	80
„	13	K. MORT,	alhier,	voor rekening over 3 Kisten Cotonnetten . . .	113			„ 2138	40
„	13	J. PART,	„	voor premie van assurantie.		*f* 31	50		
		L. VAART,	„	„ „ „ „	113	„ 75	50		
„	14	C. DERK,	„	voor rekening over 200 Ba-				*f* 107	—
				len Peper	113			„ 5643	—
„	14	C. MUNK,	„	voor rekening over 42 Ceroenen Amandelen. . .		*f* 3481	74		
		M. REIS,	„	voor rekening over 80 Ceroenen Amandelen. . .	113	„ 6608	31		
„	18	B. DUIF,	„	voor rekening over 1636 Me-				„ 10090	05
				lisbrooden.	115			„ 7384	61
„	19	J. DORT,	„	voor rekening over 100 Ceroenen Cuba Tabak . .	116			„ 1305	26
„	21	D. SNEEK,	„	voor rekening over 100 Vaten Reuzel	117			„ 10489	84
„	22	K. MOL,	„	voor rekening over 35 Kisten Gom Copal. . .	118			„ 1461	65
„	23	M. TORP,	Zaandam,	voor rekening over 10 Vaten Lijnolie	119			„ 902	28
„	27	A. KEET,	alhier,	voor rekening over 10 Vaten Meekrap.	121			„ 2714	43
„	28	K. MORT,	„	voor rekening over 50 Vaten Amerikaansche Terpentijnolie	122			„ 2282	22
Juni.	5	E. NOLT,	„	voor 2 wissels op Berlijn .	128			„ 3688	65
				Overdragen. .				*f* 97604	39

1886.				Overgedragen. .		*f* 411	20	*f* 26140	56
		M. ZAAN,	alhier,	voor mijn assignatie . . .		„ 328	—		
		S. KARP,	„	„ „ „ . . .		„ 12	40		
		N. TOK,	„	„ „ „ . . .		„ 16	70		
					110			„ 768	30
Mei.	12	J. BOS,	„	„ betaald.	112			„ 4414	11
„	15	K. MORT,	„	„ mijn quitantie . . .	114			„ 3489	75
„	24	F. ERL,	Amsterdam	„ „ „ . . .		„ 9532	80		
		C. DERK,	alhier,	„ „ „ . . .		„ 5643	—		
					120			„ 15175	80
„	26	K. MORT,	„	„ betaald.		*f* 2138	40		
		J. PART,	„	„ „		„ 31	50		
		L. VAART,	„	„ „		„ 75	50		
		M. REIS,	„	„ „		„ 6608	31		
					121			„ 8853	71
„	31	J. LOOT,	Amsterdam	„ mijn traite	125			„ 3251	80
Juni.	1	B. DUIF,	alhier,	„ „ quitantie . . .		*f* 7384	61		
		D. SNEEK,	„	„ „ „ . . .		„ 10489	84		
		M. TORP,	„	„ „ „ . . .		„ 902	28		
					126			„ 18776	73
„	6	E. NOLT,	„	„ „ „ . . .		*f* 3688	65		
		K. MORT,	„	„ „ „ . . .		„ 2282	22		
					128			„ 5970	87
„	21	A. LAST,	„	„ betaald.	135			„ 176	50
„	25	D. STEEK,	„	„ mijn quitantie . . .	136			„ 1773	—
„	30	Voor Saldo.						„ 23462	87
				Overdragen. .				*f* 112254	—

1886.				Overgedragen.			f 97604	39
Juni.	7	A. LAST,	alhier,	voor premie van assurantie.	129		„ 176	50
„	8	J. LEPS,	„	voor natenemen ongelden.	129		„ 133	50
„	11	L. VOOGT,	„	voor rekening over 100 Balen Peper	130		„ 2888	—
„	12	G. DAAK,	„	voor rekening over 20 Vaten Petersburger Potasch.	131		„ 2060	57
„	13	D. SNEEK,	„	voor rekening over 100 Ankers Ansjovis	131		„ 1773	—
„	20	A. JAGT,	„	voor rekening over 100 Vaatjes Harst	134		„ 714	08
„	22	J. KOP,	„	voor rekening over 50 Kranjangs Suiker	135		„ 4736	98
„	24	A. FILS,	„	voor rekening over 27 Ceroenen Amandelen	136		„ 2166	98
							f 112254	—
Juli.	1	W. MARK, voor Saldo				f 664 87		
		J. MUS, „ „				„ 380 61		
		N. MEERS, „ „				„ 754 20		
		C. MUNK, „ „				„ 3481 74		
		J. DORT, „ „				„ 1305 26		
		K. MOL, „ „				„ 1461 65		
		A. KEET, „ „				„ 2714 43		
		J. LIPS, „ „				„ 133 50		
		L. VOOGT, „ „				„ 2888 —		
		G. DAAK, „ „				„ 2060 57		
		A. JAGT, „ „				„ 714 08		
		J. KOP, „ „				„ 4736 98		
		A. FILS, „ „				„ 2166 98	f 23462	87

Overgedragen.	f 112254	—
	f 112254	—

1886						
Februari.	22	Voor haar traites.	81	*f*	64958	91

1886						
Februari.	10	Voor rekening over 150 Vaten Melissuiker	79	*f*	64958	91

1886					
Juni.	19	Voor schade	134	f 431	83
„	30	„ overdracht van de winst	142	„ 1116	17
„	„	„ Saldo		„ 5480	20
				f 7028	20

1886					
Februari.	13	Voor premie	79	f 1238	50
April.	7	„ „	91	„ 148	50
„	9	„ „	93	„ 209	70
„	28	„ „	104	„ 46	50
Mei.	13	„ „	113	„ 107	—
Juni.	2	„ „	126	„ 5101	50
„	7	„ „	129	„ 176	50
				f 7028	20
Juli.	1	Voor Saldo		f 5480	20

1886						
Februari.	14	Voor factuur over 150 Vaten Melissuiker	79	*f*	65933	29

1886						
Februari.	15	Voor mijn traites	80	*f*	65933	29

1886.						
Maart.	1	Voor factuur over 22 Balen Drills	83	*f*	2340	81
Juli.	1	Voor Saldo		*f*	2340	81

1886.						
Juni.	30	Voor Saldo.		*f*	2340	81

1886.					
Maart.	2	Voor onkosten.	83	*f* 840	30
April.	15	„ „ , commissie en overdracht van het netto provenu	96	„ 1952	27
				f 2792	57

1886.					
Maart.	14	Voor 200 Kisten Rozijnen	85	*f* 1329	47
„	27	„ 100 „ „	88	„ 664	87
April.	11	„ 120 „ „	93	„ 786	26
Juni.	30	„ overdracht van het verlies	141	„ 11	97
				f 2792	57

27. L. BLACK, SHEFFIELD M/R. 27.

1886.							
Maart.	16	Voor 2 wissels	£ 70.19/—	86	*f*	851	40
Juni.	30	„ overdracht van de winst		142	„	4	26
					f	855	66

1886.							
Maart.	4	Voor factuur over 312 Staven IJzer . . .	£ 70.19/—	84	*f*	855	66

1886.						
Maart.	11	Voor 20 Balen Manilla	85	*f*	4998	—
April.	20	„ 250 Ceroenen Cuba	98	„	3095	65
Juni.	5	„ 40 Vaten Maryland	128	„	9048	60
„	30	„ onkosten.	141	„	96	32
„	„	„ overdracht van de winst	142	„	1047	69
				f	18286	26
Juli.	1	Voor Saldo		*f*	3812	22

1886.						
April.	16	Voor 10 Balen Manilla	97	*f*	2712	79
„	29	„ 50 Ceroenen Cuba	104	„	650	07
Mei.	19	„ 100 „ „	116	„	1305	26
Juni.	7	„ 40 Vaten Maryland	128	„	9805	92
„	30	„ Saldo		„	3812	22
				f	18286	26

1886.					
Maart.	17	Voor tekort in de kas	86	*f* 8	13
April.	3	„ verlies op vordering L. RAAB	90	„ 887	92
Mei.	25	„ vermist 1 Ceroen Amandelen	120	„ 82	71
Juni.	30	„ overname van het verlies	141	„ 8979	33
„	„	„ overdracht van het Saldo	142	„ 3244	79
				f 13202	88

1886.					
Mei.	19	Voor te veel in kas	116	*f* 27	41
Juni.	30	„ overname van de winst	142	„ 13175	47
				f 13202	88

1886.					
Juni.	2	Voor traite van B. KAR, Hengelo	126	*f* 2340	81
„	11	„ „ „ G. LEO, Livorno	131	„ 8951	18
„	15	„ „ „ J. WAAS, Enschedé	132	„ 6014	20
				f 17306	19

1886					
Maart.	19	Voor traite van B. KAR, Hengelo	86	*f* 2340	81
April.	6	„ „ „ J. WAAS, Enschedé	91	„ 6014	20
Mei.	12	„ „ „ G. LEO, Livorno	112	„ 8951	18
				f 17306	19

1886.								
Maart.	25	Voor netto provenu van 100 Kranjangs Suiker. .	88	£ 865	5	1	*f* 10417	66
Mei.	30	„ 2 wissels op London	124	„ 519	10	6	„ 6255	08
Juni.	11	„ netto provenu van 80 Vaten Suiker . . .	130	„ 1826	12	8	„ 21992	66
„	30	„ overdracht van winst	142				„ 32	47
				£ 3211	8	3	*f* 38697	87
Juli.	1	Voor Saldo		£ 1373	9	6	*f* 16550	37

1886.								
April.	1	Voor mijn traite op J. MIL	89	£ 865	5	1	*f* 10434	97
Mei.	9	„ factuur over 300 Balen Peper.	111	„ 588	12	1	„ 7087	24
„	29	„ mijn traite	124	„ 359	10	10	„ 4328	88
Juni.	24	„ „ „	136	„ 24	10	9	„ 296	41
„	30	„ Saldo		„ 1373	9	6	„ 16550	37
				£ 3211	8	3	*f* 38697	87

1886.					
April.	1	Voor gage	89	f 2813	08
Juni.	2	„ premie van assurantie	126	„ 5101	50
„	10	„ leverantie, enz.	130	„ 18497	50
„	„	„ commissie en onkosten	130	„ 796	—
„	28	„ voor overdracht van de uitdeeling	138	„ 5850	—
„	30	„ Saldo		„ 572	19
				f 33630	27

1886.					
April.	25	Voor vracht	101	f 33630	27
Juli.	1	Voor Saldo		f 572	19

1886.						
April.	4	Voor de helft in de rekening over 20 Kisten Cotonnetten.	90	*f*	6014	20
Mei.	23	„ onkosten, commissie en overdracht van de helft in het netto provenu	119	„	7232	71
Juni.	30	„ overdracht van de winst	142	„	896	24
				f	14143	15

1886.						
April.	17	Voor 12 Kisten Cotonnetten.	97	*f*	8515	—
Mei.	6	„ 5 „ „	109	„	3489	75
„	13	„ 3 „ „	113	„	2138	40
				f	14143	15

1886.					
April.	13	Voor factuur over 2000 Stuks O. 1. Huiden.	94	*f* 9133	37
„	16	„ „ „ 10 Balen Manilla Tabak	97	„ 2712	79
Juni.	30	„ briefport	140	„ 0	75
„	30	„ Saldo		„ 117	62
				f 11964	53

1886.					
April.	17	Voor 6 wissels	97	*f* 3817	38
Mei.	27	„ 2 „	122	„ 6248	82
Juni.	16	„ 2 „	133	„ 1841	52
„	30	„ interest.	140	„ 56	81
				f 11964	53
Juli.	1	Voor Saldo		*f* 117	62

1886.						
April.	14	Voor vracht	95	*f*	167	76
Mei.	28	„ onkosten, commissie en overdracht van het netto provenu.	122	„	8987	80
				f	9155	56

1886.						
Mei.	4	Voor 90 Kisten Gom Copal	108	*f*	4392	15
„	12	„ 77 „ „ „	112	„	3232	01
„	22	„ 35 „ „ „	118	„	1454	38
Juni.	30	„ overdracht van het verlies	141	„	77	02
				f	9155	56

K. HERTZ,

1886					
April.	30	Voor mijn betaling aan L. DOLK	105	*f* 87	30
Juni.	29	„ factuur over 20 Vaten Tafelrijst	138	„ 775	69
„	30	„ briefport	140	„ —	50
„	„	„ Saldo		„ 775	54
				f 1639	03

DUSSELDORFF.

1886					
April.	15	Voor het netto provenu van 420 Kisten Rozijnen	96	*f* 1633	57
Juni.	30	„ interest	140	„ 5	46
				f 1639	03
Juli.	1	Voor Saldo		*f* 775	54

1886					
April.	21	Voor factuur over 100 Balen Koffie.	99	f 2817	44
„	29	„ „ „ 50 Ceroenen Cuba Tabak	104	„ 650	07
Mei.	16	„ „ „ 25 Vaten Lijnolie	114	„ 3392	76
Juni.	30	„ briefport	140	„ 1	50
				f 6861	77
Juli.	1	Voor Saldo		f 3421	86

1886					
Mei	29	Voor remises enz.	123	f 3392	77
Juni.	30	„ interest.	140	„ 47	14
„	„	„ Saldo		„ 3421	86
				f 6861	77

1886.						
April.	22	Voor interventie van zijn traite op J. HOEF	99	*f* 855	98
Juni.	13	„ zijn traite	131	„ 1562	60
„	27	„ factuur over 100 Balen Karwijzaad	137	„ 2629	11
„	30	„ interest en briefport	140	„ 54	68
„	30	„ Saldo		„ 4097	46
				f 9199	83

1886.					
Mei.	7	Voor mijn traite	110	*f* 841	96
„	28	„ het netto provenu van 202 Kisten Gom Copal	122	„ 8357	87
				f 9199	83
Juli.	1	Voor Saldo		*f* 4097	46

1886.						1886.				
April.	23	Voor factuur over 312 Staven IJzer	100	*f* 932	03	Juni.	30	Voor Saldo	*f* 5932	63
Juni.	9	„ „ „ 20 Leggers Arak	129	„ 5000	60					
				f 5932	63					
Juli.	1	Voor Saldo		*f* 5932	63					

1886.					
April.	26	Voor voorgeschoten op het schip Alice, kapt. J. LINK . . .	103	*f* 3000	—
Juli.	1	Voor Saldo		*f* 3000	—

1886.					
Juni.	30	Voor Saldo		*f* 3000	—

1886.						
April.	29	Voor factuur van 10 Vaten Meekrap	104	*f*	2760	42
Juni.	7	„ „ „ 40 „ Maryland Tabak	128	„	9805	92
				f	12566	34
Juli.	1	Voor Saldo		*f*	12566	34

1886.						
Juni.	30	Voor Saldo		*f*	12566	34

1886					
Mei.	2	Voor de helft in de rekening over 20 Kisten Indigo	107	f 5628	93

1886					
Juni.	1	Voor de helft in het netto provenu	126	f 5565	14
„	30	„ overdracht van het verlies	141	„ 63	79
				f 5628	93

1886					
Mei.	17	Voor factuur over 300 Kranjangs Java Suiker	115	*f* 33037	82

1886					
Juni.	25	Voor het netto provenu	137	*f* 28706	10
„	30	„ overdracht van het verlies	141	„ 4331	72
				f 33037	82

44. GOED VAN P. JOHN, LONDON. 44.

1886.					
Juni.	22	Voor vracht	135	f 57	40
Juli.	1	Voor Saldo		f 57	40

1886.					
Juni.	30	Voor Saldo		f 57	40

1886.						
Juni.	25	Voor netto provenu van 300 Kranjangs Suiker. .	RM. 48654	41	137	*f* 28706	10

1886.						
Juni.	26	Voor mijn traites	RM. 48654	41	137	*f* 28706	10

FORMULIEREN.

KOOPBRIEFJE.

GEKOCHT van de Heeren

Voor de Heeren

100 Balen Koffie n°. 2 A. Veiling Augustus, kaveling 2958 à $53^1/_2$. Maatschappij Wicht en Conditie.

ROTTERDAM, 18

Handteekening van den Makelaar

WICHTNOTA.

over ◇ 1|50 50 Balen Koffie.

N°. 1	K°. N°. 11	K°. N°. 21	K°. N°. 31	K°. N°. 41	K°.
2	12	22	32	42	
3	13	23	33	43	
4	14	24	34	44	
5	15	25	35	45	
6	16	26	36	46	
7	17	27	37	47	
8	18	28	38	48	
9	19	29	39	49	
10	20	30	40	50	

ROTTERDAM, 18

FACTUUR voor den Heer
over, voor zijn rekening en risico, per Nederlandsche Rijn-spoorweg-Maatschappij verzonden door

	Balen Koffie.		
	Bruto Kilo		
	Tarra 3% »		
	Netto » à per K°. *f*		
	Onkosten »	*f*	
	Commissie $1\frac{1}{2}$% »		
		f	
	Waarde 18		

VRACHTBRIEF.

ROTTERDAM, 18

Den Heer

Wij zenden U hiernevens met
de hieronderstaande Goederen, waarvan U, na goede en in behoorlijken tijd gedane levering, de vracht
gelieve te betalen, om verder daarmede te handelen volgens advies.

Merken.	Nummers.	Goederen.	Gewicht.

DOORVOERLIJST,

op den 188 ,
ingevolge het bepaalde bij art. 55 van het Koninklijk besluit van den 26sten Maart 1872, (*Staatsblad* N°. 19), ingeleverd bij den Ontvanger te ROTTERDAM, door de ondergeteekenden
voor de hierna vermelde goederen, ingevoerd
van langs de eerste wacht / het kantoor
met het schip gezagvoerder
per spoortrein, met generale verklaring dd°.
188 , N°.

De bedoelde goederen, welke zich thans bevinden
zullen op den voet van voormeld besluit worden uitgevoerd naar met / door
langs de laatste wacht / het kantoor

Volgnummer van de betrokken vrachtlijst en artikel op die lijst.	Soort van goederen volgens de gebruikelijke benaming.	COLLIS. Soort.	COLLIS. Aantal.	COLLIS. Merken.	HOEVEELHEID DER GOEDEREN.
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Volgnommer. Artikel.					
Volgnommer. Artikel.					
Volgnommer. Artikel.					
Volgnommer. Artikel.					

Zie ommezijde.

Gezien en ingeschreven in het register N°. 22, (In-, Uit- en Doorvoer), deel , N°.

Het vervoer der goederen zal geschieden langs binnen den tijd van een-en-twintig dagen, ingaande heden.

De Ontvanger,

De ondergeteekende $\frac{\text{schipper}}{\text{conducteur}}$ van verklaart bij deze aan den Ontvanger te dat hij voor het vervoer der goederen, vermeld in de doorvoerlijst, den 188 , door ten kantore van dien Ontvanger ingeleverd en aldaar onder N°. ingeschreven, de toepassing verlangt der bepalingen van het Koninklijk besluit van den 26sten Maart 1872, (*Staatsblad* N°. 19).

N.B. Deze verklaring af te geven bij de inlading der goederen.

№ **AANGIFTE TOT INLADING VAN GOEDEREN,** Sie.

VRIJ VAN UITGAANDE RECHTEN. №

In het Schip Schipper
bestemd naar onder vlag.

GETAL EN MERKEN DER COLLIS.	BENAMING, HOEVEELHEID EN WAARDE DER GOEDEREN.

Bij inlading overeenstemmend met de aangifte bevonden.

ROTTERDAM, den 188

De Visiteurs,

ROTTERDAM den, 188

De Aangever,

№ DUBBEL AANGIFTE TOT INLADING VAN GOEDEREN, S^ie^. **VRIJ VAN UITGAANDE RECHTEN.** №

In het bestemd naar Schip Schipper onder vlag.

GETAL EN MERKEN DER COLLIS.	BENAMING, HOEVEELHEID EN WAARDE DER GOEDEREN.

Ingetrokken na visitatie en inlading en ten kantore opgezonden.

ROTTERDAM, den 188

De Visiteurs,

ROTTERDAM, den 188

De Aangever,

№

Aangifte ter verkrijging van Paspoort tot Uitvoer.

De Ondergeteekende uitoefenende het Bedrijf van wonende te Rotterdam, verklaart voor rekening van uit deszelfs staande en gelegen in de wijk , N°. en met het Schip, genaamd en gevoerd bij liggende naar te vervoeren de goederen, zoo als dezelve hieronder zijn gespecificeerd, gemerkt en genummerd, zooals daarbij is uitgedrukt, te weten:

Verificatie aan te vervoeren per en zulks langs de route van en de uiterste wacht van na alvorens aan voornoemd Schip te zijn gebracht met het lichterschip, genaamd gevoerd bij Schipper langs de route van

ROTTERDAM, den 188

ADVIES.

ROTTERDAM, 18

Den Heer

Mijnheer!

Deze is dienende om U te berichten, dat ik de vrijheid nam op U te disponeeren over *f* aan de order van , betaalbaar.

Niet twijfelende of U zult deze mijn traite bij voorkomen met betaling honoreeren, verblijf ik

Met Achting
Uw Dienstw. Dienaar,
X.

COGNOSSEMENT.

Ik . . . . Schipper van mijn Schip genaamd . . . . thans liggende te . . . . om met den eersten goeden wind, te zeilen naar . . . . . . daar mijn rechte ontlading zijn zal, beken onder den overloop van mijn Schip ontvangen te hebben van de *Nederlandsche Indische Spoorweg Maatschappij te 's Gravenhage.*

droog en wel geconditioneerd en gemerkt met dit voorstaande Merk. Al hetwelk ik bij behouden reize belove te leveren te . . . . voorts aan . . . . of order, mits mij betalende voor mijn Vracht van dit voorz. Goed . . . . , ... te voldoen bij vertrek van het Schip

en de Avarij naar de usantie van de Zee. En om te voldoen dat voorz. is, verbind ik mij zelven en al mijn goed en mijn voorz. Schip met al deszelfs toebehooren. In kennisse der waarheid heb ik . . . . . Cognossementen hiervan onderteekend, allen van eenen inhoud, het eene voldaan, de anderen van geen waarde.

. . . . . den 188

Te lossen binnen dagen
na aankomst; langer liggende *f*
per dag, leggeld.

WISSEL.

ROTTERDAM 18 Goed voor *f*

gelieve te betalen voor dezen Wisselbrief

aan de order van de som

van

de Waarde en stelt op Rekening advies van

De Heer

te

N°.

Geaccepteerd

Rotterdam 18

N.B. Wanneer de Wissel getrokken is, betaalbaar op eenigen tijd na zicht, dan moet door den betrokkene, bij het accepteeren, de datum daarvan vermeld worden, opdat men daarnaar den vervaldag kunne berekenen.

Een noodadres, gewoonlijk luidende „In geval van nood bij ...." wordt onder aan den Wissel geschreven. Het kan gebeuren dat er meer dan één Noodadres op den Wissel voorkomt.

De betrokkene is verplicht den Wissel, die hem ter acceptie is aangeboden, binnen 24 uren na dien, geaccepteerd of ongeaccepteerd terug te geven.

Is hij *niet* of niet voor het volle bedrag geaccepteerd, dan laat de houder voor het ontbrekende protest wegens nonacceptie opmaken.

Een wissel kan wegens nonbetaling eerst geprotesteerd worden op den dag volgende op den vervaldag, doch nooit des Zondags; zoodat, zoowel een Wissel, die des Zaterdags, als een die des Zondags vervalt, Maandag daarop, bij nonbetaling, geprotesteerd wordt.

Alleen de NOTARIS, de GRIFFIER BIJ HET KANTONGERECHT en de DEURWAARDER zijn bevoegd tot het opmaken van Wissel-protest.

PROMESSE.

GOED VOOR *f*

Op den neem ik ondergeteekende aan te betalen aan den Heer

of order, de Somma van

de Waarde in goederen genoten.

ROTTERDAM, den 18

ENDOSSEMENT.

Voor mij aan den Heer of order.
Waarde in rekening (*).
ROTTERDAM, den

(*) ook wel „waarde genoten" enz.
De endossementen worden achter op den Wissel geschreven, te beginnen aan de achterzijde van de handteekening des trekkers.
De overdracht van een Wissel kan ook door middel van blanco endossement geschieden, dat is, door de enkele handteekening van den endossant.
NA den vervaldag, kan de eigendom des Wissels niet meer door middel van endossement worden overgedragen, maar moet dit geschieden bij een afzonderlijke akte van cessie.

AKTE VAN WISSELPROTEST.

Op den
achttienhonderd heb ik ondergeteekende
residеerende te Rotterdam, vergezeld van de na te noemen getuigen, uit den naam en van wege de Heeren

mij vervoegd

en aldaar sprekende met na vertooning van origineele hiervoor gekopieerd, gevraagd van zelve , waarop mij heeft geantwoord:

aangemaand zijnde alhier te teekenen, heeft zulks
Mits welke heb ik geprotesteerd van non

van voorschreven en voorts van alle kosten, schaden en intressen, mitsgaders wissel en herwissel als naar rechten.

Gedaan en geprotesteerd te Rotterdam, ten tijde en plaatse voormeld, in tegenwoordigheid van

binnen deze stad woonachtig, als getuigen; en is deze akte, welke in originali zal worden uitgegeven, onmiddellijk na voorlezing, door dezelve getuigen en mij geteekend; hebbende ik voorts afschrift van het protest gelaten in handen en sprekende als boven.

Vervolgens heb ik, ten zelven dage vergezeld en uit den naam en van wege als boven, mij begeven ten kantore van

binnen deze stad, aan wie genoemde volgens het daaronder vermelde: ingeval van nood, ter betaling is aanbevolen en aldaar sprekende met

na vertooning van origineele en kennisgeving van het protest van non als boven, gevraagd bij interventie van zelve, waarop hij heeft verklaard dat bereid voornoemde bij interventie te supra protest, ter eere en voor rekening van den Heer

houdende niettemin de genoemde

en elkander wien het zoude mogen aangaan, daardoor aan zich verbonden als naar rechten.

Waarvan akte, Gedaan en gepasseerd te Rotterdam, ter plaatse voormeld, en is deze, onmiddelijk na voorlezing, door de voornoemde getuigen en mij geteekend, om in originali te worden uitgegeven.

NB. Bovenaan de akte moet de Wissel in zijn geheel, dus met alle endossementen, worden overgeschreven. Is de Wissel niet voorzien van een NOODADRES, dan wordt het gedeelte, daarop betrekking hebbende weggelaten.

WISSEL- EN SPECIEKOERSEN TE ROTTERDAM.

	Disconto	Per		
LONDEN	4%	£ 1 /-	3/m	*f* 12.—
			kort	» 12.12½
PARIJS	3½%	Fr. 100	3/m	» 47.37½
			kort	» 47.80
ANTWERPEN. BRUSSEL	3½%	» 100	3/m	» 47.25
			kort	» 47.70
ZWITSERS. BANKPL.	2½%	» 100	3/m	» 47.30
			kort	» 47.60
HAMBURG. . . .	3%	M 100	3/m	» 58.80
			kort	» 59.20
DUITSCHE RIJKSBANKPL. . . .	3%	» 100	3/m	» 58.80
			kort	» 59.20
WEENEN	4%	Fl. 100	3/m	» 94.75
			kort	» 95 75
ITALIAANS. BANKPL.	5½%	Ls. 100	3/m	» 46.70
			kort	» 47.30
PETERSBURG. . .	5½%	Rs. 100	3/m	» 105.50
LISSABON. . . .	5½%	» 1000	3/m	» 2.64

WISSEL EN SPECIEKOERSEN

AMSTERDAM.

PARIJS. . . .	kort	per	100	francs.	*f* 47.70	g
»	2/m.	»	»	»	» 47.40	g
FR. BANKPL. .	kort	»	»	»	—	
» » . .	2/m.	»	»	»	—	
BELG. » . .	kort	»	»	»	» 47.65	g
» » . .	3/m.	»	»	»	» 47.20	g
ZWITS. » . .	kort	»	»	»	» 47.50	g
» » . .	3/m.	»	»	»	» 47.10	g
SPANJE . . .	»	»	»	piasters.	» 2.27	g
PORTUGAL . .	»	»	1000	reis.	» 2.64	g
ITALIE. . . .	»	»	100	lires.	» 46.50	g
PETERSBURG .	»	»	100	Z. R.	» 105.—	g
WEENEN. . . .	»	»	100	Fl. O. W.	» 94.50	g
OOST. BANKPL.	»	»	»	» »	» 94.—	g
PRUISSEN. . .	kort	»	100	Reichsm.	» 59.32½	g
»	3/m.	»	»	»	» 58.70	g
HAMBURG . .	kort	»	»	»	—	
» . .	3/m.	»	»	»	—	
LONDON . . .	kort	»	1	£	» 12.12½	g
»	1/m.	»	»	»	—	
»	2/m.	»	»	»	» 12.03	g
DISCONTO. . .					» 2½pCt.	g

ACCREDITIEF.

ROTTERDAM 18

Den Heer

Mijnheer!

Hierbij neem ik de vrijheid bij U te introduceeren den Heer , die op zijn reis door Engeland zich eenige dagen à costi wenscht op te houden. Mocht de Heer zulks verlangen, dan verzoek ik U voor mijn rekening, op zijn quitantie uit te betalen, tot een bedrag van £ 50-/- en mij daarvoor te debiteeren.

Aan den voet dezes vindt U zijn handteekening.

Mij steeds gaarne tot wederdienst aanbevolen houdende, teeken ik met Achting

UEd. Dienstw. Dienaar,

Handteekening van den Heer

BODEMERIJBRIEF (BODEMERIJAKTE).

Ik ondergeteekende
Schipper van het Schip bekenne,
naardien ik, op mijn reis van naar
schade aan mijn Schip bekomen hebbende, in
als noodhaven heb moeten binnenloopen, tot herstelling dezer schade, van den Heer ontvangen te hebben de som van *f* waaronder % voor premie begrepen zijn, en wel zulks op bodemerij en gevaar der zee, op mijn Schip, genaamd en mijn inhebbende lading, bestaande in

Daar ik nu weder gereed lig met mijn Schip om de reis naar voort te zetten, beloof en verklaar ik, opgemelde *f* of de waarde van dien, aan de order van den Heer of den houder dezes, terstond na behouden aankomst te A. of uiterlijk binnen dagen na dien weder te betalen. Tot naleving van het vorenstaande verbind ik mijn Schip en de daarin geladen goederen, zonder eenige uitzondering en onderwerp mij, indien daartegen op eenige hoegenaamde wijze kon of mocht tegenwerping gemaakt worden, aan parate executie, door de rechters en rechtbanken van alle plaatsen. Mocht bij verongelukken of beschadiging, mogelijkerwijze het Schip te overkomen, daarvan, of van de lading iets geborgen worden, zal het geborgene ten voordeele der bodemerij komen.

Tot bekrachtiging der waarheid, en van het hierin vermelde heb ik twee eensluidende bodemerijbrieven van gelijken inhoud onderteekend, waarvan echter, als de eerste betaald is, de ander geen waarde meer heeft.

, den 18

REKENING-COURANT voor den Heer B. R. te D. met A. D. te Rotterdam.

1886							
Januari.	12	Voor factuur over 50 Kisten Kandij . . .	12 Januari.	349	1284	*f* 368	30
Februari.	14	„ mijn betaling aan B. Lonk, alhier. .	14 Februari.	317	1312	„ 413	53
Maart.	11	„ factuur over 40 Balen Peper. . . .	11 Maart.	290	2227	„ 768	20
April.	9	„ „ „ 300 Java Huiden . . .	9 April.	262	3437	„ 1312	—
Mei.	10	„ onkosten op Koffie	10 Mei.	231	552	„ 238	50
Juni.	22	„ factuur over 1 Kist Indigo	22 Juni.	189	1211	„ 641	—
Juli.	10	„ „ „ 120 Balen Rijst. . . .	10 Juli.	171	3114	„ 1821	41
Augustus.	9	„ 1 traite van A. Lunch, London. . .	9 Augustus.	142	896	„ 631	31
September.	12	„ factuur over 6 Kisten Gom Damar. .	12 September.	109	358	„ 828	10
October.	14	„ „ „ 23 Balen Koffie. . . .	14 October.	77	769	„ 999	—
December.	31	„ Interest à 5% van 8108 getallen . .				„ 112	61
					15160	*f* 7633	96
1869							
Januari.	1	Voor Saldo				*f* 3924	36

1886							
Februari.	28	Voor 1 remise	17 April.	254	3172	*f* 1248	69
Mei.	13	„ 1 „	15 Juli.	166	3536	„ 2130	41
September.	1	„ 1 „	17 September.	104	344	„ 330	50
December.	31	„ Saldo der interestgetallen			8108	„ —	—
„	„	„ Saldo				„ 3924	36
					15160	*f* 7633	96

Rotterdam 31 December 1886.

S. E. & O.

A. D.

N.B. Op enkele uitzonderingen na is men gewoon voor de berekening van interest in Rekening Courant, het jaar te schatten op 360 dagen. Wanneer de centen van de som, waarvan interest moet worden berekend, 50 of daarboven bedragen, dan wordt daarvoor één gulden meer gerekend, zoo ook met de interestgetallen, die vóór de invulling door 100 worden gedeeld; als daarvan de beide laatste cijfers 50 of daarboven bedragen, wordt het quotient met één vermeerderd, zijn zij echter onder 59 dan vallen zij weg. De dag, waarop de post van waarde is, wordt voor den interest mede gerekend.

Men zij indachtig dat, als de koopman met zijn committent is overeengekomen, dat deze laatste van alles wat hij debet is een hoogeren of lageren interest zal moeten betalen dan van alles wat hij credit is, de berekening van het totaal der rente niet op bovenstaande wijze kan geschieden. De berekening moet dan plaats vinden van post tot post en men komt tot een onjuist cijfer, als men bijvoorbeeld het totaal der interestgetallen aan de debetzijde of credit zijde gelijknamig maakt, zóó dat dan van beide totalen dezelfde interest zou kunnen berekend worden. Het is dus niet hetzelfde of men, in een Rekening-Courant, van welker debet posten 5% en van welker creditposten 4% interest berekend moet worden, van het totaal der interestgetallen aan de creditzijde $^1/_5$ aftrekt, om dan van beide kanten 5%, of bij het totaal dier getallen aan de debetzijde $^1/_4$ bijtelt, om dan van beide kanten 4% te berekenen, dan wel, of men van post tot post de rente nagaat.

REKENING-COURANT voor den Heer C. te F. met A. E. te Rotterdam.

1886							
Januari.	2	Voor provenu van Wissels.	3 Januari.	178	17800	*f* 10000	—
April.	5	„ idem	4 April.	86	4162	„ 4840	30
Mei.	7	„ idem	7 Mei.	54	3456	„ 6400	—
Juni.	30	„ overname der roode getallen			1194	„ —	—
„	„	„ Saldo der interestgetallen			1239	„ —	—
„	„	„ Saldo				„ 3219	91
					27851	*f* 24460	21

1886							
Januari.	12	Voor bankpapier	12 Januari.	169	27851	*f* 16480	—
Juni.	25	„ 1 Wissel	15 Juli.	15	1194	„ 7963	—
„	30	„ Interest à 5% van 1239 getallen . .				„ 17	21
					27851	*f* 24460	21
Juli.	1	Voor Saldo				*f* 3219	91

Rotterdam 30 Juni 1886.

S. E. & O.

A. D.

N.B. Uit een Rekening-Courant moet blijken hoeveel de persoon, voor wien zij bestemd is, op den dag der afsluiting te vorderen heeft of schuldig is. Daarom is in de bovenstaande, de heer E. interest *schuldig* over het bedrag van *f* 7963 dat hij te goed heeft, maar dat hij eerst te vorderen heeft op den 15 Juli, dus 15 dagen nadat de Rekening-Courant is opgemaakt, om welke reden de roode interestgetallen, als zwarte en dus als geldende naar de andere zijde worden overgebracht.

REKENING-COURANT.

De Heer ZEds. Depositorekening met

Datum.		Opgevraagd Kapitaal.		Datum.			Terug betaald Kapitaal.	
1886				1886				
Mei.	22	f 500	—	Mei.	24	Cassa	f 500	—

Datum.				Kapitaal.		Dag.	Intrest.
1886							
Februari.	15	Cassa	$5^1/_2$%	f 1000	—	4	Ns. 220
„	20	Saldo	5 %	„ 1000	—	24	„ 1200
Maart.	16	„	$4^1/_2$%	„ 1000	—	49	„ 2205
Mei.	4	„	5 %	„ 1000	—	6	„ 300
„	10	„	$5^1/_2$%	„ 1000	—	12	„ 660
„	22	„	$5^1/_2$%	„ 500	—	87	„ 2392
Augustus.	17	„	5 %	„ 500	—	40	„ 1000
September.	26	„	$4^1/_2$%	„ 500	—	86	„ 1935
December.	21	„	4 %	„ 500	—	10	„ 200
							Ns. 10112
							f 27.70
1869 Januari.	1	Saldo.	4%	f 527	70		

N.B. Van à déposito gegeven gelden kan de Interestberekening niet geschieden op de wijze, als hiervoren aangegeven, maar moet telkens als de rente verandert, de interest worden opgemaakt.

№

Akte van Beleening van Effecten.

De ondergeteekende te Rotterdam, ten eenre als geldschieter en wonende ter andere zijde, als geldopnemer, domicilie kiezende ten kantore van den geldschieter, verklaren met elkander overeengekomen te zijn als volgt:

De geldopnemer erkent van den geldschieter ter leen ontvangen te hebben de som van gulden (*f*) en verbindt zich om die som terug te geven uiterlijk op den

De geldopnemer is verschuldigd aan den geldschieter een rente tegen ten honderd in het jaar, en een provisie van ten honderd in de maand.

De rente en provisie moeten bij vooruitbetaling voldaan worden.

Alle betalingen, zoo van kapitaal als van interessen, zullen geschieden ten kantore van den geldschieter.

Tot zekerheid voor de nakoming van de boven omschrevene verbintenis en van alle verplichtingen, uit de onderscheidene bepalingen dezer akte voortvloeiende, worden door den geldopnemer in pand gegeven de hierna vermelde effecten, die onder de macht van den geldschieter zijn gebracht en zullen blijven tot dat aan alle bedoelde verplichtingen zal zijn voldaan, en die de geldschieter onder zijn verantwoordelijkheid bij derden zal mogen beleenen en in prolongatie geven.

Wanneer de waarde van de verpande effecten zoodanig mocht verminderen, dat daarin naar de prijscourant der Beurs te Amsterdam of Rotterdam, of volgens een waardeering van den door den geldschieter gekozen of goedgekeurde deskundigen (Makelaars of Commissionairs in effecten), niet meer gevonden wordt een surplus van dertig ten honderd van de waarde der verpande effecten boven het beloop van het verschuldigde kapitaal, zoo verbindt de geldopnemer zich, om, op de eerste aanmaning van den geldschieter, hetzij door aflossing, hetzij door vermeerdering van onderpand ten genoege van den geldschieter, het zoo even genoemd surplus weder te zullen aanvullen.

In geval de opnemer niet aan zijn verplichtingen voldoet, alsook in geval van blijkbare staking van betaling van den geldopnemer, zelfs zonder faillissement of verklaring van kennelijk onvermogen, vervallen de termijnen hierboven vermeld, en zal de geldschieter bevoegd zijn, om dadelijk en in eens de teruggave te vorderen van de ter leen verstrekte gelden.

Bij ruiling of vermeerdering van onderpand zullen de alsdan in pand gegeven voorwerpen onderworpen zijn aan al hetgeen bij deze akte ten opzichte van het oorspronkelijk onderpand bepaald is.

Tot verdere zekerheid van bovengenoemde geldleening en van alle uit deze akte voortvloeiende verplichtingen, worden mede verpand de effecten, welke zich reeds onder de macht van den geldschieter of van een derde voor hem bevinden als onderpanden van vroeger door den geldschieter met den geldopnemer gesloten leeningen; gelijk wederkeerig de thans ten onderpand gegeven effecten mede worden verpand voor die reeds vroeger gesloten leeningen.

Overigens wordt gerefereerd aan de bepalingen van de wet van 8 Juli 1874 (Staatsblad n°. 95) waarin het volgende voorkomt:

»Art. 1200. De schuldeischer mag, ingeval de schuldenaar of »de pandgever niet aan zijn verplichtingen voldoet, zich het pand »niet toeëigenen. Alle hiermede strijdende bedingen zijn nietig."

»Art. 1201. Wanneer door partijen niet anders is overeengekomen, is de schuldeischer, ingeval de schuldenaar of de pandgever »niet aan zijn verplichtingen voldoet, gerechtigd om na het verstrijken van den bepaalden termijn, of, indien geen vaste termijn »is bepaald, na een sommatie tot voldoening, het pand in het open»baar, naar plaatselijke gewoonte en op de gebruikelijke voorwaar»den, te doen verkoopen, ten einde uit de opbrengst het beloop »der schuld met renten en kosten te verhalen."

»Bestaat het pand uit ter markt of ter beurze verhandelbare

»koopmansgoederen of effecten, dan kan de verkoop ook aldaar ge-»schieden, mits door tusschenkomst van twee Makelaars in het vak."

»Art. 1202. In allen geval kan, wanneer de schuldenaar of de »pandgever in gebreke is aan zijn verplichtingen te voldoen, de »schuldeischer in rechten vorderen, dat het pand tot verhaal der »schuld met de renten en kosten zal worden verkocht op de wijze »door den rechter te bepalen, of wel de rechter op des schuld-»eischers vordering toestaan, dat het pand aan dezen, voor een »bedrag bij het vonnis te bepalen tot het beloop der schuld met »de renten en kosten in betaling zal verblijven."

»Van de vervreemding van het pand in de gevallen, bij dit en »het vorige artikel bedoeld, is de schuldeischer verplicht den pand-»gever uiterlijk den volgenden dag kennis te geven. Bericht per »Telegraaf of bij aangeteekenden brief geldt voor behoorlijke ken-»nisgeving."

De verkoop, in art. 1201 laatste alinea genoemd, kan ter keuze van den geldschieter plaats hebben ter beurze van Rotterdam of van Amsterdam.

Indien deze beleening vóór het verstrijken van den gestelden termijn niet opgezegd is, zal zij telkens voor maanden geprolongeerd zijn op gelijken voet, en tot dezelfde rente en provisie als voor den afgeloopen tijd bepaald was, behoudens nadere overeenkomst betreffende de rente.

De thans in onderpand gegeven effecten, welke de geldschieter bij deze erkent ontvangen te hebben, zijn de volgende:

Hiervan zijn twee eensluidende opgemaakt.

ROTTERDAM, 188

Beleening groot . . . . . . f als geldschieter:

af maanden rente à %, f

provisie % »

» ______ ______ als geldopnemer:

Beleening No.

Akte van Ruiling van Onderpand.

De ondergeteekende

ten andere als geldopnemer $\frac{\text{erkent}}{\text{erkennen}}$ van de beleening groot f

gesloten bij akte van den 188

terug ontvangen te hebben het hierna vermelde onderpand

en $\frac{\text{verklaart}}{\text{verklaren}}$ in de plaats daarvan als onderpand der bovengenoemde beleening, op de voorwaarde in gemelde akte omschreven, te geven de onderstaande welke de ondergeteekende ten eenre als geldschieter door medeonderteekening dezes $\frac{\text{verklaart}}{\text{verklaren}}$ in ontvangst genomen te hebben

Hiervan zijn twee eensluidende opgemaakt.

ROTTERDAM, 188

als geldschieter:

als geldopnemer:

»koopmansgoederen of effecten, dan kan de verkoop ook aldaar ge-»schieden, mits door tusschenkomst van twee Makelaars in het vak."

»Art. 1202. In allen geval kan, wanneer de schuldenaar of de »pandgever in gebreke is aan zijn verplichtingen te voldoen, de »schuldeischer in rechten vorderen, dat het pand tot verhaal der »schuld met de renten en kosten zal worden verkocht op de wijze »door den rechter te bepalen, of wel de rechter op des schuld-»eischers vordering toestaan, dat het pand aan dezen, voor een »bedrag bij het vonnis te bepalen tot het beloop der schuld met »de renten en kosten in betaling zal verblijven."

»Van de vervreemding van het pand in de gevallen, bij dit en »het vorige artikel bedoeld, is de schuldeischer verplicht den pand-»gever uiterlijk den volgenden dag kennis te geven. Bericht per »Telegraaf of bij aangeteekenden brief geldt voor behoorlijke ken-»nisgeving."

De verkoop, in art. 1201 laatste alinea genoemd, kan ter keuze van den geldschieter plaats hebben ter beurze van Rotterdam of van Amsterdam.

Indien deze beleening vóór het verstrijken van den gestelden termijn niet opgezegd is, zal zij telkens voor maanden geprolongeerd zijn op gelijken voet, en tot dezelfde rente en provisie als voor den afgeloopen tijd bepaald was, behoudens nadere overeenkomst betreffende de rente.

De thans in onderpand gegeven effecten, welke de geldschieter bij deze erkent ontvangen te hebben, zijn de volgende:

Hiervan zijn twee eensluidende opgemaakt.

ROTTERDAM, 188

Beleening groot . . . . . . *f* als geldschieter:

af maanden rente à % *f*

provisie % »

» ______ als geldopnemer :

Beleening No.

Akte van Ruiling van Onderpand.

De ondergeteekende

ten andere als geldopnemer $\frac{\text{erkent}}{\text{erkennen}}$ van de beleening groot *f*

gesloten bij akte van den 188

terug ontvangen te hebben het hierna vermelde onderpand

en $\frac{\text{verklaart}}{\text{verklaren}}$ in de plaats daarvan als onderpand der bovengenoemde beleening, op de voorwaarde in gemelde akte omschreven, te geven de onderstaande welke de ondergeteekende ten eenre als geldschieter door medeonderteekening dezes $\frac{\text{verklaart}}{\text{verklaren}}$ in ontvangst genomen te hebben

Hiervan zijn twee eensluidende opgemaakt.

ROTTERDAM, 188

als geldschieter :

als geldopnemer :

POLIS VAN ASSURANTIE.

Wij ondergeschrevenen verzekeren aan U (*a*)
of die het anders geheel of ten deele zoude mogen aangaan, vriend of vijand, te weten elk voor de som bij ons hieronder geteekend, van (*b*)
en alle circumjectiën van dien af tot (*c*)

Op (*d*) het casco en de kiel, het tuig en de takelaadje en het oorlogstuig van het schip met al deszelfs mondbehoeften, en alle onkosten tot in zee toe, ('t geen God beware) den voorz. (*e*) of iemand anders toebehoorende, genaamd (*f*) , daar schipper op is (*g*) of wie voor schipper of schippers in zijn plaats zoude mogen varen, zijnde de Geassureerde ongehouden tot opgave van de designatie, charter of soort van hetzelfde schip; doch indien hetzelve mocht blijken van vurenhout, getimmerd te zijn, zonder dat ons zulks zal zijn opgegeven, zullen wij niet verder gehouden zijn dan het voldoen van de helft der gevallen schade.

Het gemelde schip (*h*)
(*i*)

Vrij van onkosten van ligdagen en van overwintering, en vrij van schade en avarij-gros onder 3 ten honderd.

Nemende wij de risico, mits deze tot onze lasten, van het uur en den dag af dat het voorschreven schip een begin met laden van Koopmanschappen zal hebben gemaakt, of wel zoodra hij een begin zal hebben gemaakt met den ballast voor de verzekerde reis in te nemen, en zal dezelve eindigen 21 dagen nadat het schip ter laatst gedestineerde losplaats zal zijn aangekomen, of zooveel eerder als hetzelve geheel zal zijn ontlost. Zullende het voorzegde schip mogen varen voorwaarts, achterwaarts, wenden en keeren

aan alle zijden, en door nood of met wille aannemen alle zulke Havens en Reeën, als den schipper en schippers tot nut en vordering van de voorschreven reis goeddunken zal; bestaande wijders de voorzegde risico in alle gevaren ter zee, onweder, stranden, overzeilen, aanzeilen, aanvaren of aandrijven, gedwongen verandering van koers of van de reis, kappen, overboord werpen, brand, geweld, overstrooming, neming, kapers, roovers, aanhouding op last van hoogerhand, verklaring van oorlog, represailles, nalatigheid, verzuim van schipper of het scheepsvolk, alsook schelmerijen van het voorzegde scheepsvolk, en alle andere fortuinen van de zee, bedacht of onbedacht, gewoon of ongewoon, geen uitgezonderd; alle welke schaden door ons zullen worden betaald, ieder pro rato onzer geteekende sommen, en dat zonder korting, binnen drie maanden na het behoorlijk bewijs van dezelve.

En in zulke gevallen geven wij, U geassureerde en alle anderen volkomen macht, om, zoowel ten onzen schade als tot ons voordeel, alle noodige middelen tot behoud van het ten deze verzekerde intrest in het werk te stellen, hetzelve, zoo het noodig is, te doen verkoopen en de penningen te distribueeren, zonder onze toestemming of volmacht te behoeven te vragen, mits ons echter, zoo veel de omstandigheden zulks zullen toelaten, behoorlijk daarvan praeadverteerende; de gevallen schade, zoowel als de alzoo gemaakte kosten zullen door ons worden betaald, hetzij deze laatste met of zonder succes worden geïmpendeerd, mits een en ander niet te boven ga de door ons verzekerde sommen, en zullen wij de rekening deswege geloof geven, op de behoorlijk gejustificeerde bewijzen, of op den eed van dengenen, die dezelve hebben gedaan.

Voorts op Conditie dat wij ondergeteekenden het 251[e] art. van het wetboek van Koophandel tegen de Geassureerden niet zullen mogen inroepen, tenzij de Rechter mocht beslissen dat daartoe in eenig geval, ter goeder trouw en volgens usantie alhier, termen voorhanden waren, waartegen het verzekerde intrest niet aan ons zal kunnen of mogen worden geabandonneerd, tenzij hetzelve ongetwijfeld zal verloren zijn, of dat er geen redelijke grond tot

hoop van terugbekoming plaats heeft, in welke gevallen echter mede de toestemming van den Rechter zal vereischt worden, alvorens deze bepaling in werking te kunnen brengen. Zijnde verder deze verzekering aangegaan onder uitdrukkelijke voorwaarde, dat art. 747 van hetzelfde Wetboek van Koophandel niet tegen ons kan worden ingeroepen, als zijnde aan dit art. door den verzekerde gerenuntieerd.

En zulks tegen een genot van *f* (*j*) ten honderd, dewelken wij ondergeteekenden comptant hebben ontvangen.

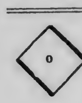
Alles onder verband en submissie van onze personen en onze goederen, presente en toekomende, renuntieerende als lieden van eer van alle cavillatiën en exceptiën, die deze zouden contrarieeren.

Aldus gedaan ter goeder trouw en op alle goede en kwade tijdingen, in Rotterdam, den (*k*)

(*l*)

(*a*) Naam van den verzekerde.
(*b*) Naam van de plaats, van waar het schip de reis onderneemt.
(*c*) Naam van de plaats, alwaar de verzekering ophoudt.
(*d*) Of de geheele schade of een gedeelte daarvan wordt vergoed.
(*e*) Naam van den eigenaar van het schip.
(*f*) Naam van het schip.
(*g*) Naam van den schipper.
(*h*) Aanwijzing of het schip reeds is uitgezeild of niet.
(*i*) Verzekerde som en aanduiding der verzekerde voorwerpen.
(*j*) Premie.
(*k*) Datum, waarop de verzekering is gesloten.
l) Verzekerd bedrag, met aanwijzing der maatschappij, diedaarvoor het risico heeft op zich genomen.

MANIFEST der goederen, geladen aan boord van het Nederlandsch Schoenerschip »WILLEM", Kapitein JAN DEEN, gedestineerd naar Batavia.

Merken.	Nummers.	Aard der goederen.	Afzenders.	Geaddresseerden.	Vracht.	
	1/100	100 Vaten Koopmanschappen.	A & C°.	B & C°.	*f* 48	95
P	5/10	6 Pijpen Wijn	C.	D.	„ 40	—
		enz.				

CIRCULAIRE.

ROTTERDAM, 18 .

M. M.

Wij hebben de eer U kennis te geven dat wij op heden hebben aangegaan een vennootschap, ten doel hebbende het drijven van commissiehandel en al wat daarop betrekking heeft, onder de firma

BAL & C°.

Ons minzaam aanbevelende, verzoeken wij U van onze handteekening nota te nemen.

Met alle achting,
JOSEPH BAL,
DANIËL HOLST.

De heer Joseph Bal zal teekenen BAL & Co.
» » Daniël Holst » » BAL & Co.

VERBETERINGEN.

Verklaring van eenige in den handel gebruikelijke termen Abaudonnement.

2de Alinea vervalt.

ABANDON. Afstand van Schip en Vrachtpenningen, waardoor de eigenaar van een Schip zich bevrijdt van zijn aansprakelijkheid voor de handelingen en verbintenissen zijns Schippers.

MEMORIAAL.

Februari	1	*f* 11143.20	moet	zijn	*f* 11143.30
»	2	» 48.20	»	»	» 48.30
Maart	4	L. Blaak	»	»	L. Black.
»	6	*f* 1264.80	»	»	*f* 1564.80
»	13	» 341.21	»	»	» 341.28
April	15	50 Balen	»	»	500 Balen.
»	16	20 »	»	»	10 »
»	19	50 Kranjangs	»	»	150 Kranjangs.
»	21	*f* 416.37	»	»	*f* 41.64
»		» 3192.17	»	»	» 2817.44

JOURNAAL.

Mei	9	£ 588.12/10	moet	zijn	£ 588.12/1
April	24	*f* 269.41	»	»	*f* 296.41
		» 269.41	»	»	» 296.41
»	24	J. Fils	»	»	A. Fils.

END OF
TITLE